

Історія
Історія Церкви в Україні

УДК 271.4-773(477.86)"1885/2020":929(038)

DOI: <https://doi.org/10.52761/2522-1558.2023.18.16>

**БІОГРАФІЧНИЙ СЛОВНИК ДУХОВЕНСТВА СТАНИСЛАВІВСЬКОЇ
(ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ) ЄПАРХІЇ – МИТРОПОЛІЇ УКРАЇНСЬКОЇ
ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ (1885–2020). ЧАСТИНА 2:
МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ. БІОГРАМИ НА
ЛІТЕРУ «А», ВИПУСК 2**

ДЕЛЯТИНСЬКИЙ Руслан

*Івано-Франківська академія Івана Золотоустого
кафедра соціально-гуманітарних дисциплін факультету богословських і гуманітарних наук
Науково-дослідний інститут історії Церкви
вул. Софрона Мудрого 22, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна
e-mail: r.deliatynskyi@ukr.net
ORCID [0000-0002-6020-7666](https://orcid.org/0000-0002-6020-7666)*

ЄГРЕШІЙ Олег

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
кафедра історії України і методики викладання історії
факультету історії, політології і міжнародних відносин
вул. Шевченка 57, м. Івано-Франківськ, 76018, Україна
Івано-Франківська академія Івана Золотоустого
Науково-дослідний інститут історії Церкви
вул. Софрона Мудрого 22, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна
e-mail: ludyana@ukr.net
ORCID [0000-0002-0639-910X](https://orcid.org/0000-0002-0639-910X)*

МАСЛІЙ Ольга (с. Андрея)

*Івано-Франківська академія Івана Золотоустого
кафедра соціально-гуманітарних дисциплін факультету богословських і гуманітарних наук
Науково-дослідний інститут історії Церкви
вул. Софрона Мудрого 22, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна
e-mail: andrea.zsm@gmail.com
ORCID [0000-0001-9878-71](https://orcid.org/0000-0001-9878-71)*

ГАЛЯН Тарас

*Державний архів Івано-Франківської області
відділ використання інформації документів
вул. Сагайдачного 42а, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна
e-mail: rohatynheritage@gmail.com
ORCID [0000-0003-1082-2932](https://orcid.org/0000-0003-1082-2932)*

ГРЕСЬКО Андрій

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
кафедра історії України і методики викладання історії
факультету історії, політології і міжнародних відносин
вул. Шевченка 57, м. Івано-Франківськ, 76018, Україна
e-mail: greskoandriy@gmail.com
ORCID [0000-0003-2578-2099](https://orcid.org/0000-0003-2578-2099)*

САГАН Роман

дослідник локальної історії та генеалогії
вул.Тарнавського 24, м. Тернопіль, 46024, Україна
e-mail: nichvydy@gmail.com
ORCID [0009-0000-3502-0341](https://orcid.org/0009-0000-3502-0341)

Бібліографічний опис статті: Делятинський Р., Єгрешій О., Маслій О. (А.), Галян Т., Гресько А., Саган Р. (2023). Біографічний словник духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії Української Греко-Католицької Церкви (1885–2020). Частина 2: Методологія і методика дослідження. Біограми на літеру «А», випуск 2. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія*, (18), 183–312. doi: <https://doi.org/10.52761/2522-1558.2023.18.16>

Анотація. *Метою статті є продовження розробки методології й методики дослідження проекту біографічного словника духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії УГКЦ (1885–2020), а також публікація безпосередніх результатів цього дослідження – біографічних довідок (біограм) частини представників духовенства на літеру «А». Методологія дослідження:* основним у процесі реалізації цього проекту окреслено біографічний метод, визначено основні параметри формування біограми. **Наукова новизна** полягає в тому, що на основі аналізу найновіших досліджень вітчизняних істориків обґрунтовано необхідність продовження реалізації наукового проекту біографічного словника духовенства Станиславівської єпархії / Івано-Франківської митрополії УГКЦ (1885–2020) в контексті біографічних і просопографічних досліджень для розширення знань про місце та роль духовенства в національному русі та суспільному житті українців цього регіону, проаналізовано джерельну та історіографічну базу дослідження, уточнено специфіку формування переліку та публікації біограм духовенства, здійснено публікацію другої частини із серії біограм (біографічних довідок) представників духовенства Станиславівської єпархії на літеру «А». До цієї публікації увійшли біограми таких осіб, як Абрагамович Андрій (Адам Захарой-Сімха) Йосифович (1885–1959), Абрагамович Лонгіна (Ольга Ребека) Йосифівна (1886–1952), Абрагамовський Мирослав Михайлович (1908–1981), Абрисовський Лев (1880–1918?), Адам Іван (1880–1936), Азаркевич Стефанія (р. н. невід. – р. см. невід.), Аксентій Антін Іванович (1878–1907), Александрович Анна (р. н. невід. – р. см. невід.), Александрович Валеріян Василій (1875–р. см. невід.), Александрович Іван (1835–1927), Алексеви́ч Євге́ній (1845–1897), Алексеви́ч Іля́рій (1820–1895), Алексеви́ч Іля́рій (1852–1915), Алимурка / Антимович Стефан (1872–1932), Алиськевич Юліан Йосафат (1889–1984), Амброзяк Іван (1884–1945?), Ананевич Омелян Йосафат Григорійович (1888–1964), Анастазієвський Микола (1858–1918), Ангелович Михайло (1817–1890), Андрієвський Йосафат Йосиф (1900–1931?). **Висновки:** Опіраючись на значну джерельну базу, цей проект покликаний передусім сформувати деталізовані біограми священників цієї церковної одиниці, вписати їх в ширший контекст історичних процесів. Наприкінці статті подано реконструкцію декількох біограм греко-католицьких священників (на літеру «А»), що засвідчують їхню активну діяльність не тільки в церковно-релігійній, але й політичній, громадській, економічній і культурній сферах життя українського народу.

Ключові слова: Українська Греко-Католицька Церква, Станиславівська єпархія, Івано-Франківська митрополія, єпископ, духовенство, біографічний словник, біографічний метод, історичні джерела.

BIOGRAPHICAL DICTIONARY OF THE CLERGY OF THE STANISLAVIV (IVANO-FRANKIVSK) EPARCHY - METROPOLITAN OF THE UKRAINIAN GREEK CATHOLIC CHURCH (1885–2020): METHODOLOGY AND RESEARCH METHODS. BIOGRAMS FOR THE LETTER "A", PART 2

Summary. *The purpose of the article is to continue the development of the methodology and research methods of the project of the biographical dictionary of the clergy of the Stanislaviv (Ivano-Frankivsk) Diocese - Metropolis of the UGCC (1885–2020), as well as the publication of the direct results of this research - biographical references (biograms) of some representatives of the clergy under the letter "A". Research methodology: the biographical method is outlined as the main process of implementing this project, the main parameters of biogram formation are determined. The scientific novelty is that, based on the analysis of the latest research by domestic historians, the need to continue the scientific project of the biographical dictionary of the clergy of the Stanislaviv Diocese / Ivano-Frankivsk Metropolis of the UGCC (1885–2020) in the context of biographical and prosopographical research to expand knowledge about the place and role of the clergy is justified. in the national movement and social life of Ukrainians of this region, the source and historiographical research base was analyzed, the specifics of the formation of the list and publication of biographies of the clergy were clarified, the publication of the second part of the series of biographies (biographical notes) of representatives of the clergy of the Stanislaviv Diocese under the letter "A" was carried out. This publication includes biographies of such persons as Abrahamovych Andrii (Adam Zakharoi-Simkha) Yosyfovich (1885–1959), Abrahamovych Lonhina (Olha Rebeka) Yosyfivna (1886–1952), Abrahamovskyi Myroslav Mykhailovich (1908–1981), Abrysovskyi Lev (1880–1918?), Adam Ivan (1880–1936), Azarkevych Stefaniia (r. n. nevid.–r. sm. nevid.), Aksentii Antin Ivanovich (1878–1907), Aleksandrovych Anna (r. n. nevid.–r. sm. nevid.), Aleksandrovych Valeriian Vasylii (1875–r. sm. nevid.), Aleksandrovych Ivan (1835–1927), Aleksevych Yevhenii (1845–1897), Aleksevych Iliarii (1820–1895), Aleksevych Iliarii (1852–1915), Alymurka / Antymovych Stefan (1872–1932), Alyskevych Yulian Yosafat (1889–1984), Ambroziak Ivan (1884–1945?), Ananevych Omelian Yosafat Hryhoriiovych (1888–1964), Anastaziievskyi Mykola (1858–1918), Anhelovych Mykhailo (1817–1890), Andriievskyi Yosafat Yosyf (1900–1931?). **Conclusions:** Based on a significant source base, this project is primarily designed to create detailed biographies of the priests of this church unit, to fit them into the broader context of historical processes. At the end of the article, a reconstruction of several biographies of Greek-Catholic priests (with the letter "A") is presented, testifying to their active activity not only in the church and religious, but also in the political, public, economic and cultural spheres of the life of the Ukrainian people.*

Key words: *Ukrainian Greek-Catholic Church, Stanislaviv Diocese, Ivano-Frankivsk Metropolitanate, bishop, clergy, biographical dictionary, biographical method, historical sources.*

Постановка проблеми. У процесі розробки проекту Науково-дослідного інституту історії Церкви Івано-Франківської академії Івана Золотоустого «Біографічний словник духовенства Станіславівської / Івано-Франківської єпархії – митрополії Української Греко-Католицької Церкви (1885–2020 рр.)», ідею якого обґрунтовано у попередній нашій публікації¹, поступово кристалізується первісний творчий науковий задум і мета дослідження – представити якомога повніший «образ партикулярної Церкви – єпархії» в персоналіях її діячів (передусім єпископів і священників, священників, а також монахів і навіть студентів-богословів), розкрити їх внесок у розвиток Церкви та

¹ Делятинський Р., Єгрешій О., Маслій О., Галян Т. Біографічний словник духовенства Станіславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії Української Греко-Католицької Церкви (1885–2020): обґрунтування наукового проекту та перші біограми на літеру «А», частина 1: Абрисовський Йосиф (1835–1916), Абрисовський Омелян (1864–1928), Авдикович Теодозій (1854–1887), Авдиковський (Авдикович) Аполлоній (1815–1889) // *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого УГКЦ. Богослов'я. Філософія. Історія. 2022. Вип. 17. С. 209-246. DOI: <https://doi.org/10.52761/2522-1558.2022.17.16>.*

суспільного життя, у становлення релігійної та національної ідентичності українського суспільства у відповідну історичну епоху.

Очевидно, сьогодні, в умовах повномасштабної війни РФ проти України (з 24 лютого 2022 р.), виникає питання про доцільність й суспільну значущість проведення подібних досліджень, адже нові «виклики часу», напевно, «диктують» науковим спільнотам істориків, релігієзнавців і богословів якісь нові «вимоги» щодо першочергового вирішення, здавалось би, зовсім інших суспільно-актуальних наукових проблем, наприклад, досягнення національної єдності в суспільстві щодо стратегічних напрямів розвитку Української держави (вступ до НАТО і ЄС, підтримка державних інституцій, забезпечення реформ) та громадянського суспільства (різних форм самоорганізації на місцевому, регіональному і національному рівнях), протидію різноманітним ворожим інформаційно-психологічним спеціальним операціям (ІІСО), забезпечення духовно-моральної підтримки військовослужбовців на фронті та в тилу, реабілітація воїнів та членів їх родин після переживання досвіду воєнного часу, соціальна підтримка внутрішньо переміщеним особам (ВПО), зрештою, духовно-моральне оздоровлення значної частини людей від отриманого в умовах воєнного часу посттравматичного стресового розладу (ПТСР). Цей далеко невичерпаний перелік проблем спонукає не тільки «державних мужів» і «громадських активістів», але й науковців шукати способи їх розв'язання, звичайно, через призму наукового аналізу та обґрунтування засобів досягнення поставлених цілей. Відтак, слід зауважити, наукова спільнота має архіскладне завдання – знайти науково обґрунтовані засоби розв'язання актуальних суспільно-значущих проблем, попередньо з'ясувавши їх «реальні корені» та можливі сценарії розвитку, а далі – через механізми гуманітарної політики визначити «стратегію розвитку» суспільства і держави. У цьому контексті процес формування української нації, очевидно, потребує використання державними і громадськими інституціями історичного досвіду, або «політики пам'яті», особливо у процесі формування «державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» (на основі нового Закону України²). Отож, можемо стверджувати, що у цьому контексті проведення вище аносованих історико-біографічних досліджень однієї з найбільш авторитетних в сучасному суспільстві традиційних християнських Церков (УГКЦ) може стати (і, віримо, обов'язково стане!) однією з «цеглинок» у розбудові «політики пам'яті» української нації на сучасному етапі.

Зважаючи на це, очевидно стає науково-теоритична та практична **актуальність дослідження** біографій представників духовенства Станиславівської єпархії (а нині – Івано-Франківської митрополії) УГКЦ – тих «малих людей», що склали «провідну верству народу», або, висловлюючись сучасною термінологією, членів «громадянського суспільства» відповідної

² Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності: Закон України № 2834-IX від 13 грудня 2022 року // Верховна рада України. Законодавство. України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-IX#Text> (дата звернення: 04.03.2023).

історичної епохи. Аналізуючи біографії цих людей, поступово усвідомлюємо їх життєвий досвід, здобутий в складних історичних обставинах, а відтак – зможемо «ретранслювати» його для вирішення актуальних сучасних проблем.

Варто додати, що дана стаття виконується в рамках реалізації двох проектів: 1) біографічного словника духовенства Станиславівської єпархії – Івано-Франківської митрополії УГКЦ, запланованого ще з 2015 року в Концепції наукової діяльності Науково-дослідного інституту історії Церкви; 2) комплексної теми кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, Науково-дослідного інституту історії Церкви та Науково-дослідного інституту канонічного права та богословських наук Івано-Франківської академії Івана Золотоустого «Реабілітована пам'ять: історія УГКЦ в особах», яка спершу була затверджена рішенням Вченої ради Івано-Франківської академії Івана Золотоустого (протокол № 2 від 15.09.2022 р.)³, а згодом, 26 червня 2023 р., отримала також державну реєстрацію в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації (УкрІНТЕІ, № 0123U103003)⁴.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останнє десятиліття помітно зросла увага вітчизняних дослідників (істориків, релігієзнавців, богословів, філософів) до проблем біографістики в контексті аналізу історичного розвитку УГКЦ. Водночас помітною є наступна тенденція: якщо загальна бібліографія історії УГКЦ на початку 2020-х років уже налічує сотні наукових, науково-популярних та публіцистичних праць⁵, заслуговуючи стати предметом окремого історіографічного дослідження, то увага дослідників до окремих персоналій зосереджена головним чином на авторитетних церковних діячах – переважно ієрархах, частково на священиках, які стали відомими завдяки активній громадській діяльності, меншою мірою звертаючись до спроб

³ Наукова діяльність кафедри соціально-гуманітарних дисциплін: основні проекти та напрями // Івано-Франківська академія Івана Золотоустого. URL: <http://ifaiz.edu.ua/novyny/785-naukova-robota-kshd.html> (дата звернення: 04.03.2023); Концепція науково-дослідної діяльності науково-дослідного інституту історії Церкви Івано-Франківської академії Івана Золотоустого Івано-Франківської Архиепархії та Митрополії УГКЦ / автори концепції: Єгрешій О., Делятинський Р., Маслій О. // Івано-Франківська академія Івана Золотоустого. URL: <http://ifaiz.edu.ua/naukova-robota/institut-istorii-tserkvy.html> (дата звернення 23.01.2023).

⁴ В УкрІНТЕІ зареєстровано науково-дослідну тему «Реабілітована пам'ять: історія УГКЦ в особах» // Кафедра історії України та методики викладання історії. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. URL: <https://kiu.pnu.edu.ua/2023/07/03/v-ukrintei-zareiestrovano-naukovo-doslidnu-temu-reabilitovana-pam-iat-istoriia-uhkts-v-osobakh/?fbclid=IwAR25eIMCgv8BA5WoOAOmljLUPNfVJwH88wmHJ8AyzvIOnyXJRqUrmWU6oA>; В УкрІНТЕІ зареєстровано науково-дослідну тему «Реабілітована пам'ять: історія УГКЦ в особах» // Івано-Франківська академія Івана Золотоустого. Дата оновлення: 27.06.2023. URL: <http://ifaiz.edu.ua/novyny/1112-v-ukrintei-zareiestrovano-naukovo-doslidnu-temu-reabilitovana-pamiat-istoriia-uhkts-v-osobakh.html?fbclid=IwAR38SDmZceOWVro3aFe0KsesZwDQefCRk1ecGp9RDPCR5o2K8Gy2JCPtAGY>; Реєстраційна картка НДДКР // Івано-Франківська академія Івана Золотоустого. URL: <http://ifaiz.edu.ua/images/pdf/iic/reestr-kartka-nddkr-iic.pdf>.

⁵ Детальніше див.: УГКЦ. Історія. Відродження. Ісповідники віри: до 30-річчя виходу з підпілля Української Греко-Католицької Церкви: бібліографічний покажчик / Івано-Франківська ОУНБ ім. І. Франка; уклад. О. Шаран, С. Джоголик; ред. Г. Горбань; відп. за вип. Л. Бабій. Івано-Франківськ, 2019. 76 с.

охопити увесь загал духовенства у межах певного церковного регіону (наприклад, митрополії чи єпархії).

Залишаючи поза увагою увесь комплекс біографічних досліджень з історії УГКЦ, проаналізованих у нашій попередній статті⁶, проведемо огляд основних публікацій з цієї проблематики на основі контент-аналізу найбільш відомих наукових видань виключно за 2020–2022 роки. Предметом нашого аналізу стали такі наукові видання як «Історія релігій в Україні: науковий щорічник» (Львів)⁷, «Історія релігій в Україні. Актуальні питання» (Львів)⁸, «Ковчег: науковий збірник з церковної історії» (Львів)⁹, «Наукові записки УКУ. Серія Історія» (Львів)¹⁰, «Дрогобицький краєзнавчий збірник» (Дрогобич)¹¹, а також фахові наукові періодичні видання (категорії «Б» за «ранжуванням» МОН України), такі як «Галичина: науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис» (Івано-Франківськ)¹², «Вісник Львівського університету. Серія Історія» (Львів)¹³, «Проблеми гуманітарних наук... Серія Історія» (Дрогобич)¹⁴, «Актуальні питання гуманітарних наук...» (Дрогобич)¹⁵, «Східноєвропейський історичний вісник» (категорія «А») (Дрогобич)¹⁶, «Освітній дискурс» (Київ)¹⁷. Особливої уваги, на нашу думку, заслуговують для проведення історіографічного аналізу (і проведення компаративного аналізу двох конфесій) також два наукові періодичні видання, засновані та проваджені представниками Православної Церкви України, зокрема, збірник наукових статей «Православ'я в історії України» (Київ)¹⁸ та фаховий науковий журнал (категорії «Б») «Волинський

⁶ Делятинський Р., Єгрешій О., Маслій О., Галян Т. Біографічний словник духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії... частина 1... 2022. Вип. 17. С. 212-218.

⁷ Історія релігій в Україні: Науковий щорічник: Архів. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio/issue/archive> (дата звернення: 25.02.2023).

⁸ Історія релігій в Україні. Актуальні питання: Архів. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/issue/archive> (дата звернення: 25.02.2023).

⁹ Ковчег: науковий збірник з церковної історії. Архів. URL: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/> (дата звернення: 25.02.2023).

¹⁰ Наукові записки УКУ: Архів. URL: <https://press.ucu.edu.ua/heading/naukovi-zapiski-uku/> (дата звернення: 25.02.2023).

¹¹ Дрогобицький краєзнавчий збірник: Архів видання. URL: <https://dspu.edu.ua/biblioteka/drogobickyi-krayeznavchyy-zbirnyk/> (дата звернення: 25.02.2023).

¹² Галичина: науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис: Архів. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/istgal/issue/archive> (дата звернення: 25.02.2023).

¹³ Вісник Львівського університету. Серія історична: Архів номерів. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/history/issue/archive> (дата звернення: 25.02.2023).

¹⁴ Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць ДДПУ імені Івана Франка. Серія Історія: Архів. URL: <http://phh.dspu.edu.ua/issue/archive>.

¹⁵ Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка: Архів. URL: <http://aphn-journal.in.ua/archives> (дата звернення: 25.02.2023).

¹⁶ Східноєвропейський історичний вісник: Архів. URL: <http://eehb.dspu.edu.ua/issue/archive> (дата звернення: 25.02.2023).

¹⁷ Освітній дискурс: збірник наукових праць: Архів. URL: http://ukr.journal-discourse.com/index.php/ed_2017/issue/archive (дата звернення: 25.02.2023).

¹⁸ Православ'я в Україні. збірник статей: [Архів видання]. URL: <https://www.kpba.edu.ua/pravoslavia-y-ukraini.html> (дата звернення: 25.02.2023).

благовісник» (Луцьк)¹⁹. Додатковим інструментом історіографічного аналізу стала міжнародна бібліометрична база «Google Scholar»²⁰.

Слід зауважити, що, попри отримані деякі «негативні результати пошуку» (відсутність в окремих наукових виданнях «прямих» публікацій з історичної біографістики)²¹, все ж таки простежується значне зацікавлення науковців проблемою персоналістики, зокрема через вивчення ролі окремих осіб в історії Церкви у певні історичні епохи / періоди історії України, підготовку їх біографічних нарисів, з'ясування окремих сторінок біографії та діяльності представників духовенства, формування колективного просопографічного портрету духовенства певного регіону в конкретний історичний період.

Проаналізуємо найбільш знакові й доступні для ширшого кола читачів публікації сучасних вітчизняних дослідників (істориків, релігієзнавців, богословів і філософів), що розкривають окремі аспекти історичної біографістики (чи персоналістики) трьох традиційних християнських Церков в Україні (Української Греко-Католицької, Римо-Католицької та Православної).

Так, серед досліджень біографій конкретних представників духовенства УГКЦ слід виокремити публікації Олега Єгрешія (співавтор статті) про о. Павла Хруща²², Романа Лехнюка про о. Онуфрія Волянського²³, Володимира Гіщинського про о. Партенія Ломиковського ЧСВВ²⁴, Володимира Галика про

¹⁹ Волинський благовісник: [Архів видання]. URL: <http://vb.vpba.edu.ua/journal-numbers> (дата звернення: 25.02.2023).

²⁰ Запит «біографії священників» в міжнародній бібліометричній базі даних «Google Scholar» (https://scholar.google.com.ua/scholar?start=0&q=%D0%B1%D1%96%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%97+%D1%81%D0%B2%D1%8F%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2&hl=uk&as_sdt=0,5).

²¹ Див. і порівн. архіви випусків за 2020-2022 роки наступних видань: Освітній дискурс: збірник наукових праць: Архів. URL: http://ukr.journal-discourse.com/index.php/ed_2017/issue/archive (дата звернення: 25.02.2023); Наукові записки УКУ: Архів. URL: <https://press.ucu.edu.ua/heading/naukovi-zapiski-uku/> (дата звернення: 25.02.2023); Східноєвропейський історичний вісник: Архів. URL: <http://eehb.dspu.edu.ua/issue/archive> (дата звернення: 25.02.2023); Вісник Львівського університету. Серія історична: Архів номерів. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/history/issue/archive> (дата звернення: 25.02.2023); Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка: Архів. URL: <http://aphn-journal.in.ua/archives> (дата звернення: 25.02.2023).

²² Єгрешій О. І. Отець Павло Хрущ: штрих до портрета священника і громадського діяча // Україна у світовому історичному просторі: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 24 квітня 2020 р. / під заг. ред. К. В. Балабанова. Маріуполь: МДУ, 2020. С. 59-61. URL: https://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2020/ukrajina_v_svitovomu_istorichnomu_prostori_2020.pdf#page=59.

²³ Лехнюк Р. З історії ультрамонтанства в Галичині: роль Інсбруцького університету у формуванні ідей і поглядів о. Онуфрія Волянського // Історія релігій в Україні: Науковий щорічник. 2020. Вип. 30. С. 49-57. DOI: <https://doi.org/10.33294/2523-4234-2020-30-1-49-57>.

²⁴ Гіщинський В. Отець Партеній Ломиковський, монах, василіянин, дипломат, меценат // Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2022. Вип. 4. С. 15-25. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1439>.

о. Юрія Німиловича²⁵, Миколи Галіва й Анни Огар про о. Івана Котіва²⁶, Лесі Смуток і Ярослава Лисейка про єпископа Стефана (Сотера) Ортинського та о. Йосифа Комарницького²⁷, Юрія Стецика і Антоніни Бойчук про бр. Йосафата Рогатинського ЧСВВ²⁸, Іванни Невар і Наталії Титаренко про о. Василя Лабу²⁹.

Окремої уваги заслуговують публікації, що стосуються джерелознавчих аспектів вивчення біографій представників духовенства та оприлюднення частково або повністю документальних джерел про конкретних духовних осіб УГКЦ. У цьому контексті слід згадати, зокрема, праці уже згаданого Олега Єгрешія, що присвячені джерелознавчому аналізу й публікації фрагментів кримінальних справ радянських спецслужб на священників, окремих «его-документів» (щоденників, епістолярію тощо) репресованих духовних осіб, що розкривають долю, зокрема, єпископів Івана Лятишевського, Григорія Балагурака, Филімона Курчаби і Василя Величковського, о. Романа Бахталовського, о. Антіна Сірецького й о. Ярослава Сірецького³⁰; Василя

²⁵ Галик В. Учитель Івана Франка о. Іван-Юліан Німилович: маловідомі факти до біографії // Дрогобицький краєзнавчий збірник / ред. кол. Л. Тимошенко (гол. ред.), Л. Войтович, Г. Гмітерек та ін. Дрогобич: Коло, 2017. Вип. XIX–XX. С. 263–271. URL: https://dspu.edu.ua/biblioteka/wp-content/uploads/2017/11/K_zbirn_istor_19_20_1-548.pdf.

²⁶ Галів М., Огар А. Радянські репресії проти духовенства Греко-Католицької Церкви у 1944 – 1947 рр. (на прикладі біографії о. Івана Котіва) // Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць ДДПУ імені Івана Франка. Серія Історія. 2021. № 6(48). С. 319–341. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.6/48.228500>.

²⁷ Смуток Л., Лисейко Я. Родинне коріння Стефана (Сотера) Ортинського, першого єпископа української греко-католицької церкви у США // Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія. 2022. № 11/53. С. 90–100. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.11/53.268602>; Смуток Л., Лисейко Я. У справі шляхетського походження священника і богослова, ректора Львівського університету о. Йосифа Комарницького (1852–1920) // Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія. 2022. № 9/51. С. 83–93. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.9/51.254466>.

²⁸ Стецик Ю., Бойчук А. Духовна офіра брата Йосафата (Василя) Рогатинського ЧСВВ (1885–1948) // Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія. 2021. № 8/50. С. 87–98. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.8/50.240966>.

²⁹ Невар І., Титаренко Н. Отець Василь Лаба як провідний капелан ХХ століття // Українознавство. 2018. № 1 (66). С. 157–167. DOI: [https://doi.org/10.30840/2413-7065.1\(66\).2018.131442](https://doi.org/10.30840/2413-7065.1(66).2018.131442).

³⁰ Єгрешій О. Кримінальні справи радянських спецслужб на підпільних греко-католицьких священників як джерело до вивчення історії повсякденності // Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія. 2022. № 10/52. С. 65–83. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.10/52.257908>; Єгрешій О. «Его-документи» про умови депортації та адаптації сімей греко-католицьких священників на Далекому Сході у 1950–1953 рр. // Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія. 2021. № 7/49. С. 169–183. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.7/49.234421>; Сірецька (Заторська) О., Єгрешій О. Підпільна Церква у вимірі локальної історії. Арешт родини священника Антіна Сірецького // Галичина: науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2020. Вип. 33. С. 177–181. DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.33.177-181>; Сірецька О., Єгрешій О. Щоденник підпільного греко-католицького священника Антіна Сірецького (березень 1950 – грудень 1952 рр.) // Галичина: науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2020. Вип. 33. С. 256–268. DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.34.256-268>; Сірецька О., Єгрешій О. Допит підпільного єпископа Григорія Балагурака радянськими спецслужбами. Ч. 1 // Галичина: науковий і культурно-просвітній краєзнавчий

Слободяна про джерела з історії монастиря в Завалові на Підгаєччині, що коротко характеризують також діяльність його ігуменів³¹; Юрія Стецика про протоколи візитації Улашківського монастиря 1763 р. як джерело біографічних відомостей про монахів ЧСВВ³²; Ірини Скочилиас про печатки Мостиського деканату, які містять окремі дані про місцеве духовенство кінця XVIII – початку ХХ ст.³³; Марії Горячої про спогади о. Івана Музички щодо таємних свячень єпископів УГКЦ в Римі 1977 р., що дозволили з'ясувати роль патріарха Йосифа Сліпого, отців Івана Хоми та Любомира Гузара³⁴; Миколи Тугая про наукові дослідження о. Михайла Зубрицького³⁵; Василя Лагоцького про внесок о. Ісидора Патрила ЧСВВ у розвиток української історичної науки³⁶.

Поряд з такими, сказати б, «конкретно-біографічними» дослідженнями окремих представників духовенства, значний масив окремих фрагментів біографічної інформації міститься в публікаціях українських науковців, присвячених окремим питанням історії Церкви в Україні в ширшому контексті суспільно-політичних подій історії України загалом. Серед них варто згадати, зокрема, дослідження Ольги Лупій, в якому містяться фрагменти біографічних

часопис. 2020. Вип. 33. С. 163-178. DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.35.163-178>; Єгрешій О. Допити священнослужителів Филимона Курчаби та Василя Величковського (20 лютого 1969 р.) як свідків у провадженні кримінальної справи на отця Романа Бахталовського // Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2022. Вип. 4. С. 70-84. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1444>; Єгрешій О. Підпільний священник УГКЦ в умовах «пограничної ситуації» (скарга о. Ярослава Сірецького Генеральному прокурору СРСР Р. Руденку, 1959 р., про перегляд його кримінальної справи) // Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2021. Вип. 3. С. 69-75. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1413>; Єгрешій О. Невідоме епістолярне історичне першоджерело про повернення із заслання єпископа Івана Лятишевського у 1955 р. // Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2020. Вип. 2 (30). С. 85-92. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/584>.

³¹ Слободян В. Василіанський монастир у Завалові у світлі джерел // Дрогобицький краєзнавчий збірник / ред. кол. Л. Тимошенко (гол. ред.), Л. Войтович, Г. Гмітерек та ін. Дрогобич: Коло, 2017. Вип. XIX–XX. С. 386-403. URL: https://dspu.edu.ua/biblioteka/wp-content/uploads/2017/11/K_zbirm_istor_19_20_1-548.pdf.

³² Стецик Ю. Протокол візитації Улашківського василіанського монастиря 11.07.1763 р.: джерело до вивчення повсякденного життя чернецтва // Дрогобицький краєзнавчий збірник / ред. кол. Л. Тимошенко (гол. ред.), Л. Войтович, Г. Гмітерек та ін. Дрогобич: Коло, 2017. Вип. XIX–XX. С. 423-443. URL: https://dspu.edu.ua/biblioteka/wp-content/uploads/2017/11/K_zbirm_istor_19_20_1-548.pdf.

³³ Скочилиас Ір. Печатки Мостиського деканату Перемишльської греко-католицької єпархії кінця XVIII – початку ХХ ст. // Дрогобицький краєзнавчий збірник / ред. кол. Л. Тимошенко (гол. ред.), Л. Войтович, Г. Гмітерек та ін. Дрогобич: Коло, 2017. Вип. XIX–XX. С. 444-460. URL: https://dspu.edu.ua/biblioteka/wp-content/uploads/2017/11/K_zbirm_istor_19_20_1-548.pdf.

³⁴ Горяча М. Спогад отця Івана Музички про таємні свячення єпископів у 1977 році та шлях до їх визнання Апостольською столицею // Ковчег: науковий збірник з церковної історії / відп. ред. О. Турій. Львів: Вид-во УКУ, 2018. Ч. 8. С. 378-410. URL: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirk-z-tserkovnoyi-istoriyi/>.

³⁵ Тугай М. Церковна історія у наукових дослідженнях о. Михайла Зубрицького // Галичина: науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис. 2020. Вип. 33. С. 168-176. DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.33.168-176>.

³⁶ Лагоцький В. Внесок отця Ісидора Патрила в розвиток української історичної науки // Вісник Львівського університету. Серія історична. 2019–2021. Спецвипуск: до 75-річчя професора Костянтина Кондратюка. С. 109–116. URL: <https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/109-116Lahockyi-RM.pdf>.

«нарисів» про отців ЧСВВ на Холмщині в 1930-х роках³⁷; о. Тараса Бублика, де наведено окремі біографічні відомості про священників Львівської архієпархії в період «першої радянзації» Галичини (1939–1941 рр.)³⁸; Романа Скакуна, де розкрито фрагменти біографій окремих священників у контексті агентурної роботи радянських спецслужб³⁹; Петера Штурака про єпископа Павла Гойдича в контексті репресій щодо УГКЦ в ЧСР 1945–1950 рр.⁴⁰; с. Андрєї (Ольги) Маслій ЗСМ (співавтор статті) про співпрацю митрополита Йосифа Сліпого з чернечими спільнотами УГКЦ на початку «катакомбного» періоду (1945–1963 рр.)⁴¹; с. Дарії (Світлани) Турків ЧСВВ про діяльність сестер Василянок та їх допомогу митрополитові Йосифу Сліпому у «римський» період його життя⁴²; Юрія Стецика про біографічні нариси дрогобицьких міщан – подвижників ЧСВВ у XVIII ст.⁴³; Владислава Шалати про священничу родину Цегельських в контексті репресій радянської влади проти УГКЦ⁴⁴; Ігоря Фірута про внесок єпископа Юліана Вороновського в інституційний розвиток УГКЦ у 1980–2000-х

³⁷ Лупій О. Місійна діяльність отців-василіян на Холмщині в 1930-х роках // Ковчег: науковий збірник з церковної історії / відп. ред. О. Турій. Львів: Вид-во УКУ, 2018. Ч. 8. С. 48-57. URL: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/>.

³⁸ Бублик Т., о. Становище греко-католицького духовенства Львівської архієпархії під час першої більшовицької окупації (1939–1941) // Ковчег: науковий збірник з церковної історії / відп. ред. О. Турій. Львів: Вид-во УКУ, 2018. Ч. 8. С. 58-71. URL: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/>.

³⁹ Скакун Р. «Сторож братові своєму»: агентура органів безпеки СРСР у середовищі греко-католицького духовенства в 1939–1941 роках // Ковчег: науковий збірник з церковної історії / відп. ред. О. Турій. Львів: Вид-во УКУ, 2018. Ч. 8. С. 72-189. URL: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/>.

⁴⁰ Штурак П. Єпископ-мученик Павло Гойдич у контексті переслідування Греко-Католицької Церкви в Чехословаччині в 1945–1950 роках // Ковчег: науковий збірник з церковної історії / відп. ред. О. Турій. Львів: Вид-во УКУ, 2018. Ч. 8. С. 206-216. URL: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/>.

⁴¹ Маслій А., с. ЗСМ. Співпраця митрополита Йосифа Сліпого з чернечими спільнотами УГКЦ (1945–1963) // Ковчег: науковий збірник з церковної історії / відп. ред. О. Турій. Львів: Вид-во УКУ, 2018. Ч. 8. С. 278-285. URL: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/>.

⁴² Турків Д., с. ЧСВВ. Роль сестер Чину святого Василя Великого у житті та діяльності Блаженнішого Йосифа Сліпого (1963–1984) // Ковчег: науковий збірник з церковної історії / відп. ред. О. Турій. Львів: Вид-во УКУ, 2018. Ч. 8. С. 286-296. URL: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/>; Турків С. Освітня і виховна діяльність сестер-василіанок у Східній Галичині наприкінці XIX – 30-Х рр. XX ст. // Дрогобицький краєзнавчий збірник / ред. кол. Л. Тимошенко (гол. ред.), Л. Войтович, Г. Гмітерек та ін. Дрогобич: П'світ, 2019. Вип. XXI. С. 349-358. URL: https://dspu.edu.ua/sites/biblioteka/wp-content/uploads/2020/03/%D0%94%D0%9A%D0%97_21_2019.pdf.

⁴³ Стецик Ю. Дрогобицькі міщани – подвижники Василянського Чину (XVIII ст.): біографічні нотатки // Дрогобицький краєзнавчий збірник / ред. кол. Л. Тимошенко (гол. ред.), Л. Войтович, Г. Гмітерек та ін. Дрогобич: П'світ, 2019. Вип. XXI. С. 478-486. URL: https://dspu.edu.ua/sites/biblioteka/wp-content/uploads/2020/03/%D0%94%D0%9A%D0%97_21_2019.pdf.

⁴⁴ Шалата В. Репресивна політика радянської влади супроти греко-католицького єпархіального духовенства (на прикладі священничої родини Цегельських) / ЗВО «Український Католицький Університет», філософсько-богословський факультет, Інститут Історії Церкви. Львів, 2021. 88 арк. URL: <https://er.ucu.edu.ua/handle/1/2567>.

рр.⁴⁵; литовської дослідниці Валдони Васіляускене про блаженного Климентія Шептицького⁴⁶.

Досягнення сучасних науковців у біографічних дослідженнях УГКЦ варто порівняти із аналогічними дослідженнями двох інших традиційних Церков України – Православної та Римо-Католицької. Так, дослідження біографій конкретних представників духовенства Православних Церков різних юрисдикцій проводили Вікторія Ширай⁴⁷; Анатолій Колодний, Петро Мазур і Олександр Саган⁴⁸; Лідія Нестернко⁴⁹; Ольга Зубко⁵⁰; протоіерей Василь Лозовицький⁵¹; протоіерей Владислав Фультес⁵²; Василь Генсьорський⁵³; протоіерей Микола Цап⁵⁴; біографії духовенства РКЦ – Наталія Мосюкова⁵⁵; Павло Хом'як⁵⁶. Джерелознавчі аспекти біографічних досліджень духовенства

⁴⁵ Фірут І. Внесок владика Юліана Вороновського в інституційну розбудову УГКЦ в 1980–2000-х роках: магістерська робота / ЗВО «Український Католицький Університет», Львівська Духовна Семінарія Святого Духа. Львів, 2021. 67 арк. URL: <https://er.ucu.edu.ua/handle/1/2564>.

⁴⁶ Vasiliauskiene A. Palaimintasis Klementijus Šeptyckis: kelias į Altoriaus garbę // Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2019. [Вип. 1]: (Науковий щорічник «Історія релігій в Україні». 2019. Вип. 29. [Ч.2]). С. 74-83. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/550>.

⁴⁷ Ширай В. Священик Стефан Кремянський: штрихи до біографії // Історія релігій в Україні: Науковий щорічник. 2022. Вип. 32. С. 101-119. DOI: <https://doi.org/10.33294/2523-4234-2022-32-1-101-119>.

⁴⁸ Колодний А., Мазур П., Саган О. Арсен Річинський – життя у боротьбі за вільну Україну // Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2022. Вип. 4. С. 3-14. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1438>.

⁴⁹ Нестеренко Л. Трагічна доля священика Василя Андрієвського // Православ'я в Україні. До 400-річчя з часу відновлення православної ієрархії Київської митрополії Єрусалимським патріархом Феофаном: Збірник статей / під ред. д. н. з богосл., проф., Митрополита Київського і всієї України Епіфанія; д. н. з богосл., проф., прот. Олександра Трофимлюка; д. церк.-іст. н. проф., Митрополита Львівського і Сокальського Димитрія (Рудюка); д. іст. н. Г. В. Папакіна; Н. М. Куковальської та ін. Київ, 2020. [Вип. X]. 708 с. С. 238-246. URL: <https://drive.google.com/file/d/1i6s5YA0yp51CV13YmbKN99CgEbf7HzN8/view>.

⁵⁰ Зубко О. Українське душпастирство в умовах вибору (1921-1939). «Витівки долі» священика Григорія Мельника (1893-1939) // Волинський благовісник. 2019. № 7. С. 229-242. DOI: <http://doi.org/10.33209/2519-4348-2019-7-60>. (URL: <http://vb.vpba.edu.ua/ua/1871>).

⁵¹ Лозовицький В. Церковно-дипломатична сторона діяльності митрополита Іоана (Максимовича) Тобольського (1651-1715) // Волинський благовісник. 2019. № 7. С. 243-262. DOI: <http://doi.org/10.33209/2519-4348-2019-7-61>. (URL: <http://vb.vpba.edu.ua/ua/1881>).

⁵² Фультес В. Архімандрит Амвросій (Лотоцький) – випускник та викладач Волинської духової семінарії // Волинський благовісник. 2019. № 7. С. 263-279. DOI: <http://doi.org/10.33209/2519-4348-2019-7-62>. (URL: <http://vb.vpba.edu.ua/ua/1891>).

⁵³ Генсьорський В. Викладач Волинської духовної семінарії Гермоген Іванович Шиманський – видатний український літургіст та богослов XX століття // Волинський благовісник. 2020. № 8. С. 183-201. DOI: <http://doi.org/10.33209/2519-4348-2707-9627-2020-8-80>. (URL: <http://vb.vpba.edu.ua/ua/2071>).

⁵⁴ Цап М. Православне духовенство з роду Сойків // Волинський благовісник. 2020. № 8. С. 239-261. DOI: <http://doi.org/10.33209/2519-4348-2707-9627-2020-8-83>. (URL: <http://vb.vpba.edu.ua/ua/2101>).

⁵⁵ Мосюкова Н. Священники Катеринославської (Дніпропетровської) римо-католицької парафії (радянський період) // Історія релігій в Україні: Науковий щорічник. 2020. Вип. 30. С. 202-214. DOI: <https://doi.org/10.33294/2523-4234-2020-30-1-202-214>.

⁵⁶ Хом'як П. Роль Адольфа Петра Шельонжека у становленні римсько-католицької церкви на Волині у міжвоєнний період // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Історія. 2021. Вип.53. С. 69-76. DOI: <https://doi.org/10.31861/hj2021.53.69-76>.

ПЦУ та РКЦ у своїх публікаціях відобразили Світлана Дудка⁵⁷, Наталія Потоцька⁵⁸. Значно ширший спектр охоплюють дослідження, в яких фрагменти біографій духовенства ПЦУ і РКЦ репрезентовані в контексті «загальної» історії конфесії на тлі історії України; такого роду дослідження проводили Олеся Житкова⁵⁹, Ігор Анцишкін⁶⁰, Валентин Крисаченко⁶¹, Валерій Ластовський⁶², Павло Ямчук⁶³, Михайло Несін⁶⁴, Наталія Буланова⁶⁵, Валерій Нестеренко і

⁵⁷ Дудка С. Родина православного сільського священика в другій половині XVIII ст. (за матеріалами сповідних розписів села Повстин Пирятинської протопопії Київської єпархії) // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2019. [Вип. 1]: (Науковий щорічник “Історія релігій в Україні”. 2019. Вип. 29. [Ч.2]). С. 19-25. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/542>.*

⁵⁸ Потоцькая Н. Римско-католическое духовенство и условия его пребывания в ссылке в деревне Тунка Иркутской губернии во второй половине XIX ст. (на основании документов из фонда государственного архива Иркутской области) // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2022. Вип. 4. С. 155-159. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1459>.*

⁵⁹ Житкова О. Обставини життя та діяльності церковнослужителів УАПЦ у м. Києві (1920-ті рр.) // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2022. Вип. 4. С. 26-31. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1442>.*

⁶⁰ Анцишкін І. Українські бранці московських монастирів // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2020. Вип. 2 (30). С. 20-28. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/574>.*

⁶¹ Крисаченко В. Діяння архимандритів Києво-Печерської лаври в обороні єдності української церкви (кінець XVI – початок XVII ст.) // *Православ'я в Україні. До 400-річчя з часу відновлення православної ієрархії Київської митрополії Єрусалимським патріархом Феофаном: Збірник статей / під ред. д. н. з богосл., проф., Митрополита Київського і всієї України Епіфанія; д. н. з богосл., проф., прот. Олександра Трофимлюка; д. церк.-іст. н. проф., Митрополита Львівського і Сокальського Димитрія (Рудюка); д. іст. н. Г. В. Папакіна; Н. М. Куковальської та ін. Київ, 2020. [Вип. X]. 708 с. С. 108-126. URL: <https://drive.google.com/file/d/1i6s5YA0yp51CV13YmbKN99CgEbf7HzN8/view>.*

⁶² Ластовський В. Діяльність митрополита Тимофія Щербацького та Київська митрополія: історіографія // *Православ'я в Україні. До 400-річчя з часу відновлення православної ієрархії Київської митрополії Єрусалимським патріархом Феофаном: Збірник статей / під ред. д. н. з богосл., проф., Митрополита Київського і всієї України Епіфанія; д. н. з богосл., проф., прот. Олександра Трофимлюка; д. церк.-іст. н. проф., Митрополита Львівського і Сокальського Димитрія (Рудюка); д. іст. н. Г. В. Папакіна; Н. М. Куковальської та ін. Київ, 2020. [Вип. X]. 708 с. С. 198-204. URL: <https://drive.google.com/file/d/1i6s5YA0yp51CV13YmbKN99CgEbf7HzN8/view>.*

⁶³ Ямчук П. Митрополит Василь Липківський: духовний мислитель і фундатор УАПЦ // *Православ'я в Україні. До 400-річчя з часу відновлення православної ієрархії Київської митрополії Єрусалимським патріархом Феофаном: Збірник статей / під ред. д. н. з богосл., проф., Митрополита Київського і всієї України Епіфанія; д. н. з богосл., проф., прот. Олександра Трофимлюка; д. церк.-іст. н. проф., Митрополита Львівського і Сокальського Димитрія (Рудюка); д. іст. н. Г. В. Папакіна; Н. М. Куковальської та ін. Київ, 2020. [Вип. X]. 708 с. С. 223-237. URL: <https://drive.google.com/file/d/1i6s5YA0yp51CV13YmbKN99CgEbf7HzN8/view>.*

⁶⁴ Несін М. Інститут Київських архимандритів у домонгольський період // *Православ'я в Україні. До 400-річчя з часу відновлення православної ієрархії Київської митрополії Єрусалимським патріархом Феофаном: Збірник статей / під ред. д. н. з богосл., проф., Митрополита Київського і всієї України Епіфанія; д. н. з богосл., проф., прот. Олександра Трофимлюка; д. церк.-іст. н. проф., Митрополита Львівського і Сокальського Димитрія (Рудюка); д. іст. н. Г. В. Папакіна; Н. М. Куковальської та ін. Київ, 2020. [Вип. X]. 708 с. С. 488-508. URL: <https://drive.google.com/file/d/1i6s5YA0yp51CV13YmbKN99CgEbf7HzN8/view>.*

⁶⁵ Буланова Н. Римо-католицькі громади та клір на Катеринославщині в 1920-х рр.: взаємини з владою // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2019. [Вип. 1]: (Науковий щорічник “Історія релігій в Україні”. 2019. Вип. 29. [Ч.2]). С. 43-50. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/546>.*

Валерій Сторчовий⁶⁶, Павло Хом'як⁶⁷, Дарія Костюк⁶⁸. Очевидно, цей перелік дослідників та їхніх праць з «церковно-історичної» біографістики традиційних християнських Церков України можна б продовжувати, але й в такому вигляді він засвідчує достатній інтерес до проблем персоналістики та наукову значущість цього напрямку досліджень.

Зважаючи на відкриття щоразу нових історичних джерел й актуальні запити традиційних Церков на популяризацію біографій окремих визначних постатей релігійно-церковної історії, все більш очевидними стають перспективні напрямки біографічних досліджень. Так, серед важливих історичних джерел Максим Блакитний та Віра Церковна згадують, відповідно, «Чернігівські єпархіальні відомості» та «Кишинівські єпархіальні відомості», які, на їх думку, «послужать» у перспективі «для генеалогічних і просопографічних досліджень, поглиблення знань з регіональної історії та історії повсякденності»⁶⁹. Оскільки в Україні під владою Російської імперії подібні «єпархіальні відомості» Волинської, Київської, Подільської, Полтавської і уже згаданої Чернігівської єпархій видавалися упродовж 1860–1918 рр.⁷⁰, то, можна прогнозувати, перед дослідниками відкривається широка перспектива біографічних студій з історії Православної Церкви в Україні. Такого ж виду джерела характерні й для Греко-Католицької Церкви – «Львівські архієпархіальні відомості»⁷¹, «Вістник Станиславівської єпархії»⁷², «Вісник Перемиської єпархії»⁷³, котрі ще чекають

⁶⁶ Нестеренко В., Сторчовий В. Римо-католицька церква на Кам'яничині в період Другої світової війни // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2019. [Вип. 1]: (Науковий щорічник "Історія релігій в Україні". 2019. Вип. 29. [Ч.2]). С. 58-65. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/548>.*

⁶⁷ Хом'як П. П. Репресії радянської влади проти римо-католицького духовенства Західної України на прикладі священників Львівської архідієцезії (1939–1945 рр.) // *Південний архів (історичні науки). 2023. № 40. С. 29–36. <https://doi.org/10.32999/ksu2786-5118/2022-40-4>.*

⁶⁸ Костюк Д. Релігійне життя Запорізького регіону в період повоєнного десятиліття (1943–1953 рр.) // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2019. [Вип. 1]: (Науковий щорічник "Історія релігій в Україні". 2019. Вип. 29. [Ч.2]). С. 66-73. URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/549>.*

⁶⁹ Блакитний М. М. Біографічні матеріали на сторінках часописів «Черниговские епархиальные известия» та «Вера и жизнь» // *Сіверщина в історії України: 36. наук. пр. Київ: Глухів, 2010. Вип. 3. С. 230-232. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/67834>; Церковна В. Біографічні матеріали на шпальтах «Кишиневских епархиальных ведомостей» / В. Церковна // *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Серія «Історичні науки». Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2019. Вип. 43. С. 180-190. URL: <http://dspace.idgu.edu.ua/jspui/handle/123456789/875>.**

⁷⁰ Піскова Е. М. Єпархіальні відомості // *Енциклопедія історії України: в 10 томах / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. Київ: Наукова думка, 2005. Том 3: Е–Й. С. 122-123. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/ehu/3.pdf>.*

⁷¹ «Львівські архієпархіальні відомості» («Львовско-архієпархіальни вѣдомости», «Львівсько-архієпархіальні відомости»). Офіційний вісник греко-католицького єпископа у Львівській архієпархії (1889–1944) // *Електронна бібліотека «Чтиво». URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Lvivski_arkhieparkhiialni_vidomosty/.*

⁷² «Вістник Станиславівської єпархії». Офіційний вісник греко-католицького єпископа у Станиславівській єпархії (1886–1939) // *Електронна бібліотека «Чтиво». URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Vistnyk_Stanyslavivskoi_eparkhii/.*

⁷³ «Вісник Перемиської єпархії» («Вѣстникъ Перемыской епархіи», «Вістник єпархії Перемискої»). Офіційний вісник греко-католицького єпископа у Перемиській єпархії (1889–1918) // *Електронна бібліотека «Чтиво». URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Visnyk_Peremyskoi_ieparkhii/.*

прискіпливого аналізу дослідників і ширшого залучення до наукового обігу. Окремої уваги дослідників-релігієзнавців, на думку дослідниці Ольги Недавньої, заслуговують також Інтернет-ресурси УГКЦ, яких на 2020 р. налічувалося понад дві сотні, що містять значний масив інформації про структуру і напрямки діяльності УГКЦ⁷⁴. Серед перспективної тематики біографічних досліджень історії УГКЦ, зважаючи на поширення культу блаженних новомучеників ХХ ст.⁷⁵, очевидно, може стати розробка біографічних нарисів як уже відомих церковних діячів (єпископів, священників, монахів і мирян), так і тих «маловідомих» осіб, що перебувають на стадії «канонічного дослідження» у процесі підготовки матеріалів до беатифікаційного процесу⁷⁶; водночас важливо не оминати також інших представників єпархіального «світського» духовенства та окремих чернечих чинів і згромаджень УГКЦ⁷⁷. Відтак, у перспективі на основі нових здобутків історичної біографістики (і паралельно з їх проведенням) можна буде поступово перейти, за влучним висловлюванням Людмили Филипович, від «конкретної проблематики, одиничних прикладів, персоналій» до «спеціальних дискурсів» таких як, «наприклад, методологія дослідження історії релігії, історіографія та джерела до вивчення релігійних процесів, історія релігійно-філософської думки, політологія та соціологія релігії, релігійна міфологія та символіка тощо»⁷⁸.

Отже, провівши короткий, далеко не вичерпаний вказаними публікаціями, аналіз історіографії проблем біографістики та просопографії в межах церковно-історичних студій сучасних вітчизняних дослідників, можемо констатувати, що поза їх увагою, на жаль, залишається значна частина представників духовенства УГКЦ, які перебувають «в тіні історії», очевидно, не стільки через невисоку громадську активність та зосередженість на виключно релігійно-церковній діяльності, скільки через недостатню їх репрезентованість в історичних джерелах. Це спонукає авторів даного дослідження до більш ретельного, прискіпливого аналізу різноманітного за

⁷⁴ Недавня О. Сучасні інтернет-ресурси Української греко-католицької церкви як джерела релігієзнавчих досліджень // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2020. Вип. 2 (30). С. 137-140.* URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/590>.

⁷⁵ Патрило І., о. Мученики та ісповідники Української католицької церкви XVIII–XIX ст. // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2022. Вип. 4. С. 32-69.* URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1460>.

⁷⁶ Марцелюк П., о. Мучеництво та шлях визнання католицьких святих. Досвід Української греко-католицької церкви // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2021. Вип. 3. С. 9-17.* URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1400>; *Життєписи Слуг Божих // Місія Постуляційний Центр беатифікації УГКЦ.* URL: https://missiopc.blogspot.com/p/blog-page_27.html.

⁷⁷ Див., наприклад: Мизак Н., Яремчук А. *Нарис історії УГКЦ на Буковині.* Львів – Чернівці: Український католицький університет, 2021. 492 с.+4 с. іл.; Галик В. *Трилогія Юрія Стеценка з історії василіанських монастирів Перемишльської єпархії XVIII ст.* // *Дрогобицький краєзнавчий збірник / ред. кол. Л. Тимошенко (гол. ред.), Л. Войтович, Г. Гмітерек та ін. Дрогобич: Коло, 2017. Вип. XIX–XX. С. 509-516.* URL: https://dspu.edu.ua/biblioteka/wp-content/uploads/2017/11/K_zbirn_istor_19_20_1-548.pdf.

⁷⁸ Филипович Л. «Історія релігій в Україні»: тридцятирічний ювілей круглих столів у Львові // *Історія релігій в Україні. Актуальні питання. 2020. Вип. 2 (30). С. 269-275.* URL: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/608>.

походженням та родово-видовою ознакою масиву історичних та історіографічних джерел.

Метою статті є продовження розробки методології й методики дослідження проекту біографічного словника духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії УГКЦ (1885–2020), а також публікація безпосередніх результатів цього дослідження – біографічних довідок (біограм) частини представників духовенства на літеру «А».

Основні результати дослідження

1. Методологія і методика дослідження: особливості біографічних та просопографічних студій духовенства Станиславівської єпархії

Реалізація проекту біографічного словника духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії УГКЦ (1885–2020) спонукає нас до вироблення чіткіших методологічних засад дослідження, зокрема уточнення «набору» конкретно-наукових історичних методів, узгодження самої методики «технічного» виконання науково-пошукової (евристичної) та науково-аналітичної роботи. Інакше кажучи, можемо говорити про «технологію дослідження», яка, за визначенням Сергія Ляха, включає «не лише методи, як складні комплекси дій, а й дрібніші форми – процедури, прийоми, операції, інструменти»⁷⁹.

Серед численного конкретно-наукового, властивого історичній науці, методологічного «інструментарію» в основу даного дослідження покладено методи біографістики і просопографії та проблемно-хронологічного підходу до періодизації. Попри «самозрозумілість» суті цих методів, все ж таки необхідно детальніше поглянути на їх суть та специфіку застосування в цьому конкретному історичному дослідженні – у підготовці біографічного словника духовенства.

Розуміння методів біографістики та просопографії в сучасній історичній науковій літературі досі є недостатньо однозначним. Так, один із сучасних теоретиків методу біографістики Володимир Попик⁸⁰, зокрема, окреслюючи значення терміну, зазначає, що «біографістика (від гр. «βίος» – життя та «γράφω» – писати, записувати) досліджує історію розвитку, теоретико-методологічні, методичні, джерелознавчі та практично-прикладні проблеми біографічних досліджень (зокрема створення наукових біографій та укладення біографічних словників і довідників), різноманітні види біографічної та біобібліографічної продукції, а також еволюцію історико- та літературно-біографічної творчості як явища культури та суспільного життя»⁸¹. Тим часом Наталія Яковенко підкреслює, що «не може за означенням існувати якогось

⁷⁹ Лях С. Р. Сучасні технології історичного дослідження: канони і імпровізації // *Zaporizhzhia Historical Review*. 2021. Vol. 5 (57). С. 11. DOI: <https://doi.org/10.26661/zhv-2021-5-57-01/>.

⁸⁰ Попик В. І. Біографістика // Спеціальні історичні дисципліни: довідник: навчальний посібник для студентів ВНЗ / І. Н. Войцехівська (кер. авт. кол.), В. В. Томазов, М. Ф. Дмитрієнко та ін. Київ: Либідь, 2008. С. 94–103; Попик В. І. Ресурси довідкової біографічної інформації: історичний досвід формування, сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку: монографія / відп. ред. Л. А. Дубровіна. Київ: Нац. б-ка України ім. В. Вернадського НАН України, 2013. 520 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0005584>.

⁸¹ Попик В. І. Біографістика... С. 94.

окремого «біографічного методу», оскільки ракурс дослідження та самі джерела продикують арсенал прийомів, що знадобляться історикові», серед яких можуть бути «і герменевтика, і семіотичний і структурний аналізи, і стратегії деконструкції, і просопографічний підхід, і принципи історико-порівняльного дослідження...», а під впливом «повороту» мікроісторії в історичній науці «на зміну повчальній «історії героїв» прийшов інтерес до того, що називають «малими життєвими світами», а отже кожному біографію стали розглядати як вияв неповторного – призму, через яку переломлюються соціальні макропроцеси та миттєві тенденції й унікальний життєвий досвід індивіда, його внутрішнє самовідчуття і стиль поведінки (*habitus*), що підштовхують до саме такого, а не інакшого життєвого вибору»⁸². Однак історики Валентин Іваненко, Геннадій Кривчик та Ірина Накашидзе, навпаки, розглядаючи процес «методологічного» становлення біографічного методу, зазначають, що внаслідок його поширення в історичній науці, врешті, виникає «окремий напрям наукового знання про особистість – біографістика»⁸³.

Історик Ярослав Дашкевич один із перших порушив «питання про співвідношення біографістики і просопографії. Що спільного і що відмінного між обома напрямками досліджень?». На його думку, між біографістикою та просопографією існує прямий взаємозв'язок: «Обидва наукові терміни грецького походження. Біографістика – в сучасному розумінні – займається збором і публікацією найважливіших відомостей, що входять до складу життєпису (таким буде адекватний переклад грецького терміна «біографія»). Результатами цього напрямку досліджень стають біограми з обов'язковим, якщо це реально, заповненням – можна так висловитися – усіх граф особової анкети, складеної згідно з певними науковими довідково-інформаційними параметрами. Біограми – підстава довідкової літератури з персоналіями... Просопографія розвивається по лінії поширення, розгорнення, поглиблення біограм шляхом врахування гуманних, людських аспектів. Але аспектів правдивих – з висвітленням позитивних і негативних сторін життєпису. Можна сказати, що просопографія – вищий ступінь біографістики...»⁸⁴.

Розвиваючи тезу про тісний взаємозв'язок біографістики і просопографії, Сергій Лях вважає, що «просопографія – це якісно новий тип історико-біографічного дослідження особистості, відтворення на основі джерел її багатогранного соціально-психологічного портрету, який повинен відобразити у відомому діячеві певної галузі «живу» людину у сукупності усіх притаманних їй особистісно-людських даних, а не традиційно формалізовану датами і заслугами постать...»⁸⁵. Розглядаючи просопографію передусім як метод «вивчення

⁸² Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007. С. 249-250.

⁸³ Уведення в науково-педагогічну діяльність: навчальний посібник [препринт] / В. В. Іваненко, Г. Г. Кривчик, І. С. Накашидзе. Дніпро: ЛІРА, 2018. С. 33. URL: <http://eadnurt.diit.edu.ua/jspui/handle/123456789/10977>.

⁸⁴ Дашкевич Я. Об'єктивне і суб'єктивне в просопографії // Дашкевич Я. Майстерня історика: Джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни / Львівське відділення ІУАД ім. М. С. Грушевського НАН України. Львів: Літературна агенція «Піраміда», 2011. С. 239.

⁸⁵ Лях С. Р. Сучасні технології історичного дослідження: канони і імпровізації // Zaporizhzhia Historical Review. 2021. Vol. 5 (57). С. 17-18. DOI: <https://doi.org/10.26661/zhv-2021-5-57-01/>.

життєвих стратегій, кар'єр... конкретних осіб», історик Наталія Яковенко підкреслює, що він став своєрідним «компромісом між крайнощами «індивідуалізованої» та «соціологізованої» історії»⁸⁶. Один з теоретиків просопографії Валерій Томазов, обґрунтовуючи її як спеціальну історичну дисципліну, підкреслював, що вона вивчає «весь комплекс джерел біографічного та іншого особистісного характеру», який відзначається різноманітністю та обсягом, а тому «залучаються методики та підходи інших спеціальних історичних дисциплін і галузей науки – генеалогії, соціології, біографістики, демографії, статистики тощо»⁸⁷. Історики Надія Миронець та Інна Старовойтенко, так само окреслюючи суть просопографії як спеціальної історичної дисципліни, вказували, що «просопографія (від гр. «πρόσωπο» – обличчя, особа, персона, «γράφω» – писати, записувати) за допомогою методів генеалогії, демографії, психології, психолографії, ономастики, нумізматики соціології та інших спеціальних історичних дисциплін досліджує особу в усій сукупності її індивідуальних якостей та взаємостосунків з оточенням. Результатами просопографічного дослідження можуть бути: 1) реконструкція просопографічного портрета конкретної особистості; 2) створення колективної біографії кількох осіб, об'єднаних спільними чинниками; 3) опис способу життя і занять представників певних соціальних станів»⁸⁸. Узагальнюючи теоретичні напрацювання сучасних українських науковців, історик Роман Масик констатував, що «просопографію дослідники трактують по-різному: одні розглядають її як спеціальну історичну дисципліну, інші – як метод реконструкції життєвих шляхів цілих суспільних груп, створення їхніх колективних біографій»⁸⁹.

Водночас Р. Масик ставить питання про відмінності вже між трьома спеціальними історичними дисциплінами: «Просопографія, як і біографістика чи генеалогія, описує життя соціалізованої людини. Водночас ці дисципліни відрізняються метою дослідження. Біографістика зосереджується на висвітленні у хронологічній послідовності життєпису особи, приділяючи мало уваги суспільним чинникам, які визначили її життєвий шлях. Для генеалогії важливими є походження та родинні стосунки досліджуваної особи. Натомість

⁸⁶ Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007. С. 248-249.

⁸⁷ Томазов В. В. Просопографія // Енциклопедія історії України: у 10 т. / редкол.: В.А.Смолій (голова) та ін.; Ін-т історії України НАН України. Київ, 2012. Т. 9: Прил–С. С. 40; Томазов В. Силабус навчального курсу «Біографістика та просопографія». Галузь знань – 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальність – 014 «Середня освіта (Історія)», освітній ступінь магістр / Кафедра історії України, археології та краєзнавства, Навчально-науковий інститут історії та соціально гуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2020. 13 с. URL: <https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/tomozov-sylabus2.pdf>.

⁸⁸ Миронець Н., Старовойтенко І. Просопографія // Спеціальні історичні дисципліни: довідник: навчальний посібник для студентів ВНЗ / І. Н. Войцехівська (кер. авт. кол.), В. В. Томазов, М. Ф. Дмитрієнко та ін. Київ: Либідь, 2008. С. 424.

⁸⁹ Масик Р. Просопографія // Історичне краєзнавство. Напрями та методи історико-краєзнавчих досліджень: курс лекцій / В. Є. Голубко, А. В. Середяк, Р. Я. Генєга та ін. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. С. 251.

просопографія акцентує на соціальному становленні людини, на яке впливають різноманітні біологічні й суспільні чинники»⁹⁰.

Таким чином, можемо констатувати, що дослідження життєпису та діяльності кожної історичної особи, наприклад, будь-якого представника духовенства конкретної церковної адміністративно-територіальної одиниці (єпархії, митрополії, екзархату), незалежно від умовної класифікації як «героя історії» (за ієрархічним статусом – єпископа, каноніка капітули, декана; за іншими ознаками – мученика за віру, блаженного, святого тощо) чи «малої людини» (парафіяльного священика, монаха чи монахиню, студента-богослова і т. д.), можна і необхідно проводити із використанням двох методів (чи спеціальних історичних дисциплін) – біографістики та просопографії, які, маючи спільні та відмінні риси, сприятимуть формуванню цілісного «історичного портрету» особистості, визначенню його ролі та впливу в конкретному «мікро-історичному» середовищі.

Водночас, варто обґрунтувати певні можливості та «межі» застосування методів біографістики та просопографії у практиці нашого дослідження – побудові біографічного словника духовенства Станиславівської єпархії / Івано-Франківської митрополії. Так, якщо метод біографістики передбачає формування особової анкети конкретної історичної особи за науково обґрунтованими довідково-інформаційними параметрами, то це завдання цілком відповідає основній меті нашого дослідження. Тим часом використання просопографічного методу в процесі нашого дослідження буде частково обмеженим, хоча і націленим на формування в перспективі як «індивідуального просопографічного портрету» будь-якого із представників духовенства, так і «колективного просопографічного портрету» цілісної (або внутрішньо диференційованої) соціальної верстви – духовенства Станиславівської єпархії / Івано-Франківської митрополії у певний, обраний майбутнім дослідником, історичний період.

З метою уточнення «меж використання» просопографічного методу в нашому дослідженні спершу розглянемо детальний, сформований істориками Надією Миронець та Інною Старовойтенко, перелік «компонентів просопографічного портрету», який включає: 1) «походження особи, її генеалогічне коріння, роль спадковості у формуванні певних інтелектуальних здібностей, час і місце народження і проживання, віросповідання, підданство, мова, родинне оточення і виховання, сімейні традиції й атмосфера, їх вплив на формування світоглядних позицій»; 2) «освіта, зацікавленість певними навчальними предметами, визначальні фактори у виборі професії, службова кар'єра, участь у суспільно-політичному житті»; 3) «приятельське оточення, взаємостосунки з людьми, вплив на особистість оточення або навпаки – вплив досліджуваної особистості на оточуючих її осіб»; 4) «мотиви найвідоміших вчинків, які закарбували ім'я діяча в історії; вплив на них зовнішніх факторів»; 5) «антропологічний тип особи, її зовнішній вигляд, особливості манер, одягу,

⁹⁰ Масик Р. Просопографія... С. 252.

звичок»; 6) «вдача, темперамент, внутрішній світ, захоплення і відрази»; 7) «причини піднесення і спадів у діяльності творчих особистостей»; 8) «доленосні події у приватному житті досліджуваної особи (одруження, народження дітей), їх вплив на основну діяльність (наукову, творчу, громадську, політичну)»; 9) «особисто-інтимне життя, подружні та родинні стосунки, їх визначальний або другорядний вплив на діяльність особистості»; 10) «фізичне і психічне самопочуття особистості у різні періоди її життя, пояснення ним окремих епізодів її діяльності»; 11) «особистісно-людські особливості вдачі, наприклад, співчутливість чи бездушність, благодійність чи байдужість, здатність співпереживати чи егоцентризм, комунікабельність чи замкненість, автократизм чи дипломатичність, поведінка, реакція на життєві події й обставини»⁹¹.

З цього детального переліку «компонентів просопографічного портрету» у процесі наукового дослідження та формування біографічних довідок (біограм) духовенства Станиславівської єпархії, враховуючи відповідну джерельну базу, очевидно, буде враховано передусім мовну або національну та віросповідну ознаки «за замовчуванням» (представники, як правило, виключно Української Греко-Католицької Церкви), а також, зокрема, час і місце народження та проживання, соціальне походження особи й частково її генеалогічне коріння, підданство (або громадянство), освіта, «визначальні фактори у виборі професії», «службова кар'єра», участь у суспільно-політичному житті; частково «приятельське оточення»; «доленосні події у приватному житті досліджуваної особи (одруження, народження дітей), їх вплив на основну діяльність...», «взаємостосунки з людьми, вплив на особистість оточення або навпаки – вплив досліджуваної особистості на оточуючих її осіб». Водночас, зважаючи на специфіку підготовки та обсягу біограм, очевидно, поза нашою дослідницькою увагою, можуть опинитися інші «компоненти просопографічного портрету», такі як «роль спадковості у формуванні певних інтелектуальних здібностей», «родинне оточення і виховання», «сімейні традиції й атмосфера, їх вплив на формування світоглядних позицій»; «зацікавленість певними навчальними предметами» під час здобуття освіти; «мотиви найвідоміших вчинків, які закарбували ім'я діяча в історії; вплив на них зовнішніх факторів»; «антропологічний тип особи, її зовнішній вигляд, особливості манер, одягу, звичок»; «вдача, темперамент, внутрішній світ, захоплення і відрази»; «причини піднесення і спадів у діяльності творчих особистостей»; «особисто-інтимне життя, подружні та родинні стосунки, їх визначальний або другорядний вплив на діяльність особистості»; «фізичне і психічне самопочуття особистості у різні періоди її життя, пояснення ним окремих епізодів її діяльності»; «особистісно-людські особливості вдачі..., поведінка, реакція на життєві події й обставини»⁹². Отже, на основі цих «компонентів просопографічного портрету» у нашому

⁹¹ Миронець Н., Старовойтенко І. Просопографія... С. 427-428.

⁹² Миронець Н., Старовойтенко І. Просопографія... С. 427-428.

дослідженні розроблено детальну «особову анкету» на кожного представника духовенства єпархії / митрополії, яку опишемо нижче, після огляду джерел.

Окрему увагу слід звернути на проблемно-хронологічний підхід до періодизації дослідницького проекту біографічного словника духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії УГКЦ (1885–2020). Очевидно, окреслені хронологічні рамки є достатньо широкими, адже охоплюють декілька епох / періодів суспільно-політичної історії України, але їх закономірність обумовлюється фактом визнання історичної та канонічно-правової правонаступності сучасної Івано-Франківської архиєпархії та митрополії УГКЦ від Станиславівської єпархії Галицької митрополії ГКЦ, зафіксованої, зокрема, в декреті Глави УГКЦ патріарха Святослава Шевчука про створення митрополії 13 грудня 2011 року⁹³. Отже, основною ознакою періодизації біографічного словника духовенства єпархії – митрополії буде не «суспільно-політичний фактор», коли враховують передусім зміни державного устрою, суспільного ладу, певні «знакові» події політичної історії тощо, а саме «релігійний» або, скоріше, «церковно-державний фактор», коли модель церковно-державних (інший варіант, залежно від «першості» об'єкта в цій системі – державно-церковних) відносин значною мірою впливає на розвиток організаційної, інституційної структури Церкви, однак сама Церква визначає власні організаційні структури й оптимальні форми взаємодії з державою та суспільством.

Виходячи з цього принципу, на нашу думку, історичний розвиток і трансформацію базового об'єкту дослідження – Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії УГКЦ (а відтак – їх духовенства) умовно можна поділити на три хронологічні частини – періоди:

- перший період (1885–1946 рр.) характеризується існуванням Станиславівської єпархії в організаційній структурі Галицької митрополії ГКЦ в умовах різних державно-політичних режимів (Австро-Угорської імперії, Російської імперії періоду Першої світової війни, ЗУНР, Польщі періоду Другої Республіки, УРСР періоду «першої радянзації» західних областей України, Німецького Рейху періоду Другої світової війни, УРСР періоду «другої радянзації» західних областей) та переважно подібних, з деякими особливостями, моделей церковно-державних відносин; при цьому найважливішою ознакою цього періоду розвитку єпархії є «тяглість» і цілісність канонічно-правових норм функціонування основних елементів її організаційної структури (ієрархія, органи управління, канонічна територія);
- другий період (1946–1990 рр.) відзначається існуванням Станиславівської (з 1963 р. – Івано-Франківської) єпархії в умовах нової, принципово відмінної від попередніх, радянської моделі

⁹³ Немет Т. М. Нещодавні структурні зміни в Українській Греко-Католицькій Церкві (2011-2016): прогрес, проблеми та питання без відповіді, пов'язані із створенням нових митрополій. *Наукові записки УКУ*. Львів, 2016. Число VIII. Серія: «Богослов'я». Вип. 3. С. 212-214. URL: <https://nz-theology.ucu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/tomas-mark-nemet.pdf>.

державно-церковних відносин та «катакомбної», підпільної (відносно держави) моделі канонічно-правових норм функціонування структури (включно з нечіткою визначеністю її канонічної території);

- третій період (1990–2020 рр.) позначений, знову ж таки, абсолютно новими умовами легального (відносно держави) існування організаційних структур Церкви, окреслених новою моделлю державно-церковних відносин (на основі нового державного законодавства) та новими канонічно-правовими нормами (зокрема, у формі партикулярного права УГКЦ, Кодексу канонів Східних Церков, інших актів), що суттєво вплинули на трансформацію організаційної структури єпархії, її поступове «доростання» до рівня митрополії.

Отож, відповідно до вище окресленої умовної схеми періодизації розвитку Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії упродовж 1885–2020 рр., анонсований науковий проект підготовки біографічного словника духовенства цієї «частини Божого народу» (єпархії – митрополії), очевидно, варто також поділити на три великих «розділи». Перший із них, який охоплює період 1885–1946 рр., стане предметом нашого колективного дослідження на найближчу перспективу, а його результатом буде серія біограм духовенства на всі літери абетки (алфавіту). Два наступних періоди («розділи») біографічного словника будуть розроблятися «паралельно», однак результати досліджень плануємо опублікувати дещо пізніше.

Такий вибір вужчих хронологічних рамок (1885–1946 рр.) нашого проекту біографічного словника духовенства на сьогодні обумовлений, по-перше, вище окресленою особливістю суспільно-політичних умов і моделей церковно-державних відносин, що становлять цілісну історичну епоху; по-друге, специфікою трансформації географічних меж об'єкту дослідження – Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії УГКЦ (1885–2020), яка до 1946 р. зберігала цілісну канонічну територію в межах 20 деканатів, незалежно від їх співвідношення із політичним адміністративно-територіальним поділом (на повіти, воєводства, області, райони тощо); по-третє, специфікою збереження та доступності для колективу авторів цілісного комплексу джерел окресленої історичної епохи, що дозволить сформувати менш-більш (майже на 100 %) повний перелік загалу духовенства на відповідній канонічній території; по-четверте, потребами та можливостями інтеграції наукових результатів дослідження (у формі біографічного словника) до інших проектів науково-дослідних робіт (в тому числі й у формі держбюджетних чи госпдоговірних науково-дослідних комплексних тем), присвячених конкретно визначеним й усталеним в історіографії історичним періодам історії України (для фахівців-науковців в галузі історичних наук, наприклад, в межах дослідження історії ЗУНР, проблеми національно-визвольного руху першої половини ХХ ст., проблеми формування та співвідношення національної та релігійної ідентичності українців Галичини ХІХ – ХХ ст.), історії християнства в Україні (для фахівців за науковими галузями і спеціальностями «історичні науки», «релігієзнавство», «богослов'я», наприклад, для розробки актуальних проблем

формування еклезіальної ідентичності УГКЦ у XIX – XX ст., процесів трансформації організаційних структур УГКЦ, просопографічного портрету та історії повсякденності духовенства тощо), для практичних потреб УГКЦ (наприклад, у процесі підготовки матеріалів до беатифікації відповідних кандидатів з числа духовенства, розробці матеріалів для паломницьких центрів, організації релігійно-туристичних маршрутів тощо).

Отже, вище окреслене уточнення методологічних засад нашого дослідження дозволить, з одного боку, актуалізувати проблематику історико-біографічного словника, а з іншого – визначити можливості використання результатів цього дослідження прийдешніми поколіннями істориків для розробки інших науково обґрунтованих проблем.

2. Джерельна та історіографічна база дослідження біографій духовенства Станіславівської єпархії

Розвиваючи проект біографічного словника єпархії в перший історичний період (1885–1946 рр.), відзначимо, що в його основу покладено чотири основних історичних джерела, які мають офіційний характер (в буквальному значенні, оскільки сформовані та використовувані Церквою на офіційному рівні) та найбільш повно відображають біографічну інформацію про духовенство єпархії. Зважаючи на їх особливе значення, коротко проаналізуємо їх інформаційний потенціал для нашого наукового проекту.

Перше джерело – це «Метрика кліру Станіславівської єпархії» (1886–1945 рр.), що зберігається у вигляді шести архівних справ (томів) за описом № 1 у фонді № 504 «Єпископська консисторія в Станіславові» Державного архіву Івано-Франківської області⁹⁴. Ця «метрика кліру», започаткована за розпорядженням першого Станіславівського єпископа Юліана Пелеша від 15 листопада 1886 р.⁹⁵ та проваджена до 31 березня 1944 р.⁹⁶, містить повний список духовенства єпархії у шести томах, починаючи «від початку р. 1887», з детальним описом персональних даних про священників за відповідно укладеними «рубриками». Так, запис про священника містить наступні («транслітеровані» нами за сучасним алфавітом) «рубрики» відомостей: «Ім'я» (як правило, прізвище та ім'я, згодом, з 1933 р. вказували також імена одного або й двох батьків); «Рік, місяць, день і місце народження»; «Рік, місяць і день

⁹⁴ Державний архів Івано-Франківської області (ДАІФО). Ф. 504: Станіславська греко-католицька єпископська консисторія, м. Станіслав Станіславського повіту Станіславського воєводства». Опис 1. 163 арк. URL: https://drive.google.com/file/d/1gwjZY3L4UCLt_WCTsuiZ4kCb6-H1NEoE/view; Державний архів Івано-Франківської області (ДАІФО). Ф. 504, оп. 1, спр. 195а. Книга обліку священників Станіславівської єпархії, 04.12.1873–31.03.1944 рр., т. 4, 200 арк.; Державний архів Івано-Франківської області (ДАІФО). Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станіславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станіславів, т. 1, 198 арк.; Державний архів Івано-Франківської області (ДАІФО). Ф. 504, оп. 1, спр. 330б. Метрика кліру Станіславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станіславів, т. 2, 199 арк.; Державний архів Івано-Франківської області (ДАІФО). Ф. 504, оп. 1, спр. 330в. Метрика кліру Станіславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станіславів, т. 3, 201 арк.; Державний архів Івано-Франківської області (ДАІФО). Ф. 504, оп. 1, спр. 330г. Метрика кліру Станіславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станіславів, т. 6, 338 арк.; Державний архів Івано-Франківської області (ДАІФО). Ф. 504, оп. 1, спр. 330д. Метрика кліру Станіславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станіславів, т. 5, 201 арк.

⁹⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. Титульний-зворот.

⁹⁶ Вуянюк М. Катедральний собор Воскресіння Христового в Івано-Франківську – Станіславові. Друга половина XIX – середина XX ст. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2022. С. 163.

рукоположення та ім'я святителя» (як правило, вказували пресвітерські, а в окремих випадках – також піддияконські та дияконські свячення); «Місце і час служби в душпастирстві» (як правило, детальний перелік душпастирських посад з точним означенням географічних координат, дат призначення та звільнення); «Служив, крім того, ще як декан, віце-декан та ін.» (так само з точним датуванням); «Коли піддавався конкурсному іспитові, або звільнений» (як правило, у випадку призначення на постійну посаду пароха); «Визнання, похвали та відзнаки від влади духовної та світської» (з коротким викладом змісту, нумерацією та датуванням відповідного документа); «Упімнення, догани і кари від влади духовної та світської» (крім короткого змісту, як правило, вказували нумерацію та датування відповідного розпорядження церковної влади); «Упокоївся дня» (згодом «День смерті») (вказували, як правило, точну дату і місце смерті, в окремих випадках – причину смерті)⁹⁷.

Друге джерело – це матеріали офіційних статистичних збірників «Шематизм всього кліру греко-католицької єпархії Станиславівської на рік Божий» за період 1886–1938 рр.⁹⁸, що зберігаються у фондах різних наукових бібліотек та архівів України (зокрема, Львівської національної наукової бібліотеки імені Василя Стефаника НАН України, Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка, науково-довідкових бібліотек Державного архіву Івано-Франківської області та Державного архіву Тернопільської області), Австрії (у фондах бібліотек та державних архівів у м. Відень), Ватикану (у фондах архіву Конгрегації поширення віри)⁹⁹, а з 2010-х рр. також з'являються в електронних репозитаріях (наприклад, електронній бібліотеці Люблінського католицького університету¹⁰⁰). «Шематизм... єпархії Станиславівської...» як офіційний статистичний збірник містить значний масив біографічної інформації, який, однак, потребує ретельного контент-аналізу¹⁰¹

⁹⁷ Порівн.: Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 1; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330г, арк. 2-3.

⁹⁸ Шематизм всього кліру греко-католицької Єпархії Станиславівської на рік Божий. ... Львів, 1886, Станиславів, 1887–1938. Річник I. 1886. XXXVIII+124 с.; Річник II. 1887. XXIX+285 с.; Річник III. 1888. XXIV+342 с.; Річник IV. 1889. XXIV+159 с.; Річник V. 1890. XXIV+313 с.; Річник VI. 1891. XXIII+320 с.; Річник VII. 1892. XXIII+186 с.; Річник VIII. 1893. XXIII+186 с.; Річник IX. 1894. XXIII+186 с.; Річник X. 1895. XXIII+199 с.; Річник XI. 1896. XXIV+206 с.; Річник XII. 1897. XXIV+207 с.; Річник XIII. 1898. XXIV+207 с.; Річник XIV. 1899. XXIII+186 с.; Річник XV. 1900. XXXII+212 с.; Річник XVI. 1901. XXIII+186 с.; Річник XVII. 1902. XXXII+230 с.; Річник XVIII. 1903. XXXII+238 с.; Річник XIX. 1904. XXIII+186 с.; Річник XX. 1905. XXIII+284 с.; Річник XXI. 1906. XXVII+307 с.; Річник XXII. 1907. XXVII+315 с.; Річник XXIII. 1908. XXIII+186 с.; Річник XXIV. 1909. XXVII+235 с.; Річник XXV. 1910. XXIII+186 с.; Річник XXVI. 1911. XXVII+335 с.; Річник XXVII. 1912. XXIII+186 с.; Річник XXVIII. 1913. XXVIII+337 с.; Річник XXIX. 1914. XXVIII+339 с.; Річник XXX. 1925. XXXII+325 с.; Річник XXXI. 1927. XVI+162 с.; Річник XXXII. 1929. 186 с.; Річник XXXIII. 1930. 186 с.; Річник XXXIV. 1931. 194 с.; Річник XXXV. 1935. 213 с.; Річник XXXVI. 1938. 216 с.

⁹⁹ Делятинський Р. Шематизм Станиславівської єпархії (1886–1938 рр.): особливості історичного джерела // Науковий вісник Івано-Франківської теологічної академії УГКЦ «Добрий пастир»: Збірник наукових праць. Теологія. 2011. Вип. 4. С. 183–184. URL: <http://journal.ifaiz.edu.ua/index.php/gp/article/view/346>.

¹⁰⁰ Šematizm Vsečestnogo Klira Episkopskoj Diecezii Greko-Katoličeskoj Stanislavovskoj na Rok' ... URL: https://dlibra.kul.pl/dlibra/publication/16129/edition/15348?fbclid=IwAR2_m1h0AWuqvTzhNBdrOX70eedhvuWVR9ORX2i3VXuz1P0T5QctpYmp3oo#structure.

¹⁰¹ Детальніше про метод контент-аналізу – див.: Іванов В. Ф., Костенко Н. В. Контент-аналіз // Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/Контент-аналіз> (дата звернення: 02.04.2023).

усіх його рубрик на предмет виявлення прізвища й імені відповідного представника духовенства, попри те, що у кожному випуску наявний «Іменний покажчик», в якому, на жаль, в окремих випусках – «річниках» цього збірника, наприклад, можуть бути цілком відсутні або частково наявні дані про представників чоловічих і чернечих згромаджень (зокрема братів-монахів, всіх сестер-монахинь) та студентів духовної семінарії. Власне, це історичне джерело дозволяє сформулювати наступні біографічні відомості про представника духовенства: прізвище та ім'я, рік народження, дані про богословську освіту (духовну семінарію та період навчання за «курсами», а відповідно дозволяє визначити коло настоятелів в семінарії, які справили вплив на формування особистості, та коло «однокурсників», в окремих випадках вказано попередню освіту – гімназію та рік складання випускного екзамену «матури»), перебування випускника-богослова в «Домі пресвітеріальному» до свячень, рік рукоположення на пресвітера, душпастирські посади з дотриманням їх ієрархічності (єпископи, члени капітули, консисторії, церковного суду, ординаріатські делегати в шкільних та сервітутових справах, декани, віце-декани, духівники деканатів, парохі, сотрудники, катехити, капелани, монахи, монахині), географічними координатами (місце служіння відповідно до церковного та державно-політичного адміністративно-територіальних поділів – на деканати та повіти) та «орієнтовним» датуванням (оскільки тут не вказувалося точного дня і місяця призначення та звільнення, а відомості були дійсними в межах одного року), дані про участь в конкурсі на душпастирську посаду, відомості про членство у церковних товариствах (Комісія управляючи Вдовичо-сиротинського фонду, Товариство допомоги убогим церквам імені святого апостола Петра, Товариство святого апостола Павла) та громадських організаціях (як засновник або член читальні товариства «Просвіта», товариства імені Качковського, кооперативи тощо), дані про час і місце смерті (в рубриці «Некролог»).

Третє джерело – це англomовний довідник «Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... (1885–1938)» о. Дмитра Блажейовського¹⁰². Це науково-довідкове видання побудовано з проблемно-хронологічним принципом, що дозволило показати динаміку розвитку кожного елементу організаційної адміністративно-канонічної структури Станиславівської єпархії – від єпископа і капітули до парафій, священників, монаршого кліру і студентів-богословів¹⁰³. У контексті реалізації нашого проекту біографічного словника для реконструкції біограм духовенства цей довідник о. Дмитра Блажейовського, можна сказати, закладає основу «каталогу» та дозволяє простежити основні етапи життєпису більшості представників духовенства єпархії – єпископів і священників та, на жаль, меншою мірою – чоловічого та жіночого черничого кліру. Для реконструкції біограм окремих

¹⁰² Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії від її заснування до початку Другої світової війни (1885–1938): [англ. мовою]. Львів: Місіонер, 2002. 450 с.

¹⁰³ Делятинський Р. Шематизм Станиславівської єпархії (1886–1938 рр.): особливості... С. 181. URL: <http://journal.ifaiz.edu.ua/index.php/gp/article/view/346>.

представників духовенства Станиславівської єпархії, які змінювали «канонічний зв'язок», тобто переходили з або до інших «церковних областей» в межах Галицької митрополії ГКЦ (Львівської архієпархії та Перемишльської єпархії) чи в українській діаспорі (практично на всіх континентах у єпархиях, митрополіях, екзархатах УКЦ), корисним є звертання до інших подібних науково-довідкових видань о. Дмитра Блажейовського – збірників «Історичний шематизм Львівської архієпархії...»¹⁰⁴, «Історичний шематизм Перемишльської єпархії...»¹⁰⁵, «Київська Вселенська Церква в діаспорі...»¹⁰⁶. Інформаційний потенціал цих довідників дозволить реконструювати такі біографічні відомості про представника духовенства: прізвище та ім'я, рік народження, рік рукоположення на пресвітера та шлюбний стан (одружений, celibс, вдівець) (для ієромонахів – також дата прийняття довічних обітів), душпастирські посади з дотриманням їх ієрархічності (єпископи, члени капітули, консисторії, церковного суду, декани, віце-декани, парохи, сотрудники, катехити, капелани, монахи, монахині), географічними координатами (місце служіння відповідно до церковного та державно-політичного адміністративно-територіальних поділів – на деканати та повіти) та «орієнтовним» датуванням (у межах року). Для уточнення відомостей про здобуття богословської освіти кандидатами до священства з Станиславівської та інших єпархій Галицької митрополії ГКЦ в європейських католицьких закладах освіти буде використано інший довідник о. Дмитра Блажейовського – «Студенти візантійсько-київського обряду...»¹⁰⁷.

Четвертим джерелом проекту є офіційне періодичне видання «Вістник Станиславівської єпархії» (1886–1939, 1942)¹⁰⁸, матеріали допомагають уточнити

¹⁰⁴ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1: Адміністрація і парохії: [англ. мовою]. Львів – Київ: КМ Академія, 2004. 1004 с.; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2: Духовенство і релігійні згромадження: [англ. мовою]. Львів – Київ: КМ Академія, 2004. 570 с.

¹⁰⁵ Блажейовський Д. Історичний шематизм Перемишльської єпархії з включенням Апостольської Адміністрації Лемківщини (1828–1939): [англ. мовою]. Львів: Каменяр, 1995. 1008 с.

¹⁰⁶ Блажейовський Д. Берестейська ре-унія та українська історична доля і недоля. Т. 2: Київська Вселенська Церква в діаспорі (1751–1988): [переклад з англійської]. Львів: Каменяр, 1999. 1335 с.

¹⁰⁷ Блажейовський Д. Студенти візантійсько-київського обряду в папських колегіях і семінаріях, університетах та інститутах Центральної і Західної Європи (1576–1983): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія 2, секція 1, том 43. Рим: Видавництво ОО. Василіян, 1984. 366 с.

¹⁰⁸ Основний архів джерела: «Вістник Станиславівської єпархії» (1886–1939, 1942) // Наукова бібліотека Івано-Франківської академії Івана Золотоустого, фонд митрополита Андрея Шептицького (тут наявний повний комплект видання). Інші архіви джерела (в тому числі електронні) – див.: «Вістник Станиславівської єпархії». Офіційний вісник греко-католицького єпископа у Станиславівській єпархії (1886–1939) // Електронна бібліотека «Чтиво». URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Vistnyk_Stanyslavivskoi_eparkhii/ (станом на 01.03.2023 оцифровано та викладено до загального доступу випуски з а 1920–1926, 1928, 1929, 1932, 1938, 1939 роки). Анотації про джерело див.: Галушко М. В. Українські часописи Станіслава (1879–1944 рр.): історико-бібліографічне дослідження / Наук. ред.-консультант М. М. Романюк. Львів: Фенікс, 2001. 304 с.; Курилишин К. Українська легальна преса періоду німецької окупації (1939–1944 рр.): Історико-бібліографічне дослідження. У 2 т. Т. 1: А-М / наук. ред.-консульт. М. М. Романюк; відп. ред. Л. В. Сніцарчук. НАН України. ЛНБ ім. В. Стефаника, Відділ україніки, Відділення «НДЦ періодики». Львів, 2007. 640 с. С. 157-158 (анотація та зміст книги – див.: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21

чимало даних про конкретних осіб з числа духовенства. Так, обов'язковою частиною кожного випуску цього «офіціозу» була «Хроніка», в якій публікувалася інформація про «рукополагання» (дияконські та пресвітерські свячення) богословів, «іменування», тобто призначення на вищі посади в капітулі (крилошани-прелати та почесні крилошани), консисторії (дійсні та почесні радники), церковному суді (судді, нотарі) та «деканальних урядах» (декани, віце-декани, духівники деканатів, ординаріатські комісарі в шкільних і сервітутових справах), «конкурси» на заміщення вакантних душпастирських посад на парафіях, «конкурсні іспити» з богослов'я для зайняття постійних душпастирських посад (пароха), «увільнення» від посад, «введення» на посади пароха, адміністратора парафії, сотрудника, катехита, пожертвування на духовну семінарію та різні благодійні цілі (на відновлення та будівництво церков, для «жертв повені» тощо), а також некролог (з детальною інформацією про час і місце смерті, іноді – про особливі обставини смерті).

Отже, комплекс цих чотирьох історичних джерел становить основу для реконструкції менш-більш повного «каталогу» духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії / митрополії в її перший історичний період (1885–1946 рр.).

Водночас, як ми вже відзначали у попередній нашій публікації, ці дані про духовенство, кожного окремого його представника, обов'язково будуть доповнені іншими історичними та історіографічними джерелами, серед яких, наприклад, є матеріали про прийняття та завершення навчання в духовних семінаріях, конкурсні екзамені, надання матеріальної допомоги тощо¹⁰⁹, а особливо документи особових справ духовенства з фонду єпископської консисторії в Станиславові¹¹⁰. Окремої уваги дослідників потребують матеріали

[COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0013253](#)

¹⁰⁹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 219. Заяви про прийняття в духовну семінарію, 17.01.1879– 02.01.1891 рр., 60 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 321. Списки випускників Станиславівської єпархії і дані про їх успішність і поведінку, 22.07.–09.11.1887 р., 28 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 349. Заяви священників про допуск їх на конкурсний екзамен, 06.09.–03.10.1888 р., м. Станіславів, 101 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 322. Листування з деканатами про надання матеріальної допомоги окремим священикам, 01.05.–07.06.1887 р., 38 арк.

¹¹⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 231. Особова справа священика Петрицького Павла, 27.08.1880–29.11.1887 рр., 8 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 326. Особова справа священика Дольницького Кирила, 14.10.–03.12.1887 р., 10 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 327. Особова справа священика Процика Григорія, 01.11.–30.11.1887 р., 7 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 328. Особова справа священика Гаморака Теодора, 04.11.–05.12.1887 р., 10 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 329. Особова справа священика Красицького Миколи, 01.11.–03.11.1887 р., 7 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 468. Особова справа священика Бриковича Йона, 08.03.1893–19.12.1899 рр., 18 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 750. Особова справа священика Жупанського Павла, 20.08.1908–20.01.1913 рр. 13 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 778. Особова справа священика Базюка Теодора, 28.05.1913–12.02.1918 рр., 18 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 779. Особова справа священика Томашівського Петра, 28.08.1913–17.09.1917 рр., 8 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 780, Особова справа священика Ісаїва Івана, 20.05.1914–04.08.1915 рр., 11 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 1182. Заява Дорика Романа, студента духовної семінарії про призначення його священиком,

особових справ священників із фонду уповноваженого Ради у справах релігійних культур при РМ УРСР по Станіславській / Івано-Франківській області, що охоплює період 1945–1990 рр.¹¹¹, оскільки тут біографічна інформація стосується переважно тих священників, які за певних причин і обставин у 1945–1960-х роках перейшли з УГКЦ в РПЦ, відтак продовжували душпастирське служіння на місці, окремі з них могли знову бути репресованими.

Значний інформаційний потенціал для реконструкції біограм духовенства єпархії мають також інші види історичних джерел, зокрема, біобібліографічні матеріали в періодиці досліджуваного періоду (наприклад, в часописах «Діло»¹¹² та «Галичанин»¹¹³, підготовлених К. Курилишином, «Нова Зоря» за редакцією М. М. Романюка і М. В. Галушко та багато інших¹¹⁴), біографічні довідки у збірниках документів (зокрема, о. Івана Лебедовича про капеланів УГА¹¹⁵, О. Зінкевича і о. Т. Р. Лончини в збірнику «Мартирологія Українських Церков»¹¹⁶, колективне наукове видання серії «Реабілітовані історією»¹¹⁷), спогади сучасників та інші матеріали, зокрема, в «історико-мемуарних»

04.08.1934–07.06.1935 рр., 15 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 1183. Заява Ванджури Олексія-Миколи, студента духовної семінарії, про призначення священником, 17.06.1935–27.06.1939 рр., 26 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 1184. Заява Надраги Олексія, студента духовної семінарії, про призначення священником, 01.08.1935–24.06.1939 рр., 33 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 1185. Особова справа Кушнірчука Дмитра, студента духовної семінарії, 24.08.1935–26.06.1939 рр., 36 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 1186. Особова справа Погорецького Ореста, студента духовної семінарії, 04.04.1935–26.06.1939 рр., 27 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 1187. Особова справа Возняка Володимира, студента духовної семінарії, 25.06.1935–01.06.1939 рр., 36 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 1194. Особова справа студента духовної семінарії Пасічняка Онуфрія та звіти душпастирів Тлумачького повіту за 1937–1938 рр., 30.11.1938–26.06.1939 рр., 38 арк.

¹¹¹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. Р-388, оп. 1д, спр. 480. Особові картки священників, Т. 1 «Б-Л», 79 арк.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. Р-388, оп. 1д, спр. 481. Особові картки священників, Т. 2 «М-Я», 87 арк.

¹¹² Курилишин К. Часопис «Діло» (Львів, 1880–1939 рр.): матеріали до біобібліографістики / НАН України, Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаніка. Т. 1: 1880–1889 рр. Дрогобич: Коло, 2015. 640 с.; Т. 2: 1890–1894 рр. Дрогобич: Коло, 2016. 608 с.; Т. 3: 1895–1899 рр. Дрогобич: Коло, 2017. 712 с.; Т. 4: 1900–1904 рр. Дрогобич: Коло, 2018. 824 с.; Т. 5: 1905–1909 рр. Дрогобич: Коло, 2019. 768 с.; Т. 6: 1910–1914 рр. Дрогобич: Коло, 2020. 696 с.; Т. 7: 1914–1923 рр. Дрогобич: Коло, 2022. 696 с.

¹¹³ Курилишин К. Часопис «Галичинаинь» (Львів, 1893–1913 рр.): матеріали до біобібліографістики / НАН України, Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаніка, Інститут франкознавства Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Коло, 2013. 700 с.

¹¹⁴ Див., наприклад: Кравчук А. Індекс української католицької періодики Галичини 1871–1942 рр. Львів: Свічадо, 2000. XVI+520 с.; Романюк М. М., Галушко М. В. Українські часописи Львова 1848–1939 рр.: історико-бібліографічне дослідження: У 3 т. Т. 1: 1848–1900 рр. Львів: Світ, 2001. 744 с.; Т. 2. 1901–1919 рр. Львів: Світ, 2002. 692 с.; Т. 3. Кн. 1. 1920–1928 рр. Львів: Світ, 2003. 912 с.; Т. 3. Кн. 2. 1929–1939 рр. Львів: Світ, 2003. 928 с.

¹¹⁵ Лебедович І. Полеві духовники Української Галицької Армії: У 45-річчя участі у Визвольних змаганнях (Матеріали до історії). Вінніпег, 1963. 328 с.

¹¹⁶ Мартирологія Українських Церков: у 4-х томах. Т. 2: Українська Католицька Церква: Документи, матеріали, християнський самвидав України / Упорядкували і зредагували О. Зінкевич і о. Т. Р. Лончина. Торонто – Балтимор: Українське видавництво «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1985. 839 с.

¹¹⁷ Реабілітовані історією: у 27 томах. Івано-Франківська область: У 2 книгах / Упорядник, автор передмови Л. Вардзарук. Книга 1. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2004. 983 с.; Книга 2. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2006. 992 с.

збірниках серії НТШ «Український архів»¹¹⁸, опублікованих інтерв'ю учасників підпілля УГКЦ¹¹⁹. Цілком очевидно, кожне з цих джерел, потребує критичного аналізу, все ж таки додає чимало цікавих конкретних фактів про життя та діяльність духовенства, його взаємовідносини з іншими верствами, вплив на розвиток суспільства кожної історичної епохи та української нації в цілому.

Деталізація джерельної бази дослідження, слід відзначити, відбувається у процесі формування кожного гасла (статті) з біограмою представника духовенства, водночас може доповнюватися актуальним здобутками історіографії – найновішими науковими публікаціями про кожну особу.

3. Уточнення методики дослідження біограм духовенства Станиславівської єпархії й складу співавторів проекту

У процесі підготовки проекту біографічного словника необхідно уточнити деякі конкретні принципові методичні засади і «технологічні» прийоми (або підходи) нашого дослідження, зокрема щодо порядку формування каталогу, схеми анкети особи, порядку цитування джерел у кожній біограмі та конкретизації внеску кожного автора (співавтора) у цій та кожній наступній публікації частин біографічного словника.

У процесі формування повного «каталогу» до біографічного словника духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії (митрополії) в першій історичний період (1885–1946 рр.), слід підкреслити, буде включено всіх тих осіб, які у цей період мали будь-який канонічний зв'язок із цією єпархією, інакше кажучи, щонайменше один факт перебування, починаючи від навчання в богословському закладі освіти до факту смерті на цій території. Такий методичний підхід дозволив колективу авторів уже в першій публікації частини проекту задекларувати, що, «за попередніми розрахунками, що проводились на основі Метрики кліру Станиславівської єпархії (до 1945 р.) та довідника о. Д. Блажейовського, до біографічного словника буде включено біограми

¹¹⁸ Альманах Станиславівської Землі: Збірник матеріалів до історії Станиславова і Станиславівщини / Редкол.: І. Ставничий та ін. Редактор-упорядник Б. Кравців. НТШ. Український архів, т. XXVIII. Нью-Йорк – Торонто – Мюнхен: Комісія регіональних дослідів і публікацій НТШ, Вид-ня ЦК Станиславівщини, 1975. XV+959 с.; Альманах Станиславівської Землі: Збірник матеріалів до історії Станиславова і Станиславівщини. Том II / Редкол.: Д. Бойчук та ін. Редактор-упорядник М. Климишин. НТШ. Український архів, т. XXIX. Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто: Комісія регіональних дослідів і публікацій НТШ, ЦК Станиславівщини, Лілея-НВ, 1985. 900 с.; Бучач і Бучачина: Історико-мемуарний збірник / Редакційна колегія: М. Островерха (гол. ред.) та ін.; НТШ; Укр. архів, т. XXVII. Нью-Йорк – Лондон – Париж – Сідней – Торонто, 1972. 943 с.; Городенщина: історико-мемуарний збірник / Зредагував М. Г. Марунчак; НТШ. Український архів, т. XXXIII. Нью-Йорк – Торонто – Вінніпег, 1978. 871 с.; Історико-мемуарний збірник Чортківської округи. Повіти: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики / Редакційна колегія: О. Соневицька, Б. Стефанович, д-р Р. Дращевський; НТШ, Укр. архів, т. XXVI. Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто: Діловий Комітет Земляків Чортківської округи, 1974. 927 с.; Коломия й Коломийщина: Збірник споминів і статей про недавнє минуле. [Том 1] / Редактор та упорядник проф. д-р Б. Романенчук. Філядельфія: Видання Комітету Коломیان, 1988. 959 с.; Коломия й Коломийщина: Збірник споминів і статей про недавнє минуле. Т. 2. / Упорядник і редактор М. Савчук. Філядельфія – Коломия: Видання Комітету Коломیان, 2008. 397 с.

¹¹⁹ Життєві історії підпільної Церкви: збірка інтерв'ю / упор. Б. Гудзяк, О. Турій. Львів: Український католицький університет, 2022. 592 с.

близько 1900 осіб»¹²⁰. Цю цифру, вважаємо, слід дещо уточнити, оскільки до неї включено представників ієрархії (єпископів-ординаріїв та єпископів-помічників), усіх священників – як членів органів управління єпархії, так і парафіяльного духовенства і катехитів, а також частково представників чоловічих чернечих чинів – Василян, Редemptористів і Студитів, однак без врахування монахів-братів. Відтепер заплановано і буде поступово реалізуватися публікація біограм інших представників духовенства єпархії, до якого, попри можливі термінологічні застереження, додаємо монахів-братів чоловічих чернечих чинів і згромаджень, а також всіх монахинь жіночих чернечих згромаджень на території єпархії (Василянок, Мироносиць, Службниць Пречистої Діви Марії, Милосердя) та всіх студентів духовної семінарії та богословської ліцею св. Івана Золотоустого в Станиславові (незалежно від «успішності» завершення навчання та отриманих чи, навпаки, не-отриманих пресвітерських (ієрейських) свячень). При цьому слід зауважити, що реконструкція біограм представниць жіночого Згромадження Сестер Службниць Пречистої Діви Марії викликає певні труднощі, оскільки, по-перше, у більшості випусків «Шематизмів...» сестри Службниці зареєстровані виключно на ім'я без вказівки прізвища, і лише у виданні «Шематизму...» за 1938 р., врешті, було «розкрито» їх повне прізвище та ім'я, що дозволяє їх ідентифікувати як історичну особу. Водночас, мусимо визнати, що на даному етапі розвитку проекту не будемо враховувати до «представників духовенства» таку верству «церковнослужителів»¹²¹, як дяки, оскільки, по-перше, вони «дефінітивно» не належать до категорії «духовенства» (або, за релігієзнавчою термінологією, «священнослужителів»¹²²), а по-друге, відомості про них є епізодичними (лише один раз, у 1905 р., опубліковано в додатку окремий «Шематизм дяків гр.-кат. Єпархії Станиславівської...»¹²³). Отож, такий оновлений методичний прийом до формування каталогу, на нашу думку, дозволить у перспективі, з розвитком просопографічних студій на основі результатів цього проекту, розв'язати також чимало наукових проблем.

На сьогодні, станом на 2023 рік, колективу авторів вдалося внести до загального каталогу біографічного словника духовенства Станиславівської єпархії 1885–1946 рр. всіх осіб у повному обсязі виключно на літеру «А», а паралельно продовжується формування каталогу на інші літери абетки. Каталог сформовано за схемою: «№ з/п [номер за порядком]», «Прізвище, ім'я та по батькові (роки життя)», «Причина включення до каталогу», «Основні історичні джерела...». Слід зауважити, що для опису особи використовуємо традиційну, паспортну «пострадянського» зразка, формулу «Прізвище, ім'я та по батькові»

¹²⁰ Делятинський Р., Єгрешій О., Маслій О., Галян Т. Біографічний словник духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії... частина 1... 2022. Вип. 17. С. 222.

¹²¹ Філоненко М. Церковнослужитель // Українська Релігієзнавча Енциклопедія. Дата оновлення: 10.03.2015. URL <https://ure-online.info/encyclopedia/tserkovnosluzhytel/> (дата звернення: 01.04.2023).

¹²² Філоненко М. Священнослужителі // Українська Релігієзнавча Енциклопедія. Дата оновлення: 10.03.2015. URL: <https://ure-online.info/encyclopedia/svyashhennosluzhyteli/> (дата звернення: 01.04.2023).

¹²³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1905. С. 247-266.

(корисну, на нашу думку, для розуміння генеалогічних зв'язків), на відміну від «європейської традиції» вказувати тільки «Прізвище та ім'я», а також роки життя (дата і місце народження та смерті), які відомі на підставі як історичних, так й історіографічних джерел. До каталогу внесено лише чотири (або одне із них) основні джерела, що стали основою цього проекту, і лише в окремих випадках вказується на додаткові джерела, що стали підставою для включення особи до каталогу. Отож, повний каталог на літеру «А» має наступний вигляд (включно з уже опублікованими в попередній статті біографіями чотирьох священників Станиславівської єпархії):

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові (роки життя)	Причина включення до каталогу	Основні (додаткові) історичні джерела
1	Абрагамович Андрій (Адам Захарій-Сімха) Йосифович (1885–1959)	ієромонах Згромадження Студійського уставу, один із засновників монастиря в с. Дора	Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // Релігійно-інформаційна служба України. Дата оновлення: 19.04.2018. URL: https://risu.ua/otec-andriy-abragamovich-karajim-studit-v-ugkc-dyadko-dvoh-povstanciv_n90383 (дата звернення: 25.02.2023).
2	Абрагамович Лонгіна (Ольга Ребека) Йосифівна (1886–1952)	сестра Згромадження Сестер Службниць Пречистої Діви Марії, ігуменя монастиря в смт. Делятин	Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1938, С. 186, 196 (іменний покажчик). Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгіна. Історія життя однієї черниці // Релігійно-інформаційна служба України. Дата оновлення: 12.02.2021. URL: https://risu.ua/rebeka-olga-longina-istoriya-zhittya-odniyeyi-chernici_n115841 (дата звернення: 25.02.2023).
3	Абрагамовський Мирослав Михайлович (1908–1981)	студент духовної семінарії в Станиславові	Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1929, С. 163, 170 (іменний покажчик); 1930, С. 173, 178 (іменний покажчик).
4	Абрисовський (Абресовській) Йосиф (Осип) Андрійович (1835–1916)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 430, 522-523, 559, 562-563, 902; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 12, оп. 1, спр. 21. Звіти начальників громад про кількість населення та худоби, списки населених пунктів, спиртзаводів, лікувальних хвороб, медичного персоналу, уніатських церков і священників у повіті, арк. 115 (зворот) ¹²⁴ . Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 2; Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 201, оп. 2, спр. 842. Скарги, пояснення, прохання, листування з громадами, розпорядження та інші документи стосовно священників Абрисовського Йосифа, Івановича Івана, Коптюха Василя, Колянковського Володимира, 1886–1887 р., 12 арк.; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 92; 1887, С. 229; 1888, С. 274-275; 1890, С. 138; 1891, С. 137; 1892, С. 76; 1894, С. 77; 1895, С. 74; 1896, С. 74; 1897, С. 74; 1898, С. 74; 1899, С. 74; 1900, С. 74; 1901, С. 77; 1903, С. 85; 1904, С. 85; 1905, С. 85; 1906, С. 104-105;

¹²⁴ Інформацію уточнив А. Гресько.

			1907, С. 107; 1909, С. 77; 1910, С. 77; 1911, С. 119; 1912, С. 120; 1913, С. XXVI, 120; 1914, С. XXVI, 120; Шематизм всього кліру греко-католицької Львівської митрополичої архієпархії на рік Божий... 1883, С. 282; Schematismus universi venerabilis cleri Archidioeceseos Metropolitanae graeco-catholicae Leopoliensis pro anno Domini... 1858. S. 207; 1859, S. 194; 1860, S. 193; 1861, S. 220; 1862, S. 219; 1863, S. 103; 1864, S. 24; 1865, S. 24; 1866, S. 86; 1867, S. 86; 1868, S. 80; 1871, S. 152; 1872, S. 153; 1874, S. 153; 1875, S. 154; 1876, S. 157; 1877, S. 157; 1878, S. 157; 1879, S. 157; 1880, S. 157; 1881, S. 157; 1882, S. 209.
5	Абрисовський Лев (1880–1918?)	студент духовної семінарії в Станиславові	Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1906, С. 255.
6	Абрисовський Омелян (Еміліян) Йосифович (1864–1928)	священик Станиславівської єпархії	Арсенич П. Абрисовський Омелян // Івано-Франківськ. Енциклопедичний словник / автори-упорядники Г. Карась, Р. Діда, М. Головатий, Б. Гаврилів. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010. С. 36; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 1; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 264; 1888, С. 320; 1890, С. 254; 1891, С. XIX, 231; 1892, С. XVIII, 126; 1894, С. XVIII, 126; 1895, С. XX; 1896, С. XX; 1897, С. XX; 1898, С. XX; 1899, С. XXII; 1900, С. XXVIII; 1901, С. XXVIII; 1903, С. XXIX; 1904, С. XXXI; 1905, С. XXV; 1906, С. XXIII; 1907, С. XXIII; 1909, С. XXIII; 1910, С. XXIII; 1911, С. XXIII; 1912, С. XXIII; 1913, С. XXVI, 120; 1914, С. XXVI, 120; 1925, С. 284; 1929, С. 165.
7	Авдикович (Авдиковський) Теодозій Йосифович (1854–1887)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 470; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 18; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 3; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 4; 1887, С. 8; 1888, С. 316. Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882, С. 13, 183; 1883, С. 25, 197; Schematismus universi venerabilis cleri Archidioeceseos Metropolitanae graeco-catholicae Leopoliensis pro anno Domini... 1874, S. 227; 1875, S. 229; 1876, S. 232; 1877, S. 232; 1878, S. 146; 1879, S. 146; 1880, S. 146; 1881, S. 146; 1882, S. 146.
8	Авдиковський (Авдикович) Аполоній (1815–1889)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 267; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 92, 406, 747-748, 769, 788, 790, 859; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 16, 17 (розділено на два прізвища);

			Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 4; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 29; 1887, С. 75; 1888, С. 87; 1890, С. 292; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882, С. 207; 1883, С. 221; Schematismus universi venerabilis cleri Archidioeceseos Metropolitanae graeco-catholicae Leopoliensis pro anno Domini... 1855. S. 180; 1856. S. 184; 1857. S. 183; 1858. S. 183; 1859, S. 171; 1860, S. 171; 1861, S. 195; 1862, S. 159; 1863, S. 195; 1864, S. 195; 1865, S. 195; 1866, S. 195; 1867, S. 195; 1868, S. 169; 1871, S. 169; 1872, S. 174; 1874, S. 174; 1875, S. 177; 1876, S. 180; 1877, S. 180; 1878, S. 180; 1879, S. 180; 1880, S. 180; 1881, S. 170; 1882, S. 170.
9	Адам Іван (1880–1936)	богослов з Львівської в архієпархії Станиславівській духовній семінарії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 4. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1901, С. 198; 1903, С. 211; 1904, С. 212; 1905, С. 205.
10	Азаркевич Стефанія (р. н. невід.–р. см. невід.)	новичка Сестер Чину святого Василія Великого	Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1914, С. 291, 307 (іменний покажчик). Державний архів Тернопільської області. Ф. 322. оп. 1, спр. 60. Відомості начальників повітів про василіянські та єзуїтські монастирі й кількість уніатських і православних священників. арк. 25 (зворот) ¹²⁵ .
11	Аксентій Антін Іванович (1878–1907)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265. Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 4. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 186; 1901, С. 198; 1903, С. 211; 1904, С. 144, 204; 1905, С. 197; 1906, С. XXI, 240; 1907, С. XXI, 248 (некролог).
12	Александрович Анна (р. н. невід.–р. см. невід.)	новичка Сестер Чину святого Василія Великого	Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1938, С. 184, 196 (іменний покажчик).
13	Александрович Валеріян Василій (1875–р. см. невід.)	брат-монах Чину святого Василя Великого	Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 181; 1903, С. 207.
14	Александрович Іван (1835–1927)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 5. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 41; 1887, С. 106; 1888, С. 123; 1890, С. 115; 1891, С. 114; 1892, С. 65; 1894, С. 64; 1895, С. 60; 1896, С. 60; 1897, С. 60; 1898, С. 60; 1899, С. 60; 1900, С. 60; 1901, С. 63; 1903, С. 70; 1904, С. 70; 1905, С. 70; 1906, С. 86; 1907, С. 88; 1909, С. 63; 1910, С. XXVI, 102; 1911, С. 98; 1912, С. 289; 1913, С. 288; 1914, С. XXVI, 288; 1925, С. XXVI;

¹²⁵ Інформацію уточнив А. Гресько.

			1927, С. ... (немає)...; 1929, С. 165; 1930, С.; 1931, С.; 1935, С.; 1938, С.;
15	Алексевич Євгеній (1845–1897)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 6. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 36, 40; 1887, С. 93, 105; 1888, С. 108, 121; 1890, С. XV, 100, 113; 1891, С. XV, XIX, 98, 112; 1892, С. XVIII, 56, 63; 1894, С. XVIII, 56, 63; 1895, С. XVIII, 51, 59; 1896, С. XVIII, 51, 59; 1897, С. XVIII, 51, 59; 1898, С. 190 (некролог).
16	Алексевич Ілярій (1820–1895)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 7. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 56; 1887, С. 143; 1888, С. 169; 1890, С. 157; 1891, С. 158; 1892, С. 87; 1894, С. XXII, 87; 1895, С. XXII, 85; 1896, С. 186 (некролог).
17	Алексевич Ілярій (1852–1915)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 8. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 53; 1887, С. 134; 1888, С. 158; 1890, С. 147; 1891, С. 147; 1892, С. 81; 1894, С. 81; 1895, С. 80; 1896, С. 80; 1897, С. 85, 177; 1898, С. 85; 1899, С. 86; 1900, С. 85; 1901, С. 89; 1903, С. 91, 98, 213; 1904, С. 91, 98, 213, 223; 1905, С. 91, 98, 215, 236; 1906, С. 111, 120, 279; 1907, С. 114, 123, 288; 1909, С. 83, 89; 1910, С. 132, 143; 1911, С. 138; 1912, С. 128, 139; 1913, С. 128, 139; 1914, С. 128, 139; 1925, С. 283 (некролог).
18	Алимурка / Антимович Стефан (1872–1932)	священик Станиславівської єпархії Зміна прізвища: спершу – Алимурка, з 1906 р. – Антимович	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 10, 18. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1894, С. 167; 1895, С. 177; 1896, С. 182; 1897, С. 182; 1898, С. 185; 1899, С. 63? 178; 1900, С. 4; 1901, С. 8; 1903, С. 9; 1904, С. 9; 1905, С. 9, 215; 1906, С. 11; 1907, С. 2; 1909, С. 4; 1910, С. 5; 1911, С. 5; 1912, С. 5; 1913, С. 5; 1914, С. 5; 1925, С. 123; 1927, С. 57, 62; 1929, С. 77, 82; 1930, С. 82, 88; 1931, С. 83, 88; 1935, С. 189; 1938, С.
19	Алискевич Юліан Йосафат (1889–1984)	ієромонах Чину святого Василя Великого	Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 443-444; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 515; Блажейовський Д. Історичний шематизм Перемиської єпархії... С. 900;

			Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 121.
20	Амброзьяк Іван (1884–1945?)	священик Станиславівської єпархії	<p>Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 75, 100, 112, 120, 265; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 62, оп. 1, спр. 52. Листування з Чернівецьким губернатором, військовими частинами і поліцейськими урядниками про наявність у повіті заводів, фабрик, про організацію ярів та озимих засівів, списки уніатських і католицьких церков і священиків та інші питання, арк. 70, 109 (зворот), 120 (зворот)¹²⁶.</p> <p>Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 9, 23.</p> <p>Державний архів Чернівецької області. Ф. 283, оп. 1, спр. 217. Списки уніатських церков і священиків Чернівецької губернії, 5 вересня – 1 грудня 1916 р., арк. 40 (зворот)¹²⁷.</p> <p>Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 195; 1910, С. 309; 1911, С. 294; 1912, С. ... (немає)...; 1913, С. 118, 288; 1914, С. 118, 288; 1925, С. 118; 1927, С. 15; 1929, С. ... (немає)...; 1930, С. ... (немає)...; 1931, С. 25; 1935, С. 94; 1938, С. ...;</p>
21	Ананевич Омелян Йосафат Григорійович (1888–1964)	ієромонах ЧСВВ у межах Станиславівської єпархії	<p>Ананевич Йосафат Омелян // Енциклопедія українознавства. Словникова частина: [в 11 т.] / Гол. ред. В. Кубійович. Париж – Нью-Йорк: Вид-во «Молоде життя», 1955–1995. Т. 1: [Авіяція – Головна Руська Рада]. 1955. С. 42.</p> <p>Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 5.</p> <p>Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 195; 1910, С. 309; 1911, С. 294; 1912, С. 288; 1913, С. XXV; 1914, С. XXV; 1925, С. XXVI; 1927, С. XIV; 1929, С. 14; 1930, С. 18; 1931, С. 20; 1935, С. 19; 1938, С. 23;</p>
22	Анастасієвський Микола (1858–1918)	священик Станиславівської єпархії	<p>Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 9.</p> <p>Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 260; 1888, С. 136; 1890, С. 128; 1891, С. 197, 304; 1892, С. 108; 1894, С. 86; 1895, С. 84; 1896, С. 84; 1897, С. 84; 1898, С. 84; 1899, С. 84; 1900, С. 84; 1901, С. 87; 1903, С. 96; 1904, С. 96, 213; 1905, С. 96, 215; 1906, С. 118; 1907, С. 121; 1909, С. 43, 188; 1910, С. 68; 1911, С. 65; 1912, С. 66; 1913, С. 66; 1914, С. 66; 1925, С. 284 (некролог).</p>
23	Ангелович Михайло (1817–1890)	священик Станиславівської єпархії	<p>Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 15; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 10.</p>

¹²⁶ Інформацію уточнив А. Гресько.

¹²⁷ Інформацію уточнив А. Гресько.

			Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 96; 1887, С. 240; 1888, С. 288; 1890, С. 266; 1891, С. 298 (некролог).
24	Андрієвський Йосафат Йосиф (1900–1931?)	брат-монах Чину святого Василя Великого	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 389; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 270; 1927, С. 130; 1929, С. 154; 1930, С. 164; 1931, С. ...; 1935, С. ...; 1938, С. ...;
25	Андрієшин Михайло (1876–1938)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 17. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1898, С. 187; 1899, С. 186; 1900, С. 185; 1901, С. 197; 1903, С. 88; 1904, С. 88; 1905, С. 88, 242; 1906, С. 214; 1907, С. ...; 1909, С. 160; 1910, С. 259; 1911, С. 22; 1912, С. 22; 1913, С. 22, 287; 1914, С. 22, 287; 1925, С. 22; 1927, С. 11; 1929, С. 24, 27; 1930, С. 28, 32; 1931, С. 30, 33; 1935, С. 113; 1938, С. 193; Могила священика, пароха села о. Михайла Андрієшина (1876-1938), с. Саджавка, старий цвинтар // Приватний архів Р.Делятинського. Документ «Витяг із архіву Редакційно-видавничого відділу серії «Пам'ятки історії та культури України. Том: Івано-Франківська область» (2010).
26	Андрієшин Яків Іванович (1845–1918)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 13; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 15. Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 604, оп. 1, спр. 16. Відомості поліцейських урядників про наявність церковних парафій у повіті і списки священиків, арк. 7 (зворот), 8 ¹²⁸ . Державний архів Чернівецької області. Ф. 283, оп. 1, спр. 217. Списки уніатських церков і священиків Чернівецької губернії, 5 вересня – 1 грудня 1916 р. арк. 21 ¹²⁹ . Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 32; 1887, С. 83; 1888, С. 96; 1890, С. 87; 1891, С. 185, 299; 1892, С. 102; 1894, С. 102; 1895, С. 101; 1896, С. 101; 1897, С. 102; 1898, С. 102; 1899, С. 102; 1900, С. 101; 1901, С. 105; 1903, С. 116; 1904, С. 116; 1905, С. 116; 1906, С. 142; 1907, С. 145; 1909, С. 105; 1910, С. 169; 1911, С. 162; 1912, С. 164; 1913, С. 164; 1914, С. 164; 1925, С. 284 (некрологія).
27	Андрохович Андрій (1874–1919)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 16. Центральний державний історичний архів України у м. Львів (ЦДІАУЛ). Ф. 527, оп. 1, спр. 5. Списки греко-католицьких священників Перемиської єпархії, які емігрували у м. Відень. 1915 р. арк. 55.

¹²⁸ Інформацію уточнив А. Гресько.

¹²⁹ Інформацію уточнив А. Гресько.

			Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1895, С. 177; 1896, С. 182; 1897, С. 183; 1898, С. 186; 1899, С. 8? 178; 1900, С. 8; 1901, С. 8; 1903, С. 9; 1904, С. 9; 1905, С. 9, 215; 1906, С. 11; 1907, С. 201; 1909, С. 145; 1910, С. 234; 1911, С. 224; 1912, С. 226; 1913, С. 226; 1914, С. 226; 1925, С. 285 (некролог).
28	Андрохович Антоній (1847–1926)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 14; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 11. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 81; 1887, С. 201; 1888, С. 239; 1890, С. 293; 1891, С. 4; 1892, С. 3; 1894, С. 3; 1895, С. 3; 1896, С. 3; 1897, С. 3; 1898, С. 3; 1899, С. 3; 1900, С. 3; 1901, С. 3; 1903, С. 3; 1904, С. 1, 3, 213; 1905, С. 1, 3, 215; 1906, С. 1, 4; 1907, С. 1, 4; 1909, С. 1, 3; 1910, С. 1, 5; 1911, С. 4; 1912, С. 1, 4; 1913, С. 1, 4; 1914, С. 1, 4; 1925, С. XXVIII, 4; 1927, С. 142 (некролог).
29	Андрохович Іван (1826–1894)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 14; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 13. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 87; 1887, С. 216; 1888, С. 259; 1890, С. 89, 293; 1891, С. 87; 1892, С. 51; 1894, С. 51; 1895, С. 180 (некролог); 1896, С. 180 (помилка в іменному покажчику!);
30	Андрохович Константин (1862–1938?)	священик Станиславівської єпархії	Андрохович Кость // Енциклопедія українознавства. Словникова частина: [в 11 т.] / Гол. ред. В. Кубійович. Париж – Нью-Йорк: Вид-во «Молоде життя», 1955–1995. Т. 1: [Авіяція – Головна Руська Рада]. 1955. С. 46. Андрохович Константин // Українці в світі. URL: http://www.ukrainians-world.org.ua/ukr/about/45/49/86/87/ [02.12.2012]. Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Державний архів Чернівецької області. Ф. 283. оп. 1. спр. 5. Протоколи свідчень мешканців Чернівецької губернії про злочини австрійської влади при відсутті, 1914–1915 рр., арк. 27; Державний архів Чернівецької області. Ф. 283. оп. 1. спр. 217. Списки уніатських церков і священиків Чернівецької губернії, 5 вересня – 1 грудня 1916 р. арк. 14 (зворот) ¹³⁰ ; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 264; 1888, С. 320; 1890–1905 (немає згадки); 1906, С. 242; 1907, С. 250; 1909, С. 95; 1910, С. 112; 1911, С. 182; 1912, С. 183; 1913, С. 159; 1914, С. 161, 287; 1925, С. 159; 1927, С. 79; 1929, С. 98, 100; 1930, С. 105, 107; 1931, С. 105, 107; 1935, С. 115, 117; 1938, С. 25, 115, 117;
31	Андрохович Омелян (1850–1921)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 14;

¹³⁰ Інформацію уточнив А. Греско.

			Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 12. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 60, 301; 1887, С. 151; 1888, С. 178; 1890, С. 166; 1891, С. 167; 1892, С. 92; 1894, С. 92; 1895, С. 90; 1896, С. 95, 177; 1897, С. 95; 1898, С. 95; 1899, С. 95, 181; 1900, С. 95, 181; 1901, С. 99; 1903, С. 109, 213; 1904, С. 109, 223; 1905, С. 109, 236; 1906, С. 133, 279; 1907, С. 137, 288; 1909, С. 99; 1910, С. 159; 1911, С. 153; 1912, С. 154; 1913, С. 154; 1914, С. 154; 1925, С. 287 (некролог)
32	Андрущак Амброзія (Амврозія NN) (1875–?)	сестра Згромадження Сестер Службниць Пречистої Діви Марії. Примітка: до 1935 р. вказано тільки імя без прізвища есетри- монахині	Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 182; 1901, С. ... (немає)...; 1903, С. ... (немає)...; 1904, С. ... (немає)...; 1905, С. ... (немає)...; 1906, С. ... (немає)...; 1907, С. ... (немає)...; 1909, С. ... (немає)...; 1910, С. ... (немає)...; 1911, С. ... (немає)...; 1912, С. ... (немає)...; 1913, С. ... (немає)...; 1914, С. ... (немає)...; 1925, С. 278; 1927, С. 137 (дві особи – Борщів, Цигани); 1929, С. ... (немає)...; 1930, С. ... (немає)...; 1931, С. ... (немає)...; 1935, С. 185, 194 (іменний покажчик); 1938, С. ...;
33	Антонишин Михайло (1885– 1944?)	богослов Львівської архієпархії у Станиславові (11.01. 1918)	Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 453; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 15; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 5. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1912, С. 297; 1913, С. 296; 1914, С. 297; 1925, С. ...; 1927, С. ...; 1929, С. ...; 1930, С. ...; 1931, С. ...; 1935, С. ...; 1938, С. ...;
34	Антонишин Стефан (1901– 1935? / 1939?)	ієромонах Чину Найсвятішого Ізбавителя	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 406; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 548; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1931, С. 180; 1935, С. 180; 1938, С. ...; Реабілітовані історією: у 27-и томах. Закарпатська область: у 2-х кн. Ужгород: ВАТ Видавництво Закарпаття, 2003. Кн. 1. С.159-160. URL: www.reabit.org.ua/files/store/Zak.151-788.pdf.pdf
35	Антонів Іван (1908–?)	студент духовної семінарії в Станиславові	Шематизм всього кліру греко-католицької Станиславівської Єпархії на рік Божий... 1931, С. 173; 1935, С. ...; 1938, С. ...;
36	Антонович Володимир (1877–1939?)	священик Станиславівської єпархії	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 13. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1898, С. 179, 187; 1899, С. 186; 1900, С. 185; 1901, С. 197; 1903, С. 5; 1904, С. 5, 213; 1905, С. 5, 216; 1906, С. 6; 1907, С. 6, 292; 1909, С. 40, 188; 1910, С. 63; 1911, С. 60; 1912, С. 61; 1913, С. 61; 1914, С. 61, 263, 287; 1925, С. 263; 1927, С. 127; 1929, С. 106; 1930, С. 114; 1931, С. 114; 1935, С. 124; 1938, С. 124;
37	Антонович Константин (1862–1943)	священик Станиславівської єпархії	Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 14.

38	Апостол Онисима (?–?)	сестра Згромадження Сестер Службниць Пречистої Неперочної Діви Марії	Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1938, С. 186, 196 (іменний покажчик).
39	Арсенич Августин (1874– 1930)	священик Станиславівської єпархії. Примітка про еволюцію іменування: версія імені: з 1894 – Арсенич Густав, з 1898 – Арсенич Густав-Август- Августин.	Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 267; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 12, оп. 1, спр. 21. Звіти начальників громад про кількість населення і худоби, списки населених пунктів, спиртзаводів, лікувальних установ, медичного персоналу, уніатських церков і священиків у повіті, арк. 107, 118 ¹³¹ . Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 3. Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 604, оп. 1, спр. 16. Відомості поліцейських урядників про наявність церковних парафій у повіті і списки священиків, арк. 5, 8 (зворот), 9 ¹³² . Державний архів Чернівецької області. Ф. 283, оп. 1, спр. 217. Списки уніатських церков і священиків Чернівецької губернії, 5 вересня – 1 грудня 1916 р. арк. 21 (зворот) ¹³³ . Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1894, С. 167, 171 (іменний покажчик); 1895, С. 177, 183 (іменний покажчик); 1896, С. 182, 189 (іменний покажчик); 1897, С. 183, 191 (іменний покажчик); 1898, С. 103, 179, 193 (іменний покажчик); 1899, С. 103; 1900, С. 79; 1901, С. 82; 1903, С. 90, 204; 1904, С. 90; 1905, С. 90; 1906, С. 110; 1907, С. 113; 1909, С. 82; 1910, С. 172, 299; 1911, С. 165; 1912, С. 157, 167; 1913, С. 157, 167; 1914, С. 157, 158, 167; 1925, С. 165; 1927, С. 82; 1929, С. 98, 103; 1930, С. 105, 110; 1931, С. 175.
40	Артимишин Олександр (1887–?)	студент духовної семінарії в Станиславові	Шематизм всього кліру греко-католицької Станиславівської Єпархії на рік Божий... 1909, С. 195; 1910, С. 310; 1911, С. ...; 1912, С. ...; 1913, С. ...; 1914, С. ...; 1925, С. ...; 1927, С. ...; 1929, С. ...; 1930, С. ...; 1931, С. ...; 1935, С. ...; 1938, С. ...;
41	Атаманюк Йосиф (1887/ або 1897– 1967)	священик Станиславівської єпархії	Альманах Станиславівської Землі: Збірник матеріалів до історії Станиславова і Станиславівщини / Редкол.: І. Ставничий та ін. Редактор-упорядник Б. Кравців. НТШ. Український архів, т. XXVIII. Нью-Йорк – Торонто – Мюнхен, 1975. С. 913, 921; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 267; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 27. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1927, С. 139; 1929, С. 163; 1930, С. 173; 1931, С. 148, 150; 1935, С. 161; 1938, С. 162;
42	Атаманюк Теодозій Володимир (1899–1980)	священик Станиславівської єпархії	Альманах Станиславівської Землі: Збірник матеріалів до історії Станиславова і Станиславівщини / Редкол.: І. Ставничий та ін. Редактор-упорядник Б. Кравців. НТШ. Український архів, т. XXVIII. Нью-Йорк – Торонто – Мюнхен, 1975. С. 921;

¹³¹ Інформацію уточнив А. Гресько.

¹³² Інформацію уточнив А. Гресько.

¹³³ Інформацію уточнив А. Гресько.

			Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 267; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. Метрика кліру Станиславівської єпархії за 1887–1941 рр., м. Станиславів, т. 1, арк. 26. Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1927, С. 139; 1929, С. 163; 1930, С. 173; 1931, С. 117; 1935, С. 126; 1938, С. 126;
43	Аффініст Теофан (1885–?)	студент духовної семінарії в Станиславові	Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1911, С. 296; 1912, С.296; 1913, С. ... (немає)...

Отже, на початку реалізації проекту, на 2023 р., повний каталог біографічного словника духовенства Станиславівської єпархії у 1885–1946 рр. на літеру «А» включає 43 особи. Водночас, слід зауважити, що цей каталог на літеру «А» у перспективі може бути доповнений на основі додаткових історичних та історіографічних джерел, які, попри відсутність відповідних даних в чотирьох «офіційних» джерелах, достатньо достовірно «свідчитимуть» про певну особу. Одним із яскравих прикладів подібного включення до каталогу є о. Андрій Абрагамович, ієромонах-студит, про якого, попри відсутність даних в офіційних джерелах, збереглися процитовані істориком Володимиром Морозом свідчення про його участь у заснуванні монастиря Студитів у Дорі на теренах єпархії, згодом підтверджені не тільки історіографічними, але й ново виявленими історичними джерелами. Очевидно, подібних прикладів може бути ще декілька, тим більше, що на сьогодні не вдалося повністю ідентифікувати всіх сестер Службниць, які в «Шематизмі...» згадуються виключно на імя, без вказівки прізвища.

Необхідно уточнити основні рубрики «анкети особи» у процесі формування біографічної довідки (біограми) представників духовенства Станиславівської єпархії (1885–1946).

Кожна біограма схематично включає наступні «обов'язкові» та «факультативні» дані (рубрики) в такій послідовності (тут виокремимо жирним і курсивом найважливіші елементи):

Прізвище ім'я та (за наявності) **по батькові** та роки життя; фотопортрет чи інше фото із зображенням особи (за наявності інформації в джерелах).

Дата і місце народження (відповідно до чинного в історичний період адміністративно-територіального поділу в межах відповідної держави, з уточненням стану на актуальний для дослідників 2023 рік).

Батьки: (батько і мати) – їхній соціальний статус і роки життя (за наявності інформації в джерелах); приналежність до ширшого родоводу або генеалогія особи (за наявності інформації в джерелах).

Освіта: середня освіта – вид навчального закладу (школа, гімназія), період навчання, зацікавленість певними навчальними предметами (дисциплінами), вчителі, однокласники і товариші в класі, інші форми громадської активності під час навчання (за наявності інформації в джерелах), здобутий документ про освіту (матура, атестат); **вища духовна освіта** – вид навчального закладу (духовна семінарія, університет), період навчання,

зацікавленість певними навчальними предметами (дисциплінами), викладчі та духовні наставники, однокурсники і товариші на курсі, інші форми громадської активності під час навчання (за наявності інформації в джерелах), здобутий документ про освіту (диплом).

Чин поставлення на піддякона, свячення на дякона та ієрея (пресвітера) – дати, місця та єпископ-святитель.

Цивільний стан – одружений (у цьому випадку – дата одруження, короткі відомості про дружину); celibс (у цьому випадку – мотиви вибору, за наявності інформації в джерелах); монах (у цьому випадку – дата вступу до монастиря та складання довічних обітів, мотиви вибору за наявності інформації в джерелах).

Душпастирська та суспільна діяльність – душпастирські посади (сотрудник/помічник пароха; парох; катехит; військовий капелан; віце-декан; декан (протопресвітер); духівник деканату (протопресвітеріату); член єпископської капітули; член єпископської консисторії; ректор, віце-ректор, духівник, префект, викладач або професор духовної семінарії, богословського ліцею тощо) і терміни перебування на них, основні досягнення в душпастирстві (будівництво та освячення церкви та резиденції, візитації єпископа та/або декана, заснування та/або керівництво церковними братствами, динаміка вірних; катехитична праця; відзнаки та/або покарання церковною владою; участь в діяльності церковних структур – обов'язки в деканаті, консисторії, капітулі, духовній семінарії, богословському ліцеї тощо) та суспільній праці (участь в житті громади парафії, суспільному житті краю;

заснування та участь в культурно-просвітницьких товариствах, політичних партіях тощо); конкретні приклади впливу історичних подій на життєву стратегію особи (зокрема, вплив на діяльність особи обставин воєнного часу та політичних режимів – еміграція, перебування на місці, арешт; активна участь у певних суспільно-політичних процесах тощо).

Дата і місце смерті (відповідно до чинного в історичний період адміністративно-територіального поділу в межах відповідної держави, з уточненням стану на актуальний для дослідників 2023 рік);

Діти – роки життя, досягнутий суспільний статус (за наявності інформації в джерелах).

Інші родичі – брати і сестри та інші представники родоvodu – роки життя, досягнутий суспільний статус (за наявності інформації в джерелах);

Вшанування пам'яті: встановлення надмогильних пам'яток, пам'ятних дошок, пам'ятників, включення біографічних довідок в енциклопедичні видання, проведення вечорів пам'яті, ювілейних конференцій тощо.

Автор (співавтор) біограми.

Зрештою, мусимо визнати, що навіть найбільш детальна схема формування біограми представника духовенства зараз не розкриє всіх потенційно можливих даних на основі аналізу комплексу історичних та історіографічних джерел.

Окремо слід відзначити «новизну» цієї чергової, другої публікації в побудові «наукового апарату» дослідження: замість узагальненого списку джерел та літератури вкінці кожної біограми будемо подавати прями покликання

на джерела наукової інформації на кожен відповідний факт у кожній біограмі, щоб у такий спосіб уникнути «плагіату» (точніше запозичення без конкретного покликання) або, скоріше, «деперсоніфікації» наукових досягнень в побудові окремих біограм у випадку використання досліджень інших науковців.

Врешті, важливо підкреслити *відсутність «конфлікту інтересів»* співавторів даної статті, окресливши *авторський внесок* кожного із них у розробку досліджуваної проблеми. Так, Руслан Делятинський, Олег Єгрешій і Андрея (Ольга) Маслій є основними авторами ідеї проекту, що обґрунтували постановку проблеми, упорядкували каталог персоналій на літеру «А», розробили загальну схему «анкети особи» для формування біограми (біографічної довідки) представника духовенства. Крім того, Руслан Делятинський здійснив аналіз останніх досліджень і публікацій з проблематики історичної біографістики, обґрунтував методологію та методику дослідження в рамках проекту біографічного словника єпархії, проаналізував джерельну та історіографічну базу дослідження, сформував базові елементи біограм кожного представника духовенства на основі декількох джерел («Метрики кліру...», «Шематизму...», довідників о. Дмитра Блажейовського та матеріалів біобіографічних довідників про часописи «Галичанин» і «Діло» Костянтина Курилишина); Олег Єгрешій, Андрея (Ольга) Маслій, Тарас Галян, Андрій Гресько і Роман Саган доповнили й уточнили дані по окремих персоналіях на основі аналізу додаткових історичних й історіографічних джерел (окремих архівних справ із фондів Центрального державного історичного архіву України у м. Львові, Державного архіву Івано-Франківської області, Державного архіву Чернівецької області, Державного архіву Тернопільської області, приватних архівів і колекцій документів, матеріалів мемуарної літератури, різних за жанром матеріалів періодичних видань досліджуваної історичної епохи та наукових публікацій).

Чергова, друга публікація біограм (біографічних довідок) духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії на літеру «А» охоплює 20 персоналій, життєвий шлях яких корелюється в межах 1885–1946 рр.

4. Біографічний словник духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії УГКЦ (1885–2020). Частина 1. Біограми священиків на літеру «А» (випуск 2)

Абрагамович Андрій (Адам Захарій-Сімха) Йосифович (1885–1959).

Народився Захарій-Сімха Абрагамович 05.01.1885 у с. Нові Кінчаки Станиславівського повіту¹³⁴ коронного краю Галичини і Володимирії в Австро-

¹³⁴ Шематизм всього кліру греко-католицького з'єднаних єпархій Перемиської, Самбірської і Сяніцької на рік... Перемишль, 1908. С. 495; 1910. С. 495; 1911. С. 496. Існує інша версія дати народження – «1879/1885», на сьогодні вже цілком уточнена – див.: Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556. Порівн.: Прах Б. Духовенство Перемиської

Угорській імперії (тепер, 2023, – с. Кінчаки Івано-Франківського району), у караїмській юдейській родині, яка невдовзі замешкала в м. Галич Станіславівського повіту (нині, 2023, – м. Галич Івано-Франківської області).

Фото: Ієромонах-студит Андрій Абрагамович в родинному колі. Травень 1944 р., с. Королева Руська на Лемківщині (з родинного архіву Абрагамовичів)¹³⁵.

Батьки: батько – *Мордехай* (з 1903 охрещений *Йосиф*) *Абрагамович* (1860 р. н.–р. см. невід.), після охрещення 06.08.1904 вступив до монастиря Студійського уставу (в Скнилові), де і помер; мати – *Мордехай Сара-Самеляш Абрагамович* з роду *Самуелович* (1862 р. н.–р. см. невід.), все життя дотримувалася іудейського віросповідання¹³⁶.

В дитячому віці Захарій-Сімха потайки від батьків, брата і сестер відвідував греко-католицьку церкву в м. Галич, відтак вирішив таємно охреститися. **Обряд хрещення** прийняв та обрав *нове ім'я Адам* 1903 у м. Галич з рук митрополита Андрея Шептицького разом із батьком (Мордехай – Йосиф), братом (Мойсей – Ізидор) та однією із двох сестер (Ребека – Ольга)¹³⁷, при цьому обряд хрещення відбувався під охороною поліції¹³⁸.

спархії та Апостольської адміністрації Лемківщини: у 2-х томах. Т. 1: Біографічні нариси (1939–1989). Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2015. LXXXVI+722 с.

¹³⁵ Фото – оригінал та першу публікацію див.: Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгіна. Життя однієї черниці // Локальна історія. Дата оновлення: 09.02.2021. URL: <https://localhistory.org.ua/texts/statti/rebeka-olga-longina-istoriia-zhittia-odniieyi-chernitsi/> (дата звернення: 25.02.2023).

¹³⁶ Protokół przesłuchania podejrzanego 18.X.1948. Ks. Abrahamowicz Adam // Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej. 01283/1598 (цитовано за дослідженням Володимира Мороза); Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // Релігійно-інформаційна служба України. Дата оновлення: 19.04.2018. URL: https://risu.ua/otec-andriy-abragamovich-karajim-studit-v-ugkc-dyadko-dvoh-povstanciv_n90383 (дата звернення: 25.02.2023).

¹³⁷ Protokół przesłuchania podejrzanego 18.X.1948. Ks. Abrahamowicz Adam // Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej. 01283/1598 (цитовано за дослідженням Володимира Мороза); Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹³⁸ Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгіна. Життя однієї черниці // Локальна історія...

Освіту середню здобув орієнтовно у 1896–1902 в 6-класній народній школі, очевидно, в с. Нові Кінчаки або с. Залуква¹³⁹.

Вступив до монастиря Студійського уставу Лаври святого Антонія Печерського у с. Скнилів поблизу м. Львова 06.08.1904¹⁴⁰. **Перші чернечі обіти** склав і отримав рясу архарія 19.01.1905, тоді змінив хресне ім'я Адам на чернече ім'я Андрій¹⁴¹. **Вічні обіти** (схиму) брат Андрій склав 1908¹⁴². **Богословську освіту** здобув у 1907–1909 у монастирі Студитів – лаврі св. Антонія Печерського¹⁴³. **Рукоположений** на священника митрополитом Андреем Шептицьким 09.05.1909 у каплиці монастиря Студитів у Львові¹⁴⁴.

Релігійна та громадська праця. У монастирі-лаврі в с. Скнилів схимонах о. Андрій Адам Абрагамович у 1909 призначений намісником (вікарієм, заступником ігумена) монастиря, магістром новиків і архаріїв¹⁴⁵. У 1909–1911 він служив у новозаснованому (1909) монастирі Студитів – лаврі святого Йосифа Обручника в с. Кам'яниця єпархії м. Банялука у Боснії¹⁴⁶, де надавав духовну опіку місцевим українцям греко-католикам по «розпорошених» парохіях та виконував обов'язки учителя (щоденно дві години) у школі при монастирі (для 30 українських дітей)¹⁴⁷. З цього приводу у листі до митрополита

¹³⁹ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... . Однак, за іншими даними, у с. Залуква Станиславівського повіту станом на 1902 рік була тільки одна 2-класна школа з українською («руською») мовою навчання з 3-ма учителями (див.: Шематизм всього кліру греко-католицької Львівської митрополичої архієпархії. Львів: Накладом архієпархіального кліра, Річник 68. 1902. С. 126), а в с. Кінчаки Станиславівського повіту – одна державна («етатова») школа без вказівки на кількість класів, тому, найбільш імовірно, була 6-класна (див.: Шематизм... гр.-кат. Єпархії Станиславівської... 1901. С. 153).

¹⁴⁰ Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1908. С. 495; 1910. С. 495; 1911. С. 496. Порівн.: Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁴¹ Див. і порівн.: Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1908. С. 495; 1910. С. 495; 1911. С. 496; Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁴² Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556.

¹⁴³ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁴⁴ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556; Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁴⁵ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1909. С. 397 (вказаний тільки за двома іменами – «Андрій, Адам», без прізвища; така тенденція і в наступних випусках цього видання). Порівн.: Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556; Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁴⁶ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1910. С. 436 (вказаний як «бр. Андрей пресвітер»); Річник 68. 1912. С. 401 (вказаний як «от. Андрей, ієромонах, схимник»). За іншою версією, був монахом в монастирі в с. Деветина (Деятин), Боснія, у 1910 – 1911 – див.: Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556.

¹⁴⁷ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Качараба С. Суспільна опіка Греко-Католицької Церкви над українською еміграцією у Боснії та Герцеговині (кінець XIX – початок XX ст.) // *Україна – Європа – Світ: міжнародний збірник наукових праць*. Тернопіль, 2011. Вип. 5: *Україна – Європа – Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку: міжнародний збірник наукових праць на пошану проф. М. М. Алексієвця*: у 2-х ч. Ч. 2. С. 279, 280. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/1813>; Центральний державний історичний архів України у м. Львів. Ф. 358, оп. 2, спр. 94. Листи монахів монастиря Студійського Уставу у місті Камениця (Боснія) Іларіона і Йосафата до Шептицького А., 1906–1913 рр., арк. 6–6 зв., 36, 30, 53, 107;

А. Шептицького він писав: «*Безнастанно подорожую з Кам'яниці на Дев'ятину, з Дев'ятини на Хорвачани, звідтам на Бачву, а потому знов додому*»¹⁴⁸. З Боснії о. Андрій 1911 повернувся до Галичини, де знову став намісником (заступником ігумена) студитської лаври святого Антонія Печерського у с. Скнилів поблизу Львова, виконуючи ці обов'язки, найбільш імовірно, до 1924¹⁴⁹. У 1924 ієромонах о. Андрій служив спершу в студійському монастирі св. Івана Хрестителя в с. Зарваниця¹⁵⁰, а відтак, з 1924 по 1930, в монастирі-лаврі Успіння Пречистої Діви Марії в с. Унів¹⁵¹, у 1930 – у монастирі Студитів у Львові по вулиці Петра Скарги¹⁵², водночас у 1930–1931 був адміністратором парохії с. Коростів Скільського деканату Львівської архієпархії¹⁵³. У 1932–1933 о. Андрій служив намісником (заступником ігумена) у монастирі святого Івана Хрестителя в Зарваниці¹⁵⁴.

Вже 22 липня 1935 за благословенням митрополита Андрея Шептицького та ігумена Климентія Шептицького, а також за згодою владики Григорія Хомишина, ієромонах Андрій-Йоан Абрагамович та брат Созонтій Телішевський приїхали зі Святоуспенської Унівської Лаври Студитів в с. Дора Надвірняського деканату Станиславівської єпархії для заснування монастиря Студитського уставу, для якого родина Іллі та Іванни Кокорудзів пожертвували будинок, збудували каплицю-церкву та ремісничі майстерні; у жовтні 1935 до монастиря студитів долучився ще брат Петро Чучман¹⁵⁵.

Головчук П. Українська греко-католицька парохія в с. Дев'ятини (Боснія). До сторіччя. URL: http://www.infoukes.com/koukyu/html/100_years_of_devetina.HTM.

¹⁴⁸ Центральний державний історичний архів України у м. Львів. Ф. 358, оп. 2, спр. 93. Листи монахів монастиря Студійського Уставу у місті Камениця (Боснія) з іменами на літери «А–І» до Шептицького А., 1909–1914 рр., арк. 1. Цит. за: Качараба С. Суспільна опіка Греко-Католицької Церкви над українською еміграцією у Боснії та Герцеговині (кінець XIX – початок XX ст.)... С. 276. Див. також: Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁴⁹ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1914. С. 431. Порівн.: Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁵⁰ Див.: Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556; Цей факт також згадує дослідник: Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁵¹ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1924. С. 296 (вказано тільки на ім'я і, на жаль, з помилковими даними про дату довічних обітів «о. Андрій, р. 1885, о. 1900», насправді, обіти склав 1908 року); 1927. С. 296 (такі ж, як у 1924 році, дані з помилкою); 1928. С. 115 (згадано тільки на ім'я «Андрій»). За версією Д. Блажейовського, був лише монахом в Уневі у 1927 – 1931 – див. Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556.

¹⁵² Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1930. С. 140 (згаданий як «ієромонах Андрій»).

¹⁵³ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1930. С. 97; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556.

¹⁵⁴ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1932/33. С. 200 (тут згаданий вперше після тривалої переви на ім'я та прізвище, однак, знову ж таки з помилкою в прізвищі, як «намісник: ієромонах Андрій Абрамович»). Порівн.: Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556; Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁵⁵ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Матковський І. Казимир граф Шептицький – отець Климентій: польський аристократ, український ієромонах, Екзарх Росії та Сибіру, Архимандрит Студитів, Праведник народів світу, блаженний Католицької Церкви: монографія. Львів, 2019. 664 с. URL:

Невдовзі після цього о. Андрія Абрагамович отримав інше служіння: у 1935–1939 знову ж адміністратором парохії с. Коростів Скільського деканату Львівської архієпархії, водночас проживав у парохіальному домі, який тимчасово став осередком Студитів¹⁵⁶. Восени 1939 о. Андрій Абрагамович призначений на служіння сотрудником у парафію Плеників Унівського деканату Львівської архієпархії (тепер Перемишлянський район Львівської області), де перебував до 5 грудня 1942¹⁵⁷. В грудні 1942 архимандрит о. Климентій Шептицький відправив о. Андрія на служіння у парохію в лемківському с. Флоринка (біля м. Новий Сонч) Грибівського деканату Апостольської адміністрації Лемківщини Перемишльської єпархії (тепер Новосондецький повіт Малопольського воєводства Республіки Польща), а з січня 1943 одночасно став ігуменом монастиря Студитів у сусідньому с. Королева Руська¹⁵⁸.

На початку травня 1945 о. Андрія Абрагамовича вперше арештувала польська влада, але відпустила, тому він продовжив служити у Флоринці, а також обслуговував вірних лемківських сіл Берест та Богуша (тепер Новосондецький повіт Малопольського воєводства)¹⁵⁹. Навесні 1947, під час масового і примусового виселення в рамках операції «Вісла» українців із сусідніх з Флоринкою сіл Ставище, Снітниця та Брунари, о. Андрій виходив до шляху у Флоринці, яким гнали українців на західні землі Польщі, та окроплював їх свяченою водою¹⁶⁰. Уже під час виселення 924 українців із с. Флоринки

http://ju.org.ua/pict_mod/pictures/226_item_file_sheptitskiy-um.pdf. (тут згаданий Андрій-Йоан Абрагамович у с. Дора – див. С. 430); Шимон Р., Гуркіна С. *Монастир монахів студитів святого пророка Іллі в Дорі та його монахи в період 1935 – 1989 років // Постуляційний Центр Монастирів Студійського Уставу*. URL: <http://pc.studyty.org.ua/content/view/16/1/>; Бойко Ю. Віднайдено лист, який розповідає про історію монастиря студитів у Дорі // Галінфо. Дата оновлення: 04.10.2018. URL: https://galinfo.com.ua/articles/vidnaydeno_lyst_yakyy_rozpovidaie_pro_istoriyu_monastyrya_studytiv_u_dori_296984.html (дата звернення: 19.04.2023); Центральний державний історичний архів України у м. Львів. Ф. 525. Святоіоанівська лавра Студитського Уставу, м. Львів (1907–1946 рр.), оп. 1, спр. 35. Акти, звинувачення, скарги та інші матеріали майнових суперечок, 1939 р., арк. 7; Чоренький Р., Гаврилишин П. Старець із Дори // Галицький кореспондент. Дата оновлення: 02.07.2018. URL: <https://gk-press.if.ua/starets-iz-dory/> (дата звернення: 19.04.2023); Калинець Л. Слідами Блаженномученика Миколая Чарнецького в Дорі // Варіанти. Дата оновлення: 07.04.2016. URL: <https://varianty.lviv.ua/33857-slidamy-blazhennomuchenyka-mykolaia-charnetskoho-v-dori> (дата звернення: 23.04.2023).

¹⁵⁶ Див. і порівн.: Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1938. С. 72, 90 (згаданий як «ієромонах Андрей (Абрагамович), 1885 – 1909 – 1908»); 1944. С. 43-44 (відсутня будь-яка згадка); Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 555, 556; Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Архієпархіальні вісти // *Діло*. 1936. № 231 (середа, 14 жовтня). С. 4. URL: [https://bibliotheca.ua/issues/192/20349/?PageNumber=8&ArticleId=755891&Search=%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%B9%20%D1%82%D0%B5%D0%B0%D1%82%D1%80](https://bibliotheca.ua/issues/192/20349/?PageNumber=8&ArticleId=755891&Search=%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%B9%20%D1%82%D0%B5%D0%B0%D1%82%D1%80;); Душпастирські посади // Львівські Архієпархіальні відомости. 1936. Річник XLIX. Ч. VII-IX (липень – серпень). С. 102. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Lvivski_arkhieparkhiialni_vidomosti/1936_rik/.

¹⁵⁷ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁵⁸ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556; Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁵⁹ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁶⁰ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Козак М. Пом'яни, Господи, душі слуг Твоїх. Перемишль – Львів: Монастир Святоіоанівська лавра,

о. Андрія Абрагамовича 6 липня 1947 заарештували за доносом директора місцевої школи про співпрацю з УПА¹⁶¹, а 16 липня 1947 відправили до табору праці в Явожно – нацистського табору, який успадкував Департамент тюрем і таборів Міністерства громадської безпеки ПНР¹⁶², де він під табірним № 2639 потрапив до «Українського підтабору», в якому утримували зокрема 27 греко-католицьких і православних священників¹⁶³. Про особливі знущання над українськими священниками в таборі Явожно збереглися спогади о. Степана Дзюбини¹⁶⁴. Самого о. Андрія Абрагамовича наглядачі табору брали до лазні, де поливали сильним струменем води, кидали від стіни до стіни, вигукуючи: «*My siebie nauczytu jak się kropi banderowców*» («*Ми тебе навчимо, як кропитья бандерівців*»). Внаслідок цього о. Андрій у таборі переніс інсульт, став частково паралізований, його прооперували двоє інтернованих лікарів: німець, ім'я якого встановити поки не вдалося, та українець Степан Шмігельський¹⁶⁵. У такому стані о. Абрагамовича у числі 18 в'язнів, з них 17 священників, 12 вересня 1948 звільнили з табору Явожно під розписку про нерозголошення таємниці слідства, доставили автомобілем до вузлової залізничної станції у Щаковій, звідки всі «роз'їхалися до своїх домів»¹⁶⁶.

Тоді о. Андрій, зважаючи на ліквідацію свого монастиря, мусив шукати притулку спершу в отців Альбертинців у с. Бульовце біля міста Андрихів (тепер Вадовицький повіт Малопольського воєводства), де пройшов лікування, а потім

Видавничий відділ «Свічадо», 2002. 280 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kozak_Mykhailo/Pomiany_Hospody_dushi_sluh_Tvoikh/. С. 138.

¹⁶¹ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 556 (вказує іншу, цілком помилкову дату арешту: «червень 1946», відтак вказує помилкову дату смерті в ув'язненні у 1947).

¹⁶² Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Галагіда І. «І вас переслідувати будуть...» Штрихи до історії репресій проти Української-Греко-Католицької Церкви в Польщі у 1944–1957 рр. / перекл. з пол. Г. Теодорович. Львів: Вид-во УКУ, 2017. 356 с.+8 іл. URL:

https://www.academia.edu/34513870/I_Vas_peresliduvati_budut_Shtrixi_do_istorii_represii_prot_i_Ukrainskoi_Greko_Katoliczkoj_Cerkvi_v_Polszci_u_1944_1957_rr_Lviv_2017_356_s.; Козак М. Пом'яни, Господи, душі слуг Твоїх... С. 134 (вказано у переліку репресованих у 1940-х рр.), 138 (вказано, що ув'язнений у червні 1947 р. в таборі Явожно); Мартирологія Українських Церков: у 4-х т. Т. 2: Українська Католицька Церква... С. 108.

¹⁶³ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Hałagida I. Duchowni grekokatoliccy i prawosławni w centralnym obozie pracy w Jaworznie (1947–1949). Dokumenty i materiały. Warszawa 2012. URL: https://www.academia.edu/32380937/Duchowni_greckokatoliccy_i_prawos%C5%82awni_w_centralnym_o_bozie_pracy_w_Jaworznie_1947_1949_dokumenty_i_materia%C5%82y_opr_I_Ha%C5%82agida_Warszawa_2012_tylko_wstep.

¹⁶⁴ Дзюбина С. *І стверди діло рук наших. Спогади*. Варшава: Видавництво «Український архів», 1995. 536 с. С. 89-102. URL: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/22198/file.pdf>.

¹⁶⁵ Козак М. Пом'яни, Господи, душі слуг Твоїх... С. 138; Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁶⁶ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Hałagida I. Duchowni grekokatoliccy i prawosławni w centralnym obozie pracy w Jaworznie (1947–1949)... С. 165-167.

у Кракові й Перемишлі, де перебував під опікою оо. Францисканців¹⁶⁷; за іншою непідтвердженою версією – «у римо-католицькому монастирі Камедулів у Перемишлі-Засяння»¹⁶⁸.

Згодом, 3 травня 1949, о. Андрій із с. Закопане написав лист до вірної Анни Криницької, в якому цікавився долею свої парафіян¹⁶⁹. Ще й інші вірні писали о. Абрагамовичу і підтримували його. Духовну опіку літньому ченцеві надавав і допомагав служити Літургію о. Сильвестр Крупа. Також о. Андрія матеріально підтримували о. Василь Гриник та Мирослав Ріпецький¹⁷⁰.

Помер о. Андрій 17.03.1959 у м. Перемишль (Польська народна республіка), похований на місцевому цвинтарі¹⁷¹.

Брати і сестри о. Андрія (Адама Захарія-Сімхи): Абрагамович Лонгіна (Ольга Ребека) Йосифівна (1886–1952), рідна сестра о. Андрія, сестра-монахиня Згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії (з 1904)¹⁷²; **Абрагамович Ізидор (Мойсей)** (08.01.1890–р. см. невід.), рідний брат о. Андрія; **Абрагамович Дебора-Доміцила (Криса Богдана)** (21.10.1895–р. см. невід.), рідна сестра о. Андрія¹⁷³. **Інші імовірні родичі (або однофамільці) о. Андрія (Адама Захарія-Сімхи):** детальніше див. біограму «Абрагамович Лонгіна (Ольга Ребека) Йосифівна (1886–1952)».

Абрагамович Лонгіна (Ольга Ребека) Йосифівна (1886–1952).

Народилася Ребека Абрагамович 09.07.1886 у с. Нові Кінчаки Станиславівського повіту коронного краю Галичини і Володимирії в Австро-Угорській імперії (тепер, 2023, – с. Кінчаки Івано-Франківського району), у караїмській юдейській родині, яка невдовзі замешкала в м. Галич Станиславівського повіту, (нині, 2023, – м. Галич Івано-Франківської області).

¹⁶⁷ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁶⁸ Козак М. Пом'яни, Господи, душі слуг Твоїх... С. 134, 138.

¹⁶⁹ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Отець на босо приходили: Андрій Абрагамович до Анни Криницької [лист ід 3 травня 1949] // *Ватра: [часопис Об'єднання лемків Zjednoczenie Łemków]*. Горлиці / Gorlice, 2016. № 2 (93): весна. С. 8. URL: https://www.lemkounion.pl/archiwum/watra_kwartalnik_arch/2016/batpa_2_93_2016.pdf.

¹⁷⁰ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... .

¹⁷¹ Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... . Порівн.: Козак М. Пом'яни, Господи, душі слуг Твоїх... С. 138 (вказує, що «помер у 1960-х роках у Перемишлі, там і похований»).

¹⁷² Див. наступну окрему біограму «Абрагамович Лонгіна (Ольга Ребека) Йосифівна (1886–1952)». Додатково див.: Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгіна. Історія життя однієї черниці // Релігійно-інформаційна служба України. Дата оновлення: 12.02.2021. URL: https://risu.ua/rebeka-olga-longina-istoriya-zhittya-odniyeyi-chernici_n115841 (дата звернення: 25.02.2023); Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Драбчук І. Вихрещені караїми // Нова Зоря: часопис УГКЦ. Дата оновлення: 25.02.2022. URL: <https://novazoria.com.ua/?p=14402> (дата звернення: 25.02.2023).

¹⁷³ Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгіна. Історія життя однієї черниці // РІСУ... ; Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... ; Драбчук І. Вихрещені караїми // Нова Зоря...

Батьки: батько – *Мордехай* (з 1903 охрещений *Йосиф*) *Абрагамович* (1860 р. н.–р. см. невід.), після охрещення вступив до монастиря Студійського уставу (в Скнилові), де і помер; мати – *Сара-Самеляш Абрагамович* з роду *Самуелович* (1862 р. н.–р. см. невід.), все життя дотримувалася іудейського віросповідання.

В дитячому віці Ребека потайки відвідувала церкву в м. Галич, де познайомилася із монахинями – сестрами Службницями Непорочної Діви Марії з с. Кринос. **Обряд хрещення** прийняла та обрала **нове ім'я Ольга** 1903 у м. Галич з рук митрополита Андрія Шептицького разом із батьком, двома братами (Захарій-Сімха – Андрій; Мойсей – Ізидор), при цьому обряд хрещення відбувався під охороною поліції.

Фото: сестра Лонгина Абрагамович Згромадження Сестер Службниць Непорочної Діви Марії¹⁷⁴.

Освіту здобула, очевидно, в родинному середовищі, однак якихось детальних відомостей про це не виявлено.

Вступила до монастиря Згромадження Сестер Службниць Непорочної Діви Марії у м-ку Кристинопіль (нині, 2023, – м. Червоноград Львівської області) у 1904. Після новіціату в монастирі у Кристинополі під проводом ігумені с. Євсевії та магістри с. Моніки отримала чернечий габіт і склала перші **тимчасові обіти** 1905, тоді ж **змінити ім'я** з Ольга на **Лонгина**¹⁷⁵. **Вічні обіти** склала 28 серпня 1913. Генеральна настоятелька ЗСНДМ с. Йосафата Гордашевська (1869–1919) відзначила в особовій справі, що «сестра Лонгина була дуже працююча, повна любові для підвладних сестер, весела, побожна, терпелива, хоч не бракувало їй терпіння»¹⁷⁶.

¹⁷⁴ Фото – оригінал та першу публікацію див.: Особова справа с. Лонгини Абрагамович // Архів Згромадження Сестер Службниць Непорочної Діви Марії у Римі (цитовання джерела за дослідженням Володимира Мороза); Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгина. Життя однієї черниці // Локальна історія...

¹⁷⁵ Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1906. С. 495 (згадана за помилковою версією імені «Лончина» замість фактичного «Лонгина» у переліку серед усіх 31 новичок у монастирі в Кристинополі).

¹⁷⁶ Цит. за: Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгина. Історія життя однієї черниці // РІСУ...

Релігійна та громадська праця. Лонгина Абрагамович здійснювала служіння в різних місцях Галичини, зокрема як сестра-монахиня¹⁷⁷ та

¹⁷⁷ Слід відзначити майже повну «мовчанку джерел» про с. Лонгину Абрагомвич (відсутня згадка імені чи імені та прізвища) практично у всіх випусках («річниках») таких видань як: Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1904. С. 388-393 (наведено повний список сестер Згромадження у Львівській архієпархії, Перемишльській та Станиславівській єпархіях, сестри-монахині згадані виключно на імя без прізвища, також вказано загальну чисельність новичок у монастирі в Кристинополі, серед яких, імовірно, була й Ольга Абрагамович); 1906. С. 364 (вказано перелік монастирів Згромадження у Львівській архієпархії, згадано тільки настоятельок по імені без прізвища та загальну кількість сестер в кожному монастирі без «розписування» по іменах, а також у Канаді – вказано три сестри по імені без прізвища); 1909. С. 383 (вказано перелік сестер на місії в Канаді та США з вказівкою імені та прізвища), 398-400 (вказано 9 монастирів Згромадження у Львівській архієпархії, а також 1 монастир у Хорватії та 3 монастирі в Канаді; всюди згадано тільки настоятельок по імені без прізвища та загальну кількість сестер в кожному монастирі без «розписування» по іменах); 1910. С. 437-439 (вказано 12 монастирів Згромадження у Львівській архієпархії, а також 1 монастир у Хорватії та 3 монастирі в Канаді; всюди згадано тільки настоятельок по імені без прізвища та загальну кількість сестер в кожному монастирі без «розписування» по іменах); 1912. С. 403-407 (вказано 11 монастирів у Львівській архієпархії, 17 монастирів у Перемишльській єпархії, 12 монастирів у Станиславівській єпархіях, 1 монастир у Крижевацькій єпархії в Хорватії та 3 монастирі в Канаді; всюди згадано тільки настоятельок по імені без прізвища та загальну кількість сестер в кожному монастирі); 1914. С. 434-435 (тут вперше подано список всіх сестер-монахинь у 12 монастирях Львівської архієпархії, однак імені Лонгини не виявлено); 1924. С. 301-303 (вказано 19 монастирів у Львівській єпархії та 1 монастир в Югославії, всюди згадано тільки настоятельок по імені без прізвища та загальну кількість сестер в кожному монастирі); 1927. С. 301-302 (вказано 19 монастирів у Львівській архієпархії та 1 монастир в Югославії, всюди згадано тільки настоятельок по імені без прізвища та загальну кількість сестер в кожному монастирі); 1928. С. 117 (вказано дуже короткі статистичні відомості про ЗСНДМ тільки у Львівській архієпархії); 1930. С. 143-144 (вказано 17 монастирів у Львівській архієпархії, 2 монастирі в Крижевацькій єпархії та 1 монастир у Пряшівській єпархії, всюди згадано тільки настоятельок по імені без прізвища та загальну кількість сестер в кожному монастирі); 1932/33. С. 202 (вказано тільки перелік 17 «домів» ЗСНДМ у Львівській архієпархії); 1938. С. 92 (вказано головну настоятельку – вперше на імя та прізвище, а також перелік 22 монастирів із загальною кількістю 100 монахинь ЗСНДМ у Львівській архієпархії); 1944. С. 47-48 (вказано головну настоятельку ЗСПДМ, перелік 25 монастирів з настоятельками та загальною кількістю монахинь у Львівській архієпархії, вперше подано імена та прізвища).

Так само відсутні (за винятком 1906 року) прямі згадки (з вказівкою імені чи імені та прізвища) про с. Лонгину в цьому джерелі: Шематизм... гр.-кат. Перемишльської єпархії... 1904. С. 495-497 (тут згадано лише Сестер Василянко у Перемишльській єпархії); 1905. С. 496-497 (вперше подано інформацію про 11 домів ЗСНДМ, зокрема вказано по іменах всіх сестер, а кандидаток – навіть на імя та прізвище, однак імені Лонгини не виявлено); 1907. LXVIII+416 (обрив) с. (відсутня інформація через обірвані до кінця сторінки, інших версій видання поки-що не виявлено); 1908. С. 497-499 (у 12 монастирях ЗСНДМ вказано по іменах всіх сестер, а кандидаток – навіть на імя та прізвище); 1910. С. 497-499 (у 14 монастирях ЗСНДМ всіх сестер вказано виключно по іменах); 1911. С. 498-499 (у 17 монастирях ЗСНДМ вказано тільки настоятельок по іменах, а решту – загальна кількість всіх сестер); 1912. С. 497-499 (у 18 монастирях ЗСНДМ вказано по іменах всіх сестер); 1913. С. 500-501 (у 18 монастирях ЗСНДМ вказано по іменах всіх сестер); 1914. С. 388-389 (у 18 монастирях ЗСНДМ вказано по іменах всіх сестер); 1918. С. 213-216 (у 25 монастирях ЗСНДМ вказано по іменах всіх сестер); 1924. С. 91 (у 21 монастирі ЗСНДМ вказано тільки загальну кількість всіх сестер); 1926. С. 267-268 (у 21 монастирі ЗСНДМ вказано тільки загальну кількість всіх сестер); 1928. С. 384-386 (у 25 монастирях ЗСНДМ вказано по іменах всіх сестер); 1932. С. 146-149 (вперше у 29 монастирях ЗСНДМ всіх сестер вказано по імені та прізвищу, однак Лонгини не виявлено); 1934. С. 148-151 (знову, вже вдруге у 33 монастирях ЗСНДМ всіх сестер вказано по імені та прізвищу, однак Лонгини не виявлено); 1937. С. 136-138 (у 33 монастирях ЗСНДМ вказано по імені та прізвищу всіх настоятельок, а решту сестер – загальну кількість, однак Лонгини не виявлено); 1938-39. С. 142-144 (у 34 монастирях ЗСНДМ всіх сестер вказано по імені та прізвищу, однак Лонгини не виявлено).

настоятелька (ігуменя) монаших домів Згромадження Сестер Службниць Непорочної Діви Марії у с. Микуличин та м-ку Делятин Надвірнянського повіту¹⁷⁸. У 1938 перебувала як сестра-монахиня у монастирі Згромадження Сестер Службниць Пречистої Діви Марії в м-ку Делятин, де опікувалася «захоронкою» (дитячим садочком) для дітей¹⁷⁹.

Фото: Захоронка сестер службниць у Делятині, в якій служила сестра Лонгіна Абрагамович¹⁸⁰.

Під час відступу німецької армії 18 червня 1944 нацисти забрали з монастиря ЗСНДМ в м-ку Делятині с. Лонгину Абрагамович та ще трьох сестер-монахинь (*Лаврентію Бойчук* (1921–2016), *Євникію Підбурчинську* (р. н. невід.–р. см. невід.), *Мінодору Божемську* (р. н. невід.–р. см. невід.)¹⁸¹) для праці у військових шпиталях в м. Гайдудорог (Угорщина). Пізніше їм, чотирьом сестрам-монахиням, вдалося переїхати до м-ка Марія-Повч (Угорщина), тут замешкали у місцевому монастирі Отців Василян, де були ієромонахи-українці, а за іншими даними, мусили «два роки відпрацювати у гуртожитку для молоді». Згодом, у 1944, с. Лонгіна, разом із загаданими сестрами-службницями, опинилася у м. Модрій біля Братислави (Словаччина)¹⁸².

Померла с. Лонгіна 1952 у монастирі в м. Модрій поблизу Братислави (Словаччина), похована поряд із римо-католицькими черницями урсулянками, які нею опікувалися. У 1996 тіло с. Лонгини перенесли на цвинтар у м. Пряшеві (Словаччина), поклали у гробівці сестер Митрофани Михалецької і Філарети Федин – перших українських службниць в цій околиці¹⁸³.

¹⁷⁸ Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгіна. Історія життя однієї черниці // РІСУ...

¹⁷⁹ Шематизм... гр.-кат. Станіславівської єпархії... 1938, С. 186, 196 (іменний покажчик).

¹⁸⁰ Фото опубліковано: Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгіна. Історія життя однієї черниці // РІСУ...

¹⁸¹ НДІ ІЦ ІФАІЗ заплановано створити окремі біографи цих монахинь. Перелік цих сестер-монахинь ЗСНДМ вперше реконструював: Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ... . Детальніше про одну із них – див.: Упокоїлася с. Лаврентія Марія Бойчук зі Згромадження Сестер Службниць НДМ // Archidiecezja Przemysko-Warszawska Kościoła Greckokatolickiego w Polsce – Перемисько-Варшавська Архієпархія УГКЦ. URL: <http://cerkiew.org/2016/03/03/упокоїлася-с-лаврентія-марія-бойчук/> (дата звернення: 27.04.2023).

¹⁸² Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгіна. Історія життя однієї черниці // РІСУ...

¹⁸³ Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгіна. Історія життя однієї черниці // РІСУ...

Брати, сестри та ближчі родичі с. Лонгини (Ребеки-Ольги): **Абрагамович Андрій (Адам Захарій-Сімха)** (05.01.1885–17.03.1959), рідний брат с. Лонгини Абрагамович, ієромонах Студійського уставу (з 1904) (див. біограму); **Абрагамович Ізидор (Мойсей)** (08.01.1890–р. см. невід.), рідний брат с. Лонгини Абрагамович, вступив 1904 до монастиря Студійського уставу, але згодом вийшов з нього, працював на залізниці в Новому Сончі, одружився з Ольгою, з якою виховав синів **Остана** та **Володимира** і дочку **Казимиру**; **Абрагамович Дебора-Доміцила (Криса Богдана)** (21.10.1895–р. см. невід.), рідна сестра с. Лонгини Абрагамович, спершу, 1903, не змінювала іудейського віросповідання (з братами і сестрою), прийняла хрещення аж після смерті матері Сари, одружилася з українцем **Степаном Крисою**, народила і виховала двох синів (**Богдан Криса**, псевдо «Муха», чотовий УПА; **Володимир Криса**, псевдо «Гордієнко», член окружного проводу ОУН), загинула з сім'єю в лавах УПА на Болехівщині¹⁸⁴; **Абрагамович Остап Ізидорович** (р. н. невід.–р. см. невід.), племінник с. Лонгини Абрагамович, його дружина – **Абрагамович Надія-Оксана Михайлівна з роду Гаврилко** (25.12.1919–р. см. невід.), дочка громадського та військового діяча **Гаврилка Михайла** (1882–1920) та дочки священника **Гаврилко Олени з роду Гордієвської** (1890–1967); діти Остапа та Надії, внучаті племінники с. Лонгини Абрагамович, – **Абрагамович Орест** (1947р. н.), **Абрагамович Ярослав** (1945–2016), **Абрагамович Любомир** (1953–2017) – стали відомими лікарями. **Абрагамович Володимир Ізидорович** (1925–1944), племінник с. Лонгини Абрагамович, служив у дивізії СС «Галичина», згодом в УПА і загинув під Бродами¹⁸⁵.

Інші імовірні родичі (або однофамільці) с. Лонгини (Ребеки-Ольги): представники караїмського роду Абрагамовичів у с. Залуква: **Абрагамович Захарія** (1878–1903), караїмський поет; **Абрагамович Зигмунд** (1923–1990), дослідник історії караїмів; **Абрагамович Іссак бен Мозес** (р. н. невід.–р. см. невід.), газзан (керівник громади караїмів) м. Галич у 1922–1934 рр.¹⁸⁶;

¹⁸⁴ Мороз В. Ребека-Ольга-Лонгина. Історія життя однієї черниці // РІСУ...; Мороз В. Отець Андрій Абрагамович – караїм-студит в УГКЦ, дядько двох повстанців // РІСУ...; Драбчук І. Вихрещені караїми // Нова Зоря...; Мороз В. Караїми в ОУН // Український тиждень. 2017. № 17 (493). С. 38-41. URL: <https://tyzhden.ua/karaimy-v-oun/> (дата звернення: 25.02.2023); Ільницький В. І. Карпатський край ОУН в українському визвольному русі (1945–1954): монографія / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України; Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич: Півсвіт, 2016. 696 с.

¹⁸⁵ Драбчук І. Вихрещені караїми // Національний заповідник «Давній Галич»...; Огородник М. Як троє святих допомогли Олені Гордієвській з Чортківщини розкрити талант до малювання // Чортків-City. Дата оновлення: 21.06.2020. URL: <https://chortkiv.city/articles/86803/olena-gordievskia> (дата звернення: 28.02.2023); Надія Оксана Михайлівна Гаврилко (Абрагамович) нар. 25 грудня 1919 // Rodovid. URL: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:919923> (дата звернення: 25.02.2023); Абрагамович Орест Остапович // Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Абрагамович_Орест_Остапович (дата звернення: 25.02.2023).

¹⁸⁶ Драбчук І. Вихрещені караїми // Національний заповідник «Давній Галич»...; Мороз В. Караїми Галича – історія і спадок призабутої громади // Релігійно-інформаційна служба України. Дата оновлення: 28.11.2015. URL: https://risu.ua/karajimi-galicha-istoriya-i-spadok-prizabutoji-gromadi_n77138 (дата звернення: 25.02.2023); Гірік С. І. Абрагамович Захарія // Велика українська енциклопедія. URL: https://vue.gov.ua/Абрагамович,_Захарія (дата звернення: 25.02.2023); Тищенко-Монастирська О. О.

представники роду Абрагамовичів в інших місцевостях Галичини: *Абрагамович Віктор* (р. н. невід.–р. см. невід.), патрон парохії с. Торговиця-Пільна Городенківського деканату (у 1906); *Абрагамович Давид* (1839–1926), подільський шляхтич вірменського походження, патрон церкви святих Петра і Павла у Львові; патрон парохії с. Тишківці Городенківського деканату (у 1906); *Абрагамович Євген* (1851–1905), польський політик, депутат парламенту Австро-Угорської імперії у 1891–1905¹⁸⁷; власники маєтків у різних місцевостях Галичини – *Абрагмовичі Гертруда, Давид, Домінік, Розалія, Томаш, Юзеф*¹⁸⁸.

Абрагамовський Мирослав Михайлович (1908–1981).

Народився 03.07.1908 в с. Козівка Бережанського повіту¹⁸⁹, королівства Галичини і Володимирії, Австро-Угорська імперія (нині, 2023, – с. Дибще Козівської селищної територіальної громади Козівського, з 2021 – Тернопільського району Тернопільської області¹⁹⁰), а дитинство минуло в сусідньому с. Дібще Бережанського повіту, куди того ж року перейшов на парафію його батько¹⁹¹.

Абрагамович Зигмунт // Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/Абрагамович,Зигмунт> (дата звернення: 25.02.2023).

¹⁸⁷ Матковський І. Казимир граф Шептицький – отець Климентій... Львів, 2019. 664 с. (окремі факти про Абрагамовичів Давида, Євгена та Андрія-Йоана – див. С. 233, 241, 430); Каглян О., Смеречанський Р., Миронюк І. Церковні печатки Городенківського повіту // Ямгорів: літературно-краєзнавчий і мистецький альманах. Городенка, 2015. Ч. 26. С. 161-172. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/zhurnaly/yamgoriv-2015-26.pdf> (про патронів церков Абрагамовичів Давида та Віктора – див. С. 167); Колб Н. Греко-католицьке парафіяльне духовенство у Львові наприкінці XIX століття // Львів: місто – суспільство – культура: Збірник наукових праць / За редакцією Олени Аркуші, Олексія Вінниченка, Мар'яна Мудрого. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2012. Том 8. Частина 2: Культура, освіта, наука, церква. [Вісник Львівського університету. Серія історична. Спеціальний випуск'2012]. С. 95-135. URL: <https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/02/Lviv-2012-8-2.Druk.pdf> (про Давида Абрагмовича – див. С. 107, 112); Гаврилюк Ю. Абрагамович Давид // Енциклопедія Сучасної України / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. URL: <https://esu.com.ua/article-42197>.

¹⁸⁸ Центральний державний історичний архів України, м. Львів. Ф. 166. Крайова табуля, м. Львів (1780–1896 рр.), опис № 20. 40 арк. URL: <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20166%20op.%2020.pdf> (повний перелік цих представників роду Абрагмовичів – див. Іменний покажчик, арк. 30).

¹⁸⁹ Державний архів Тернопільської області (ДАТО). Ф. Р-3572, оп. 2, спр. 688. Метрична книга про народження с. Козівка Козівського району (1866-1942), арк. 69 (запис ч. 25). Порівн.: Абрагамовський Мирослав, нар. 1908 // Родовід. URL: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:927863>; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1929, С. 163 (вказано лише рік народження – 1908); 1930, С. 173 (вказано лише рік народження – 1908).

¹⁹⁰ Дибще, Козівська громада, Тернопільська область // Тернопільщина. Регіональний інформаційний портал. URL: <https://irp.te.ua/dybshhe-kozivska-gromada-ternopilska-oblast/>.

¹⁹¹ Див. і порівн.: Абрагамовський Мирослав, нар. 1908 // Родовід. URL: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:927863>; Абрагамовський Михайло, нар. 1872, пом. 13 листопада 1943 // Родовід. URL: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:927862>; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1929, С. 163 (вказано лише рік народження – 1908); 1930, С. 173 (вказано лише рік народження – 1908); Померлі священнослужителі // Бюлетень Канцелярії Львівської архієпархії УГКЦ. Дата оновлення: 01.06.2023. URL: <https://www.ugccla.lviv.ua/духовенство/померлі>.

Батьки: *батько* – о. Михайло Абрагамовський (1872–1943), парох с. Козівка Бережанського повіту (1902–1908), відтак парох с. Дібще Бережанського повіту (1908–1943) (*фото 1*)¹⁹²; *мати* – Ольга Абрагамовська з роду Лукашевич (1875–1915), дочка о. Іларіона Лукашевича (1834–1903), пароха с. Скоморохи (1870–1903), та Павлини Лукашевич з роду Шухевич (1841–1893)¹⁹³.

¹⁹² Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Абрагамовський Михайло, нар. 1872, пом. 13 листопада 1943 // Родовід. URL: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:927862>; Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 201, оп. 5, спр. 345. Листи священників Абрагамовського Михайла, Гмитрика Миколи, Патериги Максима та ін. з проханням надати їм дозвіл на відпущення парафіянам тяжких гріхів, 1912-1913 р., 10 арк.; Львівські Архієпархіяльні Відомості. 1944. Ч. 1-3 (січень–лютий–березень). С. 28. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Lvivski_arkhieparkhialni_vidomosti/1944_rik/; Бережанська земля: історично-мемуарний збірник. [Том 1] / НТШ. Український архів, Т. XIX; поручили до друку В. Лев, В. Стецюк. Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто, 1970. С. 192 (згаданий як «о. Н.Абрагмовський»), 206 («о. Абрагамовський» на фото про канонічну візитацію Кізілівського деканату), 217 (згаданий як «о. Н.Абрагмовський»), 583 (загаданий як «о. Абрагамовський», парох с. Дібще); Бережанська земля: історично-мемуарний збірник. Том 2 / НТШ. Український архів, Т. XIX; Редакційна колегія: Лев Бабій, Володимир Беднарський, Богдан Мельник. Торонто – Нью-Йорк – Париж – Сідней – Бережани – Козова: Головний комітет Бережанщини і Козівщини, 1998. С. 724 (загаданий як «о. Іван Абрагмовський», парох с. Дібще); Лебедович І. Полеві духовники Української Галицької Армії... С. 237 (Список священників, арештованих або інтернованих поляками в р. 1919 і 1920); Фото: Мирослав Абрагамовський (посередині) разом із батьком о. Михайлом (сидить по лівому боці) та молодшим братом Зеновієм (стоїть по правому боці), кінець 1920-років // Приватний архів родини Ірини Литвин-Павлик, внучки Мирослава Абрагамовського.

¹⁹³ Лукашевич (Абрагамовська) Ольга, нар. 1875, пом. 1915 // Родовід. URL: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:927861>; Ольга Абрагамовська (Лукашевич), 1875–1915 // MyHeritage. URL: https://www.myheritage.com.ua/names/ольга_лукашевич (дата звернення: 30.05.2023).

Фото 1: Мирослав Абрагамовський (посередині) разом із батьком о. Михайлом (сидить по лівому боці) та молодшим братом Зеновієм (стоїть по правому боці), кінець 1920-років¹⁹⁴.

Освіта: середня освіта – Бережанська гімназія, у 1921/1922 навчальному році – учень утраквістичного 2-б класу, переведений на наступний рік навчання¹⁹⁵; його однокласниками були згодом відомі діячі, зокрема, такі як о. Василь Демчишин (1909–1951), парох в с. Висипівці та с. Козівка Тернопільського повіту, о. Іван Дідух (1908–1961), душпастир в с. Товстолуг Тернопільського повіту і с. Шумляни Підгаєцького повіту, арештований 1950 за «зв'язки з УПА», перебував 10 років на засланні в Сибіру, та інші¹⁹⁶; у 1925/1926 був учнем 7-ц класу, «опікуном» якого був професор Іван Бабій (1893–1934) (**фото 2**)¹⁹⁷; навчання у 8-класній гімназії завершив складанням матури у 1927.

¹⁹⁴ Фото: Мирослав Абрагамовський (посередині) разом із батьком о. Михайлом (сидить по лівому боці) та молодшим братом Зеновієм (стоїть по правому боці), кінець 1920-років // Приватний архів родини Ірини Литвин-Павлик, внучки Мирослава Абрагамовського.

¹⁹⁵ Sprawozdanie Dyrekcji Gimnazjum Państwowego w Brzeżanach za rok szkolny 1921/22. Brzeżany: drukarnia A. Cichockiego pod zarządem A. Wizenberga, 1922. S. 18. URL: <https://pbc.rzeszow.pl/publication/25>.

¹⁹⁶ Порівн.: Sprawozdanie Dyrekcji Gimnazjum Państwowego w Brzeżanach za rok szkolny 1921/22. Brzeżany: drukarnia A. Cichockiego pod zarządem A. Wizenberga, 1922. S. 18. URL: <https://pbc.rzeszow.pl/publication/25>; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 84, 85; Лісники, Бережанська громада, Тернопільська область // Тернопільщина. Регіональний інформаційний портал. URL: <https://irp.te.ua/lisnyky-berezhanska-gromada-ternopilska-oblast/> (о. Демчишин Василь); Дідух Іван Остапович // Тернопільщина. Регіональний інформаційний портал. URL: <https://irp.te.ua/diduh-ivan-ostapovy-ch/>.

¹⁹⁷ Див.: Бережанська земля: історично-мемуарний збірник. [Том 1]... С. 402 (Абрагамовський Мирослав на фото учнів 7-Ц класу Бережанської гімназії в 1926 р.).

Кляса 7-Ц. Бережанської гімназії в 1926 р. Сидять зліва: Абрагамовський Мирослав, Слюк Євгенія, Крамарчук Марта, Маршицька Ольга, проф. Іван Бабій, опікуни класи, Заворотюк Ольга, Бородайко Ярослава, Брилинська Марія, Дубицький Роман. Стоять зліва: Троян Роман, Ковальський Володимир, Мушкевич Володимир, Тицький Михайло, Сена Євген, Гуглевич Роман, Добровольський Юрій (автор статті), Лаврівський Юрій, Рижевський Роман. 2-й ряд зліва — Бравн Саломон, Починюк Василь, Корчинський Франц, Палінський Іван, Якимів Роман, Баран Остап, Дідух Іван, Халуца Лев. 3-й ряд зліва: Анін Марія, Дурбак Іван, Гіблер Мойсей.

Фото: Мирослав Абрагамовський (сидить крайній зліва) серед учнів 7-ц класу Бережанської гімназії, 1926 р.¹⁹⁸

вища духовна освіта – духовна семінарія та богословський ліцей ім. св. Івана Золотоустого в м. Станіславів, студент 1-го, 2-го та 3-го курсу (року навчання) у 1927–1931 рр.¹⁹⁹, його товаришами по студіях були Василь Бабинюк (1897–1938?), Михайло Бойко (1891–1938?), Лев-Микола Бурнадз (1896–1938?), Микола Вонсуль (1906–1938?), Степан Дзібій (1907–1938?) та інші²⁰⁰.

¹⁹⁸ Бережанська земля: історично-мемуарний збірник. [Том 1]... С. 402.

¹⁹⁹ Період навчання визначено умовно за даними: Шематизм... гр.-кат. Станіславівської єпархії... 1927. С. 138-140 (відсутній у переліку «питомців» духовної семінарії); 1929, С. 163 (2-ий рік-курс), 170 (іменний покажчик); 1930, С. 173 (3-ій рік-курс), 178 (іменний покажчик); 1935. С. 20-24 (відсутній у переліку «питомців» духовної семінарії в Станіславові та Папської колегії св. Йосафата в Римі).

²⁰⁰ Порівн.: Шематизм... гр.-кат. Станіславівської єпархії... 1929, С. 163; 1930, С. 173; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станіславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 268, 275, 277, 288, 382.

Фото 3: «Книжочка легітимаційна» Мирослава Абрагамовського, студента «Богословського ліцею дієцезального в Станиславові», видана 15 жовтня 1927²⁰¹.

Під час навчання в духовній семінарії та богословському ліцеї брав участь в діяльності читалень товариства «Просвіта» в с. Дібще Бережанського повіту Тернопільського воєводства і в м. Станиславів, сплачував членські внески на їх користь²⁰².

Чини поставлення на піддиякона, свячення на диякона та ієрея (пресвітера) так і не відбулися, за свідченням внучки Ірини Литвин-Павлюк, оскільки спершу він не був одружений, а відтак зайнявся активною громадсько-політичною діяльністю²⁰³.

Цивільний стан – одружений 1940, дружина – Кічак Ірина Онуфрійвна, уродженка м. Дрогобич, вчителька, рано покинула працю через слабе здоров'я²⁰⁴.

Професійна та суспільна діяльність: У 1930-х розпочав працювати вчителем у школах сіл Бережанського та сусіднього повітів²⁰⁵. Імовірно, став членом ОУН, адже за донесенням постерунку поліції в м. Козова від 24.09.1934, «значиться в картотеці осіб, підозрюваних у підривній діяльності, як підозрюваний в належності до О.У.Н.»²⁰⁶. З 1945 продовжив працювати вчителем середніх шкіл, однак як син священника отримував посади у найвіддаленіших школах, але й там зазнавав переслідування з боку адміністрації (як то невмотивована вимога залишити житло і т.п.)²⁰⁷.

²⁰¹ Фото: «Книжочка легітимаційна» Мирослава Абрагамовського, студента «Богословського ліцею дієцезального в Станиславові», видана 15 жовтня 1927 // Приватний архів родини Ірини Литвин-Павлик, внучки Мирослава Абрагамовського.

²⁰² «Просвіта» Івано-Франківська: минуле й сучасне. Кн. 1 / за заг. ред. В. С. Бойка. Івано-Франківськ: Сіверсія, 2000. С. 73.

²⁰³ Інтерв'ю з п. Іриною Литвин-Павлик, внучкою Мирослава Абрагамовського, записане 01.07.2023 р. Інтерв'юєєр – Роман Саган // Приватний архів Сагана Романа, історика-краєзнавця.

²⁰⁴ Інтерв'ю з п. Іриною Литвин-Павлик, внучкою Мирослава Абрагамовського, записане 01.07.2023 р. Інтерв'юєєр – Роман Саган // Приватний архів Сагана Романа, історика-краєзнавця.

²⁰⁵ Інтерв'ю з п. Іриною Литвин-Павлик, внучкою Мирослава Абрагамовського, записане 01.07.2023 р. Інтерв'юєєр – Роман Саган // Приватний архів Сагана Романа, історика-краєзнавця.

²⁰⁶ Державний архів Тернопільської області (ДАТО). Ф. 7. Бережанське повітове староство, м. Березани Тернопільського воєводства (1919–1939 рр.), оп. 1, спр. 275. Заяви і документи окремих осіб про видачу їм паспортів на виїзд за кордон. Том I (1934). 107 арк., арк. 15а-зв.

²⁰⁷ Інтерв'ю з п. Іриною Литвин-Павлик, внучкою Мирослава Абрагамовського, записане 01.07.2023 р. Інтерв'юєєр – Роман Саган // Приватний архів Сагана Романа, історика-краєзнавця.

Фото 4: Вчитель Мирослав Абрагамовський (в другому ряді по середині) разом з учнями школи, 1961 р.

Джерело: Приватний архів родини Ірини Литвин-Павлик, внучки Мирослава Абрагамовського²⁰⁸.

Згодом залишив працю та повернувся у м. Бережани, де на вулиці Львівській на той час мешкали батьки дружини²⁰⁹.

Помер: 04.05.1981, м. Бережани Бережанського району (з 2021 – Тернопільського району) Тернопільської області, де похований на цвинтарі поряд із дружиною Іриною та донькою Оленою²¹⁰.

Діти: Олена Мирославівна Павлик з роду Абрагамовська (1942 – р. см. невід.), померла і похована в Бережанах; її нащадки живуть у Київській області, правнук Мирослава Абрагамовського Юрій є священником, а Олег – навчається у семінарії²¹¹.

Інші родичі: *Абрагамовський Зеновій Михайлович* (1913–1966), рідний брат Мирослава, закінчив медичний факультет Віденського університету, лікар

²⁰⁸ Фото: Вчитель Мирослав Абрагамовський (в другому ряді по середині) разом з учнями школи, 1961 р. // Приватний архів родини Ірини Литвин-Павлик, внучки Мирослава Абрагамовського.

²⁰⁹ Інтерв'ю з п. Іриною Литвин-Павлик, внучкою Мирослава Абрагамовського, записане 01.07.2023 р. Інтерв'юєр – Роман Саган // Приватний архів Сагана Романа, історика-краєзнавця.

²¹⁰ Інтерв'ю з п. Іриною Литвин-Павлик, внучкою Мирослава Абрагамовського, записане 01.07.2023 р. Інтерв'юєр – Роман Саган // Приватний архів Сагана Романа, історика-краєзнавця.

²¹¹ Інтерв'ю з п. Іриною Литвин-Павлик, внучкою Мирослава Абрагамовського, записане 01.07.2023 р. Інтерв'юєр – Роман Саган // Приватний архів Сагана Романа, історика-краєзнавця.

Ліверпульської лікарні в м. Сідней, Австралія²¹²; **Волощук (з роду Абрагамовська) Наталя Ірина** (1899–1924), рідна сестра Мирослава²¹³, у 1918 з відзнакою склала іспит зрілості в лицей українського Інституту для дівчат у Перемишлі, разом із чоловіком Теодором Волощуком фінансово допомагала українським політичним в'язням²¹⁴, померла молодою від менінгіту²¹⁵; **Абрагамовський Іван** (рр. н. і см. невід.) і **Абрагамовський Володимир** (рр. н. і см. невід.), старші брати Мирослава, згідно із родинними переказами та спогадами односельців, були учасниками національно-визвольних змагань 1917–1921 в Галичині й на Наддніпрянщині, під час яких, вірогідно, загинули²¹⁶.

Інші представники роду, однофамільці: Абрагамовська-Грицько-Кібюк Стефанія Степанівна (1897–1982), громадська діячка, членкиня Союзу Українок Америки (СУА)²¹⁷, її стрийком був о. Михайло Абрагамовський²¹⁸; **Абрагамовська** (р. н. невід. – р. см. невід.), з 1939 – заступник директора школи в с. Золота Слобода Бережанського повіту (відтак Козівського району)²¹⁹; **Абрагамовський Степан** (1857–1916), громадський діяч, політик, засновник і керівник товариства «Січ» у Микулинцях, співзасновник та довголітній член управи читальні «Просвіти», батько Стефанії Абрагамовської-Грицько-Кібюк²²⁰.

²¹² Див.: Волинець Н., Мельничук Б. Абрагамовський Зеновій Михайлович // Тернопільський енциклопедичний словник: у 4-х т. / редкол.: Г. Яворський та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2010. Т. 4. С. 5. URL: https://archive.org/details/tec00/tec_4/; Абрагамовський Зеновій Михайлович // Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Абрагамовський_Зеновій_Михайлович; Абрагамовський Зеновій // Тернопедія. URL: https://ternopedia.te.ua/index.php/Зеновій_Абрагамовський; Абрагамовський (прізвище) // Тернопедія. URL: [https://ternopedia.te.ua/index.php/Абрагамовський_\(прізвище\)](https://ternopedia.te.ua/index.php/Абрагамовський_(прізвище)). Порівн.: Абрагамовський Мирослав, нар. 1908 // Родовід. URL: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:927863> (тут його брат вказаний без імені Зеновій); Абрагамовський Мирослав, 1908 // Родовід (Сербія). URL: <https://sr.rodovid.org/wk/Особа:927863> (так само вказаний без імені Зеновій).

²¹³ Див.: Абрагамовський Мирослав, нар. 1908 // Родовід. URL: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:927863>; Абрагамовський Мирослав, 1908 // Родовід (Сербія). URL: <https://sr.rodovid.org/wk/Особа:927863>; Абрагамовська (Волощук) // Родовід. URL: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:927864>.

²¹⁴ Свобода: часопис. Львів, 1922. Рік XXIV. Ч. 28 (02 грудня). С. 7.

²¹⁵ Державний архів Тернопільської області (ДАТО). Ф. Р-3572, оп. 2, спр. 695. Метрична книга про смерть селище Козова, села Вікторівка, Теофіпівка, Геленків, Дибше, Козівка Козівського району за 1863–1942 роки, арк. 334.

²¹⁶ Інтерв'ю з п. Іриною Литвин-Павлик, внучкою Мирослава Абрагамовського, записане 01.07.2023 р. Інтерв'юєєр – Роман Саган // Приватний архів Сагана Романа, історика-краєзнавця.

²¹⁷ Абрагамовська-Грицько-Кібюк Стефанія Степанівна // Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Абрагамовська-Грицько-Кібюк_Стефанія_Степанівна; Ювілейна книжка Союзу українок Америки 1925–1940. Нью-Йорк: Накладом Союзу українок Америки, 1941. 254 с. С. 7, 8, 21, 22, 23, 24, 25, 31, 34, 37, 38, 43, 46, 47, 49, 56, 70, 77, 80, 88, 90, 91, 96, 111, 112, 113, 133.

²¹⁸ Шляхами Золотого Поділля. Тернопільщина і Скалатщина. Регіональний історично-мемуарний збірник. Том III / Редакційна колегія: Р. Миколаєвич, П. Гайда, М. Кінасевич, О. Кравченко, В. Мацьків, Б. Остап'юк, О. Сосновська; НТШ, Український архів, том XXXV. Філадельфія: Регіональне об'єднання Тернопільщина, 1983. С. 762.

²¹⁹ Бережанська земля: історично-мемуарний збірник. [Том 1]... С. 729 (згадана Абрагамовська як заступниця управительки школи в с. Золота Слобода з 1939 р.).

²²⁰ Кушнерик Г., Пиндус Б.. Абрагамовський Степан // Тернопільський енциклопедичний словник: у 4 т. / редкол.: Г. Яворський та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2004. Т. 1. С. 17–18.

Абрисовський (Абресовскій) Йосиф (Осипъ) Андрійович (14.11.1835, с. Вербин Рава-Руського повіту, коронний край Галичини і Володимирії, Австро-Угорщина – 08.08.1916, Косів Старий Косівського повіту Чернівецька губернія, Російська імперія)²²¹.

Помер 08 серпня 1916 у м. Косів Старий Косівського повіту Чернівецької губернії, Російська імперія (станом на 2023 р. – м. Косів Косівського району Івано-Франківської області)²²².

Абрисовський Лев (1880–1918?).

Народився 1880²²³, відомості про місце народження відсутні.

Батьки: відомості відсутні.

Освіта: середня освіта – академічна гімназія у Львові, матура з відзнакою («літній речинець» 1900/1901 шк. року)²²⁴. **вища духовна освіта** – духовна семінарія та богословський факультет університету у Львові, студент 1-го, 2-го, 3-го курсів-років навчання (1902–1905)²²⁵; духовна семінарія та богословський ліцей імені св. Івана Золотоустого в Станиславові, студент 4 курсу-року навчання (1906 випуску)²²⁶.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 1906, м. Львів, святитель – митрополит Андрей Шептицький²²⁷.

Цивільний стан – одружений²²⁸; відомості про дружину відсутні.

Душпастирська та суспільна діяльність: Сотрудник/помічник пароха в с. Глиняни-Замістя Перемишлянського повіту, Унівського деканату Львівського протопресвітерату Львівської архієпархії (1906–1907)²²⁹. Сотрудник/помічник пароха в с. Словіта Перемишлянського повіту, Унівського деканату Львівського

²²¹ Уточнення до раніше опублікованої біограми – див.: Делятинський Р., Єгрешій О., Маслій О., Галян Т. Біографічний словник духовенства Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії – митрополії... частина 1... 2022. Вип. 17. С. 209-246. DOI: <https://doi.org/10.52761/2522-1558.2022.17.16>.

²²² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 12, оп. 1, спр. 21. Звіти начальників громад про кількість населення і худоби, списки населених пунктів, спиртзаводів, лікувальних установ, медичного персоналу, уніатських церков і священників у повіті, 18 липня 1916 р. – 26 грудня 1916 р., арк. 115 (зворот).

²²³ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1903, С. 373.

²²⁴ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1903, С. 373; Ювілейна книга Української Академічної Гімназії у Львові. Друга частина: на 100-річчя першого українського іспиту зрілості. Мюнхен – Філадельфія: УВУ, 1982. 367 с. С. 285. URL: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/25339/file.pdf>.

²²⁵ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1903, С. 373 (1-ий курс); 1904, с. 371 (2-ий курс).

²²⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1906, С. 255 (4-ий курс).

²²⁷ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1906, С. 354 (помилково вказаний в «Покажчику імен» на с. 354 в переліку «Дім пресвітеріальний» серед тих богословів, які очікують свячення, хоча насправді, там відсутній).

²²⁸ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11.

²²⁹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 250; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11.

протопресвітерату Львівської архієпархії (1907–1908)²³⁰. Сотрудник/помічник пароха (1908–1909) та адміністратор парафії (1909–1910) в с. Полюхів Великий Перемишлянського повіту, Глинянського деканату Львівського протопресвітерату Львівської архієпархії²³¹. Адміністратор парафії с. Гологори-Воля Золочівського повіту, Унівського деканату Львівського протопресвітерату деканату Львівської архієпархії (1910–1911)²³². Адміністратор парафії с. Сущин Теревовлянського повіту, Микулинецького деканату Тернопільського протопресвітерату Львівської архієпархії (1911–1913)²³³. Адміністратор парафії с. Колодіївка Скалатського повіту, Скалатського деканату Тернопільського протопресвітерату Львівської архієпархії (1913–1914)²³⁴. Адміністратор парафії с. Якторів (Яхторів) Перемишлянського повіту, Ходорівського деканату Галицького протопресвітерату Львівської архієпархії (1914–1918?)²³⁵. Збереглися листи до митрополита А. Шептицького переважно щодо заміщення вакантних душпастирських посад²³⁶. Імовірно, належав до управи торговельно-промислового товариства «Союзний базар» у Львові²³⁷. Був арештований польською адміністрацією у 1919 або 1920²³⁸.

²³⁰ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 680; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11.

²³¹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 596; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1909. С. 109; 1910. С. 137.

²³² Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 259; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11.

²³³ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 730-731; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1912. С. 206; Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 201, оп. 5, спр. 95. Розпорядження, листування з Галицьким намісництвом у м. Львів, заяви священників та ін. документи про призначення священників на парафію у с. Сущин з приналежними сс. Лошнів, Остальці, 1910–1912 рр., том 2 і останній, 47 арк. URL: <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20201%20op.%205.pdf>; Церква Святого Великомученика Димитрія Солунського (Остальці) // Вікіпедія. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_Святого_Великомученика_Димитрія_Солунського_\(Остальці\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_Святого_Великомученика_Димитрія_Солунського_(Остальці)); Церква святого великомученика Юрія Переможця (Сущин) // Вікіпедія URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_святого_великомученика_Юрія_Переможця_\(Сущин\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_святого_великомученика_Юрія_Переможця_(Сущин)).

²³⁴ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 344-345; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1914. С. 324.

²³⁵ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 318-319; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11.

²³⁶ Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 358, оп. 2, спр. 98. Листи кореспондентів з прізвищами на літеру «А» до Шептицького А., 1899–1914 рр., 207 арк.

²³⁷ Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 297, оп. 1, спр. 10. Інвентарний опис товарів, том 2 і останній, 1935–1938 рр., 132 арк. URL: <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20297.pdf>.

²³⁸ Лебедович І. Полеві духовники Української Галицької Армії... С. 237 (Абрисовський Лев, о., парох с. Якторів згаданий в документі «Список священників, арештованих або інтернованих поляками в р. 1919 і 1920»).

Помер: після 1918²³⁹, відомості про точну дату і місце смерті відсутні.

Діти: відомості відсутні.

Інші родичі: брати і сестри та інші – відомості відсутні.

Адам Іван (1880–1936).

Народився 1879²⁴⁰ або 1880²⁴¹, відомості про місце народження невідомі, однак, зважаючи на зміну канонічного зв'язку – перехід із Станиславівської єпархії до Львівської архієпархії, можна припускати, що походив із території Станиславівської єпархії.

Батьки: відомості відсутні.

Освіта: середня освіта – академічна гімназія у м. Львові, матура, імовірно, 1900²⁴²; **вища духовна освіта** – духовна семінарія та богословський факультет університету у Львові, «питомець» з Станиславівської єпархії (1900–1904)²⁴³. Відтак, 1904 «яко укінчений богослов» перенесений до «канонічного зв'язку» Львівської архієпархії²⁴⁴.

Чин свячення на ієрея (пресвітера) – 1904²⁴⁵, імовірно, м. Львів, святий – митрополит Андрей Шептицький.

Цивільний стан – одружений, дружина – Валерія з роду Смілінська, померла при родах 1908, за іншими даними з 1911 – вдівець²⁴⁶; відомості про дітей відсутні.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Приватний сотрудник (помічник) пароха с. Страдч Городецького повіту, Городецького деканату Львівської архієпархії (1904–1906)²⁴⁷. Адміністратор

²³⁹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Померлі священнослужителі // Бюлетень Канцелярії Львівської архієпархії УГКЦ. Дата оновлення: 01.06.2023. URL: <https://www.ugccla.lviv.ua/духовенство/померлі>.

²⁴⁰ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1906, С. 354, 374 (іменний покажчик).

²⁴¹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1903. С. 377; 1904. С. 375; 1909. С. 109, 407 (іменний покажчик); 1910. С. 411, 449 (іменний покажчик); 1912. С. 379, 403 (іменний покажчик); 1914. С. 407, 443 (іменний покажчик); 1924. С. 273, 309 (іменний покажчик); 1928. С. 104, 120 (іменний покажчик); 1930. С. 119, 146 (іменний покажчик); 1932. С. 186 (примітка, дописана вручну дата про смерть 02.02.1936), 207 (іменний покажчик).

²⁴² Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1903. С. 377; 1904. С. 375.

²⁴³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1901, С. 196 (згаданий як студент 1 курсу); 1903, С. 211 (студент 3 курсу); 1904, С. 212 (студент 4 курсу); 1905, С. 205;

²⁴⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 4 (тут вказано 1904 рік). Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1905, С. 205 (тут загадний у переліку «Відпустку з тут. Єпархії получили...»).

²⁴⁵ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11.

²⁴⁶ Порівн.: Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Мамчур І. Королівське село Рокитно. Історико-етнографічний нарис. Дрогобич: Коло, 2004. С. 42. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Mamchur_Ivan/Korolivske_selo_Rokytno_Istoryko-etnohrafichnyi_narys/.

²⁴⁷ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 712-713; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1906, С. 354, 374 (іменний покажчик).

парафії с. Ставчани Городоцького повіту, Щирецького деканату (до 1906) та Городецького (з 1907) деканату (1906–1907)²⁴⁸.

Парох с. Рокитно Городоцького повіту, Янівського деканату Львівського протопресвітерату Львівської архієпархії (1907–1936)²⁴⁹. За спогадами І. Мамчура, «о. Адам відправляв Богослуження староцерковною мовою, а проповіді виголошував народною українською мовою», а в місцевій школі проводив уроки релігії (катехизму) для учнів – дітей селян²⁵⁰. Вже 11 серпня 1907 за його допомогою при читальні товариства «Просвіта» заснована кооператив та городничий, пасічний і рільничий курси²⁵¹. У 1910 читальня «Просвіти» в с. Рокитно налічувала 48 членів²⁵². Але пізніше, в листопаді 1929 через певні зловживання та конфлікт членів читальні з польською адміністрацією їх було закрито за рішенням Головної управи товариства у Львові, при цьому о. І. Адам у листі до «центрالی» «Просвіти» вказував, з одного боку, на зловживання польської адміністрації та позитивну роль голови читальні Андрія Фурика, а з іншого – критично відгукнувся про діяльність членів читальні, які, крім просвітницької роботи, занадто «вдавалися до розваг»²⁵³. У 1914 о. І. Адам обраний членом громадської ради та префектом місцевої шкільної ради²⁵⁴. Під час Першої світової війни (1914 – 1918) зарахований до резерву капеланів австрійської армії²⁵⁵. У 1924 отримав від митрополичого ординаріату почесну нагороду – крилошанські відзнаки²⁵⁶. За спогадами І. Мамчура, «при церкві було організовано Братство Пресвятої Богородиці, куди увійшли молоді жінки, дівчата», а також «Товариство Відродження, котре очолив сам о. Адам», завдяки

²⁴⁸ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 707-708.

²⁴⁹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 632-633; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1909. С. 109, 407 (іменний покажчик); 1910. С. 411, 449 (іменний покажчик); 1912. С. 379, 403 (іменний покажчик); 1914. С. 407, 443 (іменний покажчик); 1924. С. 273, 309 (іменний покажчик); 1927. С. 273, 309 (іменний покажчик); 1928. С. 104, 120 (іменний покажчик); 1930. С. 119, 146 (іменний покажчик); 1932. С. 186 (примітка, дописана вручну про смерть 02.02.1936), 207 (іменний покажчик); Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 41-42. Додаткова інформація див.: Центральний державний історичний архів України у м. Львів. Ф. 201, оп. 2а, спр. 252. Прохання парохів Александровича Йосифа, Волинця Йосифа, Глинського Петра та ін. про призначення, виплату, підвищення платні та службових надбавок, 1919-1922 рр., 115 арк.; Центральний державний історичний архів України у м. Львів. Ф. 201, оп. 2а, спр. 1500. Протоколи розслідування із зізнанням свідків, скарги, листи та ін. документи про розгляд звинувачень проти парохів Адама Івана, Андрущишина Іллі, Авдиковича Лева у зловживанні службовим становищем, недбалому виконанні обов'язків, самовільному залишенні парафії, 1916-1932 рр., 30 арк.

²⁵⁰ Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 26, 43.

²⁵¹ Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 31-32.

²⁵² Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1910. С. 411.

²⁵³ Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 32-35.

²⁵⁴ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1914. С. 407.

²⁵⁵ Лебедович І. Полеві духовники Української Галицької Армії... С. 299 (Адам Іван, о., пол. Духовник), с. 299 (Список українських католицьких капеланів в австрійській армії в першій світовій війні: Резервові капелани на час війни).

²⁵⁶ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1924. С. 273 (вперше вказано «крилошанські відзнаки»). Порівн.: Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 41-42 (помилково вказує, що «в 1908 р. отримав відзнаку Крилошанина і був підвищений до сану декана»).

діяльності яких «об'єднували людей, солідаризували, творили одну громаду»²⁵⁷. Наприкінці травня 1934 о. І. Адам з парафіянами с. Рокитно приймав візитацію єпископа Микити Будки²⁵⁸.

Помер: 02.02.1936, с. Рокитно²⁵⁹ Львівського повіту Львівського воєводства, Польща (друга республіка) (сьогодні, 2023, – с. Рокитне Івано-Франківської селищної територіальної громади Яворівського району Львівської області²⁶⁰). Поховали його на старому цвинтарі с. Рокитно біля могил його матері та дружини²⁶¹. У 1980, за спогадами І. Мамчура, був прикрий інцидент: «гробокопач, який мав розлад психіки, на замовлення людини з іншого села (громаді він відомий) зняв гранітний хрест з могили о. Адама і вже хотів вивезти, як в цьому районі випадково з'явився парафіяльний дяк М. Мамчур і запобіг цьому злочину», згодом «хрест з написом розмістили біля церкви, а останки родини о. Адама залишилися на старому цвинтарі в зруйнованій могилі»²⁶².

Діти: відомості відсутні, але найбільш очевидно, що не було взагалі, адже за спогадами І. Мамчура, його дружина Валерія померла «при родах», а сам отець Іван «був втомлений постійною виснажливою працею та самотністю»²⁶³.

Інші родичі: відомості відсутні.

Азаркевич (Азоркевич) Стефанія (р. н. невід.–р. см. невід.).

Народилася: дата і місце народження невідомі²⁶⁴.

Батьки: відомості відсутні.

Освіта: відомості відсутні.

Цивільний стан – монахиня, вступила 1913 до новіціату ЧССВ у жіночий монастир у м. Станиславів по вул. Петра Скарги²⁶⁵.

Релігійна та суспільна діяльність: У січні 1915 перебувала у цьому ж монастирі як сестра-монахиня, очевидно, після складення довічних обітів²⁶⁶.

Померла: дата і місце смерті невідомі.

Інші родичі: брати і сестри та інші – відомості відсутні.

Аксентій Антін (Антоній) Іванович (1878–1907).

²⁵⁷ Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 43.

²⁵⁸ Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 43, 49-50.

²⁵⁹ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1930. С. 119, 146 (іменний покажчик); 1932. С. 186 (примітка, дописана вручну про смерть 02.02.1936), 207 (іменний покажчик). Порівн.: Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 44 (невірно вказує іншу дату смерті – 2 лютого 1935).

²⁶⁰ Рокитне (Яворівський район) // Вікіпедія. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Рокитне_\(Яворівський_район\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Рокитне_(Яворівський_район)).

²⁶¹ Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 44.

²⁶² Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 44.

²⁶³ Мамчур І. Королівське село Рокитно... С. 42, 44.

²⁶⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1914, С. 291 (вказано лише рік вступу до новіціату).

²⁶⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1914, С. 291.

²⁶⁶ Державний архів Тернопільської області. Ф. 322, оп. 1, спр. 60. Відомості начальників повітів про василіянські та іезуїтські монастирі й кількість уніатських і православних священників, арк. 25 (зворот).

Народився 20.02.1878, с. Книгинин Станиславівського повіту²⁶⁷ (нині – це частина м. Івано-Франківськ²⁶⁸).

Батьки: батько – Іван, мати – Юлія з роду Олексюк²⁶⁹.

Освіта: середня освіта – 4-та гімназія у м. Львів (матура)²⁷⁰; **вища духовна освіта** – духовна семінарія та богословський факультет університету в Львові (1899–1901); Краківський університет (1901–1902), духовна семінарія та богословський факультет університету в Львові (1902–1903)²⁷¹.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 1903, м. Львів, святитель – Галицький митрополит Андрей Шептицький²⁷².

Цивільний стан – одружений²⁷³. Шлюб 11.08.1903 укладено в церкві с. Опришівці²⁷⁴. Дружина – Стефанія Косевич (нар. 14.07.1881, м. Галич), дочка о. Теодора Косевича, пароха с. Опришівці, та Іванни уродженої Церкевич²⁷⁵. Дружина, за свідченнями краєзнавця І. Драбчука, – одна із шести дочок (Володимира, Стефанія, Софія, Наталія, Євгенія, Олена) пароха с. Опришівці о. Теодора Косевича (1852–1903)²⁷⁶.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Сотрудник (помічник) пароха в с. Опришівці Станиславівського повіту (16.09.1903–30.04.1904)²⁷⁷. Після смерті тестя, з 5 жовтня 1903 р., отець Антоній став адміністратором церкви св. Параскевії в Опришівцях²⁷⁸.

²⁶⁷ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 631, оп. 2, спр. 94. Метрична книга реєстрації шлюбів церкви с. Опришівці, 27.02.1875 – 24.09.1929, арк. 46; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Шематизм... гр.-кат. Львівської архиєпархії... 1903, С. 376; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1905, С. 197; Мизак Н., Яремчук А. Нарис історії УГКЦ на Буковині... С. 197.

²⁶⁸ Грабовецький В. Історія Івано-Франківська (Станіславова). З найдавніших часів до початку ХХ століття. Частина 1. Івано-Франківськ: Нова зоря, 1999. 304 с. С. 132-137.

²⁶⁹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 631, оп. 2, спр. 94, арк. 46.

²⁷⁰ Шематизм... гр.-кат. Львівської архиєпархії... 1903, С. 376 (4-та гімназія у Львові).

²⁷¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 186; 1901, С. 198; 1903, С. 211; Мизак Н., Яремчук А. Нарис історії УГКЦ на Буковині... С. 197; Отці парафії // УГКЦ Парафія Святої великомучениці Параскеви с. Опришівці. URL: <https://sv-paraskeva.if.ua/pro-parafiiu/ottsi-parafii/>.

²⁷² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 4; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1904, С. 204; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Мизак Н., Яремчук А. Нарис історії УГКЦ на Буковині... С. 197; Отці парафії // УГКЦ Парафія Святої великомучениці Параскеви с. Опришівці...

²⁷³ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Мизак Н., Яремчук А. Нарис історії УГКЦ на Буковині... С. 197.

²⁷⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 631, оп. 2, спр. 94, арк. 46.

²⁷⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 631, оп. 2, спр. 94, арк. 46.

²⁷⁶ Драбчук І. Священники Галича ХІХ століття // Івано-Франківська обласна організація Національної спілки краєзнавців України. Дата оновлення: 30.11.2020. URL: http://ifoonsku.ucoz.ua/news/svjashhenniki_galicha_khikh_stolittja/2020-11-30-7535; Отці парафії // УГКЦ Парафія Святої великомучениці Параскеви с. Опришівці...

²⁷⁷ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 4; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1904, С. 144; Мизак Н., Яремчук А. Нарис історії УГКЦ на Буковині... С. 197.

²⁷⁸ Отці парафії // УГКЦ Парафія Святої великомучениці Параскеви с. Опришівці...

Адміністратор парафії м. Вашківці Чернівецького деканату, Вашковецького повіту, коронного краю Буковина (01.05.1904–1907)²⁷⁹.

Єпископський делегат та представник греко-католицького обряду в цісарсько-королівській окружній шкільній раді у м. Вашківці (1905–1907)²⁸⁰.

Помер: 05.06.1907, м. Вашківці²⁸¹ коронного краю Буковина, Австро-Угорська імперія (нині, 2023 – м. Вашківці Вижницького району Чернівецької області²⁸²).

Діти: відомості відсутні²⁸³.

Інші родичі: відомості відсутні.

Александрович Анна (р. н. невід. – р. см. невід.).

Народилася: дата і місце народження невідомі.

Батьки: відомості відсутні.

Освіта: відомості відсутні.

Вступ до монастиря Сестер Чину святого Василя 1936²⁸⁴.

Цивільний стан – монахиня.

Релігійна та суспільна діяльність: сестра-новичка в новіціаті Сестер Василянок в монастирі в Станиславові (1936–1938?)²⁸⁵. У 1938 в новіціаті цього монастиря перебували також ще три сестри-новчки: с. Олександра Навроцька, с. Стефанія Зарицька і с. Миколая Тукало²⁸⁶.

Померла: дата і місце смерті невідомі.

Інші родичі: відомості відсутні.

²⁷⁹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 4; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1905, С. 197; 1906, С. 240; 1907, С. 248; Делятинський Р. І. Станиславівська єпархія Греко-Католицької Церкви в суспільному житті Галичини (1885–1946 рр.): дисертація на здобуття наук. ст. канд. іст. наук: спец. 07.00.01 – «Історія України». Івано-Франківськ, 2017. С. 369; Мизак Н., Яремчук А. Нарис історії УГКЦ на Буковині... С. 197; Отці парафії // УГКЦ Парафія Святої великомучениці Параскеви с. Опришівці...

²⁸⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 4; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1905, С. 197; 1906, С. XXI; 1907, С. XXI, 248; Делятинський Р. І. Станиславівська єпархія Греко-Католицької Церкви в суспільному житті Галичини... С. 369; Мизак Н., Яремчук А. Нарис історії УГКЦ на Буковині... С. 197; Отці парафії // УГКЦ Парафія Святої великомучениці Параскеви с. Опришівці...

²⁸¹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 4; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Мизак Н., Яремчук А. Нарис історії УГКЦ на Буковині... С. 197; Отці парафії // УГКЦ Парафія Святої великомучениці Параскеви с. Опришівці...; Курилишин К. Часопис «Галичинаинь» (Львів, 1893–1913 рр.): матеріали... С. 19 (вказано 6 червня 1907); Курилишин К. Часопис «Діло» (Львів, 1880–1939 рр.): матеріали... Т. 5: 1905–1909... С. 517 (вказано 5 червня 1907); Посмертні вісти: Аксентій Антоній // Галичанин. 1907. Ч. 117 (26 мая (8 июня)). С. 3; Новинки: Померли: Аксентій Антін // Діло. 1907. Ч. 116. 6 червня. С. 3; Новинки: 3 «Братського Союзу» // Діло. 1907. Ч. 118. 8 червня. С. 3.

²⁸² Вашківецька громада: Картка громади //Вашківецька міська громада, Вижницький район, Чернівецька область. URL: <https://vashkivetska-gromada.gov.ua/structure/>.

²⁸³ Див., наприклад: Отці парафії // УГКЦ Парафія Святої великомучениці Параскеви с. Опришівці...

²⁸⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1938, С. 184.

²⁸⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1938, С. 184.

²⁸⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1938, С. 184.

Александрович Валеріян Василій (1875–р. см. невід.).

Народився 1875²⁸⁷, місце народження невідоме.

Батьки: відомості відсутні.

Освіта: відомості відсутні.

Вступ до монастиря Отців Чину святого Василя Великого 1896²⁸⁸.

Цивільний стан – монах (брат-ляїк) ЧСВВ²⁸⁹, дата складання довічних обітів невідома, адже, найбільш імовірно, обітів не складав.

Релігійна та суспільна діяльність: Новик-брат-ляїк в монастирі «реформованого» Чину святого Василя Великого в с. Доброміль в Перемишльській єпархії (1896–1898)²⁹⁰. Монах-брат-ляїк з обов'язками столяра в монастирі св. Миколая Отців Василян в с. Крехів в Перемишльській єпархії (1899)²⁹¹. Монах-брат ЧСВВ з обов'язками економа в монастирі Воздвиження Чесного Хреста Господнього Сесттер Василянок в с. Словіта в Львівській архієпархії (1900–1901)²⁹². Монах-брат-ляїк з обов'язками столяра в монастирі Отців Василян в с. Улашківці в Станиславівській єпархії (1900–1901?)²⁹³. Монах-брат монастиря св. Івана Хрестителя Отців Василян в с. Краснопуца в Львівській архієпархії (1902)²⁹⁴. Монах-брат у монастирі св. Апостола Павла Отців Василян в с. Михалівці в Станиславівській єпархії (1903)²⁹⁵. Монах-брат у монастирі Отців Василян в м. Кудринці в Станиславівській єпархії (1903)²⁹⁶. Імовірно, виступив із Чину св. Василя Великого, адже з 1904 не згадується в переліку монахів-братів у всіх монастирях у Львівській архієпархії, Перемишльській та Станиславівській єпархиях Галицької митрополії²⁹⁷.

Помер: дата і місце смерті невідомі.

Діти: відомості відсутні.

Інші родичі: відомості відсутні.

²⁸⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 181;

²⁸⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 181.

²⁸⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 181.

²⁹⁰ Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1897, С. 372; 1898, С. 372.

²⁹¹ Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1899, С. 375.

²⁹² Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1900, С. 230, 256 (іменний покажчик); 1901, С. 230, 255 (іменний покажчик). Характерно, що в Шематизмі Львівської архієпархії згаданий спершу як «бр. Василій Александрович, ЧСВВ, економ» (1900, 1901).

²⁹³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 181.

²⁹⁴ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1902, С. 383, 412 (іменний покажчик). Тут згаданий як «Александрович Валеріян Василій» (1902 в покажчику з двома іменами, в переліку братів – тільки Валеріян).

²⁹⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1903, С. 207 (згаданий лише як «бр. Валеріян Александрович», без вказівки років народження, вступу до монастиря, обов'язків у монастирі тощо).

²⁹⁶ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1903, С. 387, 409 (іменний покажчик). Тут згаданий як «Александрович Валеріян Василій» (1903 в покажчику з двома іменами, в переліку братів – тільки Валеріян).

²⁹⁷ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1904, С. 380-386, 409 (іменний покажчик); Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1904, С. 206-207; 1905, С. 206-207; 1906, С. 249-250; Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1904, С. 491-495.

Александрович Іван (1835–1927).

Народився 19.11.1835²⁹⁸, місце народження невідоме.

Батьки: відомості відсутні.

Освіта: середня освіта – державна цісарсько-королівська гімназія в м. Станиславів: студент 8-го класу гімназії коштом стипендії Релігійного Фонду (1855)²⁹⁹; **вища духовна освіта** – Львівська генеральна духовна семінарія, студент-богослов 1-го, 2-го, 3-го і 4-го курсів (1856–1859)³⁰⁰, прийнятий до Пресвітерського дому архієпархії (1860)³⁰¹ для підготовки до свячень.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 19.03.1860³⁰²; місце свячень – імовірно, Львів; єпископ-святитель – імовірно, Львівський єпископ-помічник Спиридон Литвинович.

Цивільний стан – одружений³⁰³, дата одруження – невідома, відомості про дружину відсутні.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Адміністратор парафії с. Нирків Заліщицького повіту, Заліщицького деканату Львівської архієпархії (03.05.1860–04.02.1863)³⁰⁴.

Адміністратор парафії с. Бедриківці Заліщицького повіту, Заліщицького деканату Львівської архієпархії (04.02.1863–04.05.1865)³⁰⁵.

Адміністратор парафії с. Вільховець (Ольховець) Бережанського повіту, Бережанського деканату Львівської архієпархії (04.05.1865–04.04.1867)³⁰⁶.

²⁹⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 5; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

²⁹⁹ Schematismus universi venerabilis cleri Archidioeceseos Metropolitanae graeco-catholicae Leopoliensis pro anno Domini... Leopoli: Typographia Instuti Stauropigiani, 1855. S. 205;

³⁰⁰ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae graeco-catholicae Leopoliensis... 1856. S. 208; 1857. S. 206; 1858. 255 s. S. 206; 1859. 241 s. S. 193;

³⁰¹ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1860. 242 s. S. 191;

³⁰² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 5; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³⁰³ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³⁰⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 5; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 513-514; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1861. S. 205; 1862. S. 205; 1863. S. 205; Історично-мемуарний збірник Чортківської округи. Повіти: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики... С. 831 (с. Нирків: згадано лише парохів – о. Іван Кисілевський, о. Йосиф Гоцький, о. Юліан Свістель).

³⁰⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 5; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 104; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1864. S. 203; 1865. S. 203; Історично-мемуарний збірник Чортківської округи. Повіти: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики... С. 758 (с. Бедриківці: коротка статистика, священників не згадано зовсім).

³⁰⁶ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 814;

Парох с. Хмелева Заліщицького повіту, Заліщицького деканату Львівської архієпархії (з 1885 – Станиславівської єпархії) (04.04.1867–31.07.1911)³⁰⁷.

Пресвітер-ювілят Станиславівської єпархії (з 1910)³⁰⁸.

Переведений в стан емеритури (песіонований) з 31.07.1911³⁰⁹.

Песіонований священник Станиславівської єпархії (1911–1927)³¹⁰.

Помер: 21.03.1927³¹¹. місце смерті – імовірно, с. Хмелева Заліщицького повіту Тернопільського воєводства, Польща (друга республіка) (нині, 2023, – с. Хмелева Товстенської селищної територіальної громади Чортківського району Тернопільської області³¹²).

Діти: відомості відсутні.

Інші родичі: відомості відсутні.

Алексевич Євгеній (1845–1897).

Народився 22.09.1845³¹³, місце народження невідоме.

Батьки: відомості відсутні.

Освіта: *середня освіта* – невідомо; *вища духовна освіта* – духовна семінарія і богословський факультет університету у Львові: студент-богослов 1-го, 2-го, 3-го і 4-го курсів (1865–1868)³¹⁴.

Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1866. S. 62-63; 1867. S. 62-63; Бережанська земля: історично-мемуарний збірник. Том 2... С. 387-393 (історія с. Вільховець, про о. І. Александровича немає жодної згадки).

³⁰⁷ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 814; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 247, 265; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1868. S. 200; 1871. S. 206; 1872. S. 206; 1874. S. 206; 1875. S. 211; 1876. S. 214; 1877. S. 215; 1878. S. 214; 1879. S. 214; 1880. S. 214; 1881. S. 214; 1882. S. 214; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882. С. 219; 1883. С. 233; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 41; 1887, С. 106; 1888, С. 123; 1890, С. 115; 1891, С. 114; 1892, С. 65; 1894, С. 64; 1895, С. 60; 1896, С. 60; 1897, С. 60; 1898, С. 60; 1899, С. 60; 1900, С. 60; 1901, С. 63; 1903, С. 70; 1904, С. 70; 1905, С. 70; 1906, С. 86; 1907, С. 88; 1909, С. 63; 1910, С. XXVI, 102; 1911, С. 98; Історично-мемуарний збірник Чортківської округи. Повіти: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики... С. 835 (згадано тільки, що «довголітнім парохом села був о. Іван Александрович»).

³⁰⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1910, С. XXVI, 102; 1911, С. 98; 1912, С. 289; 1913, С. 288; 1914, С. XXVI, 288; 1925, С. XXVI; 1927, С. ... (немає)...; 1929, С. 165;

³⁰⁹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 5;

³¹⁰ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³¹¹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 11.

³¹² Хмелева, Товстенська громада, Тернопільська область // Тернопільщина. Регіональний ніформаційний портал. Дата оновлення: 20.05.2021. URL: <https://irp.te.ua/hmeleva-tovstenska-tg-ternopilska-oblast/>.

³¹³ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³¹⁴ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1865. S. 220; 1866. S. 220; 1867. S. 220; 1868. S. 216. Додатково див.: Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 451, оп.2, спр. 616. Списки семінаристів з зазначенням їх успішності за 1864-1869 рр., 205 арк.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 09.10.1870³¹⁵, місце та єпископ-святитель – імовірно, Львів, митрополит Йосиф Сембратович.

Цивільний стан – одружений³¹⁶, відомості про дружину відсутні.

Душпастирська та суспільна діяльність: Сотрудник (помічник) пароха в м. Бучач Бучацького деканату Львівської архієпархії (19.11.1870–08.09.1871)³¹⁷.

Другий сотрудник (помічник) пароха, катехит народних шкіл в м. Тернопіль Тернопільського деканату Львівської архієпархії (15.09.1871–08.07.1879)³¹⁸. Про цей час у своїх спогадах Євген Олесницький згадував: «...Парафіяльними сотрудниками були за моїх часів: о. Северин Навроцький, опісля парох у Шляхтинцях, родинним гнізді Барвінських, та о. Євген Алексевич, опісля парох у Заліщицькім повіті. Обидва були характерні люди, але малорухливі...»³¹⁹.

Парох с. Торське Заліщицького повіту³²⁰, Заліщицького деканату Львівської архієпархії, з 1885 – Заліщицького деканату Станиславівської єпархії (08.07.1879–24.05.1897+)³²¹. Парафіяльна церква Благовіщення Пречистої Діви Марії в с. Торське збудована 1847, отримала благословення у 1881³²², за іншими, мабуть, помилковими, даними – 1851³²³. Парафіяльний будинок збудований 1874³²⁴. У своєму спогаді «Відпуст» якийсь анонімний автор на ініціали «Я.К.» згадував, що напередодні проведення відпусту «у церкві і під церквою на цвинтарі теж робили порядок. Усе мусіло бути вичищене й вимите, бо парох

³¹⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³¹⁶ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³¹⁷ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 152-153; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1871. S. 146;

³¹⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 759-761; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1872. S. 106; 1874. S. 106; 1875. S. 108; 1876. S. 110; 1877. S. 110; 1878. S. 110; 1879. S. 110;

³¹⁹ Шляхами Золотого Поділля. Тернопільщина і Скалатщина Регіональний історично-мемуарний збірник. Том III... С. 65.

³²⁰ Історичний нарис про село – див.: Історично-мемуарний збірник Чортківської округи. Повіти: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики... С. 814-820 (згадка про о. Є. Алексевича відсутня).

³²¹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 766; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 219, 265; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1880. S. 216; 1881. S. 216; 1882. S. 216; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882. С. 218; С. 232; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 40; 1887, С. 105; 1888, С. 121; 1890, С. 113; 1891, С. 112; 1892, С. 63; 1894, С. 63; 1895, С. 59; 1896, С. 59; 1897, С. 59.

³²² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 105; 1888, С. 121; 1890, С. 113.

³²³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 121.

³²⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 105; 1890, С. 113.

о. Е. Алексевич (помер 1910-го року³²⁵) не стерпів однієї порошинки в церкві і раз-у-раз завертав старших братів робити порядок...»³²⁶.

Ординаріатський комісар для народних шкіл від митрополичої консисторії Львівської архієпархії, з 1886 – від єпископської консисторії Станиславівської єпархії (11.09.1884–1887)³²⁷.

Ординаріатський комісар в шкільних справах для Заліщицького деканату Станиславівської єпархії (1887–1897)³²⁸.

Ординаріатський делегат до цісарсько-королівської окружної шкільної ради в м. Заліщики (1888–1897)³²⁹.

Відзнака («узнане») Крайової шкільної ради «за ревне преподавання науки релігії в школі в Тернополі» ч. 13299 від 24.10.1885³³⁰.

Префект деканальної каси Вдовичо-Сиротинського Фонду Заліщицького деканату Львівської архієпархії, відтак – Станиславівської єпархії (1880–1885–1886)³³¹.

Візитацію парафії с. Торське у 1887³³² провів єпископ Ю. Пелеш.

Почесний асесор Єпископської консисторії Станиславівської єпархії (1888–1891)³³³, радник єпископа з крилошанськими відзнаками (1891–1897)³³⁴.

Перший віце-декан Заліщицького деканату Станиславівської єпархії (09.1892–1897)³³⁵.

Помер: 24.05.1897, с. Торське Заліщицького повіту³³⁶, коронний край Галичини і Володимирії, Австро-Угорська імперія (сьогодні, 2023 – с. Торське

³²⁵ Тут вказано помилкову дату смерті, відтак не було жодного іншого священика у Станиславівській єпархії чи Львівській архієпархії на таке ж саме прізвище та ім'я (див.: Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265).

³²⁶ Шляхами Золотого Поділля. Тернопільщина і Скалатщина Регіональний історично-мемуарний збірник. Том I / Редакційна колегія: С. Конрад, В. Мацьків, Р. Миколаєвич, Б. Остап'юк; НТШ, Український архів, том XXI. Філядельфія: Комітет «Тернопільщина», 1983. С. 273.

³²⁷ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 36; 1887, С. 93.

³²⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 108; 1890, С. 100; 1891, С. 98; 1892, С. 56; 1894, С. 56; 1895, С. 51; 1896, С. 51; 1897, С. 51.

³²⁹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1890, С. XIX; 1891, С. XIX; 1892, С. XVIII; 1894, С. XVIII; 1895, С. XVIII; 1896, С. XVIII; 1897, С. XVIII.

³³⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6.

³³¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 40; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1880. S. 216; 1881. S. 216; 1882. S. 216; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882. С. 218; 1883. С. 232.

³³² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 121.

³³³ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1890, С. XV; 1891, С. XV; 1892, С. 56; 1896, С. 51; 1897, С. 51.

³³⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1891, С. 98; 1892, С. 56; 1894, С. 56; 1895, С. 51; 1896, С. 51; 1897, С. 51.

³³⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1894, С. 56; 1895, С. 51; 1896, С. 51; 1897, С. 51.

³³⁶ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 6; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Шематизм... гр.-кат.

Заліщицької міської територіальної громади Чортківського району Тернопільської області³³⁷).

Діти: Марія Коцюба з роду Алексевиц (1873–1913), «донька св. п. о. Євгена Алексевица, пароха в Торському (поблизу Заліщиків)», «дружина о. Петра Коцюби, пароху у Трибухівцях (поблизу Бучача)», «померла 1 жовтня на 40-му році життя, похована у родинному гробівці у Тисмениці»³³⁸.

Інші родичі: брати і сестри та інші – відомості відсутні.

Алексевиц Ілярій (1820–1895).

Народився 24.07.1820³³⁹, місце народження невідомо.

Батьки: відомості відсутні.

Освіта: середня освіта – відомості відсутні; **вища духовна освіта** – Львівська духовна семінарія греко-католицького обряду, студент-богослов (1840–1844)³⁴⁰, включений переліку богословів, які завершили студії та готуються до свячень³⁴¹.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 29.09.1844³⁴², місце – каплиця Львівської духовної семінарії³⁴³, єпископ-святитель митрополит Михайло Левицький.

Цивільний стан – одружений³⁴⁴, дружина – Антонія Алексевиц (1826–1894)³⁴⁵.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Адміністратор парафії с. Висічка Борщівського повіту, Кудринецького деканату Львівської архієпархії (30.09.1844–1848)³⁴⁶.

Станиславівської єпархії... 1898, С. 190 (некролог); Курилишин К. Часопис «Галичинаинь» (Львів, 1893–1913 pp.): матеріали... С. 20; Посмертні вісти: Алексевиц Евгений // Галичанин. 1897. Ч. 108 (14 (26) мая). С. 4; Благодареніє // Галичанин. 1897. Ч. 122 (31 мая (12 іюня)). С. 4.

³³⁷ Торське, Заліщицька громада, Тернопільська область // Тернопільщина. Регіональний інформаційний портал. Дата оновлення: 13.05.2021. URL: <https://irp.te.ua/torske-zalishhyczka-mtg-ternopilska-oblast/>.

³³⁸ Курилишин К. Часопис «Діло» (Львів, 1880–1939 pp.): матеріали... Т. 6: 1910–1914... С. 516; Померли: Коцюбова Марія // Діло. 1913. Ч. 223 (7 жовтня). С. 7.

³³⁹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 7; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³⁴⁰ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1840. S. 252 (1-ий курс); 1842. S. 230 (3 курс); 1843. S. 223 (4 курс);

³⁴¹ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1844, 271 s. S. 219;

³⁴² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 7; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³⁴³ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1845. 271 s. S. 218;

³⁴⁴ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³⁴⁵ Курилишин К. Часопис «Галичинаинь» (Львів, 1893–1913 pp.): матеріали... С. 20; Посмертні вісти: Упокоилась... Антонія Алексевиц // Галичанин. 1894. Ч. 12 (16(28) січня). С. 3.

³⁴⁶ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 7; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 839; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1845. S. 212; 1848. S. 215/

Парох с. Висічка Борщівського повіту, Кудринецького деканату Львівської архієпархії (1848–01.09.1868)³⁴⁷. Стара церква в с. Висічка була дерев'яна, збудована 1793³⁴⁸. У 1848–1855 існувала парафіяльна школа в с. Висічка³⁴⁹. Відзнаки: похвала Митрополичої консисторії у Львові від 10.09.1865 ч. 4671 «за діяльність в церкві і школі»³⁵⁰.

Парох с. Нівра Борщівського повіту, Кудринецького деканату Львівської архієпархії, з 1885 – Станиславівської єпархії (01.09.1868–10.05.1895+)³⁵¹. Стара церква св. Михайла в с. Нівра згоріла 1869, нова мурована церква збудована і посвячена («благословлена») 1871³⁵². Метрики в церкві св. Михайла в с. Нівра зберігаються з 1784³⁵³. Парохіяльний мурований будинок в с. Нівра збудовано 1866³⁵⁴. Дочірня мурована церква св. Михайла в с. Залуче збудована і посвячена («благословлена») 1855, потім «благословлена» 1885³⁵⁵. Метрики в церкві св. Михайла в с. Залуче зберігаються з 1784³⁵⁶.

Член Інституту «Народний Дім» (1875–1895)³⁵⁷.

³⁴⁷ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 839; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanæ gr.-cath. Leopoliensis... 1850. S. 225; 1851. S. 246-247; 1855. S. 184; 1856. S. 188; 1857. S. 186; 1858. S. 186; 1859. S. 174; 1860. S. 174; 1861. S. 198; 1862. S. 198; 1863. S. 198; 1864. S. 198; 1865. S. 198; 1866. S. 198; 1867. S. 198; 1868. S. 173;

³⁴⁸ Історично-мемуарний збірник Чортківської округи. Повіти: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики... С. 619-620 (згадано тільки про дерев'яну церкву, збудовану 1793 року);

³⁴⁹ Schematismus universi venerabilis cleri Archidioeceseos Metropolitanæ graeco-catholicae Leopoliensis pro anno Domini... 1848. 275 s. S. 215; 1850. 287 s. S. 225; 1851. 304 s. S. 246-247; 1855. 254 s. S. 184;

³⁵⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 7.

³⁵¹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 504; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 146-147, 265; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanæ gr.-cath. Leopoliensis... 1871. S. 176; 1872. S. 176; 1874. S. 176; 1875. S. 179-180; 1876. S. 182; 1877. S. 182; 1878. S. 182; 1879. S. 182; 1880. S. 182; 1881. 288 s. S. 182; 1882. 286 s. S. 182. Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882. С. 233; 1883. С. 248; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 56; 1887, С. 143; 1888, С. 168-169; 1890, С. 157; 1891, С. 158; 1892, С. 87; 1894, С. XXII, 87; 1895, С. XXII, 85-86; 1896, С. 186 (некролог); Курилишин К. Часопис «Галичинаинь» (Львів, 1893–1913 pp.): матеріали... С. 20.

³⁵² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 143; 1888, С. 168-169; 1890, С. 157-158; 1891, С. 158; 1895, С. XXII, 85; Історично-мемуарний збірник Чортківської округи. Повіти: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики... С. 670-671 (відсутня згадка про парохів села взагалі, тільки про церкву, збудовану 1770 року).

³⁵³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 143; 1888, С. 168-169; 1890, С. 157-158; 1891, С. 158.

³⁵⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 143; 1888, С. 168-169; 1890, С. 157-158; 1891, С. 158.

³⁵⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 143; 1888, С. 168-169; 1890, С. 157-158; 1891, С. 158.

³⁵⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 143; 1888, С. 168-169; 1890, С. 157-158; 1891, С. 158.

³⁵⁷ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanæ gr.-cath. Leopoliensis... 1875. S. 180; 1876. S. 182; 1877. S. 182; 1878. S. 182; 1879. S. 182; 1880. S. 182; 1881. S. 182; 1882. S. 182; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882. С. 233; 1883. С. 248; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 56; Курилишин К. Часопис «Галичинаинь» (Львів, 1893–1913 pp.): матеріали... С. 20.

Член літературного Товариства ім. Михайла Качковського (1880–1895)³⁵⁸.

Школа в с. Нівра: філіальна системізована (1885–1891)³⁵⁹; етатова системізована (1891–1895)³⁶⁰. Школа в с. Залуче філіальна (1892–1895)³⁶¹.

Канонічна візитація єпископа Ю. Пелеша 1888³⁶².

При церкві в с. Нівра існувало «статутарне брацтво, затверджене дня 6 січня 1745 через монаха Юсафата Приницького ЧСВВ в офіціала Єпископа Атанасія Шептицького на єпархію Каменецьку»³⁶³.

Ординаріатський комісар в шкільних справах: іменований, розпорядження ч. 147 без дати³⁶⁴.

Звільнений від конкурсного іспиту у травні 1893 (розпорядження ч. 2975)³⁶⁵.

Пресвітер-ювілят (з 1894)³⁶⁶.

Відзнака: «Совітник (радник) Єпископської консисторії за розпорядженням ч. 4472/1905»³⁶⁷. Отримав крилошанські відзнаки 1895³⁶⁸.

На допомогу в душпастирській праці отримав сотрудника: у 1894 – о. Баричко Михайло (1869 р. н.)³⁶⁹, у 1895 – о. Порубальський Лонгин (1869 р. н.)³⁷⁰.

Помер: 10.05.1895, с. Нівра Борщівського повіту³⁷¹, коронний край Галичини і Володимирії, Австро-Угорська імперія (сьогодні, 2023, – с. Нівра Скала-Подільської селищної громади Чортківського району Тернопільської області³⁷²).

Діти: відомості відсутні.

³⁵⁸ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1880. S. 182; 1881. S. 182; 1882. S. 182; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882. С. 233; 1883. С. 248; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 56; Курилишин К. Часопис «Галичинаинь» (Львів, 1893–1913 рр.): матеріали... С. 20.

³⁵⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 143; 1888, С. 168-169; 1890, С. 157-158.

³⁶⁰ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1890, С. 157-158; 1892, С. 87; 1894, С. 87; 1895, С. 85-86.

³⁶¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1892, С. 87; 1894, С. 87; 1895, С. 85-86.

³⁶² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 168-169.

³⁶³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 168-169.

³⁶⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 7.

³⁶⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 7.

³⁶⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1894, С. XXII; 1895, С. XXII.

³⁶⁷ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 7.

³⁶⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1895, С. XXII, 85;

³⁶⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1894, С. 87;

³⁷⁰ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1895, С. 85;

³⁷¹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 7; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1896, С. 186 (некролог); Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Курилишин К. Часопис «Галичинаинь» (Львів, 1893–1913 рр.): матеріали... С. 20; Посмертні вісти: Алексевич Иларій // Галичанин. 1895. Ч. 99 (5(17) мая.). С. 4; Новинки: И. О. о. Иларіи Алексевичи // Галичанин. 1895. Ч. 101 (7(19) мая.). С. 3; Благодареніе // Галичанин. 1895. Ч. 102 (9(21) мая.). С. 4.

³⁷² Нівра. Скала-Подільська громада. Тернопільська область // Тернопільщина. Регіональний інформаційний портал. Дата оновлення: 22.10.2022. URL: <https://irp.te.ua/nyvra-skala-podilska-gromada-ternopilska-oblast/>.

Інші родичі: брати і сестри та інші – відомості відсутні.

Алексевич Ілярій (1852–1915).

Народився 19.12.1852, с. Коцюбинчики Борщівського повіту, коронний край Галичини і Володимирії, Австро-Угорська імперія³⁷³ (сьогодні, 2023 – с. Коцюбинчики Гусятинської територіальної селищної громади Чортківського району Тернопільської області³⁷⁴).

Батьки: відомості відсутні.

Освіта: середня освіта – відомості відсутні; **вища духовна освіта** – Львівська духовна семінарія греко-католицького обряду, студент-богослов (1871–1875)³⁷⁵; включений до Пресвітерського дому як богослов, що завершив 1875 студії та готується до свячень³⁷⁶.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 08.10.1876³⁷⁷, місце та єпископ-святитель – м. Львів, митрополит Йосиф Сембратович³⁷⁸.

Цивільний стан – одружений³⁷⁹, відомості про дружину відсутні.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Приватний сотруди́ник (помі́чник) паро́ха с. Горо́док Заліщицького повіту, Заліщицького даканату Львівської архієпархії (19.10.1876–09.08.1877)³⁸⁰, де парох о. Антоній Герасимович (1812 р. н.) був членом Товариства ім. Михайла Качковського³⁸¹.

Системізований сотруди́ник (помі́чник) паро́ха м. Монастирська Буцацького повіту, Буцацького даканату Львівської архієпархії (09.08.1877–

³⁷³ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 8; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 142-143; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³⁷⁴ Коцюбинчики. Гусятинська громада. Тернопільська область // Тернопільщина. Регіональний інформаційний портал. Дата оновлення: 02.02.2020. URL: <https://irp.te.ua/kotsiubynchyky-chortkivskyj-rajon-ternopilska-oblast/>.

³⁷⁵ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanæ gr.-cath. Leopoliensis... 1872. 279 s. S. 227 (1-ий курс); 1874. 281 s. S. 227 (3-ій курс); 1875. 284 s. S. 229 (4-ий курс); 1876. 289 s. S. 231 (дата завершення студій 1875);

³⁷⁶ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanæ gr.-cath. Leopoliensis... 1876. 289 s. S. 231;

³⁷⁷ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 8; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanæ gr.-cath. Leopoliensis... 1877. 291 s. S. 223;

³⁷⁸ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanæ gr.-cath. Leopoliensis... 1877. 291 s. S. 3, 223;

³⁷⁹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

³⁸⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 8; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 268; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanæ gr.-cath. Leopoliensis... 1877. 291 s. S. 215;

³⁸¹ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanæ gr.-cath. Leopoliensis... 1877. 291 s. S. 215;

27.04.1881)³⁸², де парох о. Лев Сіменович був членом москвофільських Товариства ім. Михайла Качковського і Товариства «Руська Рада» (з 1880)³⁸³.

Сотрудник (помічник) пароха с. Нижнів Товмацького повіту, Устецького деканату Львівської архієпархії (27.04.1881–12.10.1882), де парохом був о. Антон Левицький (1832 р. н.)³⁸⁴.

Військовий капелан 2-го класу в стані резервістів (1882–1883)³⁸⁵.

Парох с. Бабинці Борщівського повіту, Кудринецького деканату Львівської архієпархії, з 1885 – Станиславівської єпархії (03/13.10.1882–21.03.1896)³⁸⁶. Церква мурована св. Трійці, збудована і благословлена 1864, метрики з 1835 (давніші згоріли)³⁸⁷. Парохіяльний будинок збудований з «цегли сурової» 1884³⁸⁸. Канонічна візитація єпископа 1883³⁸⁹. Іспит конкурсний на парохію склав 1886³⁹⁰. Школа в с. Бабинці етатова системізована (1887–1896)³⁹¹, 2-класна етатова системізована (1896–1896)³⁹². Похвала від Єпископської консисторії ч. 3726 від 1893³⁹³.

Парох с. Нівра Борщівського повіту, Кудринецького деканату Станиславівської єпархії (22.03.1896–1915)³⁹⁴. Школи: в с. Нівра – етатова

³⁸² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 8; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 473-474; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1878. 289 s. S. 152; 1879. 286 s. S. 152; 1880. 286 s. S. 151-152; 1881. 288 s. S. 151-152;

³⁸³ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1881. 288 s. S. 152;

³⁸⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 8; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 515-516; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1882. 286 s. S. 212; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882. С. 270;

³⁸⁵ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882. С. 13; 1883. С. 25;

³⁸⁶ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 8; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 92; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 28, 265; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1883. С. 244-245, 294; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 52-53; 1887, С. 134-135; 1888, С. 158-159; 1890, С. 147-148; 1891, С. 147-148; 1892, С. 81-82; 1894, С. 81-82; 1895, С. 80; 1896, С. 80. Додатково див.: Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 201, оп. 2, спр. 832. Скарги, пояснення, листування з деканатами, розпорядження та ін. документи стосовно священників Алексеви́ча Іларіона, Рудницького Діонісія. Звіт парафіяльного уряду с. Сушно про запровадження ґрунтових книг для парафії і приєднаного с. Ордів, 1883 р., 19 арк.

³⁸⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 134-135; 1888, С. 158-159; 1890, С. 147-148; 1891, С. 147-148; 1895, С. 80; 1896, С. 80 (помилково вказано 1869 рік).

³⁸⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 134-135; 1888, С. 158-159; 1890, С. 147-148; 1891, С. 147-148.

³⁸⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 158-159; 1890, С. 147-148; 1891, С. 147-148.

³⁹⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 8.

³⁹¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1890, С. 147-148; 1891, С. 147-148; 1892, С. 81-82; 1894, С. 81-82; 1895, С. 80.

³⁹² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1896, С. 80.

³⁹³ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 8.

³⁹⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 8; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Шематизм... гр.-кат.

системізована, з 1901 – 2-класна етатова системізована, в с. Залуче – філіальна, з 1901 1-класна філіальна; з 1906 в обох школах – українська (руська) мова навчання³⁹⁵. З 1906 заснував і очолив читальню товариства «Просвіта» в с. Нівра, яка 1906 налічувала 30 членів, 1907 – 50 членів³⁹⁶. З 1907 заснував і очолив читальню товариства «Просвіта» в с. Залуче, яке 1907 налічувало 30 членів³⁹⁷. З 1906 було церковне звичайне братство в с. Нівра, з 1907 – також в с. Залуче³⁹⁸. З 1907 – братство тверезості в с. Нівра та с. Залуче³⁹⁹. З 1909 в с. Залуче засновано касу Райффайзена під проводом селян, а з 1910 в с. Нівра засновано господарське товариство з обмеженою порукою «Народний дім» та позичкову касу під проводом селян, але парох виконував роль голови наглядової ради⁴⁰⁰.

Ординаріатський комісар в шкільних справах Кудриницького деканату (1903–1909...), з уточненням 1906 сфери діяльності як другого шкільного комісара на школи в населених пунктах Єрмаківка, Нівра, Залуче, Турильче, Вербівка, Підфіліпя, Кривче, Сапогів, Щипківці, Худийвці, Сквятин, Борщів, Мушкатівка, Верхняківці, Пищатинці, Висічка, Стрільківці, Королівка, Юріямполь⁴⁰¹.

Префект деканальної каси Вдовичо-сиротинського фонду Станиславівської єпархії для Кудриницького деканату (1903–1905)⁴⁰².

Член Товариства св. Апостола Павла в Станиславівській єпархії (1903–1907...)⁴⁰³.

Член Товариства допомоги греко-католицьким церквам імені св. Апостола Петра в Станиславівській єпархії (1904–1905)⁴⁰⁴.

Відзнака: почесний радник Єпископської консисторії з крилошанськими відзнаками (з 1907)⁴⁰⁵.

Станиславівської єпархії... 1897, С. 85-86, 177; 1898, С. 85-86; 1899, С. 85-86; 1900, С. 85; 1901, С. 89; 1903, С. 91, 98, 213; 1903, С. 98; 1904, С. 98; 1905, С. 98; 1906, С. 120; 1907, С. 123; 1909, С. 89; 1910, С. 143; 1911, С. 138; 1912, С. 139; 1913, С. 139; 1914, С. 139; 1925, С. 283 (некролог).

³⁹⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1897, С. 85-86; 1898, С. 85-86; 1899, С. 85-86; 1900, С. 85; 1901, С. 89; 1903, С. 98; 1904, С. 98; 1905, С. 98; 1906, С. 120; 1907, С. 123; 1909, С. 89; 1910, С. 143; 1911, С. 138; 1912, С. 139; 1913, С. 139; 1914, С. 139.

³⁹⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1906, С. 120; 1907, С. 123; 1910, С. 143.

³⁹⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1907, С. 123; 1910, С. 143.

³⁹⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1906, С. 120; 1907, С. 123; 1909, С. 89; 1910, С. 143; 1911, С. 138; 1912, С. 139; 1913, С. 139; 1914, С. 139.

³⁹⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1907, С. 123; 1909, С. 89; 1910, С. 143; 1911, С. 138; 1912, С. 139; 1913, С. 139; 1914, С. 139.

⁴⁰⁰ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1910, С. 143.

⁴⁰¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1903, С. 91; 1904, С. 91; 1905, С. 91; 1906, С. 111; 1907, С. 114; 1909, С. 83; 1910, С. 132; 1911, С. 128; 1912, С. 128; 1913, С. 128; 1914, С. 128.

⁴⁰² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1903, С. 91; 1904, С. 91; 1905, С. 91.

⁴⁰³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1903, С. 213; 1904, С. 223; 1905, С. 236; 1906, С. 279; 1907, С. 288;

⁴⁰⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1904, С. 213; 1905, С. 215;

⁴⁰⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1907, С. 123; 1910, С. 143; 1911, С. 138; 1912, С. 139; 1913, С. 139; 1914, С. 139.

Духівник Кудриницького деканату (1910–1913)⁴⁰⁶, призначений «в мисль рішень синоду дієцезального 1908»⁴⁰⁷.

Помер: 22.01.1915, с. Нівра Борщівського повіту, коронний край Галичини і Володимирії, Австро-Угорська імперія⁴⁰⁸ (сьогодні, 2023, – с. Нівра Скала-Подільської селищної громади Чортківського району Тернопільської області⁴⁰⁹).

Діти: (за наявності інформації в джерелах).

Інші родичі: брати і сестри та інші (за наявності інформації в джерелах).

Алимурка / Антимович Стефан (1872–1932).

Народився 24.02.1872, м. Снятин, коронний край Галичини і Володимирії, Австро-Угорська імперія⁴¹⁰ (нині, 2023, – м. Снятин Коломийського району Івано-Франківської області⁴¹¹).

Батьки: батько і мати – відомості відсутні. Імовірно, за спогадами внука священика Мирона Левицького на основі «родинних переказів», дідусь священика був турком, народженим від полоненої українки і турецького військового чиновника, служив у війську, під час походу був полонений, а після викупу залишився в Галичині, де прийняв християнство й одружився з українкою, дочкою священика⁴¹². Додатково про турецькі корені свідчить еволюція прізвища Степана, згадуваного в офіційних «Шематизмах...»: спершу – *Алимурка*, а з 1906 – *Антимович*⁴¹³. За спогадами Мирона Левицького, Степан змінив ім'я та прізвище з Мустафа Алі бей Мурза спершу, під час навчання у Львівському університеті, на Алі Мурка, а відтак на Степан Антимович⁴¹⁴.

Освіта: середня освіта – цісарсько-королівська вища гімназія в м. Коломия (1885–1892), зокрема, 1886 – учень 2-б класу, 1887 – учень 3-б класу,

⁴⁰⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1910, С. 132, 143; 1911, С. 127; 1912, С. 128; 1913, С. 128.

⁴⁰⁷ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 7 (цей запис помилково внесено до особового листка старшого о. Алексевича Ілярія (1820–1895), який помер 1895 року).

⁴⁰⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 8; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 12; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 283 (некролог).

⁴⁰⁹ Нівра. Скала-Подільська громада ... URL: <https://irp.te.ua/nyvra-skala-podilska-gromada-ternopilska-oblast/>.

⁴¹⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10, 18 (вказано точну дату і місце народження); Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266 (вказано тільки рік народження).

⁴¹¹ Снятин // Снятинська міська територіальна громада. Івано-Франківська область, Коломийський район. URL: <https://snyatyn-rada.gov.ua/misto-snyatin-11-05-19-11-11-2021/>.

⁴¹² Крайній І. Марко Черемшина: доля дружини // На скрижальях. URL: http://na-skryzhalyah.blogspot.com/2016/11/blog-post_2.html.

⁴¹³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1904, С. 9; 1905, С. 9; 1906, С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265, 266.

⁴¹⁴ Крайній І. Марко Черемшина: доля дружини...

1888 – учень 4-б класу, 1891 – учень 7 класу, 1892 – учень 8 класу, успішно склав іспит зрілості / матуру⁴¹⁵; **вища духовна освіта** – духовна семінарія та богословський факультет університету у Львові (1892–1896)⁴¹⁶. Зарахований 1897 до Дому пресвітеріального під проводом о. Василя Фацієвича як «укінчений богослов», який ще не зголосився до рукоположення⁴¹⁷.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 04.09.1898, м. Станиславів, святитель – Станиславівський єпископ Юліан Куїловський⁴¹⁸.

Цивільний стан – одружений⁴¹⁹; дружина – Ольга (р. н. невід. – р. см. невід.)⁴²⁰.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Системізований сотрудник пароха в м-ку Заболотів Снятинського повіту Коломийського деканату (03.10.1898–01.07.1899)⁴²¹. «Сотрудник мешкає при церкві матірній. Мешкання наймається»⁴²². Парох – о. Крушельницький Максиміліан (1836 р. н.)⁴²³. На парафії було дві церкви: матірня дерев'яна церква св. Михайла в м-ку Заболотів, збудована 1788, та дочірня дерев'яна церква Вознесіння Христового в с. Димидче, збудована 1865⁴²⁴. Школа етатова системізована 2-класна була для м-ка Заболотів і с. Димидче⁴²⁵.

⁴¹⁵ Sprawozdanie Dyrekcyi c. k. wyzszego Gimnazyum w Kolomyi za rok szkolny 1886. Kolomyja: Nakladem funduszu naukowego, z drukarni M. Bilousa, 1886. 72 s. S. 64 (учень 2-б класу Алимурка Стефан). URL: <http://pbc.up.krakow.pl/Content/7485/Ko%C5%82omuja%201886%20Spr%2063.pdf>; Sprawozdanie Dyrekcyi c. k. wyzszego Gimnazyum w Kolomyi za rok szkolny 1887. Kolomyja: Nakladem funduszu naukowego, z drukarni M. Bilousa, 1887. 51 s. S. 46 (учень 3-б класу Алимурка Стефан). URL: <https://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/publication/963/edition/894>; Sprawozdanie Dyrekcyi c. k. wyzszego Gimnazyum w Kolomyi za rok szkolny 1888. Kolomyja: Nakladem funduszu naukowego, z drukarni M. Bilousa, 1888. XLV s. S. XLI (учень 4-б класу Алимурка Стефан). URL: <https://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/publication/964/edition/895>; Sprawozdanie Dyrekcyi c. k. wyzszego Gimnazyum w Kolomyi za rok szkolny 1891. Kolomyja: Nakladem funduszu naukowego 1891. 56+XXXIX+5 s. S. XXXV (учень 7 класу Алимурка Стефан). URL: <https://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/publication/965/edition/896/>; Sprawozdanie Dyrekcyi c. k. wyzszego Gimnazyum w Kolomyi za rok szkolny 1891. Kolomyja: Nakladem funduszu naukowego, z drukarni Bruka i S-ki, 1892. 85 s. S. 80 (учень 8 класу Алимурка Стефан, склав іспит зрілості / «матуру» вкінці шкільного року). URL: <https://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/publication/966/edition/897/>.

⁴¹⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1894, С. 167 (студнт 2-го курсу); 1895, С. 177 (студент 3-го курсу); 1896, С. 182 (студент 4-го курсу); 1897, С. 182 (належав до «Дому пресвітеріального» у переліку «Богослови укінчені, до рукополагання ще не зголосившіся»).

⁴¹⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1897, С. 182; 1898, С. 185.

⁴¹⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10, 18; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1899, С. 178; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

⁴¹⁹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

⁴²⁰ Крайній І. Марко Черемшина: доля дружини...; Служинська О. Завтра у Львові відкриють виставку Марії Карп'юк та Осипа Сорохтея // Фотографії Старого Львова. Дата оновлення 22.12.2021. URL: <https://photo-lviv.in.ua/zavtra-u-lvovi-vidkryut-vystavku-marii-karp-iuk-ta-osypa-sorokhteia/>.

⁴²¹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10, 18; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1899, С. 63-64; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

⁴²² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1899, С. 64.

⁴²³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1899, С.63-64.

⁴²⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1899, С.63-64.

⁴²⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1899, С.63-64.

Адміністратор парафії с. Кричка Богородчанського повіту Богородчанського деканату (01.07.1899–01.05.1900)⁴²⁶. В с. Кричка парафіяльна церква св. Параскевії, збудована 1820⁴²⁷. В с. Кричка школа естетатова системізована з 1886⁴²⁸.

Адміністратор парафії с. Старуня Богородчанського повіту Богородчанського деканату (01.05.1900–26.04.1906)⁴²⁹. В с. Старуня парафіяльна церква св. Параскевії, збудована і благословлена 1813⁴³⁰. В с. Старуня школа системізована, з 1906 вказано українську («руську») мову навчання⁴³¹. На парафії с. Старуня є братство тверезості, яке налічувало у 1906 304 члени⁴³². Конкурсний іспит успішно склав 29-30.10.1901⁴³³. Член Товариства допомоги греко-католицьким церквам імені св. Апостола Петра в Станиславівській єпархії (з 1905)⁴³⁴.

Експонований сотрудник (експозит) в с. Похівка Богородчанського повіту Богородчанського деканату (26.04.1906–24.09.1907)⁴³⁵. Сотрудник в с. Похівка «провадить метрики»⁴³⁶. В с. Похівка дерев'яна церква Благовіщення Пречистої Діви Марії, збудована 1820⁴³⁷. У с. Похівка школа системізована 1-класна з українською («руською») мовою навчання⁴³⁸.

Парох с. Грабовець Богородчанського повіту Богородчанського деканату (24.09.1907–18.04.1923)⁴³⁹. На парафії с. Грабовець матірня дерев'яна церква Воскресіння Христового збудована і благословлена 1855, дочірня церква Вознесіння Христового збудована і благословлена 1887⁴⁴⁰. При обох церквах

⁴²⁶ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10, 18; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 4; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

⁴²⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 4.

⁴²⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1900, С. 4.

⁴²⁹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1901, С. 8; 1903, С. 9; 1904, С. 9; 1905, С. 9; 1906, С. 11; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

⁴³⁰ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1901, С. 8; 1903, С. 9; 1904, С. 9; 1905, С. 9; 1906, С. 11;

⁴³¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1901, С. 8; 1903, С. 9; 1904, С. 9; 1905, С. 9; 1906, С. 11;

⁴³² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1906, С. 11;

⁴³³ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10; Wiadomosci dycecealne // Gazeta Koscielna. 1901. Nr. 50 (12. grudnya). S. 502. URL: https://jbc.bj.uj.edu.pl/Content/913580/NDIGCZAS094907_1901_050.pdf.

⁴³⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1905, С. 215;

⁴³⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 18; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1907, С. 2-3; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

⁴³⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1907, С. 2-3;

⁴³⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1907, С. 2-3;

⁴³⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1907, С. 2-3;

⁴³⁹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 18; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 4; 1910, С. 5; 1911, С. 5; 1912, С. 5; 1913, С. 5; 1914, С. 5; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

⁴⁴⁰ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 4; 1910, С. 5; 1911, С. 5; 1912, С. 5; 1913, С. 5; 1914, С. 5;

братство церковне⁴⁴¹. У с. Грабовець школа системізована 1-класна з українською («руською») мовою навчання⁴⁴². У с. Грабовець існувала 1910 читальня товариства «Просвіта» і громадська каса з капіталом 6000 корон під проводом пароха⁴⁴³.

Тимчасовий доїжджаючий експонований сотрудник в с. Горохолино Богородчанського деканату (16.10.1915 – невід.)⁴⁴⁴.

Парох с. Ферескуля Косівського повіту Косівського деканату (19.04.1923–1932+)⁴⁴⁵. В с. Ферескуля парафіяльна церква св. Михайла, благословлена 1826⁴⁴⁶. До парафії с. Ферескуля належали вірні греко-католики без окремих дочірніх церков в селах Яблониця, Гринява, Голови (частково) і Полішки (частково)⁴⁴⁷. Школа системізована 1-класна в с. Гринява⁴⁴⁸. Школа системізована 1-класна в с. Ферескуля⁴⁴⁹. На парафії с. Ферескуля братство церковне звичайне і братство тверезості⁴⁵⁰.

Адміністратор *ex currendo* парафії с. Довгополе Косівського повіту Косівського деканату (1927–16.07.1930)⁴⁵¹. В с. Довгополе парафіяльна церква св. Михайла посвячена 1872⁴⁵². До парафії с. Довгополе належали вірні греко-католики без окремих дочірніх церков в селах Полянки, Стебне, Перехрестне, Красноїля (частково), Голови (частково)⁴⁵³. В с. Довгополе школа ететава 1-

⁴⁴¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 4; 1910, С. 5; 1911, С. 5; 1912, С. 5; 1913, С. 5; 1914, С. 5;

⁴⁴² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 4; 1910, С. 5; 1911, С. 5; 1912, С. 5; 1913, С. 5; 1914, С. 5;

⁴⁴³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1910, С. 5;

⁴⁴⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 18.

⁴⁴⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 18; Хроніка: Інституції на парохії... // Вісник Станиславівської єпархії. 1923. Ч. IV–VI (квітень, майц, червень). С. 122; Церква Чуда архангела Михаїла (Черемошна) // Вікіпедія. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_Чуда_Архангела_Михаїла_\(Черемошна\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_Чуда_Архангела_Михаїла_(Черемошна)); Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 123; 1927, С. 62; 1929, С. 82; 1930, С. 88; 1931, С. 88; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

⁴⁴⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 123; 1927, С. 62; 1929, С. 82; 1930, С. 88 (вказана інше дата блгословлення – 1829 рік); 1931, С. 88.

⁴⁴⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 123; 1927, С. 62; 1929, С. 82; 1930, С. 88; 1931, С. 88.

⁴⁴⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 123; 1927, С. 62; 1929, С. 82; 1930, С. 88; 1931, С. 88.

⁴⁴⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 123; 1927, С. 62; 1929, С. 82; 1930, С. 88; 1931, С. 88.

⁴⁵⁰ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 123; 1927, С. 62; 1929, С. 82; 1930, С. 88; 1931, С. 88.

⁴⁵¹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 18; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1927, С. 57; 1929, С. 77; 1930, С. 82-83; 1931, С. 83; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266 (вказує дещо інший період – «1926 – 1931»).

⁴⁵² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1927, С. 57; 1929, С. 77; 1930, С. 82-83; 1931, С. 83.

⁴⁵³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1927, С. 57; 1929, С. 77; 1930, С. 82-83; 1931, С. 83.

класна з українською мовою навчання⁴⁵⁴. На парафії с. Довгополе є братство церковне без статутів, братство тверезості та Апостольство молитви⁴⁵⁵.

Фото № 1: Отець Степан Антимович (Мустафа Алі бей Мурза) з дружиною Ольгою⁴⁵⁶.

⁴⁵⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1927, С. 57; 1929, С. 77; 1930, С. 82-83; 1931, С. 83.

⁴⁵⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1927, С. 57; 1929, С. 77; 1930, С. 82-83; 1931, С. 83.

⁴⁵⁶ Крайній І. Марко Черемшина: доля дружини...

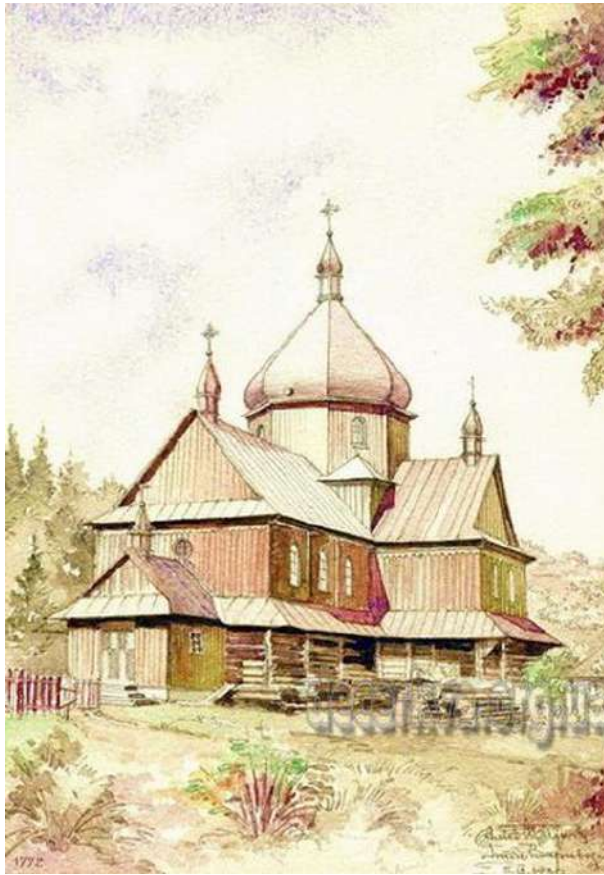

Фото № 2: Церква Чуда св. Архистратига Михаїла в с. Ферескуля (нині – с. Черемошна). Акварель Антіна Вариводи, 1930 р.⁴⁵⁷.

Помер: 04.01. 1932, с. Ферескуля Косівського повіту Станиславівського воєводства⁴⁵⁸ (нині, 2023, – с. Черемошна Білоберізької територіальної громади Верховинського району Івано-Франківської області⁴⁵⁹).

За свідченнями сучасників, був убитий «місцевими опришками»⁴⁶⁰.

І. Крайній зібрав свідчення, за яким «...трагічно загинув ще в молодому віці. Отець Степан збирав кошти на спорудження нової плебанії (садиби сільського священика) і завжди носив гроші в торбинці на грудях. Про це стало відомо групі місцевих люмпенів, котрі підстерегли пароха і порубали барткою, після чого втекли з грошима. Перед тим, як віддати Богові душу, тяжко поранений ще встиг назвати імена зловмисників, однак убивці застерегли його дружину Ольгу, аби тримала язик за зубами, бо піде разом з дітьми в могилу за чоловіком. Так дружина загиблого священика з п'ятьма дітьми (серед яких – і мама Мирона Левицького), опинилася у безпросвітній скруті, без даху над

⁴⁵⁷ Черемошна. Церква Чуда св.. Архистратига Михаїла // Дерев'яні церкви Західної України. URL: <http://decerkva.org.ua/fra/cheremoshna.html>.

⁴⁵⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 18; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1935, С. 189; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

⁴⁵⁹ Село Черемошна. Івано-Франківська область, Верховинський район, Білоберізька територіальна громада // Децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua/locality/30266>.; Черемошна (Верховинський район) // Вікіпедія. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Черемошна_\(Верховинський_район\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Черемошна_(Верховинський_район)).

⁴⁶⁰ Посмертні згадки: о. Антимович Степан // Діло. 1932. Ч. 10 (16 січня). С. 6.

головою – настоятелем красноїльського храму єпархія призначила нового душпастира. Осиротілих дітей взяли на виховання родичі. Такою тоді була галицька традиція...»⁴⁶¹.

Діти: *Надія Левицька з роду Антимович* (р. н. невід. – р. см. невід.), перша і старша дочка о. Степана, заміжня за першого з братів о. Євгена Левицького; *Софія Левицька з роду Антимович* (р. н. невід. – р. см. невід.), друга молодша дочка о. Степана, заміжня за другого з братів о. Богдана Левицького, згодом пароха в м. Макаду, штат Пенсильванія, США (Надія та Софія – на фото № 2)⁴⁶²; Меланія / Михайлина Антимович (р. н. невід. – р. см. невід.), третя дочка о. Степана Антимовича, заміжня за Василя Карп'юка⁴⁶³.

Фотографія з 20-их років минулого століття. Село Ферескул (тепер Черемошня) на Гуцульщині. Старша сестра Надія вдягає весільне чільце молодшій Софії, які є дочками місцевого пароха о. Степана Антимовича. Обидві побралися з братами о. Євгеном та о. Богданом Левицькими. Останній був парохом в м. МаАдоо, Пенсильванія. (Світлина відновив Володимир Ткаченко.)

Фото №3. Фотографія з 20-их років минулого століття. Село Ферескуля (тепер Черемошна) на Гуцульщині. Старша сестра Надія вдягає весільне чільце молодшій Софії, які є дочками місцевого пароха о. Степана Антимовича. Обидві побралися з братами о. Євгеном та о. Богданом Левицькими. Останній був парохом в м. МаАдоо, Пенсильванія⁴⁶⁴.

Інші родичі: *Марія Карп'юк* (1901–1978), внучка о. Степана Антимовича (Алімурки, Мустафи Алі бей Мурзи), дочка Василя та Меланії / Михайлини з роду Алімурки, живописець, учениця мистецької школи Осипа Новаківського (1923–1928), дружина художника Осипа-Романа Сорохтея; за даними О. Служинської, написала «Портрет дідуся» (імовірно, о. Степана

⁴⁶¹ Крайній І. Марко Черемшина: доля дружини...

⁴⁶² Українські весільні звичаї, пристосовані до сучасного життя // Наше життя. 2009. Ч. 9 (вересень). С. 7 (на фото – обидві сестри). URL: <https://unwla.org/wp-content/uploads/2009-09-september-magazine-Our-Life.pdf>.

⁴⁶³ Служинська О. Завтра у Львові відкриють виставку Марії Карп'юк та Осипа Сорохтея...

⁴⁶⁴ Українські весільні звичаї, пристосовані до сучасного життя...

Антимовича)⁴⁶⁵; **Мирон Левицький** (р. н. невід.), внук о. Степана Антимовича, провідний науковий співробітник Навчально-методичного центру культури і туризму Івано-Франківської області⁴⁶⁶.

Алиськевич Юліан Йосафат (1889–1984).

Народився 22.04.1889⁴⁶⁷, місце народження невідоме.

Батьки: батько і мати – відсутня інформація.

Освіта: *середня освіта* – відсутня інформація; вища духовна освіта – в монастирях у с. Крехів та с. Лаврові.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 30.05.1920 в стані цілібату⁴⁶⁸, місце невідоме, єпископ-святитель – імовірно, митрополит Андрей Шептицький.

Цивільний стан – спершу цеlebс, згодом монах Чину святого Василя Великого⁴⁶⁹; дата вступу до монастиря – 1908, дата складання довічних обітів (професії) – 01.04.1933⁴⁷⁰.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Ритор 1-го року в монастирі ЧСВВ в с. Крехів (1908)⁴⁷¹, ретор в монастирі ЧСВВ в с. Крехів (1910)⁴⁷².

Брат-клірик, який навчається на курсі філософії в монастирі в с. Лаврові (1911–1912)⁴⁷³.

Брат-клірик монастиря ЧСВВ св. Онуфрія в с. Кристинопіль (1913)⁴⁷⁴.

Брат-схоластик в монастирі ЧСВВ св. Онуфрія в с. Кристинопіль (1914)⁴⁷⁵.

Брат-клірик в монастирі ЧСВВ Пресвятої Тройці в м. Дрогобич (1924)⁴⁷⁶;

⁴⁶⁵ Волошин Л. В. Карп'юк Марія Василівна // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. URL: <https://esu.com.ua/article-10139>; Служинська О. Завтра у Львові відкриють виставку Марії Карп'юк та Осипа Сорохтея...; Стеф'юк І. (Не)відома Марія Карп'юк, або снятинська королівна живопису // Фотографії Старого Львова. Дата оновлення 22.12.2021. URL: <https://photo-lviv.in.ua/ne-vidoma-mariia-karp-iuk-abo-snitynska-korolivna-zhyvopysu/>.

⁴⁶⁶ Крайній І. Марко Черемшина: доля дружини...

⁴⁶⁷ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 13, 515; Блажейовський Д. Історичний шематизм Перемиської єпархії... С. 900.

⁴⁶⁸ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1930. С. 18; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 515; Блажейовський Д. Історичний шематизм Перемиської єпархії... С. 900.

⁴⁶⁹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 13, 515.

⁴⁷⁰ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 515; Блажейовський Д. Історичний шематизм Перемиської єпархії... С. 900.

⁴⁷¹ Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1908, С. 492 (ретор 1-го року Юліан Алиськевич).

⁴⁷² Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1910, С. 492 (ретор Йосафат Алишкевич).

⁴⁷³ Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1911, С. 493 (брат клірик Йосафат учиться філософії в монастирі у Лаврові); 1912, С. 493-494 (брат Йосафат – слухач 2-го року філософії).

⁴⁷⁴ Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1913, С. 497-498 (брат-клірик Йосафат Юліан Алиськевич).

⁴⁷⁵ Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1914, С. 395-396 (брат-схоластик Йосафат Юліан Алиськевич).

⁴⁷⁶ Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1924, С. 88 (Алиськевич Йосафат); Блажейовський Д. Історичний шематизм Перемиської єпархії... С. 900.

Ієромонах ЧСВВ, адміністратор парафії с. Либохора Сколівського (або Стрийського) повіту Тухлянського деканату Львівської архієпархії, призначений на два роки (1924–1927)⁴⁷⁷.

Безженний священик, парох с. Дідушиці Малі Стрийського повіту Долинського деканату Львівської архієпархії (1927–1929)⁴⁷⁸. В с. Дідушиці Малі парафіяльна церква св. Йоакима і Анни⁴⁷⁹. Школа 2-класна⁴⁸⁰.

Безженний священик, експонований сотрудник в с. Бубнище Долинського повіту Болехівського деканату Львівської архієпархії (1929–1932)⁴⁸¹. У с. Бубнище парафіяльна церква св. Параскевії⁴⁸². До парафії с. Бубнище прилучена дочірня церква св. Димитрія в с. Поляниця⁴⁸³. Школа 1-класна утравістична, у 1930 – 124 учні⁴⁸⁴.

Ієромонах ЧСВВ, експонований сотрудник в с. Юридика парафії Улашківці Скальського деканату (01.06.1933–?)⁴⁸⁵.

Ієромонах монастиря ЧСВВ в с. Кристинопіль (1936)⁴⁸⁶.

Ієромонах ЧСВВ в монастирі св. священномученика Йосафата в м. Перемишль (1937–1939?)⁴⁸⁷.

Був арештований і сидів у Підкамені коло Бродів⁴⁸⁸.

Вийшов з в'язниці і жив у Тернополі⁴⁸⁹.

Усно-історичні свідчення про особу «Аликсевич Юліан Антонович (бр. Йосафат, ЧСВВ)⁴⁹⁰» (1889 р. н.) залишила Аликсевич Ірина; зберігаються в Архіві Інституту історії Церкви Українського католицького університету⁴⁹¹.

⁴⁷⁷ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1924, С. 254; 1927, С. 254; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 1... С. 443–444; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 515 (згаданий як о. Альскевич Йосафат, священик-монах ЧСВВ).

⁴⁷⁸ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1928, С. 34; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 13 (згаданий як о. Альскевич Юліан, священик-целібс).

⁴⁷⁹ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1928, С. 34.

⁴⁸⁰ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1928, С. 34.

⁴⁸¹ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1930, С. 18; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 13 (згаданий як о. Альскевич Юліан, священик-целібс).

⁴⁸² Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1930, С. 18.

⁴⁸³ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1930, С. 18.

⁴⁸⁴ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1930, С. 18.

⁴⁸⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 121.

⁴⁸⁶ Блажейовський Д. Історичний шематизм Перемиської єпархії... С. 900.

⁴⁸⁷ Шематизм... гр.-кат. Перемиської єпархії... 1937, С. 135 (о. Аликсевич Йосафат); 1939, С. 141 (ієромонах Йосафат Аликсевич); Блажейовський Д. Історичний шематизм Перемиської єпархії... С. 900 (датує 1937 – 1939).

⁴⁸⁸ Нарис історії Василянського Чину святого Йосафата / Записки ЧСВВ. Серія II. Том 48. Рим: Вид-во ОО. Василян, 1992. С. 604.

⁴⁸⁹ Нарис історії Василянського Чину святого Йосафата... С. 604.

⁴⁹⁰ Очевидно, помилково зафіксоване прізвище «Аликсевич» замість справжнього «Аликсевич».

⁴⁹¹ Алфавітний покажчик по персоналіям. Літера «А» // Архів Інституту історії Церкви Українського католицького університету. URL: <http://ichistory.org.ua/proekty/katalogy-arhivu-iits/alfavitnyj-pokazhchyk-po-personaliam-a/>.

Особова справа та інші документи зберігаються в Центральному державному історичному архіві України у м. Львів⁴⁹².

Помер: 19.02.1984 у с. Березовиця. Похований у м. Тернопіль⁴⁹³.

Інші родичі: брати і сестри та інші – відсутня інформація.

Амброзяк Іван (1884–1945?).

Народився 08.02.1884, с. Тисменичани Станиславівського повіту⁴⁹⁴, коронний край Галичини і Володимирії, Австро-Угорська імперія (сьогодні, 2023, – с. Тисменичани Івано-Франківської територіальної громади Івано-Франківського району Івано-Франківської області⁴⁹⁵).

Батьки: батько і мати – відомості відсутні.

Освіта: *середня освіта* – школа с. Тисменичани⁴⁹⁶; гімназія в Станиславові (матура 1907)⁴⁹⁷; *вища духовна освіта* – духовна семінарія і ліцей імені св. Івана Золотоустого в Станиславові (1908–1912)⁴⁹⁸, зокрема, студент 2-курсу (1909)⁴⁹⁹, студент 3-го курсу (1910)⁵⁰⁰, студент 4-го курсу (1911)⁵⁰¹. Серед його однокурсників у семінарії та ліцеї були, зокрема, Ананевич Омелян, Бахталовський Степан, Гребенюк Симеон, Кисілевський Зиновій, Паливода Теодор та інші⁵⁰².

⁴⁹² Детальніше див.: Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 201, оп. 1в, спр. 111. Особова справа священика Алиськевича Йосафата-Юліана, 1924–1927 рр., 8 арк.; Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 201, оп. 2а, спр. 1500. Протоколи розслідування із зізнанням свідків, скарги, листи та ін. документи про розгляд звинувачень проти парохів Адама Івана, Андрущишина Іллі, Авдиковича Лева у зловживанні службовим становищем, недбалому виконанні обов'язків, самовільному залишенні парафії, 1916–1932 рр., 30 арк.; Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 201, оп. 2а, спр. 1841. Скарги, листи та ін. документи про розгляд звинувачень проти парохів Жегаловича Зенона, Олійника Михайла, Шавали Михайла у зловживанні службовим становищем, 1925–1933 рр., 65 арк.; Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 201, оп. 5, спр. 329. Звіт про діяльність інституту ім. св. Великомученика Йосафата у м. Львів за I півріччя 1938/39 рр. 1938 рр., 4 арк.; Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 684. Протоїгумента ЧСВВ, оп.1, спр. 484. Особова справа ченця Алиськевича Юліана, 14 арк.

⁴⁹³ Нарис історії Василянського Чину святого Йосафата... С. 604.

⁴⁹⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка 1918–1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. У 3-х томах. Т. 1: А–Ж. Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2018. С. 46; Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ ХІХ–ХХ століть у біографіях. Львів: Свічадо, 2018. С. 43.

⁴⁹⁵ Тисменичани // Івано-Франківськ: офіційний сайт міста. URL: <https://www.mvk.if.ua/tusmen>.

⁴⁹⁶ Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁴⁹⁷ Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁴⁹⁸ Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁴⁹⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 195.

⁵⁰⁰ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1910, С. 309.

⁵⁰¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1911, С. 294; 1912, С. ??...(немає)...

⁵⁰² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 195; 1910, С. 309; 1911, С. 294.

У 1911 Іван Амброзьяк написав з с. Кобаки Косівського повіту листа до Олександра Григоровича Барвінського⁵⁰³.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 10.03.1912, м. Станиславів, єпископ-святитель – Станиславівський єпископ-ординарій Григорій Хомишин⁵⁰⁴.

Цивільний стан – одружений⁵⁰⁵, дружина – Галина (хрещена Гелена) (р. н. невід. – р. см. невід), акторка циркового мистецтва у м. Львові, у 1930-х виїхала «вглиб Польщі»⁵⁰⁶.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Системізований сотрудник парафії с. Кобаки Косівського деканату (19.03.1912–28.02.1914)⁵⁰⁷. Парохом с. Кобаки тоді був о. Пассинович Володислав (1839 р. н.), декан Косівського деканату⁵⁰⁸. Парафія в с. Кобаки включала матірну церкву Воздвиження Чесного Хреста (збудовану і благословлену 1852) та дочірню церкву св. Миколая (збудовану і благословлену 1852), у 1913 налічувала 3945 греко-католиків, 68 римо-католиків, 57 євреїв іудейського віросповідання⁵⁰⁹. В с. Кобаки була школа ететова системізована 4-класна з додатковим рільничим курсом з українською мовою навчання⁵¹⁰. Братства церковні звичайні при матірній та дочірній церквах в с. Кобаки⁵¹¹.

⁵⁰³ Відділ рукописів Львівської національної бібліотеки імені В. Стефаника НАН України (ВР ЛННБ). Ф. 11, спр. 521 / п. 54. Амброзьяк Іван. Лист до Барвінського Олександра Григоровича, 1911 р., с. Кобаки, 4 арк.

⁵⁰⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. 288; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46; Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ... С. 43.

⁵⁰⁵ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. 118 (вказано «жонатий»); 1914, С. 118-119(вказано «жонатий»); 1927, С. 15 (відсутня згадка про стан «жонатий»); 1930, С. 23 (вказано «жонатий»); 1931, С. 25 (вказано «жонатий»); 1935, С. 94 (відсутня згадка про стан «жонатий»); Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ... С. 43.

⁵⁰⁶ Інтерв'ю з п. Іриною Миколаївною Івашків (1984 р. н.), народженою в с. П'ядики Коломийського району Івано-Франківської області, деякий проживала в с. Дорогичівка Заліщицького району Тернопільської області, зараз проживає у м. Івано-Франківськ, кандидат економічних наук, старший дослідник, науковий співробітник Прикарпатського дослідної сільськогосподарської станції Інституту сільськогосподарства Карпатського регіону (м. Львів) Національної Академії аграрних наук України. Дата інтерв'ю 27.08.2023 р. [друкований документ]. 3 с. // Приватний архів історика Руслана Делятинського.

⁵⁰⁷ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Державний архів Чернівецької області. Ф. 283, оп. 1, спр. 217. Списки уніатських церков і священників Чернівецької губернії, 05.09. – 01.12.1916 р., арк. 40зв.; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 100, 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. 118-119; 1914, С. 118-119; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁵⁰⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. 118-119; 1914, С. 118-119.

⁵⁰⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. 118-119; 1914, С. 118-119.

⁵¹⁰ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. 118-119; 1914, С. 118-119.

⁵¹¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. 118-119; 1914, С. 118-119.

Братство тверезості при матірній церкві с. Кобаки⁵¹². Братство Апостольство молитви при матірній церкві с. Кобаки⁵¹³.

Експонований сотрудник церкви св.. Парскеви в с. Зібранівка Коломийського деканату (01.03.1914–31.08.1918)⁵¹⁴. До 1916 р. отримував нарахування від релігійного фонду через податковий уряд, у розпорядженні мав 13, 5 моргів землі⁵¹⁵.

Адміністратор тимчасовий (ес сурендо) парафії с. Тулукив Коломийського деканату (15.04.1917 – 14.10.1917)⁵¹⁶.

Капелан австрійської армії в резерві на час Першої світової війни (1914–1918)⁵¹⁷.

Експонований сотрудник в с. Ворохта й адміністратор парафії с. Яблониця Надвірнянського деканату (01.09.1918 – 01.06.1919)⁵¹⁸.

Одночасно польовий духівник (капелан) прифронтових частин УГА⁵¹⁹.

Адміністратор парафії с. Русів Снятинського деканату (01.09.1919 – 30.11.1922)⁵²⁰.

Адміністратор парафії с. Попельники Снятинського деканату (01.12.1922 – 01.03.1924)⁵²¹.

⁵¹² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. 118-119; 1914, С. 118-119.

⁵¹³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. 118-119; 1914, С. 118-119.

⁵¹⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Державний архів Чернівецької області. Ф. 283, оп. 1, спр. 217. арк. 40зв.; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁵¹⁵ Державний архів Чернівецької області. Ф. 283, оп. 1, спр. 217. арк. 40зв.; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 62, оп. 1, спр. 52. Листування з Чернівецьким губернатором, військовими частинами і поліцейськими урядовцями про наявність у повіті заводів, фабрик, про влаштування ярів і озимих посівів, списки уніатських і католицьких церков і священників та інші питання, 25.06. – 26.12. 1916 р., арк. 70, 109зв., 120зв.

⁵¹⁶ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁵¹⁷ Лебедович І. Полеві духовники Української Галицької Армії... С. 81 (Спис полевих духовників УГА в 1918–1920 рр.; тут є технічна помилка в імені «Амброзяк А.», оскільки надалі, в «Іменному покажчику» на с. 306, вказано: «Амброзяк Іван – 81, 299»), С. 299 (Список українських католицьких капеланів в австрійській армії в першій світовій війні: Резервові капелани на час війни); Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46; Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ... С. 43.

⁵¹⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁵¹⁹ Лебедович І. Полеві духовники Української Галицької Армії... С. 81 (Спис полевих духовників УГА в 1918–1920 рр.; тут є технічна помилка в імені «Амброзяк А.», оскільки надалі, в «Іменному покажчику» на с. 306, вказано: «Амброзяк Іван – 81, 299»); Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46; Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ... С. 43.

⁵²⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁵²¹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46; Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ... С. 43.

Капелан армії Польської другої речі посполитої для вояків-українців (1920-ті)⁵²².

Перебував на парафії с. Глинки Надвірнянського деканату (01.03.1924 – 01.01.1926)⁵²³.

Адміністратор парафії с. Криворівня Косівського деканату (1925)⁵²⁴.

Адміністратор парафії с. Турильче Кудриницького деканату (01.01.1926 – 31.01.1927)⁵²⁵.

Покарання: «рішенням 14/4 1926 ч. 2714/IV суспензія від всяких священнодійств і функцій душпастирських і то раз на завсігди (по раз третій)»⁵²⁶.

Другий сотрудник парафії і катехит м. Городенка з осідком в с. Ласківці, приватний сотрудник парафії с. Ласківці Чортківського деканату (01.02.1927 – 05.07.1927)⁵²⁷.

Адміністратор (завідатель) парафії с. Ляточ Заліщицького деканату (15.07.1927 – 1929?)⁵²⁸. У цей час о. Іван душпастирював у селах Ляточ (нині Литяче) та Дорогоичівка, проживав у орендованому будинку Івасів з дому Павлюк Марії Іллівни (1882–1944)⁵²⁹. За спогадами, «зробив необґрунтований вчинок: без дозволу владики Григорія Хомишина продав частину церковного поля, а за виручені кошти придбав пару коней для верхової їзди. За це блаженний Григорій Хомишин мусив покарати його карою суспензи. Зрештою, коли владики прибув до села, то чимало парафіян почали заступатися за священника, оскільки дуже любили його за служіння та добрі проповіді, кажучи, що «Отець Іван – то добрий ксьондз». Проте владики Хомишин у відповідь сказав тоді фразу, яка стала крилатою в нашому селі: «Так, о. Іван – то священник... Священник – і в церкві, священник – і поза церквою». Незважаючи на те, що громада села розділилася поглядами на дві групи людей, одна з яких

⁵²² Лебедович І. Полеві духовники Української Галицької Армії... С. 81 (Спис полевих духовників УГА в 1918–1920 рр.; тут є технічна помилка в імені «Амброзьяк А.», оскільки надалі, в «Іменному покажчику» на с. 306, вказано: «Амброзьяк Іван – 81, 299»); Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46; Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ... С. 43.

⁵²³ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9 (чомуś записано не посаду адміністратора, а тільки «перебував в с. Глинки»); Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46 (автори помилково вважають, що був душпастирем).

⁵²⁴ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 120, 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 118 (вказано, що посада пароха вакантна), 293 (іменний покажчик); Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ... С. 43.

⁵²⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁵²⁶ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9.

⁵²⁷ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 74-75, 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1927, С. 15; 1929, С. ??...(немає)...; 1929, С. ??...(немає)...; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46; Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ... С. 43.

⁵²⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 23; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46

⁵²⁹ Інтерв'ю з п. Іриною Миколаівною Івашків... // Приватний архів історика Руслана Делятинського.

підтримувала отця Івана, а інша не підтримувала, навіть після суспензи, внаслідок якої отець був позбавлений можливості служіння в церкві, він продовжував приватно служити та молитися за здоров'я людей. Відтак люди з усіх навколишніх сіл вервичкою тягнулися до отця за різними порадами і потребами, а він завжди допомагав, оскільки мав знайомих і серед адвокатів, і в повітовому суді, і в різних громадських організаціях. Тому таким чином отець завжди мав засоби на прожиття...»⁵³⁰.

Адміністратор доїжджаючий парафії с. Садки Заліщицького деканату (15.07.1927 – 1929?)⁵³¹.

Адміністратор парафії с. Космач Богородчанського деканату (04.12.1929 – 1931)⁵³². Парафія включає матірну церкву св. Димитрія в с. Космач (збудовану і посвячену 1869), богослужбову каплицю св. Димитрія на цвинтарі с. Космач, дочірню церкву Зачаття Пречистої Діви Марії в с. Дзвиняч⁵³³. На парафії при обох церквах в с. Космач і с. Дзвиняч є церковні братства, братство Найсвятішого Серця Ісуса Христа і братство св. Йосафата⁵³⁴. В с. Космач школа етатова системізована 3-класна з українською мовою навчання⁵³⁵. В с. Дзвиняч школа етатова системізована 3-класна з українською мовою навчання⁵³⁶.

Парох с. Космач о. І. Амброзьяк – учасник польової Літургії та урочистостей з нагоди посвячення площі під нову церкву в м. Богородчани (1930) (фото)⁵³⁷.

⁵³⁰ Інтерв'ю з п. Іриною Миколаївною Івашків... // Приватний архів історика Руслана Делятинського.

⁵³¹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 23; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁵³² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 23; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 112-113, 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1929, С. ??...(немає)...; 1930, С. 23; 1931, С. 25; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46; Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ... С. 43.

⁵³³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1930, С. 23; 1931, С. 25.

⁵³⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1930, С. 23; 1931, С. 25.

⁵³⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1930, С. 23; 1931, С. 25.

⁵³⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1930, С. 23; 1931, С. 25.

⁵³⁷ Альманах Станиславівської Землі... Том II... 1985. С. 465.

Фото із зб. Йосифа Комарницького.

Богородчани. Після посвячення площі під будову нової церкви.

На світлині учасники польової Служби Божої в Богородчанах.

Перший ряд зліва направо (сидять): о. Процик, парох Журак з Манастирчан, о. Йосиф Проць, був. учитель реальної школи в Снятині, шк. товариш єпископа Лятишевського, батько єпископа Лятишевського, єпископ Кир Іван Лятишевський, о. Бойцун, ректор духовної семінарії в Станиславові, о. Кость Білинський, парох і декан Богородчан, о. Василь Гординський, парох Глибокого, о. П. Городецький, парох Ляховець.

Другий ряд зліва направо (стоять): Н. Н., о. Іван Пасічняк, парох Ляховець (по смерті о. Городецького), о. Іван Соболєвський, парох Нивочина, Н. Н., о. Роман Бачинський, парох Раковця, Федь Мартинець, директор Земельного банку в Станиславові, сенатор Омелян Гординський, син о. Василя Гординського, інж. Микола Хомишин, о. Йосиф Петраш, парох Горохоліни, Лука Підлуський, реставратор в Богородчанах, урядник єпископської канцелярії, о. Микола Огоновський, парох Саджави, о. Амброзьяк, парох Космача, о. Лицовський, парох Гравівця, о. Іван Устияновський, парох Старого Лисця, о. Володимир Косевич, парох Старих Богородчан.

Третій ряд: невідомі три отці, о. Володимир Яримович, парох Росіальної,

Н. Н., о. Корсан, парох Старуні.

Світлина зроблена на тлі парохіяльного дому в Богородчанах.

Фото: Після посвячення площі під будову церкви в м. Богородчани учасники польової Служби Божої, серед яких о. Іван Амброзьяк – стоїть в другому ряді четвертий справа (фото з колекції Йосифа Комарницького, опубліковане в збірнику «Альманах Станиславівської Землі...»)⁵³⁸.

Адміністратор парафії с. Криворівня Косівського деканату (01.11.1931 – 1935)⁵³⁹. На парафії с. Криворівня матірня церква Різдва Пречистої Діви Марії

⁵³⁸ Альманах Станиславівської Землі... Том II... 1985. С. 465.

⁵³⁹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 23; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 120, 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1935, С. 94; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46 (автори помилково датують завершення душпастирського служіння на цій парафії 1937 роком); Забанджала М. Лицарі духа: Військове капеланство УГКЦ... С. 43; Храм Різдва Пресвятої Богородиці села Криворівня // Коломийська єпархія

(посвячена 1719), дві придорожні каплички, богослужебна цвинтарна капличка в с. Бережниця⁵⁴⁰. На парафії с. Криворівня є Братств Серця Христового і Товариство Апостольство молитви (32 членів)⁵⁴¹. В с. Криворівня була школа 1-класна утраквістична⁵⁴². При церкві Різдва Пресвятої Богородиці в с. Криворівня о. Іван Амброзьяк провадив метричні книги, частину яких (збірка із 19 книг) влітку 2011 виявлено в центральному куполі церкви під час проведення ремонтних робіт у процесі підготовки до святкування ювілею 350-ліття її будівництва⁵⁴³. За свідченням письменника Василя Потяка, мешканці с. Криворівня сприйняли його з певними позитивним надіями, але згодом його звинувачували в п'янстві, про що свідчив навіть один прикрий інцидент, внаслідок якого священика побив місцевий рекрут⁵⁴⁴. Покарання: 14.06.1935 «завіщуєся раз на все в священнодійствах, наказує ся носити священику одіж і приказує ся сейчас опорожнити приходство в Криворівні (за ширення деморалізації і згіршення через налогове п'янство, ошуство, шантаж і непоправність в тих річах)»⁵⁴⁵.

Приватний сотрудник с. Велеснів Бучацького деканату (03.03.1937 – 01.04.1937), адміністратор парафії с. Велеснів Бучацького деканату (02.04.1937 – 01.09.1937)⁵⁴⁶. Організатор читальні товариства Скала» в с. Велеснів⁵⁴⁷. Фрагмент зі спогадів Василя Білика, уродженця с. Залісся Коропецьке: «...Між 1929 і 1930 роком о. М. Соневицький помер. Потім прийшли священики українці й патріоти: о. В. Малкович, о. Михайло Береза, родом із Бучача, о. Амброзьяк. Культурно-економічна праця з а цих парохів дуже успішно розвивалася. Отець Амброзьяк захотів оснувати читальню «Скалу» таки в тій самій хаті, де приміщувалася читальня «Просвіти» – голова цієї читальні на це не погодився. Тоді о. Амброзьяк переговорив із Ф. Меленюком і просив його, щоб він згодився на те, щоб «Скалу» примістити в кімнаті «Просвіти». Ф. Меленюк прийшов до мене і сказав, що мусимо дати дозвіл на цю просьбу о. Амброзьяка, бо як не дамо, то він піде й деінде знайде місце й заложить читальню «Скалу». Отцеві Амброзьякові не

Православної Церкви України. URL: <https://kolomija.com/parafiyi/verhovynske-blagochymnya/hram-rizdva-presvyatoyi-bogorodyczy-s-kryvorivnya/> (згаданий в переліку «Священики, які служили в Храм»; помилково датують завершення служіння в с. Криворівня 1934 роком); Храм Перенесення мощей Святителя Миколая села Бережниця // Коломийська єпархія Православної Церкви України. URL: <https://kolomija.com/parafiyi/verhovynske-blagochymnya/hram-perenesennya-moshhej-svyatytelya-mykolaya-sela-berezhnyczya/> (згаданий в переліку «Священики, які служили в Храм»; помилково датують завершення служіння в с. Криворівня 1934 роком).

⁵⁴⁰ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1935, С. 94;

⁵⁴¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1935, С. 94;

⁵⁴² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1935, С. 94;

⁵⁴³ Зеленчук І. Історична знахідка на Гуцульщині: метрині книги Криворівнянської церкви Різдва Пресвятої Богородиці // Українознавство. URL: <http://archive.ndiu.org.ua/text.html?id=2673&category=47&skip=10>.

⁵⁴⁴ Потяк В. В краю дитинства я стежок шукаю... // Видавництво «Писаний камінь». Дата оновлення: 15.04.2014. URL: <https://evrika.if.ua/244/>.

⁵⁴⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9.

⁵⁴⁶ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 23; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁵⁴⁷ Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

йде про цю читальню, але, як він її оснує, то пише зараз до Єпископа Григорія Хомишина, а він пришле йому тридцять злотих...»⁵⁴⁸.

Сотрудник парафії с. Сапогів Бринь Єзуїльського деканату (01.09.1937 – 17.09.1937)⁵⁴⁹.

Покарання: «письмом 10/9 1937 ч. 5252/І суспендований, позбавлений всякої посади, рівно ж заборонено йому носити клерикальну одіж (запиваня ся, забрано 44 зл брацьких, продаж поля в Велесневі без позовлення Ординаріату і проч.)»⁵⁵⁰.

Відсутні відомості про душпастирську працю з 1938 до 1943⁵⁵¹.

Душпастир парафії с. Гвіздець Старий Коломийського деканату (невід. – 15.08.1943)⁵⁵².

Душпастир с. Городок Заліщицького деканату (01.09.1943 – 1945?)⁵⁵³.

Раніше вважалося, що «подальша доля невідома»⁵⁵⁴. Однак, за спогадами встановлено, що «уже під час Другої світової війни о. Іван Амброзьяк переселився із села Городок Заліщицького повіту до села Лисівці того ж повіту, де продовжував приватне служіння»⁵⁵⁵.

Помер: приблизно у 1944 або 1945 року в с. Лисівцях Заліщицького району і похоронений на місцевому кладовищі⁵⁵⁶.

Діти: у подружжя о. Івана та Галини Амброзьяків дітей не було⁵⁵⁷.

Інші родичі: брати і сестри та інші – відомості відсутні.

Інші однофамільці: Прізвище Амброзьяк є достатньо поширеним в Україні, переважно в західному регіоні⁵⁵⁸. Всього 11 осіб із прізвищем Амброзьяк з Станіславської (нині Івано-Франківської) області є в числі репресованих органами КДБ у 1940-1950-х (Амброзьяк Йосип Федорович (1903 р. н.), Амброзьяк Павло Васильович (1919 р. н.), Амброзьяк Юрій Миколайович (1924 р. н.), Амброзьяк Іван Ількович (1924 р. н.), Амброзьяк Дмитро Іванович (1922 р. н.), Амброзьяк Євдокія Петрівна (1927 р. н.), Амброзьяк Іван Миколайович (1923 р. н.), Амброзьяк Теодозія Михайлівна (1930 р. н.), Амброзьяк Марія Прокопівна (1891 р. н.), Амброзьяк Мирослав Васильович (1928 р. н.), Амброзьяк

⁵⁴⁸ Бучач і Бучаччина: Історико-мемуарний збірник... С. 540.

⁵⁴⁹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 23; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁵⁵⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 23.

⁵⁵¹ Шематизм... гр.-кат. Станіславівської єпархії... 1938, С. ??...(немає)...;

⁵⁵² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 23; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46 (помилково датовано «до 15 лютого 1943»).

⁵⁵³ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 23; Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46 (помилково датовано «... (з 1.03.1943)...»).

⁵⁵⁴ Пилипів І., Делятинський Р. Амброзьяк Іван // Західно-Українська Народна Республіка... Т. 1... С. 46.

⁵⁵⁵ Інтерв'ю з п. Іриною Миколаївною Івашків... // Приватний архів історика Руслана Делятинського.

⁵⁵⁶ Інтерв'ю з п. Іриною Миколаївною Івашків... // Приватний архів історика Руслана Делятинського; Стоцький Я. Українська Греко-Католицька Церква і релігійне становище Тернопільщини (1946 – 1989 рр.). Тернопіль: Підручники і посібники, 2003. С. 54.

⁵⁵⁷ Інтерв'ю з п. Іриною Миколаївною Івашків... // Приватний архів історика Руслана Делятинського.

⁵⁵⁸ Амброзьяк – карта і походження прізвища // Рідні. URL: <https://ridni.org/karta/амброзьяк>.

Василина Пантелеймонівна (1923 р. н.)⁵⁵⁹, один із них відбував покарання на спецпоселенні в Томській області РРСФР, у травні 1953 переведений із Кузуровського лісозаготівельного пункту в режимну спецкомендатуру с. Кареліно⁵⁶⁰.

Ананевич Омелян (Еміліян) Йосафат Григорійович (1888–1964).

Народився 26.07.1888, м. Львів⁵⁶¹.

Батьки: батько і мати – Григорій Ананевич, бургомістр м. Коломия, та Анна Ананевич з роду Беднарчук⁵⁶². Родина Ананевичів походила із с. Полонна на Лемківщині (нині с. Полонна Сянського повіту, Польща), звідки один із представників роду переселився вкінці XVIII ст. в Галичину⁵⁶³.

Освіта: середня освіта – відомості відсутні⁵⁶⁴; **вища духовна освіта** – духовна семінарія та богословський лицей імені св. Івана Золотоустого (1907–1911)⁵⁶⁵, зокрема, студент 2 курсу (1909)⁵⁶⁶, 3 курсу (1910)⁵⁶⁷, 4 курсу (1911)⁵⁶⁸. Його однокурсниками і товаришами в семінарії та лицейі були Іван Амброзюк, Степан Бахталовський, Микола Бориславський, Симеон Гребенюк, Зиновій Кисілевський, Теодор Паливода, Теодор Чубатий та інші⁵⁶⁹. У 1911 як богослов 4 курсу прийнятий до канонічного зв'язку Станіславівської єпархії⁵⁷⁰. Завдяки відповідній духовній формації в семінарії та за домовленістю з товаришами (Михайло Березюк, Петро Процьків, Іван Сенишин) вирішив прийняти

⁵⁵⁹ Національний банк репресованих. Літера «А» // Реабілітовані історією. URL: <http://www.reabit.org.ua/index.php?START=3850&LANGUAGE=&ALIAS=nbr>.

⁵⁶⁰ Архивы Сибири. Под грифом «Секретно». 1940 – 1956 гг. В нарымской дальней стороне: этнические депортации в Томскую область. Сборник документов и материалов. Томск – Москва: Володлей Publishers, [б. р.]. С. 347.

⁵⁶¹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 5; Шематизм... гр.-кат. Станіславівської єпархії... 1910, С. 309; 1911, С. 294; 1913, С. XXV; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станіславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Ананевич Йосафат Омелян // Енциклопедія українознавства. Словникова частина: [в 11 т.] / Гол. ред. В. Кубійович; Наукове товариство імені Т. Шевченка. Париж – Нью-Йорк: Вид-во «Молоде життя», 1955–1995. Т. 1: [Авіація – Головна Руська Рада]. 1955. С. 42; Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. Том 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>.

⁵⁶² Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника (Історія душпастирського служіння отця-єромонаха Омеляна Йосафата Ананевича) // Самбірсько-Дрогобицька єпархія. Дата оновлення: липень 2012. URL: <http://www.sde.org.ua/zmi/zvoda/item/2259-nebudenna-rozповid-pro-monashu-spilnotu-ta-jiji-zasnovnyka.html?tmpl=component&print=1>.

⁵⁶³ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...

⁵⁶⁴ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...

⁵⁶⁵ Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>.

⁵⁶⁶ Шематизм... гр.-кат. Станіславівської єпархії... 1909, С. 195;

⁵⁶⁷ Шематизм... гр.-кат. Станіславівської єпархії... 1910, С. 309;

⁵⁶⁸ Шематизм... гр.-кат. Станіславівської єпархії... 1911, С. 294;

⁵⁶⁹ Шематизм... гр.-кат. Станіславівської єпархії... 1909, С. 195; 1910, С. 309; 1911, С. 294;

⁵⁷⁰ Шематизм... гр.-кат. Станіславівської єпархії... 1912, С. 288 (однак чомусь не згаданий в переліку тих, що отримали свячення на пресвітера в 1911 році);

священство в стані цілібату з метою провадження місіонерської праці серед українських емігрантів у Бразилії та Аргентині⁵⁷¹.

Чин священня на ієрея (пресвітера) – 07.05.1911, м. Станиславів, єпископ-святитель – Станиславівський єпископ Григорій Хомишин⁵⁷².

Цивільний стан – целебс (1911)⁵⁷³, монах (дата вступу до монастиря 1945)⁵⁷⁴.

Фото: Сім'я Ананевичів під час їхнього проживання у Коломиї, імовірно, перед виїздом о. Омеляна до Аргентини (отець Омелян - третій зліва, у нижньому ряду - батьки священника) (з колекції Наталії Ананевич)⁵⁷⁵.

⁵⁷¹ Детальніше див.: Делятинський Р. І. Станиславівська єпархія Греко-Католицької Церкви в суспільному житті Галичини... С. 75; [Лятишевський Іван] о. І. Л. З історії духовної семінарії в Станіславові / о. Іван Лятишевський // Альманах українських богословів. Львів, 1923. С. 139-140; Делятинський Р. Станиславівська греко-католицька духовна семінарія у 1907–1918 рр.: становлення і розвиток // *Spheres of Culture: Journal of Philology, History, Social and Media Communication, Political Science, and Cultural Studies*. Volume 8 / Maria Curie-Sklodovska University in Lublin, Faculty of Humanities, Branch of Ukrainian Studies. Lublin, 2014. S. 311; Щепкович Ф. В ім'я правди. Станиславів, 1911. С. 161-163.

⁵⁷² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 5; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. XXV; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // *Енциклопедія Сучасної України*... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>; Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника... (вказує іншу дату свячень – 11 травня 1911).

⁵⁷³ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

⁵⁷⁴ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265.

⁵⁷⁵ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...

Душпастирська та суспільна діяльність:

Священик-місіонер в Аргентині, провінція Місіонес (1911–1918)⁵⁷⁶, зокрема в місцевості Азара (1913–1925)⁵⁷⁷. Отримав від єпископа Григорія Хомишина посвідку про свячення (целебрат) Ч. 3.470 від 17 липня 1911 для подання церковній владі в Аргентині⁵⁷⁸. Одразу ж разом з о. Іваном Сенишиним виїхав на місійну працю до Аргентини⁵⁷⁹, вже 30 вересня 1911 р. обидва прибули до Буенос-Айреса, з метою продовжити подорож як місіонери до м. Апостолес; на прохання єпископа Г. Хомишина австрійський уряд виділив субвенцію для о. Ананевича, на місійні заходи у Аргентині Галицьке намісництво виділило 2000 крон, а на будівництво церков у поселеннях Азара і Апостолес із Галицького релігійного фонду надано 6300 крон⁵⁸⁰.

За спогадами Євгена Онацького, в цей період «українське католицьке життя в Аргентині пробували зорганізувати ще о. Кл. Бжуховський (1908 р.), о. Ярослав Карпюк (1909), оо. Омелян Ананевич та Ів. Сенишин (1911-1926)...»⁵⁸¹.

У 1911 обидва священики осіли в провінції Місіонес, зокрема, о. І. Сенишин в у м. Апостолес, а о. О. Ананевич у поселенні Азара⁵⁸². За свідченнями Євгена Онацького, «О. Ананевич пробув у Місіонесі до 1915 року, але головну

⁵⁷⁶ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 5; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>.

⁵⁷⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1913, С. XXV; 1914, С. XXV; 1925, С. XXVI; 1927, С. XIV; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція I. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.

⁵⁷⁸ Ковалик В., о. Василяни в Аргентині. Буенос-Айрес, 1988. С. 36. URL: <https://diasporiana.org.ua/religiya/7406-kovalik-v-o-vasiliyani-v-argentini/>.

⁵⁷⁹ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...; Пилипів І. Співпраця Греко-католицької церкви з українцями Америки у 20-30 рр. XX ст. // Схід. 2011. № 2 (109). С. 110. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/33086/25-Pylypiv.pdf?sequence=1>; Ярош О. Митрополит Андрей Шептицький – Апостольський візитатор в Аргентині // Український Мойсей (до 150-ліття від дня народження митрополита Української греко-католицької церкви Андрея Шептицького): Статті та матеріали / Упоряд.: О. Киричук, М. Омельчук, І. Орлевич. Львів: Видавничий відділ Львівського музею історії релігії «Логос», 2015. 146 с. С. 52. URL: <http://religio.org.ua/public/site/files/sheptytsky-150.pdf>.

⁵⁸⁰ Качараба С. Документи ЦДІА України у Львові про суспільну опіку греко-католицької церкви над українською еміграцією у Бразилії та Аргентині (кінець XIX – початок XX ст.) // Історичні пам'ятки Галичини. Матеріали п'ятої наукової краєзнавчої конференції (12 листопада 2010 р.). Львів, 2011. С. 206. URL: <https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/02/Матеріали-V-наукової-краєзнавчої-конференції-Історичні-пам'ятки-Галичини-2010.pdf>; Центральний державний історичний архів України у м. Львові (ЦДІАУЛ). Ф. 146, оп. 4, спр. 2688. арк. 64, 69, 82.

⁵⁸¹ Онацький Є. Українці в Південній Америці // Українці у вільному світі. Ювілейна книга УНС (1894–1954) / Зредагували Л. Мишуга й А. Драган. Джерзі Сіті: Видання УНС, 1954. С. 215-233. С. 217, 223. URL: <https://www.svoboda-news.com/arxiv/almanachs/Almanach-UNA-1954.pdf>.

⁵⁸² Качараба С. Документи ЦДІА України у Львові про суспільну опіку греко-католицької церкви... С. 206; Онацький Є. Українці в Південній Америці... С. 215-233. С. 217; Шевчук О. Перші священики-місіонери в Аргентині та їхній вплив на формування української спільноти // Українознавство (Ukrainian Studies) / Науково-дослідний інститут українознавства. Київ, 2015. № 3 (56). С. 216-227. URL: <https://docplayer.net/83046819-Ukrayinoznavstvo-ukrainian-studies.html>; Сапеляк А. Отець Іван Сенишин. Український місіонер-піонер в Аргентині. Львів: Свічадо, 1997. С. 66, 72.

організаційну роботу попровадив о. Сенишин, що короткий час був навіть посадником Апостолесу...»⁵⁸³.

Як відзначає дослідниця Ольга Ярош: «у цей період в Місіонесі налічувалось близько 1000 українських сімей. Через відсутність в Аргентині українських священиків значна частина української спільноти потрапила під вплив «схизми» – російського православ'я, залишивши лоно греко-католицької церкви, інших намагались латинізувати польські священики. У своєму листі до А. Шептицького о. Омелян Ананевич писав: «Тут у мене на Азарі багато родин перейшло (без ніякого позволення) на польське завдяки праці тутейшого священика Латинського; на колонії маю схизму (около 150 родин), з якою борба дуже брудна, бо она за оружје має клевету і брехню а покровителем її російське правительство». Наголошує о. Ананевич і на іншій проблемі – необхідності катехизації дітей та приділення їм більшої уваги: «Діти сі треба забрати до себе на цілі тижні /.../ Чую, що треба тих бідаків рятувати і виджу, що при помочи Божий можна досить багато зробити /.../ Мені як день так і ніч на гадці лише се: діти привести до Ісуса»...»⁵⁸⁴.

У 1912 р. о. О. Ананевич, крім доти існуючих церковних братств, заснував Братство св. Йосифа (за іншими даними – братство св. Йосафата) і Братство Серця Христового, читальню, зведено церкву Непорочного Зачаття Матері Божої в с. Азара, розпочато будівництво церкви у с. Трес Капонес, за підтримки о. Сенишина засновано соціальний клуб «Україна» в м. Апостолес, у 1913 засновано Апостольства молитви у м. Апостолес і с. Азара⁵⁸⁵. З метою пришвидшити будову церкви в с. Трес Капонес о. О. Ананевич опублікував у галицькій пресі відозву із закликом збирати на неї пожертви. Це звернення мало значний ефект, оскільки навіть австрійський уряд переказав українській громаді у Аргентині 500 дол. Урочисте посвячення церкви у Трес Капонес здійснив митрополит А.Шептицький аж у 1922 р.⁵⁸⁶. Однак, як стверджує дослідниця Оксана Шевчук, «внаслідок багатьох обставин українські поселенці були байдужими та не надавали потрібної матеріальної підтримки. Тому втомлений

⁵⁸³ Онацький Є. Українці в Південній Америці... С. 215-233. С. 217.

⁵⁸⁴ Ярош О. Митрополит Андрей Шептицький – Апостольський візитатор в Аргентині... С. 52.

⁵⁸⁵ Шевчук О. Перші священики-місіонери в Аргентині... С. 216-227; Сапеляк А. Отець Іван Сенишин... С. 66, 72; Качараба С. Документи ЦДІА України у Львові про суспільну опіку греко-католицької церкви... С. 207 (автор вказує джерело: Центральний державний історичний архів України у м. Львові (ЦДІАУЛ). Ф. 146, оп. 1, спр. 2490. арк. 70, однак, насправді такої справи не існує взагалі! – див. опис № 1 фонду № 146 ЦДІАУЛ <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20146%20op.%201.pdf>); Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 358, оп. 2, спр. 59. Листи єпископа Браги Й. та духовних осіб з Аргентини і Бразилії до Шептицького А., 1901–1913 рр., Арк. 10; Центральний державний історичний архів України у м. Львові (ЦДІАУЛ). Ф. 408, оп. 1, спр. 1118. Стаття священика Хомина «Митрополит Андрій Шептицький як апостольський візитатор для українців в Америці». Рукопис, 1924 р. Арк. 8.

⁵⁸⁶ Качараба С. Документи ЦДІА України у Львові про суспільну опіку греко-католицької церкви... С. 207 (автор вказує джерело: Центральний державний історичний архів України у м. Львові (ЦДІАУЛ). Ф. 146, оп. 1, спр. 2490. арк. 70, однак, насправді такої справи не існує взагалі! – див. опис № 1 фонду № 146 ЦДІАУЛ <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20146%20op.%201.pdf>); Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 358, оп. 2, спр. 59. Арк. 10; Центральний державний історичний архів України у м. Львові (ЦДІАУЛ). Ф. 408, оп. 1, спр. 1118. Арк. 8.

зlidнями о. Ананевич у 1917 р. переїхав до Бразилії...»⁵⁸⁷. Дослідниця Ольга Ярош зазначає тільки, що «після чотирьох років перебування в Аргентині о. Омелян Ананевич перейшов на душпастирську роботу у Бразилії...»⁵⁸⁸.

Збереглося листування з митрополитом Андреем Шептицьким про розвиток місіонерської праці та душпастирської опіки над українцями греко-католиками в Аргентині⁵⁸⁹. В одному з листів до митрополита А. Шептицького о. О. Ананевич наголошував на великому значенні українського шкільництва, підкреслюючи, що «діти, передовсім по містах – руські, польські і інші поміж собою з більшою приємністю говорять по-іспанськи. 10 000 Русинів пропаде в другім поколінні без сліду, если так дальше піде...»⁵⁹⁰.

Згодом, у червні 1922 о. О. Ананевич на короткий час відвідає Аргентину як супровідник для митрополита А. Шептицького під час його апостольської візитації громад греко-католиків в Америці. Так, 12 червня 1922 р. разом з оо. К. Бжуховським та О. Ананевичем митрополит прибув до Місіонесу, де проживала більшість українців Аргентини. На кордоні їх зустріли представники аргентинської церковної і світської влади та українські віряни разом з о. Сенишиним. Далі, 17 червня 1922 р. Шептицький у супроводі отців К. Бжуховського й О. Ананевича прибув у містечко Апостолес, а 18 червня владику урочисто впровадили до церкви, де він відслужив літургію, виголосив проповідь і провів триденну місію⁵⁹¹. Як відзначає дослідниця Оксана Шевчук, митрополит А. Шептицький «був дуже стривожений складною ситуацією української церкви в Південній Америці. Незважаючи на погані дороги, а подекуди їх відсутність, кир Андрей під час своєї візитації зумів обїхати майже усі парафіяльні осередки українських поселенців, відправляв архієрейські Служби Божі, давав місійні науки, проводив катехизацію молоді, освятив новозбудовані церкви в Трес Канонес та Апостолес. У своїх розмовах та проповідях митрополит закликав українців триматися гурту, своєї церкви та свого обряду. У Місіонес він пробув майже два місяці і наприкінці липня повернувся до України. На короткий час із Бразилії знову прибув о. О. Ананевич. Проте після нетривалого його заступництва із Галичини 19 вересня 1927 р. приїхали два молодих 28-річних священики оо. Степан Вапрович та Степан Турчин...»⁵⁹².

⁵⁸⁷ Шевчук О. Перші священики-місіонери в Аргентині... С. 216-227; Сапеляк А. Отець Іван Сенишин... С. 66, 72.

⁵⁸⁸ Ярош О. Митрополит Андрей Шептицький – Апостольський візитатор в Аргентині... С. 52.

⁵⁸⁹ Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 358, оп. 1, спр. 211. Листи кореспондентів з прізвищами на літери "Айд–Анас" до Шептицького А., 1912–1939 рр., 117 арк.; Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 358, оп. 2, спр. 59. 72 арк.

⁵⁹⁰ Цит. за: Качараба С. Документи ЦДІА України у Львові про суспільну опіку греко-католицької церкви... С. 209.

⁵⁹¹ Ярош О. Митрополит Андрей Шептицький – Апостольський візитатор в Аргентині... С. 53; Пилипів І. Співпраця Греко-католицької церкви з українцями Америки... С. 111.

⁵⁹² Шевчук О. Перші священики-місіонери в Аргентині... С. 216-227; Ковалик В., о. Василяни в Аргентині... С. 39.

У 1922 митрополит А. Шептицький, як зазначає дослідниця Ольга Ярош, «запропонував, щоб «Свята Конгрегація отримала від Святого Престолу призначення єпископа для русинів Бразилії та Аргентини». На його думку, єпископом для українців у цих країнах міг би бути о. О. Ананевич. Незважаючи на зусилля митрополита Шептицького, ще досить тривалий час як Аргентина, так і Бразилія залишалися без єпископа...»⁵⁹³.

Священик-місіонер в Бразилії, провінції Дорісон (Парана) і Маллет (1918–1938)⁵⁹⁴.

За свідченням Н. Ананевич, «у 1917 році о. Омелян переїхав до Бразилії й осів у Маллеті. Там упродовж тривалого часу він працював разом з о. Петром Процьковим, обслуговуючи, окрім самого осідку, також такі місцевості розлогої парафії, як Дорізон, Серра де Тігре, Флувіополіс, Вера Гварані, Круз Машадо та інші. Цей душпастир ревно працював над спасінням людських душ. Він разом зі своїми сподвижниками старався прививати молоді любов до рідного обряду. Парафіянами отця Омеляна були люди, розкидані по далеких колоніях і місцевостях (так званих "вісіналах"), віддалених від центру та ізольованих через бездоріжжя. Часто для того, щоб привезти священика до хворого, висилали підводу з кіньми. Відчутною була потреба у вчителів. Діяли вже Сестри Службниці, але їх було замало, щоб обслужити всі колонії. Часто катехизація дітей відбувалася на приватних помешканнях. З цих наук користали й дорослі. Побудував багато церков та каплиць у тодішній маллетинській парафії. У 1925 році разом з о. Петром Процьковим вони заснували Товариство свв. Кирила і Методія, яке мало на меті вишкіл і виховання молодих єпархіальних священиків. Першими плодами цього почину були отці Володимир Ханейко і Петро Бусько. У 1928 році отець Ананевич організував на Вера Гварані першу ланку Марійської Дружини, як теж у 1933 році влаштував у Маллеті похід «Українська Молодь – Христові!», подібно як це було у Галичині того ж самого року. Щорічно в листопаді влаштовував поминання наших полеглих, виголошуючи патріотичні проповіді при цих нагодах»⁵⁹⁵. Дослідник Олег Огірко зазначає, що церковне релігійне товариство «Марійська Дружина» у провінції Парана (Бразилія) організували серед українських поселенців о. Омелян Ананевич, світський священик, і о. Рафаїл Криницький, василіянин, а згодом вона «розрослася в могутню організацію й охопила собою майже всі наші парафії»⁵⁹⁶.

⁵⁹³ Ярош О. Митрополит Андрей Шептицький – Апостольський візитатор в Аргентині... С. 55.

⁵⁹⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1929, С. 14; 1930, С. 18; 1931, С. 20; 1935, С. 19; 1938, С. 23; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.; Ананевич Йосафат Омелян // Енциклопедія українознавства. Словникова частина... Т. 1... С. 42 (помилково датовано 1933 роком); Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>.

⁵⁹⁵ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...

⁵⁹⁶ Зінько В., о. ЧСВВ, Огірко О. Форми душпастирського обслуговування української діаспори в країнах Південної Америки // Друга Міжнародна науково-практична конференція «Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті. Українська діаспора у світовій цивілізації» (The Second International Scientific Conference Diaspora as a factor in strengthening the Ukrainian State within

У 1930 під час візитації українців-католиків у Бразилії єпископа Костянтина Богачевського, Апостольського Екзарха українців-католиків у США (у 1958-1961 – Митрополит Філадельфійський УГКЦ) о. Омелян Ананевич представив ідею створити місцеве згромадження катехиток для кращої обслуги наших людей, і владика Костянтин поблагословив ці плани. Відтак, 24 травня 1932 з ініціативи о. О. Ананевича у м. Маллет засновано Згромадження Сестер Катехиток Францисканок III Чину, яке у 1945, за пропозицією о. Методія Ковалю, який став духовним провідником після того, як о. Омелян вступив до монастиря францисканців, прийняло назву Сестер Катехиток Святої Анни, а з 1991 ЗСКА розпочало працювати в Україні⁵⁹⁷. Водночас, у 1930-х о. Омелян Ананевич виклопотав дозвіл церковної влади на створення нового згромадження святого Франциска Третього чину візантійського обряду, який отримав від єпарха Понта Гросси⁵⁹⁸.

У 1938 як сотрудник парафії в м. Маллет написав листа до митрополита Андрея Шептицького про складну ситуацію з душпастирською опікою над українцями греко-католиками через брак священиків⁵⁹⁹.

Дослідниця Г. Залуцька зазначає, що «...Вагомий внесок у дослідження та вивчення просвітницької діяльності чернечих згромаджень у Бразилії, зокрема ССНДМ, зробили вчені: А. Великий, О. Балла, В. Зінько, В. Бурко, В. Верига, **О. Ананевич**, Я. Закревська, А. Стрілко, М. Шкірпан та інші...»⁶⁰⁰.

the international community. The Ukrainian diaspora in the global context). Тези доповідей (м. Львів, 18-20 червня 2008 року) / Редкол.: М. Галік, Н. Гумницька, О. Палінська; відп. за вип. І. Калинець; Національний Університет «Львівська Політехніка», Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою. Львів, 2008. 277 с. С. 188. URL:

<https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6717/tezy-dopovidej%20Діаспора%20як%20чинник%20утвердження%20держави%20Україна%20у%20міжнародній%20спільноті.%20Українська%20діаспора%20у%20світові.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

⁵⁹⁷ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...; Монаші Чини та Згромадження УГКЦ // *Milites Christi Imperatoris*. URL: <http://www.christusimperat.org/ru/node/15433>.; Зінько В., о. ЧСВВ, Огірко О. Форми душпастирського обслуговування української діаспори в країнах Південної Америки... С. 189; Кобрин М. С. Культурно-обрядові практики УГКЦ: особливості та тенденції розвитку. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук; спеціальність 09.00.11 – Релігієзнавство / Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2015. С. 98. URL: https://theses.oa.edu.ua/DATA/59/Kobrin_M_S.pdf.

⁵⁹⁸ Кобрин М. С. Культурно-обрядові практики УГКЦ... С. 98.

⁵⁹⁹ Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 201, оп. 5, спр. 85. Лист сотрудника греко-католицької парафії в м. Маршал Малє (Бразилія) Ананевича Омеляна про складну ситуацію на парафіях в Бразилії через брак священиків, 1938 рр., 2 арк.

⁶⁰⁰ Залуцька Г. І. Діяльність Згромадження Сестер Службниць Непорочної Діви Марії у Бразилії у ХХ ст.: освітній аспект // Збірник наукових праць. Педагогічні науки / Херсонський державний університет. Херсон, 2018. Вип. LXXXIII, том 2. С. 16-21. С. 17. URL: http://www.ps.stateuniversity.ks.ua/eng/file/issue_83/part_2/issue_83_2.pdf.

Священик-місіонер в США (1939–1964)⁶⁰¹. У 1939 переїхав до США (Пасейк, штат Нью-Джерсі)⁶⁰².

У 1939–1941 – ректор семінарії св. Василя у м. Стемфорд (штат Коннектикут)⁶⁰³.

У вересні – листопаді 1941 – перший ректор Української семінарії св. Йосафата у м. Вашингтон (федеральний штат Колумбія)⁶⁰⁴.

У 1942–1943 – парох у м. Газлетон (штат Пенсильванія)⁶⁰⁵.

За свідченням Н. Ананевич, «у 1938 року він виїжджає до Сполучених Штатів Америки, щоб здійснити давнє бажання – стати монахом Францисканського Чину. В цьому чині він прийняв нове чернече ім'я Йосафат і склав торжественну професію 22 вересня 1945 року. Як францисканин українського обряду, він ще довго душпастирював між нашими вірними в Америці. Хоч фізично знаходився далеко, та духом ніколи не покидав своє згромадження. Він часто писав до сестер та завжди заохочував їх до вірності і витривалості...»⁶⁰⁶.

Організував 1945 гілку Чину Францисканців візантійсько-слов'янського обряду в м. Сайбертсвіллі, штат Пенсильванія, США⁶⁰⁷.

У 1946–1947 – парох в м. Сайнт-Клер (штат Пенсильванія)⁶⁰⁸.

⁶⁰¹ Ананевич Йосафат Омелян // Енциклопедія українознавства. Словникова частина... Т. 1... С. 42 (помилково датовано початок праці 1933 роком); Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.

⁶⁰² Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.

⁶⁰³ Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.

⁶⁰⁴ Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.; Denischuk J., Sulyk S. Ukrainian Catholic National Shrine of the Holy Family, Washington, DC and a historical sketch of the Ukrainian American Community in the Nation's Capital. Washington, 1988. URL: <https://discover.hsp.org/Record/marc-27974>.

⁶⁰⁵ Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.

⁶⁰⁶ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...

⁶⁰⁷ Ананевич Йосафат Омелян // Енциклопедія українознавства. Словникова частина... Т. 1... С. 42; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.; Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>.

⁶⁰⁸ Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.

У 1947–1949 – парох у м. Шамокін (штат Пенсильванія)⁶⁰⁹.

У 1949–1951 – парох у м. Газлетон (штат Пенсильванія)⁶¹⁰.

Фото: о. Омелян Ананевич, ієромонах (з колекції Наталії Ананевич)⁶¹¹.

Від 1952 проживав і працював у монастирі Чину Францисканців візантійсько-слов'янського обряду в м. Сайбертсвіллі, штат Пенсильванія⁶¹².

Помер: 03.05.1964, м. Сайбертсвілл, штат Пенсильванія, США⁶¹³. За свідченням Н. Ананевич, «Отець Омелян упокоївся у Бозі 3 травня 1964 року. Його поховали в Сиберствілле (США) між своїми співбратами на францисканському кладовищі цього містечка»⁶¹⁴.

Інші родичі: рідні брати і сестри – мав, за свідченням Н. Ананевич, ще двох братів і чотири сестри, імена яких невідомі⁶¹⁵; **Ананевич Яків** (р. н. невід. – р. см. невід.), стрийко о. Омеляна, рідний брат батька Григорія; **Ананевич Микола** (р. н. невід. – р. см. невід.), родич о. Омеляна, емігрував 1945 і проживав у Канаді; **Ананевич Степан** (р. н. невід. – р. см. невід.), родич о. Омеляна, внук Якова, стрийко Наталії, емігрував 1945 і проживав у Канаді, у 1990-х відвідав Україну в пошуках одиної; **Ананевич Петро** (р. н. невід. – р. см. невід.), родич о. Омеляна, рідний брат Степана, стрийка Наталії; **Ананевич Павло** (р. н. невід.

⁶⁰⁹ Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.

⁶¹⁰ Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.

⁶¹¹ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...

⁶¹² Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>.

⁶¹³ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Блажейовський Д. Шематизм Української Католицької Церкви у діаспорі (1884 – 1988): [англійською мовою] / Записки ЧСВВ, серія II, секція 1. Рим: ЧСВВ, 1988. 1318 с.; Ясінський Б. Д. Ананевич Йосафат // Енциклопедія Сучасної України... Т. 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44047>.

⁶¹⁴ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...

⁶¹⁵ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...

– р. см. невід.), родич о. Омеляна, дідусь Наталії Ананевич; *Ананевич Наталія* (р. н. невід.), родичка о. Омеляна, правнучка Якова Ананевича, у 2000-х замешкала в Греції, учасниця Світового конгресу української діаспори у Львові, відвідала монастир Згромадження Сестер Катехиток святої Анни в м. Брюховичі-Львів⁶¹⁶.

Творчість о. Омеляна Ананевича: книга «Ціла наука Католицької Церкви у проповідях» (210 проповідей, 400 сторінок, видання 1954)⁶¹⁷; книга «Квіти святого Франциска» (переклав з італійської та написав передмову о. Омелян, видання 1955; перевидання 2009)⁶¹⁸;

Вшанування пам'яті: включений 2008 до переліку статей для підготовки енциклопедичного довідника «Український біографічний словник» з такою короткою анотацією: «...530. Ананевич Йосафат (світське ім'я – Омелян; 1888–03.05.1964) – греко-католический церковний діяч»⁶¹⁹; вшановується як засновник Згромадження Катехиток святої Анни⁶²⁰.

Анастасієвський Микола (1858–1918).

Народився 25.09. 1858, м. Скала, коронний край Галичини і Володимирії, Австрійська імперія⁶²¹ (сьогодні, 2023 – смт. Скала Подільська Чортківського району Тернопільської області⁶²²).

Батьки: батько і мати – відомості відсутні.

Освіта: середня освіта – відомості відсутні; вища духовна освіта – духовна семінарія та богословський факультет університету в Львові (1882–

⁶¹⁶ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...

⁶¹⁷ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...

⁶¹⁸ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...; Кобрин М. С. Культурно-обрядові практики УГКЦ... С. 183 (у переліку джерел і літератури вказано книгу: Квіти святого Франциска / [пер. з італ. о. Йосафат Ананевич]. Львів : Свічадо, 2009. 244 с.).

⁶¹⁹ Реєстр імен Українського біографічного словника. Літери А – Б / авт. кол.: В. І. Попик (керівник) та ін.; редкол.: В. І. Попик та ін.; НАН України, Нац. б-ка ім. В. І. Вернадського, Ін-т біографічних досліджень. Київ, 2008. 158 с. Серія «Реєстр Українського біографічного словника. Робочі зошити», Вип. 1). С. 19. URL: http://biography.nbuv.gov.ua/data/vidannya/reestr/rees_a_b.pdf.

⁶²⁰ Ананевич Н. Небуденна розповідь про монашу спільноту та її засновника...; Ананевич Н. Мій Господи [вміщено коротку біографію о. Омеляна Ананевича] // На шляху навернення. Дата оновлення 01.11.2012. URL: <http://ukrdusha.blogspot.com/2013/08/blog-post.html>; Дух О. Катехитки святої Анни // Енциклопедія Львова / За ред. А. Козицького. Львів: «Літопис», 2010. Том 3. С. 157. URL: https://archive.org/stream/entslv03/entslv03_djvu.txt.

⁶²¹ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а, арк. 9; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1890, С. 128; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Вуянко М. Катедральний собор Воскресіння Христового в Івано-Франківську... С. 165.

⁶²² Скала-Подільська // Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Скала-Подільська>; Скала Подільська. Скала-Подільська громада. Тернопільська область // Тернопільщина. Регіональний інформаційний портал. Дата оновлення: 11.09.2022. URL: <https://irp.te.ua/skala-podilska-skala-podilska-gromada-ternopilska-oblast/>.

1886), зокрема студент 1-го курсу семінарії (1883)⁶²³, 4-го курсу семінарії (1886)⁶²⁴.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 05.12.1886, м. Станиславів, єпископ-святитель – Станиславівський єпископ Юліан Пелеш⁶²⁵.

Цивільний стан – одружений⁶²⁶, дружина – відомості відсутні; вдівець з 1901⁶²⁷.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Приватний сотрудник парафії с. Пасічна Станиславівського деканату (10.12.1886–23.12.1888)⁶²⁸. Дослідниця М. Вуянко зазначає, що «священники з Пасічної запрошувалися на служби в Катедру, особливо під час великих релігійних свят»⁶²⁹.

Сотрудник парафії с. Товмачик (Толмачик) Коломийського повіту Коломийського деканату (23.12.1888–31.12.1890)⁶³⁰. Парохом с. Толмачик був о. Віктор Кисілевський (1844 р. н.)⁶³¹. Парафія с. Толмачик мала матірну церкву св. Трійці (збудовану і посвячену 1852), дочірню церкву Воздвиження Чесного Хреста в с. Іванівці та «прилучене» с. Майдан Граничний⁶³². Метрики з 1758⁶³³ або 1748⁶³⁴. У с. Толмачик був дім пароха (збудований 1847) та дім сотрудника (збудований 1835)⁶³⁵. Освітні заклади: в с. Толмачик – школа етатова системізована (з 1874), кількість дітей греко-католиків шкільного віку 171 (1888), 263 (1890); в с. Іванівка – школа філіальна (з 1874), дітей 118 (1888), 142 (1890)⁶³⁶.

Конкурсний іспит 05-06.05.1890 склав «з достаточним успіхом»⁶³⁷.

⁶²³ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1883. С. 306.

⁶²⁴ Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1886. С. 210.

⁶²⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 260; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Вуянко М. Катедральний собор Воскресіння Христового в Івано-Франківську... С. 165.

⁶²⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1890, С. 128.

⁶²⁷ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1901, С. 87.

⁶²⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Вуянко М. Катедральний собор Воскресіння Христового в Івано-Франківську... С. 165.

⁶²⁹ Вуянко М. Катедральний собор Воскресіння Христового в Івано-Франківську... С. 165.

⁶³⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 136; 1890, С. 128-129; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 220, 265.

⁶³¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 136; 1890, С. 128

⁶³² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 136; 1890, С. 128.

⁶³³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 136.

⁶³⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1890, С. 128.

⁶³⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 136; 1890, С. 128.

⁶³⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 136; 1890, С. 128.

⁶³⁷ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9.

Сотрудник в с. Іванків Борщівського повіту Скальського деканату (02.01.1891–02.02.1893)⁶³⁸. Парохом с. Іванків був о. Іван Кушик (1836 р. н.)⁶³⁹. Парафія с. Іванків мала матірну церкву св. Михайла (збудовану 1841, посвячену 1852), дім пароха (мурований з каменю, збудований 1863), «прилучені» с. Гуштинок і с. Бережанка⁶⁴⁰. Метрики з 1784⁶⁴¹. В с. Іванків школа етатова системізована, дітей 200 (1891)⁶⁴².

Конкурсний іспит 08-09.06.1897 склав «з достатнім успіхом»⁶⁴³.

Системізований сотрудник експонованого сотрудництва с. Сапогів парафії с. Кривче Борщівського повіту Кудринецького деканату (03.02.1893 – 28.10.1908)⁶⁴⁴. У с. Сапогів була «стара» церква Перенесення мощей св. Миколая (збудована 1777, за іншою версією 1877, поправлена (новий дах) 1883)⁶⁴⁵. В с. Сапогів була філіальна системізована школа з українською мовою навчання⁶⁴⁶. У с. Сапогів також були читальня товариства «Просвіта» (40 членів у 1906, 120 членів у 1907) під проводом священника, зерносховища («шпихлір») і селянський хор «під зарядом читальні», громадська позичкова каса⁶⁴⁷. При церкві с. Сапогів були братства чоловіків і жінок, хлопців і дівчат⁶⁴⁸. З 1907 братство тверезості, 210 членів⁶⁴⁹.

Звільнений від конкурсного іспиту на 6 років (1903, 1904)⁶⁵⁰.

Член Товариства святого апостола Петра в Станиславівській єпархії (з 1904)⁶⁵¹.

⁶³⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1891, С. 197-198, 304 (зміни під час друку шематизму), 305 (іменний покажчик); 1892, С. 108; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 87-88, 265.

⁶³⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1891, С. 197; 1892, С. 108.

⁶⁴⁰ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1891, С. 197; 1892, С. 108.

⁶⁴¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1891, С. 197.

⁶⁴² Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1891, С. 197; 1892, С. 108.

⁶⁴³ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9.

⁶⁴⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 192, 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1894, С. 86; 1895, С. 84; 1896, С. 84; 1897, С. 84; 1898, С. 84; 1899, С. 84; 1900, С. 84; 1901, С. 87-88; 1903, С. 96; 1904, С. 96; 1905, С. 96; 1906, С. 118; 1907, С. 121.

⁶⁴⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1894, С. 86; 1895, С. 84; 1896, С. 84; 1897, С. 84; 1898, С. 84; 1899, С. 84; 1900, С. 84; 1901, С. 87-88; 1903, С. 96 (вперше вказано дату – 1777 рік будівництва); 1904, С. 96 (вказано іншу дату – 1877 рік будівництва); 1905, С. 96 (дата будівництва 1877); 1906, С. 118 (вказано дату будівництва 1777, додано, що «поправлена (новий дах) 1883»); 1907, С. 121 (збудовано 1777, поправлено 1883).

⁶⁴⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1894, С. 86; 1895, С. 84; 1896, С. 84; 1897, С. 84; 1898, С. 84; 1899, С. 84; 1900, С. 84; 1901, С. 87-88; 1903, С. 96; 1904, С. 96; 1905, С. 96; 1906, С. 118 (вперше вказано, що з українською мовою навчання); 1907, С. 121 (вказано українську мову навчання).

⁶⁴⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1906, С. 118; 1907, С. 121.

⁶⁴⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1906, С. 118; 1907, С. 121.

⁶⁴⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1907, С. 121.

⁶⁵⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9.

⁶⁵¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1904, С. 213; 1905, С. 215

Парох с. Побереже Станиславівського повіту Єзупільського деканату (29.10.1908 – 10.10.1918+)⁶⁵². У с. Побереже була матірня церква Воскресіння Христового (збудована 1818, посвячена 1828), прилучений «присілок» Бранівка⁶⁵³. Патроном села був о. Михайло Олексинин, парох в Суховолі, та його дружина Анна⁶⁵⁴. В с. Побереже була 2-класна етатова системізована школа з українською мовою навчання⁶⁵⁵. При церкві с. Побереже було церковне братство тверезості, засноване 1874⁶⁵⁶, та звичайні братства чоловіків і жінок⁶⁵⁷. З 1910 читальня товариства «Просвіта»⁶⁵⁸.

Зі спогадів мешканця с. Побереже Василя Ходака: «Було це яких 10 літ перед Першою світовою війною. В тих часах прибув до села новий парох о. Н. Анастасієвський, а також новий управитель школи П. Посацький. Обидва вони одразу стали до громадської праці і від того часу настала виразна зміна в селі. Січовики стали робити свої вправи, чим зацікавили молодь. Крім фізичних вправ, працювали над усуненням п'янства з села і разом з членами «Просвіти» над піднесенням національної свідомості його мешканців та розуміння і шанування своєї гідності. В селі появилася громадська крамниця, яку опісля переорганізовано на кооперативу, а також перша в нашій околиці молочарня, що продавала свої вироби в Народній Торговлі в Станиславові. Така наполеглива та свідомо праця почала приносити свої успіхи. На війта вибрано свого чоловіка, а орендарі один по одному почали покидати свої корчми і село. Кожного року все більше молоді ішло до шкіл. Ця молодь мала теж своєрідний вплив на своїх односельчан. Просвіта, яка мала зразу одну читальню, небавом зорганізувала другу, а опісля й третю, на місце читальні ім. Качковського, що її зорганізував був о. Дума. Серед такого розгару праці прийшла Перша світова війна. Австрійська влада забрала всіх здібних до військової служби чоловіків до війська. Багато їх загинуло на фронтах. В часі війни Побереже зазнало багато знищень, головно, як воєнний фронт опинився на річці Бистриці, а село знайшлося під гарматним обстрілом. Немало натерпілись мешканці села від російської солдатні. В часі української визвольної боротьби Побереже виставило для Української Галицької армії цілу сотню вояків...»⁶⁵⁹.

⁶⁵² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 70-171, 265; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 43, 188; 1910, С. 68; 1911, С. 65; 1912, С. 66; 1913, С. 66; 1914, С. 66; 1925, С. 285 (некролог).

⁶⁵³ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 43; 1910, С. 68; 1911, С. 65; 1912, С. 66; 1913, С. 66; 1914, С. 66.

⁶⁵⁴ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 43; 1910, С. 68; 1911, С. 65; 1912, С. 66; 1913, С. 66; 1914, С. 66.

⁶⁵⁵ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 43; 1910, С. 68; 1911, С. 65; 1912, С. 66; 1913, С. 66; 1914, С. 66.

⁶⁵⁶ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1909, С. 43; 1910, С. 68; 1911, С. 65; 1912, С. 66; 1913, С. 66; 1914, С. 66.

⁶⁵⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1911, С. 65; 1912, С. 66; 1913, С. 66; 1914, С. 66.

⁶⁵⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1910, С. 68.

⁶⁵⁹ Альманах Станиславівської Землі... 1975. С. 773.

Помер: 10.10. 1918, с. Побережжя Станиславівського повіту, коронний край Глаичини і Володимирії, Австро-Угорська імперія⁶⁶⁰ (сьогодні, 2023 – с. Побережжя Єзупільської територіальної громади Івано-Франківського району Івано-Франківської області⁶⁶¹).

Діти: відомості відсутні.

Інші родичі: брати і сестри та інші – відомості відсутні.

Інші однофамільці: **Анастазієвський Микола** (1891–1974), український художник, народився в м. Скала над Збручем (нині, 2023 – смт. Скала Подільська Тернопільської області) в селянській сім'ї, за підтримки митрополита Андрія Шептицького закінчив Академію мистецтв у Кракові, живописець і графік в штаті Міністерства освіти УНР у м. Кам'янець-Подільський (1918–1919), вчитель малювання в середніх школах Помор'я (Польща), з 1945 – у США, помер у м. Міннеаполіс, штат Міннесота⁶⁶².

Вшанування пам'яті: у серпні 1927 в с. Побережжя учасники товариської зустрічі випускників гімназії та учительської семінарії в Станиславові після Богослужіння інціювали панахиду на могилі пароха бл. п. о. Миколи Анастазієвського та директора місцевої школи П. Посацького, двох відомих духовних провідників села⁶⁶³.

Ангелович Михайло (1817–1890).

Народився 06.11.1817⁶⁶⁴, місце народження – відомості відсутні.

Батьки: батько і мати – відомості відсутні.

Освіта: *середня освіта* – відомості відсутні; *вища духовна освіта* – Львівська греко-католицька духовна семінарія (1837–1841), зокрема, студент 3-

⁶⁶⁰ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 9; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 285 (некролог); Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 265; Вуянко М. Катедральний собор Воскресіння Христового в Івано-Франківську... С. 165.

⁶⁶¹ Побережжя // Вікіпедія. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Побережжя_\(село\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Побережжя_(село)); Побережжя // Децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua/locality/30560>.

⁶⁶² Певний Б. П. Анастазієвський Микола // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. Том 1. URL: <https://esu.com.ua/article-44061>; Гах І. «Українець з крові та кости» // Збруч. Дата оновлення: 14.08.2017. URL: <https://zbruc.eu/node/69592>. Додатково див., наприклад: Анастазієвський М. Частина моїх праць в репродукціях з краю і скитальщини. Берхтесгаден, 1948. 40 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/mistetstvo/anastazyevskiy-m-chastyna-moyih-pracz-v-reprodukcziyah-z-krayu-i-skytalsghyny/>; Курилишин К. Часопис «Діло» (Львів, 1880–1939 рр.): матеріали... Т. 7: 1914–1923... С. 156, 224; Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 358, оп. 1, спр. 211. 117 арк.; Центральний державний історичний архів України у м. Львові. Ф. 358, оп. 2, спр. 97. Листи художника Анастазієвського Миколи з Кракова до Шептицького А., 1912–1914 рр., 57 арк.; Скала Подільська. Скала-Подільська громада. Тернопільська область // Тернопільщина. Регіональний інформаційний портал. Дата оновлення: 11.09.2022. URL: <https://irp.te.ua/skala-podilska-skala-podilska-gromada-ternopilaska-oblast/>.

⁶⁶³ Альманах Станиславівської Землі... 1975. С. 144.

⁶⁶⁴ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 15; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

го курсу (1840)⁶⁶⁵, студент 4-го курсу (1841), з 1842 належав до Пресвітерського дому кандидатів, які очікують на свячення⁶⁶⁶. Його однокурсниками і товаришами були, зокрема, Білінкевич Симеон, Качал Стефан, Яримович Іван Петрушевич Антоній, Проскурницький Микола, Танячкевич Данило та інші (всього 47 осіб у 1840, 82 особи у 1842)⁶⁶⁷.

Свячення на ієрея (пресвітера) – 09.06.1842⁶⁶⁸, м. Львів, єпископ-святитель – митрополит Михайло Левицький⁶⁶⁹.

Цивільний стан – одружений, вдівець з 1886⁶⁷⁰, дружина – відомості відсутні.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Адміністратор парафії с. Тумир Станиславівського повіту Устецького деканату Львівської архієпархії (1842–1846)⁶⁷¹. Капелан парафії с. Тумир Станиславівського повіту Устецького деканату Львівської архієпархії (1846–1854)⁶⁷². У с. Тумир є парохіяльна школа (з 1844)⁶⁷³.

Душпастир доїжджаючий парафії с. Маріямпіль Станиславівського повіту (1843–1846)⁶⁷⁴.

Парох с. Тростянець (з 1868 – Тростянці) Бучацького повіту (у 1868–1880 – в складі Товмацького повіту) Устецького деканату Львівської архієпархії, з 1885 – Станиславівської єпархії (1854–1890)⁶⁷⁵. У с. Тростянець (Тростянці) є

⁶⁶⁵ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1840. 300 s. S. 251.

⁶⁶⁶ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1842. 278 s. S. 228 (точніше – у списку «Candidati, qui finito Cursu theologico ordinationem expectant», в перекладі «Кандидати, які очікують рукоположення після закінчення Теологічного курсу»).

⁶⁶⁷ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1840. 300 s. S. 251-252; 1842. 278 s. S. 228-229.

⁶⁶⁸ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 15; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266.

⁶⁶⁹ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1842. 278 s. S. 3.

⁶⁷⁰ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 15; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1857. 255 s. S. 154; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 240.

⁶⁷¹ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 15; Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1843. 275 s. S. 83; 1844. 271 s. S. 82; 1845. 271 s. S. 82; 1848. 275 s. S. 84;

⁶⁷² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 15; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1850. 287 s. S. 87; 1851. 304 s. S. 196.

⁶⁷³ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1844. 271 s. S. 82; 1845. 271 s. S. 82; 1848. 275 s. S. 84; 1850. 287 s. S. 87; 1851. 304 s. S. 196.

⁶⁷⁴ Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 15; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1845. 271 s. S. 81.

⁶⁷⁵ Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10; Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 15; Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266; Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1855. 254 s. S. 152-153; 1856. 260 s. S. 156; 1857. 255 s. S. 154; 1858. 255 s. S. 154; 1859. 241 s. S. 144; 1860. 242 s. S. 144; 1861. 272 s. S. 163; 1862. 272 s. S. 163; 1863.

одна матірня церква св. Трійці⁶⁷⁶, збудована і посвячена («благословлена») 1817⁶⁷⁷. У церкві зберігаються метрики з 1785⁶⁷⁸. Дім пароха дерев'яний, збудований ...⁶⁷⁹. У с. Тростянець є парохіяльна школа (1856–1858)⁶⁸⁰. У 1887 школи нема, а дітей шкільного віку було 72 (1887), 90 (1888), 72 (1890)⁶⁸¹.

Помер: 09 (21).05.1890, с. Тростянці Бучацького повіту, королівство Галичини і Володимирії, Австро-Угорської імперії⁶⁸² (сьогодні, 2023, – с. Тростянці Монастирської міської територіальної громади Чортківського району Тернопільської області⁶⁸³).

Діти: відомості відсутні.

Інші родичі: брати і сестри та інші – відомості відсутні.

Андрієвський (Андрійовський) Йосафат Йосиф (1900–1931?).

Народився 1900⁶⁸⁴, місце народження невідоме;

Батьки: батько і мати – відомості відсутні.

Освіта: середня освіта – відомості відсутні; вища духовна освіта – відомості відсутні.

Чин поставлення на піддякона, свячення на дякона та ієрея (пресвітера) – не здійснювався.

272 s. S. 163; 1864. 272 s. S. 163; 1865. 272 s. S. 163; 1866. 272 s. S. 163; 1867. 272 s. S. 163; 1868. 271 s. S. 199; 1871. 285 s. S. 205; 1872. 279 s. S. 205; 1874. 281 s. S. 205; 1875. 284 s. S. 209; 1876. 289 s. S. 212; 1877. 291 s. S. 213; 1878. 289 s. S. 212; 1879. 286 s. S. 212; 1880. 286 s. S. 212; 1881. 288 s. S. 212-213; 1882. 286 s. S. 212-213; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882. С. 271; 1883. С. 287; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 96.

⁶⁷⁶ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1855. 254 s. S. 152-153; 1856. 260 s. S. 156; 1857. 255 s. S. 154; 1858. 255 s. S. 154; 1859. 241 s. S. 144; 1860. 242 s. S. 144; 1861. 272 s. S. 163; 1862. 272 s. S. 163; 1863. 272 s. S. 163; 1864. 272 s. S. 163; 1865. 272 s. S. 163; 1866. 272 s. S. 163; 1867. 272 s. S. 163; 1868. 271 s. S. 199; 1871. 285 s. S. 205; 1872. 279 s. S. 205; 1874. 281 s. S. 205; 1875. 284 s. S. 209; 1876. 289 s. S. 212; 1877. 291 s. S. 213; 1878. 289 s. S. 212; 1879. 286 s. S. 212; 1880. 286 s. S. 212; 1881. 288 s. S. 212-213; 1882. 286 s. S. 212-213; Шематизм... гр.-кат. Львівської архієпархії... 1882. С. 271; 1883. С. 287; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1886, С. 96; 1887, С. 240; 1888, С. 288; 1890, С. 266-267; 1891, С. 298 (некролог).

⁶⁷⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 288; 1890, С. 266-267.

⁶⁷⁸ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 288; 1890, С. 266-267.

⁶⁷⁹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1888, С. 288; 1890, С. 266-267.

⁶⁸⁰ Schematismus... Archidioeceseos Metropolitanae gr.-cath. Leopoliensis... 1856. 260 s. S. 156; 1857. 255 s. S. 154; 1858. 255 s. S. 154.

⁶⁸¹ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1887, С. 240; 1888, С. 288; 1890, С. 266-267.

⁶⁸² Державний архів Івано-Франківської області. Ф. 504, оп. 1, спр. 330а. арк. 10 (вказано подвійну дату «09(21).05.18902, пов'язану із старим і новим стилями календаря); Блажейовський Д. Історичний шематизм Львівської архієпархії (1832–1944). Том 2... С. 15 (вказано дату 21.05.1890); Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 266 (вказано дату 21.05.1890); Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1891, С. 298 (некролог, вказано дату «21 мая»).

⁶⁸³ Тростянці // Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Тростянці>.

⁶⁸⁴ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 389; Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 270; 1927, С. 130; 1929, С. 154; 1930, С. 164.

Цивільний стан – брат-монах Чину святого Василя Великого, дата вступу до монастиря 1920 або 1922, дата складання довічних обітів – 1922 або 1924⁶⁸⁵.

Душпастирська та суспільна діяльність:

Брат-монах у монастирі Чесного Животворного Хреста Господнього ЧСВВ у м. Бучач (1920–1930)⁶⁸⁶.

Подальша доля невідома з 1931⁶⁸⁷.

Помер: дата і місце смерті – відомості відсутні.

Діти: відомості відсутні.

Інші родичі: брати і сестри та інші – відомості відсутні.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, публікація чергових 20 біограм представників духовенства є продовженням наукового проекту біографічного словника духовенства Станиславівської єпархії / Івано-Франківської митрополії УГКЦ (1885–2020) та комплексної теми «Реабілітована пам'ять: історія УГКЦ в особах» (державний реєстраційний номер УкрІНТЕІ, № 0123U103003), що сприятиме розширенню знань про місце та роль духовенства в національному русі та суспільному житті українців цього регіону в окреслений період.

Звичайно, окремі з опублікованих біограм (наприклад, Й. Абрисовського, М. Абрагамовського, С. Азаркевич, А. Александрович, В.-В. Александровича, Й.-Ю. Алиськевича, І. Амброзяка, Й.-Й. Андрієвського) ще потребують залучення додаткових джерел, як уже відомих, що зберігаються в архівах України, але з «технічних» причин не були опрацьовані співавторами статті, так і виявлення нових документів та усно-історичних свідчень. Значна частина біограм у перспективі буде доповнена, зокрема, фотодокументами, які часто розкидані не тільки у фондах державних архівних установ і наукових бібліотек, але й приватних колекціях.

До перспективних напрямів дослідження у процесі формування біограм належить більш детальне опрацювання та використання матеріалів одного з чотирьох основних джерел проекту – «Вістника Станиславівської єпархії»⁶⁸⁸,

⁶⁸⁵ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 389 (вказано тільки невірну дату обітів – 1924); Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 270 (версія прізвища «Андрійовський», дата вступу 1920, дата обітів 1922); 1927, С. 130 (версія прізвища «Андрієвський», дата вступу 1920, дата обітів 1922); 1929, С. 154 (змінено дата вступу 1922, дата обітів 1924); 1930, С. 164 (дата вступу 1922, дата обітів 1924).

⁶⁸⁶ Блажейовський Д. Історичний шематизм Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії... С. 389 (вказано тільки невірну дату обітів – 1924); Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1925, С. 270 (версія прізвища «Андрійовський», дата вступу 1920, дата обітів 1922); 1927, С. 130 (версія прізвища «Андрієвський», дата вступу 1920, дата обітів 1922); 1929, С. 154 (змінено дата вступу 1922, дата обітів 1924); 1930, С. 164 (дата вступу 1922, дата обітів 1924).

⁶⁸⁷ Шематизм... гр.-кат. Станиславівської єпархії... 1931, С. 161-163 (відсутній в переліку монахів ЧСВВ); 1935, С. 177-180 (відсутній в переліку монахів ЧСВВ); 1938, С. 178-180 (відсутній в переліку монахів ЧСВВ).

⁶⁸⁸ Див.: «Вістник Станиславівської єпархії». Офіційний вісник греко-католицького єпископа у Станиславівській єпархії (1886–1939) // Електронна бібліотека «Чтиво». URL:

що, на нашу думку, заслуговує окремого джерелознавчого дослідження та формування на його основі, наприклад, окремого біобібліографічного довідника (на зразок подібних вище згадуваних і цитованих науково-довідкових видань Костянтина Курилишина про часописи «Діло» і «Галичанин»). У зв'язку із таким «неповним» використанням цього джерела в попередній та даній публікації біограм духовенства, зазначимо, згодом, у чергових публікаціях проекту біографічного словника, буде опубліковано доповнення вибіркою біобібліографічних даних із «Вістника Станиславівської єпархії» до окремих, раніше опублікованих біограм духовенства. Враховуючи ту обставину, що значна частина духовенства Станиславівської єпархії до 1907 р, часу відкриття місцевої духовної семінарії та богословського ліцею, отримувала освіту в інших закладах богословської освіти, то, очевидно, іншим перспективним напрямком дослідження проблеми буде використання особових справ студентів та інших документів, що зберігаються у фонді 451 «Греко-католицька богословська академія, м. Львів» та фонді 691 «Греко-католицька духовна семінарія, м. Відень» Центрального державного історичного архіву України у м. Львові⁶⁸⁹, що дозволить з'ясувати не тільки успішність та духовну формацію студентів, але й їхню попередню освіту, здобуту, як правило, в гімназіях, а відтак реконструювати ще одну сторінку біографії кожного священика.

Окреслені перспективи використання нововідкритих джерел ще раз засвідчують, що наша публікація біограм духовенства стане лише першим етапом у поглибленому дослідженні соціально-історичного портрету духовенства Станиславівської єпархії, а згодом – Івано-Франківської єпархії / архієпархії і митрополії УГКЦ.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА (REFERENCE):

1. Abrahamovych Orest Ostapovych. *Wikipedia*. Retrieved from: https://uk.wikipedia.org/wiki/Абрагамович_Орест_Остапович (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
2. Abrahamovska (Voloshchuk). *Rodovid*. Retrieved from: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:927864> (in Ukrainian).
3. Abrahamovska-Hrytsko-Kibiuk Stefaniia Stepanivna. *Wikipedia*. Retrieved from: https://uk.wikipedia.org/wiki/Абрагамовська-Грицько-Кібіук_Стефанія_Степанівна (in Ukrainian).
4. Abrahamovskiy (prizvyshche). *Ternopedia*. Retrieved from: [https://ternopedia.te.ua/index.php/Абрагамовський_\(прізвище\)](https://ternopedia.te.ua/index.php/Абрагамовський_(прізвище)) (in Ukrainian).
5. Abrahamovskiy Zenovii. *Ternopedia*. URL: https://ternopedia.te.ua/index.php/Зеновій_Абрагамовський (in Ukrainian).
6. Abrahamovskiy Zenovii Mykhailovych. *Wikipedia*. Retrieved from: https://uk.wikipedia.org/wiki/Абрагамовський_Зеновій_Михайлович (in Ukrainian).
7. Abrahamovskiy Myroslav, nar. 1908. *Rodovid (Ukraina)*. Retrieved from: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:927863> (in Ukrainian).

https://chtyvo.org.ua/authors/Vistnyk_Stanyslavivskoi_eparkhii/; «Вістник Станиславівської єпархії» (1886–1939, 1942) // Наукова бібліотека Івано-Франківської академії Івана Золотоустого, фонд митрополита Андрея Шептицького, окремі папки за роками видання.

⁶⁸⁹ Див.: Центральний державний історичний архів України у м. Львів. Ф. 451. Греко-католицька богословська академія, м. Львів, 1783–1945 pp., опис 2. 56 с. URL: <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20451%20op.2.pdf>; Центральний державний історичний архів України у м. Львів. Ф. 691. Греко-католицька духовна семінарія, м. Відень, 1854–1892 pp., опис 1. 11 с. URL: <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20619.pdf>.

8. Abrahamovskyi Myroslav, 1908. *Rodovid (Serbiia)*. Retrieved from: <https://sr.rodovid.org/wk/Особа:927863> (in Serbian).
9. Abrahamovskyi Mykhailo, nar. 1872, pom. 13 lystopada 1943. *Rodovid (Ukraina)*. Retrieved from: <https://uk.rodovid.org/wk/Замис:927862> (in Ukrainian).
10. Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka: Arkhiv. Retrieved from: <http://aphn-journal.in.ua/archives> (дата звернення: 25.02.2023). (in Ukrainian).
11. Alfavitnyi pokazhchyk po personaliiam. Litera «А». *Arkhiv Instytutu istorii Tserkvy Ukrainskoho katolytskoho universytetu*. Retrieved from: <http://ichistory.org.ua/proekty/katalogy-arhivu-iits/alfavitnyi-pokazhchyk-po-personaliam-a/> (in Ukrainian).
12. Almanakh Stanyslavivskoi Zemli: Zbirnyk materialiv do istorii Stanyslavova i Stanyslavivshchyny / Redkol.: I. Stavnychiy ta in. Redaktor-uporiadnyk B. Kravtsiv. NTSh. Ukrainskyi arkhiv, t. XXVIII. Niu-York – Toronto – Miunkhen: Komisiia rehionalnykh doslidiv i publikatsii NTSh, Vyd-nia TsK Stanyslavivshchyny, 1975. XV+959 s. (in Ukrainian).
13. Almanakh Stanyslavivskoi Zemli: Zbirnyk materialiv do istorii Stanyslavova i Stanyslavivshchyny. Tom II / Redkol.: D. Boichuk ta in. Redaktor-uporiadnyk M. Klymyshyn. NTSh. Ukrainskyi arkhiv, t. XXIX. Niu-York – Paryzh – Sidnei – Toronto: Komisiia rehionalnykh doslidiv i publikatsii NTSh, TsK Stanyslavivshchyny, Lileia-NV, 1985. 900 s. (in Ukrainian).
14. Ambroziak – karta i pokhodzhennia prizvyshcha. *Ridni*. Retrieved from: <https://ridni.org/karta/амброзяк> (in Ukrainian).
15. Anna Sulimovych do Volodymyra Moroza [Lyst 11 sichnia 2018] // Pryvatnyi arkhiv istoryka Volodymyra Moroza (tsytovano za doslidzhenniam Volodymyra Moroza). (in Ukrainian).
16. Ananevych Yosafat Omelian // Entsyklopediia ukrainoznavstva. Slovnykova chastyna: [v 11 t.] / Hol. red. V. Kubiiovych; Naukove tovarystvo imeni T. Shevchenka. Paryzh – Niu-York: Vyd-vo «Molode zhyttia», 1955–1995. T. 1: [Aviatsiia – Holovna Ruska Rada]. 1955. 400 s. S. 42. (in Ukrainian).
17. Ananevych N. Nebudenna rozpovid pro monashu spilnotu ta yii zasnovnyka (Istoriia dushpastyrs'koho sluzhinnia ottsia-yeromonakha Omeliana Yosafata Ananevycha). *Sambirsko-Drohobyt'ska yeparkhiia UGCC*. Data onovlennia: lypen 2012. Retrieved from: <http://www.sde.org.ua/zmi/zvoda/item/2259-nebudenna-rozpovid-pro-monashu-spilnotu-ta-jiji-zasnovnyka.html?tmpl=component&print=1> (in Ukrainian).
18. Ananevych N. Mii Hospody [vmishcheno korotku biohrafiiu o. Omeliana Ananevycha]. *Na shliakhu navernennia*. Data onovlennia 01.11.2012. Retrieved from: <http://ukrdusha.blogspot.com/2013/08/blog-post.html>. (in Ukrainian).
19. Anastazievskyi M. Chastyna moikh prats v reproduktziiakh z kraiu i skytalschyny. Berkhtesgaden, 1948. 40 s. Retrieved from: <https://diasporiana.org.ua/mistetstvo/anastazievskiy-m-chastyna-moyih-pracz-v-reprodukcziyah-z-krayu-i-skytalschyny/> (in Ukrainian).
20. Antsyshkin I. Ukrainski brantsi moskovskykh monastyriv. *Istoriia religii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2020. Vyp. 2 (30). S. 20-28. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/574> (in Ukrainian).
21. Arkhyieparkhiialni visty. *Dilo*. 1936. № 231 (sereda, 14 zhovtnia). S. 4. Retrieved from: <https://libraria.ua/issues/192/20349/?PageNumber=8&ArticleId=755891&Search=%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%B9%20%D1%82%D0%B5%D0%B0%D1%82%D1%80> (in Ukrainian).
22. Arkhyvy Sybiri. Pod hryfom «Sekretno». 1940 – 1956 hh. V narymskoi dalnei storonie: etnicheskie deportatsiy v Tomskuiu oblast. Sbornyk dokumentov i materyalov. Tomsk – Moskva: Vodolei Publishers, [b. r.]. 448 s. Retrieved from: https://nkvd.tomsk.ru/content/editor/Museum%20NKVD/Izдания_Muzeuma/1940-1956-v_narymskoj_dalnej_storone_compressed.pdf (in Russian).
23. Berezhanska zemlia: istorychno-memuarnyi zbirnyk. [Tom 1] / NTSh. Ukrainskyi arkhiv, T. XIX; poruchyly do druku V. Lev, V. Stetsiuk. Niu-York – Paryzh – Sydnei – Toronto, 1970. 877 s. (in Ukrainian).
24. Berezhanska zemlia: istorychno-memuarnyi zbirnyk. Tom 2 / NTSh. Ukrainskyi arkhiv, T. XIX; Redaktsiina kolehiia: Lev Babii, Volodymyr Bednarskyi, Bohdan Melnyk. Toronto – Niu-York – Paryzh – Sydnei – Berezhan'y – Kozova: Holovnyi komitet Berezhanshchyny i Kozivshchyny, 1998. 899 s. (in Ukrainian).
25. Blahodarenie. *Halychanyn*. 1895. Ch. 102 (9(21) maia.). S. 4. (in Ukrainian).
26. Blahodarenie. *Halychanyn*. 1897. Ch. 122 (31 maia (12 iunია)). S. 4. (in Ukrainian).
27. Blazejowskyj D. Beresteiska re-uniiia ta ukrainska istorychna dolia i nedolia. T. 2: Kyivska Vselsenska Tserkva v diaspori (1751–1988). Львів: Каменяр, 1999. 1335 s. (in Ukrainian).
28. Blazejowskyj D. Historical schematism of the Lviv Archdiocese (1832–1944). Volume 1: Administration and parishes. Lviv – Kyiv: KM Akademiia, 2004. 1004 p. (in English).
29. Blazejowskyj D. Historical schematism of the Lviv Archdiocese (1832–1944). Volume 2: Clergy and religious congregations. Lviv - Kyiv: KM Academy, 2004. 570 p. (in English).
30. Blazejowskyj D. Historical schematism of the Przemyśl eparchy with the inclusion of the Apostolic Administration of Lemkivshchyna (1828–1939). Lviv: Kamenyar, 1995. 1008 p. (in English).
31. Blazejowskyj D. Historical schematism of the Stanislavivsk (Ivano-Frankivsk) eparchy from its foundation to the beginning of the Second World War (1885–1938). Lviv: Missioner, 2002. 450 p. (in English).

32. Blazejowskyj D. Students of the Byzantine-Kiev rite in papal colleges and seminaries, universities and institutes of Central and Western Europe (1576–1983) / Notes of the ChSVV, series 2, section 1, volume 43. Rome: OO Publishing House. Vasiliyan, 1984. 366 p. (in English).
33. Blazejowskyj D. Schematism of the Ukrainian Catholic Church in the Diaspora (1884–1988) / Notes of the Ukrainian Catholic Church, Series II, Section 1. Rome: Ukrainian Catholic Church, 1988. 1318 p. (in English).
34. Blakytyni M. M. Biohrafichni materialy na storinkakh chasopysiv «Chernyovskoye eparchyal'nye yzvestiya» ta «Vera y zhyzn». *Sivershchyna v istorii Ukrainy*: Zb. nauk. pr. Kyiv: Hlukhiv, 2010. Vyp. 3. S. 230-232. Retrieved from: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/67834> (in Ukrainian).
35. Bohdan S., Kozak M. Zghadaimo i pamiataimo (Ubyti sviashchenyky. Represovani sviashchenyky). *Svoboda*. 2000. 16 chervnia. Ch. 24. S. 29. Retrieved from: <http://www.svoboda-news.com/архiv/pdf/2000/Svoboda-2000-24.pdf> (in Ukrainian).
36. Boiko Yu. Vidnaideno lyst, yakyi rozpovidaie pro istoriiu monastyria studytiv u Dori. *Halinfo*. Data onovlennia: 04.10.2018. Retrieved from: https://galinfo.com.ua/articles/vidnaideno_lyst_yakyy_rozpovidaie_pro_istoriyu_monastyrya_studytiv_u_dori_296_984.html (data zvernennia: 19.04.2023). (in Ukrainian).
37. Bublyk T., o. Stanovyshche hreko-katolytskoho dukhovenstva Lvivskoi arkhieparchii pid chas pershoi bilshovyt'skoi okupatsii (1939–1941). *Kovcheg: naukovyi zbirnyk z tserkovnoi istorii / vidp. red. O. Turii*. Lviv: Vyd-vo UKU, 2018. Ch. 8. S. 58-71. Retrieved from: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/> (in Ukrainian).
38. Bulanova N. Rymo-katolytski hromady ta klir na Katerynoslavshchyni v 1920-kh rr.: vzaiemyny z vladoiu. *Istoriia religii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2019. [Vyp. 1]: (Naukovyi shchorichnyk "Istoriia religii v Ukraini". 2019. Vyp. 29. [Ch. 2]). S. 43-50. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/546> (in Ukrainian).
39. Buchach i Buchachchyna: Istoryko-memuarnyi zbirnyk / Redaktsiina kolehiia: M. Ostroverkha (hol. red.) ta in.; NTSh; Ukr. arkhiv, t. XXVII. Niu-York – London – Paryzh – Sydnei – Toronto, 1972. 943 s. (in Ukrainian).
40. V UkrINTEI zareiestrovano nauково-doslidnu temu «Reabilitovana pamiat: istoriia UHKTs v osobakh». *Kafedra istorii Ukrainy ta metodyky vykladannia istorii. Prykarpatskyi natsionalnyi universytet imeni Vasylia Stefanyka*. Retrieved from: <https://kiu.pnu.edu.ua/2023/07/03/v-ukrintei-zareiestrovano-naukovo-doslidnu-temu-reabilitovana-pam-iat-istoriia-uhkts-v-osobakh/?fbclid=IwAR25eIMCgv8BA5WoOAOOrmljLUPNfVJwH88wmHJ8AyzvIOnyXJRqUrmWU6oA> (in Ukrainian).
41. V UkrINTEI zareiestrovano nauково-doslidnu temu «Reabilitovana pamiat: istoriia UHKTs v osobakh». *Ivano-Frankivska akademiia Ivana Zolotoustoho*. Data onovlennia: 27.06.2023. Retrieved from: <http://ifaiz.edu.ua/novyny/1112-v-ukrintei-zareiestrovano-naukovo-doslidnu-temu-reabilitovana-pamiat-istoriia-uhkts-v-osobakh.html?fbclid=IwAR38SDmZceOWVro3aFe0KSesZwDQefCRk1ecGp9RDPCR5o2K8Gy2JCPtAGY> (in Ukrainian).
42. Vashkivetska hromada: Kartka hromady. *Vashkivetska miska hromada, Vyzhnytskyi raion, Chernivetska oblast*. Retrieved from: <https://vashkivetska-gromada.gov.ua/structure/> (in Ukrainian).
43. Viddil rukopysiv Lvivskoi natsionalnoi biblioteky imeni V. Stefanyka NAN Ukrainy (VR LNNB). F. 11, spr. 521 / p. 54. Ambroziak Ivan. Lyst do Barvinskoho Oleksandra Hryhorovycha, 1911 r., s. Kobaky, 4 ark. (in Ukrainian).
44. Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia istorychna: Arkhiv nomeriv. Retrieved from: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/history/issue/archive> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
45. «Visnyk Peremyskoi yeparkhii» («Вѣстникъ Перемыской епархіи», «Вістник епархії Перемискої»). Ofitsiyni visnyk hreko-katolytskoho yepyskopa u Peremyskii yeparkhii (1889–1918). *Elektronna biblioteka «Chtyvo»*. Retrieved from: https://chtyvo.org.ua/authors/Visnyk_Peremyskoi_jeParkhii/ (in Ukrainian).
46. «Vistnyk Stanyslavivskoi yeparkhii». Ofitsiyni visnyk hreko-katolytskoho yepyskopa u Stanyslavivskii yeparkhii (1886–1939). *Elektronna biblioteka «Chtyvo»*. Retrieved from: https://chtyvo.org.ua/authors/Vistnyk_Stanyslavivskoi_eparkhii/ (in Ukrainian).
47. «Vistnyk Stanyslavivskoi yeparkhii» (1886–1939, 1942). *Naukova biblioteka Ivano-Frankivskoi akademii Ivana Zolotoustoho, fond mytropolita Andreia Sheptytskoho*, okremi papky za rokamy vydannia. (in Ukrainian).
48. Volynets N., Melnychuk B. Abrahamovskiy Zenovii Mykhailovych. *Ternopil'skyi entsyklopedychnyi slovnyk: u 4-kh t. / redkol.: H. Yavorskyi ta in.* Ternopil: Vydavnycho-polihrafichnyi kombinat «Zbruch», 2010. T. 4. S. 5. Retrieved from: https://archive.org/details/tec00/tec_4/ (in Ukrainian).
49. Volynskiy blahovisnyk: [Arkhiv vydannia]. Retrieved from: <http://vb.vpba.edu.ua/journal-numbers> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
50. Voloshyn L. V. Karpiuk Mariia Vasylivna. *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy* [Elektronnyi resurs] / Redkol.: I. M. Dziuba, A. I. Zhukovskiy, M. H. Zhelezniak [ta in.]; NAN Ukrainy, NTSh. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy, 2012. Retrieved from: <https://esu.com.ua/article-10139> (in Ukrainian).
51. Vuianko M. Katedralnyi sobor Voskresinnia Khrystovoho v Ivano-Frankivsku – Stanyslavovi. Druha polovyna KhIKh – seredyna KhKh st. Ivano-Frankivsk: Nova Zoria, 2022. 440 s. (in Ukrainian).

52. Havryliuk Yu. Abrahamovych Davyd. *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy* [Elektronnyi resurs] / Redkol.: I. M. Dziuba, A. I. Zhukovskiy, M. H. Zhelezniak ta in.; NAN Ukrainy, NTSh. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy, 2011. Retrieved from: <https://esu.com.ua/article-42197> (in Ukrainian).
53. Hałagida I. «I vas peresliduvaty budut...» Shtyrykhy do istorii represii proty Ukrainskoi-Hreko-Katolytskoi Tserkvy v Polshchi u 1944–1957 rr. / perekł. z pol. H. Teodorovych. Lviv: Vyd-vo UKU, 2017. 356 s.+8 il. Retrieved from: https://www.academia.edu/34513870/I_Vas_peresliduvaty_budut_Shtyrykhy_do_istorii_represii_protiv_Ukrainської_Greko_Katoliцької_Cerkvi_v_Polshchi_u_1944_1957_pp_Lьвів_2017_356_c. (in Ukrainian).
54. Halyk V. Trylohiia Yurii Stetsyka z istorii vasylianskykh monastyriiv Peremyshl'skoi yeparkhii XVIII st. *Drohobyskyi kraieznavchyi zbirnyk* / red. kol. L. Tymoshenko (hol. red.), L. Voitovych, H. Hmiterek ta in. Drohobych: Kolo, 2017. Vyp. XIX–KhKh. S. 509-516. Retrieved from: https://dspu.edu.ua/biblioteka/wp-content/uploads/2017/11/K_zbirn_istor_19_20_1-548.pdf. (in Ukrainian).
55. Halyk V. Uchytel Ivana Franka o. Ivan-Yulian Nimylovych: malovidomi fakty do biohrafii. *Drohobyskyi kraieznavchyi zbirnyk* / red. kol. L. Tymoshenko (hol. red.), L. Voitovych, H. Hmiterek ta in. Drohobych: Kolo, 2017. Vyp. XIX–KhKh. S. 263-271. Retrieved from: https://dspu.edu.ua/biblioteka/wp-content/uploads/2017/11/K_zbirn_istor_19_20_1-548.pdf (in Ukrainian).
56. Halychyna: naukovyi i kulturno-prosvitniyi kraieznavchyi chasopys: Arkhiv. Retrieved from: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/istgal/issue/archive> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
57. Haliv M., Ohar A. Radianski represii proty dukhovenstva Hreko-Katolytskoi Tserkvy u 1944 – 1947 rr. (na prykladi biohrafii o. Ivana Kotiva). *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats DDPU imeni Ivana Franka. Serii Istorii*. 2021. № 6 (48). S. 319-341. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.6/48.228500> (in Ukrainian).
58. Halushko M. V. Ukrainski chasopysy Stanislava (1879–1944 rr.): istoryko-bibliohrafichne doslidzhennia / Nauk. red.-konsultant M. M. Romaniuk. Lviv: Feniks, 2001. 304 s. (in Ukrainian).
59. Hakh I. «Ukrainets z krovy ta kosty». *Zbruch*. Data onovlennia: 14.08.2017. Retrieved from: <https://zbruc.eu/node/69592> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
60. Hensorskyi V. Vykladach Volynskoi dukhovnoi seminarii Hermohen Ivanovych Shymanskyi – vydatnyi ukrainskyi liturhist ta bohoslov XX stolittia. *Volynskiy blahovisnyk*. 2020. № 8. C. 183-201. DOI: <http://doi.org/10.33209/2519-4348-2707-9627-2020-8-80> (Retrieved from: <http://vb.vpba.edu.ua/ua/2071>). (in Ukrainian).
61. Hirik S. I. Abrahamovych Zakhariia. *Velyka ukrainska entsyklopediia*. Retrieved from: https://vue.gov.ua/Абрагамович_Захарія (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
62. Hishchynskyi V. Otets Partenii Lomykovskiy, monakh, vasyliianyn, dyplomat, metsenat. *Istoriia religii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2022. Vyp. 4. S. 15-25. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1439>. (in Ukrainian).
63. Holovchuk P. Ukrain'ska hreko-katolytska parokhiia v s. Deviatyna (Bosniia). Do storichchia. Retrieved from: http://www.infoukes.com/koukyu/html/100_years_of_devetina.HTM. (in Ukrainian).
64. Horodenshchyna: istorychno-memuarnyi zbirnyk / Zredahuvav M. H. Marunchak; NTSh. Ukrain'skyi arkhiv, t. XXXKhIII. Niu-York – Toronto Vinnipeh, 1978. 871 s. (in Ukrainian).
65. Horiacha M. Spohad ottsia Ivana Muzychky pro taiemni sviachennia yepyskopiv u 1977 rotsi ta shliakh do yikh vyznannia Apostolskoii stolytseiu. *Kovcheg: naukovyi zbirnyk z tserkovnoi istorii* / vidp. red. O. Turii. Lviv: Vyd-vo UKU, 2018. Ch. 8. S. 378-410. Retrieved from: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/>. (in Ukrainian).
66. Hrabovetskyi V. Istorii Ivano-Frankiv'ska (Stanislavova). Z naidavnishykh chasiv do pochatku KhKh stolittia. Chastyna 1. Ivano-Frankivsk: Nova zoria, 1999. 304 s. (in Ukrainian).
67. Dashkevych Ya. Obiektivne i subiektivne v prosopohrafii. *Dashkevych Ya. Maisternia istoryka: Dzhereloznavstvo ta spetsialni istorychni dystsypliny* / Lvivske viddilennia IUAD im. M. S. Hrushevskoho NAN Ukrainy. Lviv: Literaturna ahentsiia «Piramida», 2011. S. 238–244. (in Ukrainian).
68. Deliatynskyi R., Yehreshii O., Maslii O., Halian T. Biohrafichnyi slovnyk dukhovenstva Stanyslavivskoi (Ivano-Frankivskoi) yeparkhii – mytropoliï Ukrainskoi Hreko-Katolytskoi Tserkvy (1885–2020): obgruntuvannia naukovoï proektu ta pershi biohramy na literu «A», chastyna 1: Abrysovskiy Yosyf (1835–1916), Abrysovskiy Omelian (1864–1928), Avdykovych Teodozii (1854–1887), Avdykovskiy (Avdykovych) Apollonii (1815–1889). *Dobryi Pastyr: naukovyi visnyk Ivano-Frankivskoi akademii Ivana Zolotoustoho UHKTs. Bohoslov'ia. Filozofia. Istorii*. 2022. Vyp. 17. S. 209-246. DOI: <https://doi.org/10.52761/2522-1558.2022.17.16>. (in Ukrainian).
69. Deliatynskyi R. Stanyslaviv'ska hreko-katolytska dukhovna seminariia u 1907–1918 rr.: stanovlennia i rozvytok. *Spheres of Culture: Journal of Philology, History, Social and Media Communication, Political Science, and Cultural Studies*. Volume 8 / Maria Curie-Sklodovska University in Lublin, Faculty of Humanities, Branch of Ukrainian Studies. Lublin, 2014. S. 308-317. (in Ukrainian).
70. Deliatynskyi R. I. Stanyslaviv'ska yeparkhiia Hreko-Katolytskoi Tserkvy v suspilnomu zhytti Halychyny (1885–1946 rr.): dysertatsiia na zdotuttia nauk. st. kand. ist. nauk: spets. 07.00.01 – «Istorii Ukrainy». Ivano-Frankivsk, 2017. 390 s. (in Ukrainian).

71. Deliatynskiy R. Shematyzm Stanyslavivskoi yeparkhii (1886–1938 rr.): osoblyvosti istorychnoho dzherela. *Naukovyi visnyk Ivano-Frankivskoi teolohichnoi akademii UHKTs «Dobryi pastyr»: Zbirnyk naukovykh prats. Teolohiia*. 2011. Vyp. 4. S. 175–204. Retrieved from: <http://journal.ifaiz.edu.ua/index.php/gp/article/view/346>. (in Ukrainian).
72. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 12, op. 1, spr. 21. Zvity nachalnykiv hromad pro killist naselennia i khudoby, spysky naselenykh punktiv, spyrzavodiv, likuvalnykh ustanov, medychnoho personalu, uniatskykh tserkov i sviashchenykyv u poviti, 18 lypnia 1916 r. – 26 hrudnia 1916 r., ark. 115zv. (in Ukrainian).
73. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti. F. 62, op. 1, spr. 52. Lystuvannia z Chernivetskyim hubernatorom, viiskovymy chastynamy i politseiskymy uriadovtsiamy pro naiavnist u poviti zavodiv, fabryk, pro vlashtuvannia yarykh i ozymykh posiviv, spysky uniatskykh i katolytskykh tserkov i sviashchenykyv ta inshi pytannia, 25.06. – 26.12. 1916 r., ark. 70, 109zv., 120zv. (in Ukrainian).
74. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504: Stanislavska hreko-katolytska yepyskopska konsystoriia, m. Stanislav Stanislavskoho povitu Stanislavskoho voievodstva». Opys 1. 163 ark. Retrieved from: https://drive.google.com/file/d/1gwjZY3L4UCLt_WCTsuiZ4kCb6-H1NEoE/view. (in Ukrainian).
75. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 195a. Knyha obliku sviashchenykyv Stanyslavivskoi yeparkhii, 04.12.1873–31.03.1944 rr., t. 4, 200 ark. (in Ukrainian).
76. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 219. Zaiavy pro pryiniattia v dukhovnu seminarii, 17.01.1879– 02.01.1891 rr., 60 ark. (in Ukrainian).
77. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 231. Osobova sprava sviashchenyky Petrytskoho Pavla, 27.08.1880–29.11.1887 rr., 8 ark. (in Ukrainian).
78. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 321. Spysky vypusnykyv Stanyslavivskoi yeparkhii i dani pro yikh uspishnist i povedinku, 22.07.–09.11.1887 r., 28 ark. (in Ukrainian).
79. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 322. Lystuvannia z dekanatamy pro nadannia materialnoi dopomohy okremym sviashchenykykam, 01.05.–07.06.1887 r., 38 ark. (in Ukrainian).
80. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 326. Osobova sprava sviashchenyky Dolnytskoho Kyryla, 14.10.–03.12.1887 r., 10 ark. (in Ukrainian).
81. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 327. Osobova sprava sviashchenyky Protsyky Hryhoriia, 01.11.–30.11.1887 r., 7 ark. (in Ukrainian).
82. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 328. Osobova sprava sviashchenyky Hamoraka Teodora, 04.11.–05.12.1887 r., 10 ark. (in Ukrainian).
83. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 329. Osobova sprava sviashchenyky Krasytskoho Mykoly, 01.11.–03.11.1887 r., 7 ark. (in Ukrainian).
84. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 330a. Metryka kliru Stanyslavivskoi yeparkhii za 1887–1941 rr., m. Stanyslaviv, t. 1, 198 ark. (in Ukrainian).
85. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 330b. Metryka kliru Stanyslavivskoi yeparkhii za 1887–1941 rr., m. Stanyslaviv, t. 2, 199 ark. (in Ukrainian).
86. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 330v. Metryka kliru Stanyslavivskoi yeparkhii za 1887–1941 rr., m. Stanyslaviv, t. 3, 201 ark. (in Ukrainian).
87. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 330h. Metryka kliru Stanyslavivskoi yeparkhii za 1887–1941 rr., m. Stanyslaviv, t. 6, 338 ark. (in Ukrainian).
88. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 330d. Metryka kliru Stanyslavivskoi yeparkhii za 1887–1941 rr., m. Stanyslaviv, t. 5, 201 ark. (in Ukrainian).
89. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 349. Zaiavy sviashchenykyv pro dopusk yikh na konkursnyi ekzamen, 06.09.–03.10.1888 r., m. Stanislaviv, 101 ark. (in Ukrainian).
90. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 468. Osobova sprava sviashchenyky Brykovycha Yoana, 08.03.1893–19.12.1899 rr., 18 ark. (in Ukrainian).
91. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 750. Osobova sprava sviashchenyky Zhupanskoho Pavla, 20.08.1908–20.01.1913 rr. 13 ark. (in Ukrainian).
92. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 778. Osobova sprava sviashchenyky Baziuksa Teodora, 28.05.1913–12.02.1918 rr., 18 ark. (in Ukrainian).
93. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 779. Osobova sprava sviashchenyky Tomashivskoho Petra, 28.08.1913–17.09.1917 rr., 8 akr. (in Ukrainian).
94. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 780. Osobova sprava sviashchenyky Isaiva Ivana, 20.05.1914–04.08.1915 rr., 11 ark. (in Ukrainian).
95. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 1182. Zaiava Doryky Romana, studenta dukhovnoi seminarii pro pryznachennia yoho sviashchenykom, 04.08.1934–07.06.1935 rr., 15 ark. (in Ukrainian).
96. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 1183. Zaiava Vandzhury Oleksiia-Mykoly, studenta dukhovnoi seminarii, pro pryznchennia sviashchenykom, 17.06.1935–27.06.1939 rr., 26 ark. (in Ukrainian).
97. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 1184. Zaiava Nadrahy Oleksiia, studenta dukhovnoi seminarii, pro pryznchennia sviashchenykom, 01.08.1935–24.06.1939 rr., 33 ark. (in Ukrainian).
98. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 1185. Osobova sprava Kushnirchuka Dmytra, studenta dukhovnoi seminarii, 24.08.1935–26.06.1939 rr., 36 ark. (in Ukrainian).

99. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 1186. Osobova sprava Pohoretskoho Oresta, studenta dukhovnoi seminarii, 04.04.1935–26.06.1939 rr., 27 ark. (in Ukrainian).
100. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 1187. Osobova sprava Vozniaka Volodymyra, studenta dukhovnoi seminarii, 25.06.1935–01.06.1939 rr., 36 ark. (in Ukrainian).
101. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. 504, op. 1, spr. 1194. Osobova sprava sudenta dukhovnoi seminarii Pasichniaka Onufriia ta zvity dushpastyriv Tlumatskoho povitu za 1937–1938 rr., 30.11.1938–26.06.1939 rr., 38 ark. (in Ukrainian).
102. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti. F. 631, op. 2, spr. 94. Metrychna knyha reiestratsii shliubiv tserkvy s. Opryshivtsi, 27.02.1875 – 24.09.1929, 140 ark. (in Ukrainian).
103. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. R-388, op. 1d, spr. 480. Osobovi kartky sviashchenykyv, T. 1 «B-L», 79 ark. (in Ukrainian).
104. Derzhavnyi arkhiv Ivano-Frankivskoi oblasti (DAIFO). F. R-388, op. 1d, spr. 481. Osobovi kartky sviashchenykyv, T. 2 «M-Ya», 87 ark. (in Ukrainian).
105. Derzhavnyi arkhiv Ternopilskoi oblasti (DATO). F. 7. Berezhanske povitove starostvo, m. Berezhanly Ternopilskoho voievodstva (1919–1939 rr.), op. 1, spr. 275. Zaiavy i dokumenty okremykh osib pro vydachu yim pasportiv na vyizd za kordon. Tom I (1934). 107 ark. (in Ukrainian).
106. Derzhavnyi arkhiv Ternopilskoi oblasti (DATO). F. 322, op. 1, spr. 60. Vidomosti nachalnykyv povitiv pro vasyliianski ta iezuitski monastyri y kilkist uniatskykh i pravoslavnykh sviashchenykyv, ark. 25zv. (in Ukrainian).
107. Derzhavnyi arkhiv Ternopilskoi oblasti (DATO). F. R-3572, op. 2, spr. 688. Metrychna knyha pro narodzhennia s. Kozivka Kozivskoho raionu (1866–1942 rr.), 183 ark. (in Ukrainian).
108. Derzhavnyi arkhiv Ternopilskoi oblasti (DATO). F. R-3572, op. 2, spr. 695. Metrychna knyha pro smert selyshche Kozova, sela Viktorivka, Teofipilka, Helenkiv, Dybshche, Kozivka Kozivskoho raionu za 1863-1942 roky, 502 ark. (in Ukrainian).
109. Derzhavnyi arkhiv Chernivetskoï oblasti (DACHVO). F. 283, op. 1, spr. 5. Protokoly pokazanyi zhytelei Chernovyt'skoi hubernyy o zlodeianiakh avstriyskykh vlastei pry otstupleny. 1914 – 1915 rr. ark. 27.
110. Derzhavnyi arkhiv Chernivetskoï oblasti (DACHVO). F. 283, op. 1, spr. 217. Spyky uniatskykh tserkov i sviashchenykyv Chernivetskoï hubernii, 05.09. – 01.12.1916 r., ark. 40zv. (in Ukrainian).
111. Dziubyna S. I stverdly dilo ruk nashykh. Spohady. Varshava: Vydavnytstvo «Ukrainskyi arkhiv», 1995. 536 s. S. 89-102. Retrieved from: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/22198/file.pdf> (in Ukrainian).
112. Dybshche, Kozivska hromada, Ternopil'ska oblast. *Ternopilshchyna. Rehionalnyi informatsiinyi portal*. Retrieved from: <https://irp.te.ua/dybshche-kozivska-gromada-ternopil'ska-oblast/> (in Ukrainian).
113. Didukh Ivan Ostapovych. *Ternopilshchyna. Rehionalnyi informatsiinyi portal*. Retrieved from: <https://irp.te.ua/didukh-ivan-ostapovy-ch/>. (in Ukrainian).
114. Drabchuk I. Vykreshcheni karaimy. *Nova Zoria: chasopys UHKTs*. Data onovlennia: 25.02.2022. Retrieved from: <https://novazoria.com.ua/?p=14402> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
115. Drabchuk I. Vykreshcheni karaimy. *Natsionalnyi zapovidnyk «Davniy Halych»*. Retrieved from: <http://davniyhalych.com.ua/novini/item/1351-vuhrecheni-karaimu> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
116. Drabchuk I. Sviashchenyky Halycha XIX stolittia. *Ivano-Frankivska oblasna orhanizatsiia Natsionalnoi spilky kraieznavtsiv Ukrainy*. Data onovlennia: 30.11.2020. Retrieved from: http://ifoonsku.ucoz.ua/news/svjashhenniki_galicha_khikh_stolittja/2020-11-30-7535 (in Ukrainian).
117. Drohobyt'skyi kraieznavchyi zbirnyk: Arkhiv vydannia. Retrieved from: <https://dspu.edu.ua/biblioteka/drohobitskyi-kraieznavchyi-zbirnyk/> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
118. Dudka S. Rodyna pravoslavnoho sil'skoho sviashchenyky v druhiy polovyni XVIII st. (za materialamy spovidnykh rozpysiv sela Povstyn Pyriatynskoi protopopii Kyivskoi yeparkhii). *Istoriia rehii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2019. [Vyp. 1]: (Naukovyi shchorichnyk "Istoriia rehii v Ukraini". 2019. Vyp. 29. [Ch.2]). S. 19-25. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/542> (in Ukrainian).
119. Dukh O. Katekhytky sviatoi Anny. *Entsyklopediia Lvova / Za red. A. Kozyt'skoho*. Lviv: "Litopys", 2010. Tom 3. 736 s. S. 157. Retrieved from: https://archive.org/stream/entslv03/entslv03_djvu.txt (in Ukrainian).
120. Dushpastyr'ski posady. *Lvivski Arkhyeparkhiialni vidomosty*. 1936. Richnyk XLIX. Ch. VII-IX (lypen – serpen). S. 102. Retrieved from: https://chtyvo.org.ua/authors/Lvivski_arkhyeparkhiialni_vidomosty/1936_rik/ (in Ukrainian).
121. Yehreshii O. Dopyty sviashchennosluzhyteliv Fylymona Kurchaby ta Vasylia Velychkovskoho (20 liutoho 1969 r.) yak svidkiv u provadzheni kryminalnoi spravy na ottsia Romana Bakhtalovskoho. *Istoriia rehii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2022. Vyp. 4. S. 70-84. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1444>. (in Ukrainian).
122. Yehreshii O. «Eho-dokumenty» pro umovy deportatsii ta adaptatsii simei hreko-katolytskykh sviashchennykyv na Dalekomu Skhodi u 1950–1953 rr. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobyt'skoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriia Istoriia*. 2021. № 7/49. S. 169–183. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.7/49.234421>. (in Ukrainian).
123. Yehreshii O. Kryminalni spravy radianskykh spetsluzhb na pidpilnykh hreko-katolytskykh sviashchennykyv yak dzherelo do vyvchennia istorii povsiakdennosti. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats*

- Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriiia Istoriiia. 2022. № 10/52. S. 65–83. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.10/52.257908>. (in Ukrainian).*
124. Yehreshii O. Nevidome epistoliarne istorychne pershodzherelo pro povnennia iz zaslannia yepyskopa Ivana Liatshevskoho u 1955 r. *Istoriiia relihii v Ukraini. Aktualni pytannia. 2020. Vyp. 2 (30). S. 85-92. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/584>. (in Ukrainian).*
125. Yehreshii O. I. Otets Pavlo Khrushch: shtrykh do portreta sviashchenyka i hromadskoho diiacha. *Ukraina u svitovomu istorychnomu prostori: zb. materialiv Vseukr. nauk.-prakt. konf., m. Mariupol, 24 kvitnia 2020 r. / pid zah. red. K. V. Balabanova. Mariupol: MDU, 2020. S. 59-61. Retrieved from: https://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2020/ukrajina_v_svitovomu_istorichnomu_prostori_2020.pdf#page=59. (in Ukrainian).*
126. Yehreshii O. Pidpilnyi sviashchenyk UHKTs v umovakh «pohranychnoi sytuatsii» (skarha o. Yaroslava Siretskoho Heneralnomo prokuroru SRSR R. Rudenku, 1959 r., pro perehliad yoho kryminalnoi spravy). *Istoriiia relihii v Ukraini. Aktualni pytannia. 2021. Vyp. 3. S. 69-75. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1413>. (in Ukrainian).*
127. Zhytkova O. Obstavyny zhyttia ta diialnosti tserkovnosluzhyteliv UAPT's u m. Kyievi (1920-ti rr.). *Istoriiia relihii v Ukraini. Aktualni pytannia. 2022. Vyp. 4. S. 26-31. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1442>. (in Ukrainian).*
128. Zhyttievi istorii pidpilnoi Tserkvy: zbirka interv'iu / upor. B. Gudziak, O. Turii. Lviv: Ukrain'skyi katolytskyi universytet, 2022. 592 s. (in Ukrainian).
129. Zhyttiepysy Sluh Bozhykh. *Misiia Postuliatsiinyi Tsent'r beatyfikatsii UHKTs*. Retrieved from: https://missiopc.blogspot.com/p/blog-page_27.html. (in Ukrainian).
130. Zabandzhal'a M. Lytsari dukha: Viiskove kapelanstvo UHKTs KhIKh-KhKh stolit u biohrafiiakh. Lviv: Svichado, 2018. 312 s. (in Ukrainian).
131. Zalutska H. I. Diialnist Zghromadzhennia Sester Sluzhebnyts Neporochnoi Divy Marii u Brazyl'ii u KhKh st.: osvittinii aspekt. *Zbirnyk naukovykh prats. Pedahohichni nauky / Kherson'skyi derzhanyi universytet. Kherson, 2018. Vyp. LXXXIII, tom 2. S. 16-21. Retrieved from: http://www.ps.stateuniversity.ks.ua/eng/file/issue_83/part_2/issue_83_2.pdf. (in Ukrainian).*
132. Zapyt «biohrafii sviashchenykyv» v mizhnarodnii bibliometrychnii bazi danykh «Google Scholar». Retrieved from: https://scholar.google.com.ua/scholar?start=0&q=%D0%B1%D1%96%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%97+%D1%81%D0%B2%D1%8F%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2&hl=uk&as_sdt=0,5 (data zvernennia: 02.04.2023). (in Ukrainian).
133. Zelenchuk I. Istorychna znakhidka na Hutsulshchyni: metryni knyhy Kryvorivnianskoi tserkvy Rizdva Presviatoi Bohorodytsi. *Ukrainoznavstvo*. Retrieved from: <http://archive.ndiu.org.ua/text.html?id=2673&category=47&skip=10>. (in Ukrainian).
134. Zinko V., o. ChSVV, Ohirko O. Formy dushpastyrskoho obsluhovuvannia ukraïnskoi diaspory v krainakh Pivdennoi Ameriky. *Druha Mizhnarodna nauko-vo-praktychna konferentsiia «Diaspora yak chynnyk utverdzhenia derzhavy Ukraina u mizhnarodnii spilnoti. Ukrain'ska diaspora u svitovii tsyvilizatsii» (The Second International Scientific Conference Diaspora as a factor in strengthening the Ukrainian State within the international community. The Ukrainian diaspora in the global context)*. Tezy dopovidei (m. Lviv, 18-20 chervnia 2008 roku) / Redkol.: M. Halik, N. Humnytska, O. Palinska; vidp. za vyp. I. Kalynets; Natsionalnyi Universytet «Lviv'ska Politekhnikha», Mizhnarodnyi instytut osvity, kultury ta zviazkiv z diasporoiu. Lviv, 2008. 277 s. S. 187-189. Retrieved from: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6717/tezy-dopovidei%20Діаспора%20як%20чинник%20утвердження%20держави%20Україна%20у%20міжнародній%20спільноті.%20Українська%20діаспора%20у%20світоті.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. (in Ukrainian).
135. Zubko O. Ukrain'ske dushchpastyrstvo v umovakh vyboru (1921-1939). «Vytivky doli» sviashchenyka Hryhoriia Melnyka (1893-1939). *Volyn'skyi blahovisnyk. 2019. № 7. C. 229-242. DOI: <http://doi.org/10.33209/2519-4348-2019-7-60>. (URL: <http://vb.vpba.edu.ua/ua/1871>). (in Ukrainian).*
136. Ivanov V. F., Kostenko N. V. Kontent-analiz. *Velyka ukraïnska entsyklopediia*. Retrieved from: <https://vue.gov.ua/КОНТЕНТ-АНАЛІЗ> (data zvernennia: 02.04.2023). (in Ukrainian).
137. Ilnytskyi V. I. Karpatskyi krai OUN v ukraïnskomu vyzvolnomu rusi (1945–1954): monohrafiia / Instytut ukraïnoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy; Drohobyt'skyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Ivana Franka. Drohobych: Pósvit, 2016. 696 s. (in Ukrainian).
138. Interv'iu z p. Irynoi Mykolaivnoi Ivashkiv (1984 r. n.), narodzhenoiu v s. Piadyky Kolomyiskoho raionu Ivano-Frankivskoi oblasti, deiakyi prozhyvala v s. Dorohychivka Zalishchyskoho raionu Ternopil'skoi oblasti, zaraz prozhyvaie u m. Ivano-Frankivsk, kandydat ekonomichnykh nauk, starshyi doslidnyk, naukovyi spivrobotnyk Prykarpatskoho doslidnoi silskohospodarskoi stantsii Instytutu silskoho gospodarstva Karpatskoho rehionu (m. Lviv) Natsionalnoi Akademii ahraniykh nauk Ukrainy. Data interv'iu 27.08.2023 r. [drukovanyi dokument]. 3 s. *Pryvatnyi arkhiv istoryka Ruslana Deliatynskoho*. (in Ukrainian).
139. Interv'iu z p. Irynoi Lytvyn-Pavlyk, vnuchkoiu Myroslava Abrahamovskoho, zapysane 01.07.2023 r. Interv'iuier – Roman Sahan. *Pryvatnyi arkhiv Sahana Romana, istoryka-kraieznavtsia*. (in Ukrainian).

140. Ispovidnyky viry. Otets Andrii Abrahamovych – karaim-studyt v UHKTs, diadko dvokh povstantsiv / Za materialamy V. Moroza dlia RISU Presssluzhba Sekretariatu Synodu Yepyskopiv UHKTs. *Synod Yepyskopiv UHKTs*. Data onovlennia: 24.02.2021. Retrieved from: <https://synod.ugcc.ua/data/ispovidnyky-viry-otets-andriy-abragamovych-karaym-studyt-v-ugkts-dyadko-dvoh-povstantsiv-5224/> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
141. Ispovidnyky viry. Rebeka-Olha-Lonhyna. Istoriiia zhyttia odniiei chernytsi / Za materialamy V. Moroza dlia Internet-reursu «Lokalna istoriia» Pres-sluzhba Sekretariatu Synodu Yepyskopiv UHKTs. *Synod Yepyskopiv UHKTs*. Data onovlennia: 10.03.2021. Retrieved from: <https://synod.ugcc.ua/data/ispovidnyky-viry-rebeka-olga-longyna-istoriia-zhyttia-odniiei-chernytsi-5223/> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
142. Istorychno-memuarnyi zbirnyk Chortkivskoi okruhy. Povity: Chortkiv, Kopychyntsi, Borshchiv, Zalishchyky / Redaktsiina kolehiia: O. Sonevytska, B. Stefanovych, d-r R. Drazhnovskyi; NTSh, Ukr. arkhiv, t. XXVI. Niu-York – Paryzh – Sidnei – Toronto: Dilovyi Komitet Zemliakiv Chortkivskoi okruhy, 1974. 927 s. (in Ukrainian).
143. Istoriiia religii v Ukraini. Aktualni pytannia: Arkhiv. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/issue/archive> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
144. Istoriiia religii v Ukraini: Naukovyi shchorichnyk: Arkhiv. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio/issue/archive> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
145. Kahlian O., Smerechanskyi R., Myroniuk I. Tserkovni pechatky Horodenkivskoho povitu. *Yamhoriv: literaturno-kraieznachchi i mystetskyi almanakh*. Horodenka, 2015. Ch. 26. S. 161-172. Retrieved from: <http://lib.pnu.edu.ua/files/zhurnaly/yamgoriv-2015-26.pdf> (in Ukrainian).
146. Kalynets L. Slidamy Blazhennomuchenka Mykolaia Charnetskoho v Dori. *Varianty*. Data onovlennia: 07.04.2016. Retrieved from: <https://varianty.lviv.ua/33857-slidamy-blazhennomuchenka-mykolaia-charnetskoho-v-dori> (data zvernennia: 23.04.2023). (in Ukrainian).
147. Kacharaba S. Dokumenty TsDIA Ukrainy u Lvovi pro suspilnu opiku hreko-katolytskoi tserkvy nad ukrainskoiu emihratsiieiu v Brazylui ta Arhentyini (kinets XIX – pochatok XX st.). *Istorychni pam'iatky Halychyny*. Materialy p'iatoi naukovoii kraieznachchoi konferentsii (12 lystopada 2010 r.). Lviv, 2011. S. 203-212. Retrieved from: <https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/02/Матеріали-V-наукової-краєзнавчої-конференції-Історичні-пам'ятки-Галичини-2010.pdf> (in Ukrainian).
148. Kacharaba S. Suspilna opika Hreko-Katolytskoi Tserkvy nad ukrainskoiu emihratsiieiu u Bosnii ta Hertsehovynii (kinets KhIKh – pochatok KhKh st.). *Ukraina – Yevropa – Svit: mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats*. Ternopil, 2011. Vyp. 5: Ukraina – Yevropa – Svit: istoryko-politychni ta humanitarni aspekty rozvytku: mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats na poshanu prof. M. M. Aleksiiievtsia: u 2-kh ch. Ch. 2. S. 275–281. Retrieved from: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/1813> (in Ukrainian).
149. Kvity sviatoho Frantsyska / [per. z ital. o. Yosafat Ananevych]. Lviv : Svichado, 2009. 244 s. (in Ukrainian).
150. Kobryn M. S. Kultovo-obriadovi praktyky UHKTs: osoblyvosti ta tendentsii rozvytku. Dysertatsiia na zdobuttia naukovooho stupenia kandydata filosofskykh nauk; spetsialnist 09.00.11 – Relihiieznavstvo / Lvivskiy natsionalnyi universytet imeni Ivana Franka. Lviv, 2015. 199 s. Retrieved from: https://theses.ua.edu.ua/DATA/59/Kobryn_M_S.pdf (in Ukrainian).
151. Kovalyk V., o. Vasyliiany v Arhentyini. Buenos-Aires, 1988. 209 s. Retrieved from: <https://diasporiana.org.ua/religiya/7406-kovalik-v-o-vasilyani-v-argentyini/>. (in Ukrainian).
152. Kovcheg: naukovyi zbirnyk z tserkovnoi istorii. Arkhiv. Retrieved from: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
153. Kozak M. Pomiany, Hospody, dushi sluh Tvoikh. Peremyshl – Lviv: Monastyr Sviatoivanivska lavra, Vydavnychiy viddil «Svichado», 2002. 280 s. Retrieved from: https://chtyvo.org.ua/authors/Kozak_Mykhailo/Pomiany_Hospody_dushi_sluh_Tvoikh/. (in Ukrainian).
154. Kolb N. Hreko-katolytske parafiialne dukhovenstvo u Lvovi naprykintsi KhIKh stolittia. *Lviv: misto – suspilstvo – kultura: Zbirnyk naukovykh prats / Za redaktsiieiu Oleny Arkushi, Oleksiiia Vinnychenka, Mariana Mudroho*. Lviv: Lvivskiy natsionalnyi universytet imeni Ivana Franka, 2012. Tom 8. Chastyna 2: Kultura, osvita, nauka, tserkva. [Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia istorychna. Spetsialnyi vypusk 2012]. S. 95-135. Retrieved from: https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/02/Lviv-2012-8-2.Druk_.pdf. (in Ukrainian).
155. Kolodnyi A., Mazur P., Sahan O. Arsen Richynskiy – zhyttia u borotbi za vilnu Ukrainu. *Istoriiia religii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2022. Vyp. 4. S. 3-14. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1438>. (in Ukrainian).
156. Kolomyia y Kolomyishchyna: Zbirnyk spomyniv i statei pro nedavnie mynule. [Tom 1]. / Redaktor ta uporiadnyk prof. d-r B. Romanenchuk. Filiadelfiia: Vydannia Komitetu Kolomyian, 1988. 959 s. (in Ukrainian).
157. Kolomyia y Kolomyishchyna: Zbirnyk spomyniv i statei pro nedavnie mynule. T. 2. / Uporiadnyk i redaktor M. Savchuk. Filiadelfiia – Kolomyia: Vydannia Komitetu Kolomyian, 2008. 397 s. (in Ukrainian).
158. Kontseptsiiia naukovykh doslidnoi diialnosti naukovykh doslidnoho instytutu istorii Tserkvy Ivano-Frankivskoi akademii Ivana Zolotoustoho Ivano-Frankivskoi Arkhyieparkhii ta Mytropolii UHKTs / avtory kontseptsii: Yehreshii O., Deliatynskiy R., Maslii O. *Ivano-Frankivska akademiia Ivana Zolotoustoho*. Retrieved from: <http://ifaiz.edu.ua/naukova-robota/instytut-istorii-tserkvy.html> (data zvernennia: 23.01.2023). (in Ukrainian).

159. Kostiuk D. Relihiine zhyttia Zaporizkoho rehionu v period povoiennoho desiatylittia (1943–1953 rr.). *Istoriia religii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2019. [Vyp. 1]: (Naukovyi shchorichnyk “Istoriia religii v Ukraini”. 2019. Vyp. 29. [Ch.2]). S. 66-73. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/549>. (in Ukrainian).
160. Kotsiubynchyky. Husiatynska hromada. Ternopil'ska oblast. *Ternopilshchyna. Rehionalnyi informatsiinyi portal*. Data onovlennia: 02.02.2020. Retrieved from: <https://irp.te.ua/kotsiubynchyky-chortkivskiy-rajon-ternopil'ska-oblast/>. (in Ukrainian).
161. Kravchuk A. Indeks ukraïnskoi katolytskoi periodyky Halychyny 1871–1942 rr. Lviv: Svichado, 2000. XVI+520 s. (in Ukrainian).
162. Krainii I. Marko Cheremshyna: dolia družyny. *Na skryzhaliakh*. Retrieved from: http://na-skryzhalyah.blogspot.com/2016/11/blog-post_2.html. (in Ukrainian).
163. Krysachenko V. Diiannia arkhymandrytiv Kyievo-Pecherskoi lavry v oboroni yednosty ukraïnskoi tserkvy (kinets XVI – pochatok XVII st.). *Pravoslavia v Ukraini. Do 400-richchia z chasu vidnovlennia pravoslavnoi ierarkhii Kyivskoi mytropolii Yerusalynskym patriarkhom Feofanom*: Zbirnyk statei / pid red. d. n. z bohosl., prof., Mytropolyta Kyivskoho i vsiei Ukrainy Epifaniia; d. n. z bohosl., prof., prot. Oleksandra Trofymliuka; d. tserk.-ist. n. prof., Mytropolyta Lvivskoho i Sokalskoho Dymytrii (Rudiuka); d. ist. n. H. V. Papakina; N. M. Kukovalskoi ta in. Kyiv, 2020. [Vyp. Kh]. S. 108-126. Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/1i6s5YA0yp51CV13YmbKN99CgEbf7HzN8/view>. (in Ukrainian).
164. Kurylyshyn K. Ukraïnska lehalna presa periodu nimetskoi okupatsii (1939–1944 rr.): Istoryko-bibliohrafichne doslidzhennia. U 2 t. T. 1: A-M / nauk. red.-konsult. M. M. Romaniuk; vidp. red. L. V. Snitsarchuk. NAN Ukrainy. LNB im. V. Stefanyka, Viddil ukrainiky, Viddilennia «NDTs periodyky». Lviv, 2007. 640 s. (anotatsiia ta zmist knyhy – Retrieved from: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0013253). (in Ukrainian).
165. Kurylyshyn K. Chasopys «Halychanyn» (Lviv, 1893–1913 rr.): materialy do biobliohrafistyky / NAN Ukrainy, Lvivska natsionalna naukova biblioteka im. V. Stefanyka, Instytut frankoznavstva Drohobyskoho derzhavnogo pedahohichnogo universytetu imeni Ivana Franka. Drohobych: Kolo, 2013. 700 s. (in Ukrainian).
166. Kurylyshyn K. Chasopys «Dilo» (Lviv, 1880–1939 rr.): materialy do biobliohrafistyky / NAN Ukrainy, Lvivska natsionalna naukova biblioteka im. V. Stefanyka. T. 1: 1880–1889 rr. Drohobych: Kolo, 2015. 640 s. (in Ukrainian).
167. Kurylyshyn K. Chasopys «Dilo» (Lviv, 1880–1939 rr.): materialy do biobliohrafistyky / NAN Ukrainy, Lvivska natsionalna naukova biblioteka im. V. Stefanyka. T. 2: 1890–1894 rr. Drohobych: Kolo, 2016. 608 s. (in Ukrainian).
168. Kurylyshyn K. Chasopys «Dilo» (Lviv, 1880–1939 rr.): materialy do biobliohrafistyky / NAN Ukrainy, Lvivska natsionalna naukova biblioteka im. V. Stefanyka. T. 3: 1895–1899 rr. Drohobych: Kolo, 2017. 712 s. (in Ukrainian).
169. Kurylyshyn K. Chasopys «Dilo» (Lviv, 1880–1939 rr.): materialy do biobliohrafistyky / NAN Ukrainy, Lvivska natsionalna naukova biblioteka im. V. Stefanyka. T. 4: 1900–1904 rr. Drohobych: Kolo, 2018. 824 s. (in Ukrainian).
170. Kurylyshyn K. Chasopys «Dilo» (Lviv, 1880–1939 rr.): materialy do biobliohrafistyky / NAN Ukrainy, Lvivska natsionalna naukova biblioteka im. V. Stefanyka. T. 5: 1905–1909 rr. Drohobych: Kolo, 2019. 768 s. (in Ukrainian).
171. Kurylyshyn K. Chasopys «Dilo» (Lviv, 1880–1939 rr.): materialy do biobliohrafistyky / NAN Ukrainy, Lvivska natsionalna naukova biblioteka im. V. Stefanyka. T. 6: 1910–1914 rr. Drohobych: Kolo, 2020. 696 s. (in Ukrainian).
172. Kurylyshyn K. Chasopys «Dilo» (Lviv, 1880–1939 rr.): materialy do biobliohrafistyky / NAN Ukrainy, Lvivska natsionalna naukova biblioteka im. V. Stefanyka. T. 7: 1914–1923 rr. Drohobych: Kolo, 2022. 696 s. (in Ukrainian).
173. Kushneryk H., Pyndus B.. Abrahamovskiy Stepan. *Ternopil'skyi entsyklopedychnyi slovnyk*: u 4 t. / redkol.: H. Yavorskyi ta in. Ternopil : Vydavnycho-polihrafichnyi kombinat «Zbruch», 2004. T. 1. S. 17–18. (in Ukrainian).
174. Lahotskyi V. Vnesok ottsia Isydora Patryla v rozvytok ukraïnskoi istorychnoi nauky. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia istorychna*. 2019–2021. Spetsvypusk: do 75-richchia profesora Kostiantyna Kondratiuka. S. 109–116. Retrieved from: <https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/109-116Lahockyi-RM.pdf>. (in Ukrainian).
175. Lastovskyi V. Diialnist mytropolyta Tymofiiia Shcherbatskoho ta Kyivska mytropoliia: istoriografii. *Pravoslavia v Ukraini. Do 400-richchia z chasu vidnovlennia pravoslavnoi ierarkhii Kyivskoi mytropolii Yerusalynskym patriarkhom Feofanom*: Zbirnyk statei / pid red. d. n. z bohosl., prof., Mytropolyta Kyivskoho i vsiei Ukrainy Epifaniia; d. n. z bohosl., prof., prot. Oleksandra Trofymliuka; d. tserk.-ist. n. prof., Mytropolyta Lvivskoho i Sokalskoho Dymytrii (Rudiuka); d. ist. n. H. V. Papakina; N. M. Kukovalskoi ta in. Kyiv, 2020. [Vyp. Kh]. S. 198–204. Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/1i6s5YA0yp51CV13YmbKN99CgEbf7HzN8/view>. (in Ukrainian).
176. Lebedovych I. Polevi dukhovnyky Ukraïnskoi Halytskoi Armii: U 45-richchia uchasty u Vyzvolnykh zmahanniakh (Materialy do istorii). Vinnipeh, 1963. 328 s. (in Ukrainian).
177. Lekhniuk R. Z istorii ultramontanstva v Halychyni: rol Insbrutskoho universytetu u formuvanni idei i pohliadiiv o. Onufriia Volianskoho. *Istoriia religii v Ukraini: Naukovyi shchorichnyk*. 2020. Vyp. 30. S. 49-57. DOI: <https://doi.org/10.33294/2523-4234-2020-30-1-49-57>. (in Ukrainian).
178. Lisnyky, Berezhanska hromada, Ternopil'ska oblast. *Ternopilshchyna. Rehionalnyi informatsiinyi portal*. Retrieved from: <https://irp.te.ua/lisnyky-berezhanska-gromada-ternopil'ska-oblast/>. (in Ukrainian).

179. Lozovytskyi V. Tserkovno-dyplomatychna storona diialnosti mytropolyta Ioana (Maksymovycha) Tobolskoho (1651-1715). *Volynskiy blahovisnyk*. 2019. № 7. S. 243-262. DOI: <http://doi.org/10.33209/2519-4348-2019-7-61>. (URL: <http://vb.vpba.edu.ua/ua/1881>). (in Ukrainian).
180. Lukashevych (Abrahamovska) Olha, nar. 1875, pom. 1915. *Rodovid (Ukraina)*. Retrieved from: <https://uk.rodovid.org/wk/Замис:927861>. (in Ukrainian).
181. Lupii O. Misiina diialnist ottiv-vasyliian na Kholmshchyni v 1930-kh rokakh. *Kovcheg: naukovyi zbirnyk z tserkovnoi istorii / vidp. red. O. Turii*. Lviv: Vyd-vo UKU, 2018. Ch. 8. S. 48-57. Retrieved from: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnyk-z-tserkovnoyi-istoriyi/>. (in Ukrainian).
182. «Lvivski arkhieparchhiialni vidomosti» («Львовско-архієпархіальні вѣдомости», «Львівсько-архієпархіальні відомости»). Ofitsiyni visnyk hreko-katolytskoho yepyskopa u Lvivskii arkhieparchhii (1889–1944). *Elektronna biblioteka «Chtyvo»*. Retrieved from: https://chtyvo.org.ua/authors/Lvivski_arkhieparchhiialni_vidomosti/. (in Ukrainian).
183. Lvivski Arkhieparchhiialni Vidomosti. 1944. Ch. 1-3 (sichen–liutyi–berezen). S. 28. Retrieved from: https://chtyvo.org.ua/authors/Lvivski_arkhieparchhiialni_vidomosti/1944_rik/. (in Ukrainian).
184. [Liatyshevskiy Ivan] o. I. L. Z istorii dukhovnoi seminarii v Stanislavovi. *Almanakh ukrainskykh bohoslaviv*. Lviv, 1923. S. 139-140. (in Ukrainian).
185. Liakh S. R. Suchasni tekhnologii istorichnoho doslidzhennia: kanony i improvizatsii. *Zaporizhzhia Historical Review*. 2021. Vol. 5 (57). S. 9-20. DOI: <https://doi.org/10.26661/zhv-2021-5-57-01/>. (in Ukrainian).
186. Mamchur I. Korolivske selo Rokytno. *Istoryko-etnohrafichnyi narys*. Drohobych: Kolo, 2004. 207 s. Retrieved from: https://chtyvo.org.ua/authors/Mamchur_Ivan/Korolivske_selo_Rokytno_Istoryko-etnohrafichnyi_narys/. (in Ukrainian).
187. Martyrologiia Ukrainskykh Tserkov: u 4-kh tomakh. T. 2: Ukrainska Katolytska Tserkva: Dokumenty, materialy, khrystianskyi samvydav Ukrainy / Uporiadkuvaly i zredahuvaly O. Zinkevych i o. T. R. Lonchyna. Toronto – Baltymor: Ukrainske vydavnytstvo «Smoloskyp» im. V. Symonenka, 1985. 839 s. Retrieved from: <https://diasporiana.org.ua/religiya/8021-martirologiya-ukrayinskih-tserkov-t-2-ukrayinska-katolitska-tserkva-dokumenti-materiali-hristiyanskiy-samvidav-ukrayini/>. (in Ukrainian).
188. Martseliuk P., o. Muchenystvo ta shliakh vyznannia katolytskykh sviatykh. *Dosvid Ukrainskoi hreko-katolytskoi tserkvy. Istoriia relihii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2021. Vyp. 3. S. 9-17. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1400>. (in Ukrainian).
189. Masyk R. Prosopohrafiia. *Istorychne kraieznavstvo. Napriamy ta metody istoriko-kraieznavchykh doslidzen: kurs lektsii / V. Ye. Holubko, A. V. Serediak, R. Ya. Heneha ta in.* – Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 2011. S. 251-262. (in Ukrainian).
190. Maslii A., s. ZSM. Spivpratsia mytropolyta Yosyfa Slipoho z chernechymy spilnotamy UHKTs (1945–1963). *Kovcheg: naukovyi zbirnyk z tserkovnoi istorii / vidp. red. O. Turii*. Lviv: Vyd-vo UKU, 2018. Ch. 8. S. 278-285. Retrieved from: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnyk-z-tserkovnoyi-istoriyi/>. (in Ukrainian).
191. Matkovskiy I. Kazymyr hraf Sheptytskyi – otets Klymentii: polskiy arystokrat, ukrainskyi iieromonakh, Ekzarkh Rosii ta Sybiru, Arkhymandryt Studytiv, Pravednyk narodiv svitu, blazhennyi Katolytskoi Tserkvy: monohrafiia. Lviv, 2019. 664 s. Retrieved from: http://ju.org.ua/pict_mod/pictures/226_item_file_sheptytskyi-um.pdf. (in Ukrainian).
192. Myzak N., Yaremchuk A. *Narys istorii UHKTs na Bukovyni*. Lviv – Chernivtsi: Ukrainskyi katolytskyi universytet, 2021. 492 s.+4 s. il. (in Ukrainian).
193. Myronets N., Starovoitenko I. Prosopohrafiia. *Spetsialni istorichni dystsypliny: dovidnyk: navchalnyi posibnyk dlia studentiv VNZ / I. N. Voitsekhivska (ker. avt. kol.), V. V. Tomazov, M. F. Dmytrienko ta in.* Kyiv: Lybid, 2008. S. 424-430. (in Ukrainian).
194. Mohyla sviashchenyka, parokha sela o. Mykhaila Andriishyna (1876-1938), s. Sadzhavka, staryi tsvyntar. Dokument «Vytiah iz arkhivu Redaktsiino-vidavnychoho viddilu serii «Pamiatky istorii ta kultury Ukrainy. Tom: Ivano-Frankivska oblast» (2010). *Pryvatnyi arkhiv istoryka Ruslana Deliatynskoho*. (in Ukrainian).
195. Monashi Chyny ta Zghromadzhennia UHKTs. *Milites Christi Imperatoris*. Retrieved from: <http://www.christusimperat.org/ru/node/15433>. (in Ukrainian).
196. Moroz V. Karaimy v OUN. *Ukrainskyi tyzhden*. 2017. № 17 (493). S. 38-41. Retrieved from: <https://tyzhden.ua/karaimy-v-oun/> (дата звернення: 25.02.2023). (in Ukrainian).
197. Moroz V. Karaimy Halycha – istoriia i spadok pryzabutoi hromady. *Relihiino-informatsiina sluzhba Ukrainy*. Data onovlennia: 28.11.2015. Retrieved from: https://risu.ua/karajimi-galicha-istoriya-i-spadok-prizabutoji-gromadi_n77138 (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
198. Moroz V. Otets Andrii Abrahamovych – karaim-studyt v UHKTs, diadko dvokh povstanciv. *Relihiino-informatsiina sluzhba Ukrainy*. Data onovlennia: 19.04.2018. Retrieved from: https://risu.ua/otec-andriy-abragamovich-karajim-studit-v-ugkc-dyadko-dvoh-povstanciv_n90383 (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
199. Moroz V. Rebeka-Olha-Lonchyna. Zhyttia odniiei chernytsi. *Lokalna istoriia*. Data onovlennia: 09.02.2021. Retrieved from: <https://localhistory.org.ua/texts/statti/rebeka-olga-longina-istoriia-zhittia-odniieyi-chernitsi/> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).

200. Moroz V. Rebeka-Olha-Lonhyna. Istoriiia zhyttia odniiie chernytsi. *Relihiino-informatsiina sluzhba Ukrainy*. Data onovlennia: 12.02.2021. Retrieved from: https://risu.ua/rebeka-olga-longina-istoriya-zhittya-odniyeyi-chernici_n115841 (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
201. Moroz V. Yak karaimka z Zaluky stala hreko-katolytskoiu chernytseiu. *Chasopys «Halych»: ofitsiina Feisbuk-storinka*. Data onovlennia: 12.02.2021. Дата оновлення: 15.02.2021. Retrieved from: <https://www.facebook.com/858913037531442/posts/3842202109202505/> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
202. Mosiukova N. Sviashchennyky Katerynoslavskoi (Dnipropetrovskoi) rymo-katolytskoi parafii (radianskyi period). *Istoriiia relihii v Ukraini: Naukovyi shchorichnyk*. 2020. Vyp. 30. S. 202-214. DOI: <https://doi.org/10.33294/2523-4234-2020-30-1-202-214>. (in Ukrainian).
203. Nadiia Oksana Mykhailivna Havrylko (Abrahamovych) nar. 25 hrudnia 1919. *Rodovid (Ukraina)*. Retrieved from: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:919923> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
204. Narys istorii Vasyliianskoho Chynu sviatoho Yosafata / Zapysky ChSVV. Seriiia II. Tom 48. Rym: Vyd-vo OO. Vasyliian, 1992. 640 s. Retrieved from: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/9717/file.pdf>. C. 604. (in Ukrainian).
205. Naukova diialnist kafedry sotsialno-humanitarnykh dystsyplin: osnovni proekty ta napriamy. *Ivano-Frankivska akademiia Ivana Zolotoustoho*. Retrieved from: <http://ifaiz.edu.ua/novyny/785-naukova-robota-kshd.html> (data zvernennia: 04.03.2023). (in Ukrainian).
206. Naukovi zapysky UKU: Arkhiv. Retrieved from: <https://press.ucu.edu.ua/heading/naukovi-zapysky-uku/> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
207. Natsionalnyi bank represovanykh. Litera «A». *Reabilitovani istoriieiu*. Retrieved from: <http://www.reabit.org.ua/index.php?START=3850&LANGUAGE=&ALIAS=nbr>. (in Ukrainian).
208. Nevar I., Tytarenko N. Otets Vasyl Laba yak providnyi kapelan XX stolittia. *Ukrainoznavstvo*. 2018. № 1 (66). S. 157-167. DOI: [https://doi.org/10.30840/2413-7065.1\(66\).2018.131442](https://doi.org/10.30840/2413-7065.1(66).2018.131442). (in Ukrainian).
209. Nedavnia O. Suchasni internet-resursy Ukrainskoi hreko-katolytskoi tserkvy yak dzhherela relihiieznavchykh doslidzhen. *Istoriiia relihii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2020. Vyp. 2 (30). S. 137-140. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/590>. (in Ukrainian).
210. Nemet T. M. Neshchodavni strukturni zminy v Ukrainskii Hreko-Katolytskii Tserkvi (2011-2016): prohres, problemy ta pytannia bez vidpovidi, poviazani iz stvorenням novykh mytropolii. *Naukovi zapysky UKU*. Lviv, 2016. Chyslo VIII. Seriiia: «Bohoslovia». Vyp. 3. S. 211-230. Retrieved from: <https://nz-theology.ucu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/tomas-mark-nemet.pdf>. (in Ukrainian).
211. Nesin M. Instytut Kyivskykh arkhimandrytiv u domonholskyi period. *Pravoslavia v Ukraini. Do 400-ricchhia z chasu vidnovlennia pravoslavnoi iierarkhii Kyivskoi mytropolii Yerusalymskym patriarkhom Feofanom*: Zbirnyk statei / pid red. d. n. z bohosl., prof., Mytropolitya Kyivskoho i vsiiei Ukrainy Epifaniia; d. n. z bohosl., prof., prot. Oleksandra Trofymliuka; d. tserk.-ist. n. prof., Mytropolitya Lvivskoho i Sokalskoho Dymytriiia (Rudiuka); d. ist. n. H. V. Papakina; N. M. Kukovalskoi ta in. Kyiv, 2020. [Vyp. Kh]. S. 488-508. Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/1i6s5YA0yp51CV13YmbKN99CgEbf7HzN8/view>. (in Ukrainian).
212. Nesterenko V., Storchovyi V. Rymo-katolytska tserkva na Kamianechchyni v period Druhoi svitovoi viiny. *Istoriiia relihii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2019. [Vyp. 1]: (Naukovyi shchorichnyk "Istoriiia relihii v Ukraini". 2019. Vyp. 29. [Ch.2]). S. 58-65. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/548>. (in Ukrainian).
213. Nesterenko L. Trahichna dolia sviashchennyka Vasylia Andriievskoho. *Pravoslavia v Ukraini. Do 400-ricchhia z chasu vidnovlennia pravoslavnoi iierarkhii Kyivskoi mytropolii Yerusalymskym patriarkhom Feofanom*: Zbirnyk statei / pid red. d. n. z bohosl., prof., Mytropolitya Kyivskoho i vsiiei Ukrainy Epifaniia; d. n. z bohosl., prof., prot. Oleksandra Trofymliuka; d. tserk.-ist. n. prof., Mytropolitya Lvivskoho i Sokalskoho Dymytriiia (Rudiuka); d. ist. n. H. V. Papakina; N. M. Kukovalskoi ta in. Kyiv, 2020. [Vyp. Kh]. S. 238-246. Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/1i6s5YA0yp51CV13YmbKN99CgEbf7HzN8/view>. (in Ukrainian).
214. Nyvra. Skala-Podilska hromada. Ternopil'ska oblast. *Ternopilshchyna. Rehionalnyi informatsiinyi portal*. Data onovlennia: 22.10.2022. Retrieved from: <https://irp.te.ua/nyvra-skala-podilska-gromada-ternopil'ska-oblast/>. (in Ukrainian).
215. Novynky: Z «Bratskoho Soiuz» // Dilo. 1907. Ch. 118. 8 chervnia. S. C. 3. (in Ukrainian).
216. Новинки Novynky: Y. O. o. Ylariy Alekseyvychy // Halychanyn. 1895. Ch. 101 (7(19) maia.). S. 3. (in Ukrainian).
217. Novynky: Pomerly: Aksentii Antin // Dilo. 1907. Ch. 116. 6 chervnia. S. 3. (in Ukrainian).
218. Ohorodnyk M. Yak troie sviatykh dopomohly Oleni Hordiievskii z Chortkivshchyny rozkryty talant do maliuvannia. *Chortkiv-City*. Data onovlennia: 21.06.2020. Retrieved from: <https://chortkiv.city/articles/86803/olena-gordievska> (data zvernennia: 28.02.2023). (in Ukrainian).
219. Olha Abrahamovska (Lukashevych), 1875–1915. *MyHeritage*. Retrieved from: https://www.myheritage.com.ua/names/ольга_лукашевич. (data zvernennia: 30.05.2023). (in Ukrainian).

220. Onatskyi Ye. Ukrainci v Pivdennii Amerytsi. *Ukrainci u vilnomu sviti. Yuvileina knyha UNS (1894–1954)* / Zredahuvaly L. Myshuha y A. Drahan. Dzherzi Siti: Vydannia UNS, 1954. S. 215-233. Retrieved from: <https://www.svoboda-news.com/архив/алманachs/Almanach-UNA-1954.pdf>. (in Ukrainian).
221. Osvitnii dyskurs: zbirnyk naukovykh prats: Arkhiv. Retrieved from: http://ukr.journal-discourse.com/index.php/ed_2017/issue/archive (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
222. Osobova sprava s. Lonhyny Abrahamovykh // Arkhiv Zghromadzhennia Sester Sluzhebnyts Neporochnoi Divy Marii u Rymy (tsytuvannia dzhherela za doslidzhenniamy Volodymyra Moroza). (in Ukrainian).
223. Otets na boso prykhodyly: Andrii Abrahamovykh do Anny Krynytskoi [Iyst id 3 travnia 1949]. *Vatra: [chasopys Obiednannia lemkiiv Zjednoczenie Lemków]*. Horlytsi / Gorlice, 2016. № 2 (93): vesna. S. 8. Retrieved from: https://www.lemkounion.pl/archiwum/watra_kwartalnik_arch/2016/batpa_2_93_2016.pdf. (in Ukrainian).
224. Ottsi parafii. *UHKTs Parafii Sviatoi velykomuchenytsi Paraskevyy s. Opryshivtsi*. Retrieved from: <https://sv-paraskeva.if.ua/pro-parafiiu/otsti-parafii/>. (in Ukrainian).
225. Patrylo I., o. Muchenyky ta ispovidnyky Ukrainskoi katolytskoi tserkvy XVIII–XIX st. *Istoriia religii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2022. Vyp. 4. S. 32-69. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1460>. (in Ukrainian).
226. Pevnyi B. P. Anastaziiivskiy Mykola. *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy* [Elektronnyi resurs] / Redkol.: I. M. Dziuba, A. I. Zhukovskiy, M. H. Zhelezniak ta in.; NAN Ukrainy, NTSh. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzen NAN Ukrainy, 2001. Tom 1. Retrieved from: <https://esu.com.ua/article-44061>. (in Ukrainian).
227. Pylypiv I. Spivpratsia Hreko-katolytskoi tserkvy z ukrainciamy Ameryky u 20-30 rr. KhKh st. *Skhid*. 2011. № 2 (109). S. 109-113. Retrieved from: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/33086/25-Pylypiv.pdf?sequence=1>. (in Ukrainian).
228. Pylypiv I., Deliatynskiy R. Ambroziak Ivan. *Zakhidno-Ukrainska Narodna Respublika 1918–1923. Entsyklopediia: Do 100-richchia utvorennia Zakhidno-Ukrainskoi Narodnoi Respubliki*. U 3-kh tomakh. T. 1: A–Zh. Ivano-Frankivsk: Manuscript-Lviv, 2018. S. 46. (in Ukrainian).
229. Piskova E. M. Yeparkhialni vidomosti. *Entsyklopediia istorii Ukrainy: v 10 tomakh* / Redkol.: V. A. Smolii (holova) ta in. Kyiv: Naukova dumka, 2005. Tom 3: E–I. S. 122-123. Retrieved from: <http://history.org.ua/LiberUA/ehu/3.pdf>. (in Ukrainian).
230. Poberezhzia. *Wikipedia*. Retrieved from: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Побережжя_\(село\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Побережжя_(село)). (in Ukrainian).
231. Poberezhzia. *Detsentralizatsiia*. Retrieved from: <https://decentralization.gov.ua/locality/30560>. (in Ukrainian).
232. Pomerly: Kotsiubova Mariia. *Dilo*. 1913. Ch. 223 (7 zhovtnia). S. 7. (in Ukrainian).
233. Pomerli sviashchennosluzhyteli. *Biuletyn Kantseliarii Lvivskoi arkhyieparkhii UHKTs*. Data onovlennia: 01.06.2023. Retrieved from: <https://www.ugccla.lviv.ua/духовенство/померлі>. (in Ukrainian).
234. Popyk V. I. Biohrafistyka. *Spetsialni istorichni dystsypliny: dovidnyk: navchalnyi posibnyk dlia studentiv VNZ / I. N. Voitsekhivska (ker. avt. kol.), V. V. Tomazov, M. F. Dmytriienko ta in.* Kyiv: Lybid, 2008. S. 94–103. (in Ukrainian).
235. Popyk V. I. Resursy dovidkovoio biohrafichnoi informatsii: istorichni dosvid formuvannia, suchasnyi stan, problemy ta perspektyvy rozvytku: monohrafiia / vidp. red. L. A. Dubrovina. Kyiv: Nats. b-ka Ukrainy im. V. Vernadskoho NAN Ukrainy, 2013. 520 s. Retrieved from: <http://irbis-nbu.gov.ua/ulib/item/UKR0005584>. (in Ukrainian).
236. Posmertni visty: Aksentii Antonii. *Halychanyn*. 1907. Ch. 117 (26 maia (8 iunია)). S. 3. (in Ukrainian).
237. Posmertni visty: Aleksevych Evhenii. *Halychanyn*. 1897. Ch. 108 (14 (26) maia). S. 4. (in Ukrainian).
238. Posmertni visty: Aleksevych Ylarii. *Halychanyn*. 1895. Ch. 99 (5(17) maia.). S. 4. (in Ukrainian).
239. Posmertni visty: Upokoylas... Antonii Aleksevych. *Halychanyn*. 1894. Ch. 12 (16(28) sichnia). S. 3. (in Ukrainian).
240. Posmertni zghadky: o. Antymovykh Stepan. *Dilo*. 1932. Ch. 10 (16 sichnia). S. 6. (in Ukrainian).
241. Pototskaia N. Rymsko-katolycheskoe dukhovenstvo y uslovia eho prebyvannia v ssylke v derevne Tunka Yrkutskoi hubernyy vo vtoroi polovynе XIX st. (na osnovanny dokumntov yz fonda hosudarstvennoho arkhyva Yrkutskoi oblasti). *Istoriia religii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2022. Vyp. 4. S. 155-159. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/1459>. (in Russian).
242. Potiak V. V kraiu dytynstva ya stezhok shukaiu... *Vydavnytstvo «Pysanyi kamin»*. Data onovlennia: 15.04.2014. Retrieved from: <https://evrika.if.ua/244/>. (in Ukrainian).
243. Pravoslavia v Ukraini. zbirnyk statei: [Arkhiv vydannia]. Retrieved from: <https://www.kpba.edu.ua/pravoslavia-v-ukraini.html> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
244. Prakh B. Dukhovenstvo Peremyskoi yeparkhii ta Apostolskoi administratsii Lemkivshchyny: u 2-kh tomakh. T. 1: Biohrafichni narysy (1939–1989). Lviv: Vydavnytstvo Ukrainskoho katolytskoho universytetu, 2015. LXXXVI+722 c. (in Ukrainian).
245. Pro osnovni zasady derzhavnoi polityky u sferi utverdzhennia ukrainskoi natsionalnoi ta hromadianskoi identychnosti: Zakon Ukrainy № 2834-IXh vid 13 hrudnia 2022 roku. *Verkhovna rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-IX#Text> (data zvernennia: 04.03.2023). (in Ukrainian).

246. Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats DDPU imeni Ivana Franka. Serii Istorii: Arkhiv. Retrieved from: <http://phh.dspu.edu.ua/issue/archive>. (in Ukrainian).
247. «Prosvita» Ivano-Frankivska: mynule y suchasne. Kn. 1 / za zah. red. V. S. Boika. Ivano-Frankivsk: Siversiia, 2000. 208 s. (in Ukrainian).
248. Reabilitovani istoriieiu: u 27 tomakh. Ivano-Frankivska oblast: U 2 knyhakh / Uporiadnyk, avtor peredmovy L. Vardzaruk. Knyha 1. Ivano-Frankivsk: Misto-NV, 2004. 983 s. (in Ukrainian).
249. Reabilitovani istoriieiu: u 27 tomakh. Ivano-Frankivska oblast: U 2 knyhakh / Uporiadnyk, avtor peredmovy L. Vardzaruk. Knyha 2. Ivano-Frankivsk: Misto-NV, 2006. 992 s. (in Ukrainian).
250. Reiestr imen Ukrainskoho biohrafichnoho slovnyka. Litery A – B / avt. kol.: V. I. Popyk (kerivnyk) ta in.; redkol.: V. I. Popyk ta in.; NAN Ukrainy, Nats. b-ka im. V. I. Vernadskho, In-t biohrafichnykh doslidzhen. Kyiv, 2008. 158 s. Serii «Reiestr Ukrainskoho biohrafichnoho slovnyka. Robochi zoshyty», Vyp. 1). Retrieved from: http://biography.nbu.gov.ua/data/vidannya/reestr/rees_a_b.pdf. (in Ukrainian).
251. Reiestratsiina kartka NDDKR. *Ivano-Frankivska akademiia Ivana Zolotoustoho*. Retrieved from: <http://ifaiz.edu.ua/images/pdf/iic/reestr-kartka-nddkr-iic.pdf>. (in Ukrainian).
252. Rokytnе (Iavorivskiy raion). *Wikipedia*. Retrieved from: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Рокитне_\(Яворівський_район\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Рокитне_(Яворівський_район)). (in Ukrainian).
253. Romaniuk M. M., Halushko M. V. Ukrainski chasopysy Lvova 1848–1939 rr.: istoryko-bibliohrafichne doslidzhennia: U 3 t. T. 1: 1848–1900 rr. Lviv: Svit, 2001. 744 s. (in Ukrainian).
254. Romaniuk M. M., Halushko M. V. Ukrainski chasopysy Lvova 1848–1939 rr.: istoryko-bibliohrafichne doslidzhennia: U 3 t. T. 2. 1901–1919 rr. Lviv: Svit, 2002. 692 s. (in Ukrainian).
255. Romaniuk M. M., Halushko M. V. Ukrainski chasopysy Lvova 1848–1939 rr.: istoryko-bibliohrafichne doslidzhennia: U 3 t. T. 3. Kn. 1. 1920–1928 rr. Lviv: Svit, 2003. 912 s. (in Ukrainian).
256. Romaniuk M. M., Halushko M. V. Ukrainski chasopysy Lvova 1848–1939 rr.: istoryko-bibliohrafichne doslidzhennia: U 3 t. T. 3. Kn. 2. 1929–1939 rr. Lviv: Svit, 2003. 928 s. (in Ukrainian).
257. Sapeliak A. Otets Ivan Senyshyn. Ukrainskyi misioner-pioner v Arhentyini. Lviv: Svichado, 1997. 135 s. (in Ukrainian).
258. Svoboda: chasopys. Lviv, 1922. Rik XXIV. Ch. 28 (02 hrudnia). S. 7. (in Ukrainian).
259. Selo Cheremoshna. Ivano-Frankivska oblast, Verkhovynskiy raion, Biloberizka terytorialna hromada. *Detsentralizatsiia*. Retrieved from: <https://decentralization.gov.ua/locality/30266>. (in Ukrainian).
260. Siretska (Zatorska) O., Yehreshii O. Pidpilna Tserkva u vymiri lokalnoi istorii. Aresht rodyny sviashchenyka Antina Siretskoho. *Halychyna: naukovyi i kulturno-prosvitnii kraieznavchyi chasopys*. 2020. Vyp. 33. S. 177-181. DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.33.177-181>. (in Ukrainian).
261. Siretska O., Yehreshii O. Dopyt pidpilnoho yepyskopa Hryhoriia Balaharuka radianskymy spetssluzhbamy. Ch. 1. *Halychyna: naukovyi i kulturno-prosvitnii kraieznavchyi chasopys*. 2022. Vyp. 35. S. 163-178. DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.35.163-178>. (in Ukrainian).
262. Siretska O., Yehreshii O. Shchodennyk pidpilnoho hreko-katolytskoho sviashchenyka Antina Siretskoho (berezen 1950 – hruden 1952 rr.). *Halychyna: naukovyi i kulturno-prosvitnii kraieznavchyi chasopys*. 2021. Vyp. 34. S. 256-268. DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.34.256-268>. (in Ukrainian).
263. Skakun R. «Storozh bratovi svoiemu»: ahentura orhaniv bezpeky SRSR u seredovyshehi hreko-katolytskoho dukhovenstva v 1939–1941 rokakh. *Kovcheg: naukovyi zbirnyk z tserkovnoi istorii / vidp. red. O. Turii*. Lviv: Vydvo UKU, 2018. Ch. 8. S. 72-189. Retrieved from: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/>. (in Ukrainian).
264. Skala-Podilska. *Wikipedia*. Retrieved from: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Скала-Подільська>. (in Ukrainian).
265. Skala Podilska. Skala-Podilska hromada. Ternopil'ska oblast. *Ternopilshchyna. Rehionalnyi informatsiinyi portal*. Data onovlennia: 11.09.2022. Retrieved from: <https://irp.te.ua/skala-podilska-skala-podilska-gromada-ternopil'ska-oblast/>. (in Ukrainian).
266. Skochylias Ir. Pechatky Mostyskoho dekanatu Peremysl'skoi hreko-katolytskoi yeparkhii kintsia XVIII – pochatku XX st. *Drohobyskyi kraieznavchyi zbirnyk / red. kol. L. Tymoshenko (hol. red.), L. Voitovych, H. Hmiterek ta in. Drohobych: Kolo, 2017. Vyp. XIX–XX. S. 444-460*. Retrieved from: https://dspu.edu.ua/biblioteka/wp-content/uploads/2017/11/K_zbirn_istor_19_20_1-548.pdf. (in Ukrainian).
267. Slobodian V. Vasylianskyi monastyr u Zavalovi u svitli dzherel. *Drohobyskyi kraieznavchyi zbirnyk / red. kol. L. Tymoshenko (hol. red.), L. Voitovych, H. Hmiterek ta in. Drohobych: Kolo, 2017. Vyp. XIX–KhKh. S. 386-403*. Retrieved from: https://dspu.edu.ua/biblioteka/wp-content/uploads/2017/11/K_zbirn_istor_19_20_1-548.pdf. (in Ukrainian).
268. Sluzhynska O. Zavtra u Lvovi vidkryiut vystavku Marii Karpiuk ta Osypa Sorokhteia. *Fotografii Staroho Lvova*. Data onovlennia: 22.12.2021. Retrieved from: <https://photo-lviv.in.ua/zavtra-u-lvovi-vidkryiut-vystavku-marii-karpiuk-ta-osypa-sorokhteia/>. (in Ukrainian).
269. Smutok L., Lyseiko Ya. Rodynne korinnia Stefana (Sotera) Ortynskoho, pershoho yepyskopa ukrainskoi hreko-katolytskoi tserkvy u SShA. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobyskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Serii Istorii*. 2022. № 11/53. S. 90–100. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.11/53.268602>. (in Ukrainian).

270. Smutok L., Lyseiko Ya. U spravi shliakhetskoho pokhodzhennia sviashchennyka i bohoslava, rektora Lvivskoho universytetu o. Yosyfa Komarnytskoho (1852–1920). *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobyt'skoho derzhavnogo pedahohichnogo universytetu imeni Ivana Franka. Seriya Istoriiia*. 2022. № 9/51. S. 83–93. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.9/51.254466>. (in Ukrainian).
271. Sniatyn. *Sniatynska miska terytorialna hromada. Ivano-Frankivska oblast, Kolomyiskyi raion*. Retrieved from: <https://snyatyn-rada.gov.ua/misto-snyatin-11-05-19-11-11-2021/>. (in Ukrainian).
272. Stefiuk I. (Ne)vidoma Mariia Karpiuk, abo sniatynska korolivna zhyvopysu. *Fotografii Staroho Lvova*. Data onovlennia: 22.12.2021. Retrieved from: <https://photo-lviv.in.ua/ne-vidoma-mariia-karp-iuk-abo-sniatynska-korolivna-zhyvopysu/>. (in Ukrainian).
273. Stetsyk Yu. Drohobyt'ski mishchany – podvyzhyky Vasylianskoho Chynu (XVIII st.): biohrafichni notatky. *Drohobyt'skyi kraieznavchyi zbirnyk* / red. kol. L. Tymoshenko (hol. red.), L. Voitovych, H. Hmiterek ta in. Drohobych: Pósvit, 2019. Vyp. XXI. S. 478–486. Retrieved from: https://dspu.edu.ua/sites/biblioteka/wp-content/uploads/2020/03/%D0%94%D0%9A%D0%97_21_2019.pdf. (in Ukrainian).
274. Stetsyk Yu. Protokol vizytatsii Ulashkivskoho vasylianskoho monastyrja 11.07.1763 r.: dzherelo do vyvchennia povsiakdennoho zhyttia chernetstva. *Drohobyt'skyi kraieznavchyi zbirnyk* / red. kol. L. Tymoshenko (hol. red.), L. Voitovych, H. Hmiterek ta in. Drohobych: Kolo, 2017. Vyp. XIX–KhKh. S. 423–443. Retrieved from: https://dspu.edu.ua/biblioteka/wp-content/uploads/2017/11/K_zbirn_istor_19_20_1-548.pdf. (in Ukrainian).
275. Stetsyk Yu., Boichuk A. Dukhovna ofira brata Yosafata (Vasylia) Rohatynskoho ChSVV (1885–1948). *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobyt'skoho derzhavnogo pedahohichnogo universytetu imeni Ivana Franka. Seriya Istoriiia*. 2021. № 8/50. S. 87–98. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.8/50.240966>. (in Ukrainian).
276. Stotskyi Ya. Ukrainska Hreko-Katolytska Tserkva i relihiine stanovyshche Ternopilshchyny (1946 – 1989 rr.). Ternopil: Pidruchnyky i posibnyky, 2003. 432 s.
277. Skhidnoievropeiskyi istorychnyi visnyk: Arkhiv. Retrieved from: <http://eehb.dspu.edu.ua/issue/archive> (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
278. Tysmenychany. *Ivano-Frankivsk: ofitsiyni sait mista*. Retrieved from: <https://www.mvk.if.ua/tusmen>. (in Ukrainian).
279. Tyshchenko-Monastyr'ska O. O. Abrahamovych Zyhmunt. *Velyka ukrainska entsyklopediia*. Retrieved from: https://vue.gov.ua/Абрагамович_Зигмунт (data zvernennia: 25.02.2023). (in Ukrainian).
280. Tomazov V. V. Prosopohrafiia. *Entsyklopediia istorii Ukrainy: u 10 t. / redkol.: V.A.Smolii (holova) ta in.; In-t istorii Ukrainy NAN Ukrainy*. Kyiv, 2012. T. 9: Pyl–S. S. 40. (in Ukrainian).
281. Tomazov V. Syllabus navchalnoho kursu «Biohrafistyka ta prosopohrafiia». Haluz znan – 01 «Osvita / Pedahohika», spetsialnist – 014 «Serednia osvita (Istoriiia)», osvitnii stupin mahistr / Kafedra istorii Ukrainy, arkhelohii ta kraieznavstva, Navchalno-naukovyi instytut istorii ta sotsialno humanitarnykh dystsyplin imeni O. M. Lazarevskoho, Natsionalnyi universytet «Chernihivskiy kolehium» imeni T. H. Shevchenka. Chernihiv, 2020. 13 s. Retrieved from: <https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/tomozov-syllabus2.pdf>. (in Ukrainian).
282. Torske, Zalishchyska hromada, Ternopil'ska oblast. *Ternopilshchyna. Rehionalnyi informatsiyni portal*. Data onovlennia: 13.05.2021. Retrieved from: <https://irp.te.ua/torske-zalishchyczka-mtg-ternopil'ska-oblast/>. (in Ukrainian).
283. Trostiansi. *Wikipedia*. Retrieved from: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Тростя́нці>. (in Ukrainian).
284. Tuhai M. Tserkovna istoriia u naukovykh doslidzhenniakh o. Mykhaila Zubrytskoho. *Halychyna: naukovyi i kulturno-prosvitnii kraieznavchyi chasopys*. 2020. Vyp. 33. S. 168–176. DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.33.168-176>. (in Ukrainian).
285. Turkiv D., s. ChSVV. Rol sester Chynu sviatoho Vasyliia Velykoho u zhytti ta diialnosti Blazhennishoho Yosyfa Slipoho (1963–1984). *Kovcheg: naukovyi zbirnyk z tserkovnoi istorii / vidp. red. O. Turii*. Lviv: Vyd-vo UKU, 2018. Ch. 8. S. 286–296. Retrieved from: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/>. (in Ukrainian).
286. Turkiv S. Osvitnia i vykhovna diialnist sester-vasylianok u Skhidnii Halychyni naprykintsi KhIKh – 30-Kh rr. KhKh st.. *Drohobyt'skyi kraieznavchyi zbirnyk* / red. kol. L. Tymoshenko (hol. red.), L. Voitovych, H. Hmiterek ta in. Drohobych: Pósvit, 2019. Vyp. XXI. S. 349–358. Retrieved from: https://dspu.edu.ua/sites/biblioteka/wp-content/uploads/2020/03/%D0%94%D0%9A%D0%97_21_2019.pdf. (in Ukrainian).
287. Uvedennia v nauko-pedahohichnu diialnist: navchalnyi posibnyk [preprynt] / V. V. Ivanenko, H. H. Kryvchuk, I. S. Nakashydz. Dnipro: LIRA, 2018. 120 s. Retrieved from: <http://eadnurt.diit.edu.ua/jspui/handle/123456789/10977>. (in Ukrainian).
288. UHKTs. Istoriiia. Vidrodzhennia. Ispovidnyky viry: do 30-richchia vykhodu z pidpillia Ukrainskoi Hreko-Katolytskoi Tserkvy: bibliohrafichni pokazhchyk / Ivano-Frankivska OUNB im. I. Franka; uklad. O. Sharan, S. Dzhoholyk; red. H. Horban; vidp. za vyp. L. Babii. Ivano-Frankivsk, 2019. 76 s. (in Ukrainian).
289. Ukrainski vesilni zvychai, prystosovani do suchasnoho zhyttia. *Nashe zhyttia*. 2009. Ch. 9 (veresen). S. 7. Retrieved from: <https://unwla.org/wp-content/uploads/2009-09-september-magazine-Our-Life.pdf>. (in Ukrainian).
290. Ukraintsi v Khorvatii. Dokumenty i materialy. Knyha tretia / pidhotuvav Slavko Burda. Zahreb, 2021. 388 s. Retrieved from: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream->

- download/123456789/85704/1/Vlasenko_diaspora.pdf;jsessionid=923FDC6EF5B0C60FD48307059BA5FB13. (in Ukrainian).
291. Upkoilasia s. Lavrentiia Mariia Boichuk zi Zghromadzhennia Sester Sluzhebnyts NDM. *Archidiecezja Przemysko-Warszawska Kościoła Grekokatolickiego w Polsce – Peremysko-Varshavska Arkhiieparchiia UHKTs*. Retrieved from: http://cerkiew.org/2016/03/03_упокоїлася-с-лаврентія-марія-бойчук/ (data zvernennia: 27.04.2023). (in Ukrainian).
292. Fylypovych L. «Istoriia religii v Ukraini»: trydtsiatyrichnyi yuvilei kruhlykh stoliv u Lvovi. *Istoriia religii v Ukraini. Aktualni pytannia*. 2020. Vyp. 2 (30). S. 269-275. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/608>. (in Ukrainian).
293. Filonenko M. Sviashchennosluzhyteli. *Ukrainska Relihiieznavcha Entsyklopediia*. Data onovlennia: 10.03.2015. Retrieved from: <https://ure-online.info/encyclopedia/svyashchennosluzhyteli/> (data zvernennia: 01.04.2023). (in Ukrainian).
294. Filonenko M. Tserkovnosluzhytel. *Ukrainska Relihiieznavcha Entsyklopediia*. Data onovlennia: 10.03.2015. Retrieved from: <https://ure-online.info/encyclopedia/tserkovnosluzhytel/> (data zvernennia: 01.04.2023). (in Ukrainian).
295. Firut I. Vnesok vladky Yuliana Voronovskoho v instytutsiinu rozbudovu UHKTs v 1980–2000-kh rokakh: mahisterska robota / ZVO «Ukrainskyi Katolytskyi Universytet», Lvivska Dukhovna Seminariia Sviatoho Dukha. Lviv, 2021. 67 ark. Retrieved from: <https://er.ucu.edu.ua/handle/1/2564>. (in Ukrainian).
296. Foto: Vchytel Myroslav Abrahamovskiyi (v druhomu riadi po seredyni) razom z uchniamy shkoly, 1961 r. *Pryvatnyi arkhiv rodyny Iryny Lytvyn-Pavlyk, vnuchky Myroslava Abrahamovskoho*. (in Ukrainian).
297. Foto: Hieromonakh-studyt Andrii Abrahamovych (v tsentri), syn Izydora Abrahamovycha Ostap Abrahamovych (sprava stoiachy), druzhyna Ostapa Nadiia Abrahamovych (z domu Havrylko – dochka hromadskoho ta viiskovoho diiacha Mykhaila Havrylka) – вона sydyt na zemli zliwa z pesykom na rukakh; sestra Ostapa Kyzymyra (sprava sydyt na zemli), druzhyna Izydora Abrahamovycha Olha (sprava, sydiachy na krisli), Olena Havrylko (z domu Hordiiivska; zliwa, sydiachy na krisli). Traven 1944 r., s. Koroleva Ruska na Lemkivshchyni. *Rodnyni arkhiv Abrahamovychiv* (tsytovano za doslidzhenniam Volodymyra Moroza). (in Ukrainian).
298. Foto: «Knyzhochka liegitymatsiina» Myroslava Abrahamovskoho, studenta «Bohoslovskoho litseiu diietsezalnoho v Stanyslavovi», vydana 15 zhovtnia 1927. *Pryvatnyi arkhiv rodyny Iryny Lytvyn-Pavlyk, vnuchky Myroslava Abrahamovskoho*. (in Ukrainian).
299. Foto: Myroslav Abrahamovskiyi (poseredyni) razom iz batkom o. Mykhailom (sydyt po livomu botsi) ta molodshym bratom Zenoviiem (stoiit po pravomu botsi), kinets 1920-rokiv. *Pryvatnyi arkhiv rodyny Iryny Lytvyn-Pavlyk, vnuchky Myroslava Abrahamovskoho*. (in Ukrainian).
300. Fulmes V. Arkhimandryt Amvrosii (Lototskyi) – vypusknik ta vykladach Volynskoi dukhovoi seminarii. *Volynskiyi blahovisnyk*. 2019. № 7. С. 263-279. DOI: <http://doi.org/10.33209/2519-4348-2019-7-62>. (Retrieved from: <http://vb.vpba.edu.ua/ua/1891>). (in Ukrainian).
301. Khmeleva, Tovstenska hromada, Ternopil'ska oblast. *Ternopil'shchyna. Rehionalnyi niformatsiinyi portal*. Data onovlennia: 20.05.2021. Retrieved from: <https://irp.te.ua/hmeleva-tovstenska-tg-ternopilska-oblast/>. (in Ukrainian).
302. Khomiak P. P. Repesii radianskoi vlady proty rymo-katolytskoho dukhovenstva Zakhidnoi Ukrainy na prykladi sviashchennykiv Lvivskoi arkhidiietsezi (1939–1945 rr.). *Pivdennyi arkhiv (istorychni nauky)*. 2023. № 40. S. 29–36. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2786-5118/2022-40-4>. (in Ukrainian).
303. Khomiak P. Rol Adolfa Petra Shelonzheka u stanovlenni rymko-katolytskoi tserkvy na Volyni u mizhvoiennyi period. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho natsionalnoho universytetu imeni Yuriia Fedkovycha. Istoriia*. 2021. Vyp.53. S. 69-76. DOI: <https://doi.org/10.31861/hj2021.53.69-76>. (in Ukrainian).
304. Khram Ridzva Presvatoi Bohorodytsi sela Kryvorivnia. *Kolomyiska yeparkhiia Pravoslavnoi Tserkvy Ukrainy*. Retrieved from: <https://kolomija.com/parafiyi/verhovynske-blagochynnya/hram-rizdva-presvatoiy-bogorodycyi-s-kryvorivnya/>. (in Ukrainian).
305. Khram Perenesennia moshchei Sviatytelia Mykolaia sela Berezhnysia. *Kolomyiska yeparkhiia Pravoslavnoi Tserkvy Ukrainy*. Retrieved from: <https://kolomija.com/parafiyi/verhovynske-blagochynnya/hram-perenesennya-moshhej-svyatyteya-mykolaya-sela-berezhnycya/>. (in Ukrainian).
306. Khronika: Instytutsii na parokhii... *Visnyk Stanyslavivskoi yeparkhii*. 1923. Ch. IV–VI (kviten, maits, cherven). S. 122. (in Ukrainian).
307. Tsap M. Pravoslavne dukhovenstvo z rodu Soikiv. *Volynskiyi blahovisnyk*. 2020. № 8. S. 239-261. DOI: <http://doi.org/10.33209/2519-4348-2707-9627-2020-8-83>. (Retrieved from: <http://vb.vpba.edu.ua/ua/2101>). (in Ukrainian).
308. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 146. Op. 4. Spr. 2688. Ark. 64, 69, 82. (in Ukrainian).
309. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy, m. Lviv. F. 166. Kraiova tabulia, m. Lviv (1780–1896 rr.), opys № 20. 40 ark. Retrieved from: <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20166%20op.%2020.pdf>. (in Ukrainian).
310. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lviv (TsDIAUL). F. 201, op. 1v, spr. 4. Ankety sviashchennykiv z prizvyschamy na bukvu «A», 1901,1922 rr. 59 ark. (in Ukrainian).

311. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 201, op. 1v, spr. 111. Osobova sprava sviashchenyka Alyskevycha Yosafata-Yuliana, 1924–1927 rr., 8 ark. (in Ukrainian).
312. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 201, op. 2, spr. 832. Skarhy, poiasnennia, lystuvannia z dekanatamy, rozporiadzhennia ta in. dokumenty stosovno sviashchenykyv Aleksevycha Ilariona, Rudnytskoho Dionysii. Zvit parafialnogo uriadu s. Sushno pro zaprovadzhennia hruntovykh knykh dlia parafii i pryednanoho s. Ordiv, 1883 r., 19 ark. (in Ukrainian).
313. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 201, op. 2a, spr. 252. Prokhannia parokhiv Aleksandrovycha Yosyfa, Volyntsia Yosyfa, Hlynskoho Petra ta in. pro pryznachennia, vyplatu, pidvyshchennia platni ta sluzhbovykh nadbavok, 1919–1922 rr., 115 ark. (in Ukrainian).
314. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 201, op. 2a, spr. 1500. Protokoly rozsliduvannia iz ziznanniam svidikiv, skarhy, lysty ta in. dokumenty pro rozghliad zvyuvachen protyy parokhiv Adama Ivana, Andrushchyshyna Illi, Avdykovycha Leva u zlovzhyvanni sluzhbovym stanovyschem, nedbalomu vykonanni obov'iazkiv, samovilnomu zalyshenni parafii, 1916–1932 rr., 30 ark. (in Ukrainian).
315. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 201, op. 2a, spr. 1841. Skarhy, lysty ta in. dokumenty pro rozghliad zvyuvachen protyy parokhiv Zhehalovycha Zenona, Oliinyka Mykhaila, Shavaly Mykhaila u zlovzhyvanni sluzhbovym stanovyschem, 1925–1933 rr., 65 ark. (in Ukrainian).
316. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 201, op. 5, spr. 85. Lyst sotrudnyka hreko-katolytskoi parafii v m. Marshal Malie (Brazylia) Ananevycha Omeliana pro skladnu sytuatsiiu na parafiiakh v Brazylii cherez brak sviashchenykyv, 1938 rr., 2 ark. (in Ukrainian).
317. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 201, op. 5, spr. 95. Rozporiadzhennia, lystuvannia z Halytskym namisnytstvom u m. Lviv, zaiavy sviashchenykyv ta in. dokumenty pro pryznachennia sviashchenykyv na parafiiu u ss. Sushchyn z prynalezhnymy ss. Loshniv, Ostaltsi, 1910–1912 rr., tom 2 i ostannii, 47 ark. Retrieved from: <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20201%20op.%205.pdf>. (in Ukrainian).
318. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 201, op. 5, spr. 329. Zvit pro diialnist instytutu im. sv. Velykomuchenyka Yosafata u m. Lviv za I pivrichchia 1938/39 rr. 1938 rr., 4 ark. (in Ukrainian).
319. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 201, op. 5, spr. 345. Lysty sviashchenykyv Abrahamovskoho Mykhaila, Hmytryka Mykoly, Pateryhy Maksyma ta in. z prokhanniam nadaty yim dozvil na vidpushchennia parafiianam tiazhkykh hrihiv, 1912–1913 r., 10 ark. (in Ukrainian).
320. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 297, op. 1, spr. 10. Ineventarnyi opys tovariv, tom 2 i ostannii, 1935–1938 rr., 132 ark. Retrieved from: <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20297.pdf>. (in Ukrainian).
321. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 358, op. 1, spr. 211. Lysty korespondentiv z prizvyshchamy na litery «Aid–Anas» do Sheptytskoho A., 1912–1939 rr., 117 ark. (in Ukrainian).
322. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 358, op. 2, spr. 59. Lysty yepyskopa Brahy Y. ta dukhovnykh osib z Arhentyny i Brazylii do Sheptytskoho A., 1901–1913 rr., 72 ark. (in Ukrainian).
323. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lviv (TsDIAUL). F. 358, op. 2, spr. 93. Lysty monakhiv monastyria Studiiskoho Ustavu u misti Kamenytsia (Bosniia) z imenamy na litery «A–I» do Sheptytskoho A., 1909–1914 rr., 102 ark. (in Ukrainian).
324. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lviv (TsDIAUL). F. 358, op. 2, spr. 94. Lysty monakhiv monastyria Studiiskoho Ustavu u misti Kamenytsia (Bosniia) Ilariona i Yosafata do Sheptytskoho A., 1906–1913 rr., 147 ark. (in Ukrainian).
325. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lviv (TsDIAUL). F. 358, op. 2, spr. 97. Lysty khudozhnyka Anastazievskoho Mykoly z Krakova do Sheptytskoho A., 1912–1914 rr., 57 ark. (in Ukrainian).
326. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 358, op. 2, spr. 98. Lysty korespondentiv z prizvyshchamy na literu «A» do Sheptytskoho A., 1899–1914 rr., 207 ark. (in Ukrainian).
327. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 408, op. 1, spr. 1118. Stattia sviashchenyka Khomyrna «Mytropolyt Andrii Sheptytskyi yak apostolskyi vizytator dlia ukraintsv v Amerytsi». Rukopys, 1924 r., 11 ark. (in Ukrainian).
328. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lviv (TsDIAUL). F. 451. Hreko-katolytska bohoslavska akademiia, m. Lviv, 1783–1945 rr., opys 2. 56 s. Retrieved from: <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20451%20op.2.pdf>. (in Ukrainian).
329. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 451, op. 2, spr. 616. Spysky seminarystiv z zaznachenniam yikh uspishnosti za 1864–1869 rr., 205 ark. (in Ukrainian).
330. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lviv (TsDIAUL). F. 525. Sviatoioanivska lavra Studytskoho Ustavu, m. Lviv (1907–1946 rr.), op. 1, spr. 35. Akty, zvyuvachennia, skarhy ta inshi materialy mainovykh superechok, 1939 r., ark. 7 (za danymy o. Yu. Boiko). (in Ukrainian).
331. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 527, op. 1, spr. 5. Spysky hreko-katolytskykh sviashchenykyv Peremyskoi yeparkhii, yaki emihruvaly u m. Viden. 1915 r. ark. 55.

332. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lvovi (TsDIAUL). F. 684. Protoihumenta ChSVV, op.1, spr. 484. Osobova sprava chentsia Alyskevycha Yuliana, 14 ark. (in Ukrainian).
333. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u m. Lviv (TsDIAUL). F. 691. Hreko-katolytska dukhovna seminariia, m. Viden, 1854–1892 rr., opys 1. 11 s. Retrieved from: <https://tsdial.archives.gov.ua/pdf/F.%20619.pdf>. (in Ukrainian).
334. Tserkva Sviatoho Velykomuchenyka Dymytria Solunskoho (Ostaltsi). *Wikipedia*. Retrieved from: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_Святого_Великомученика_Димитрія_Солунського_\(Остальці\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_Святого_Великомученика_Димитрія_Солунського_(Остальці)) (in Ukrainian).
335. Tserkva sviatoho velykomuchenyka Yuriiia Peremozhtsia (Sushchyn). *Wikipedia*. Retrieved from: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_святого_великомученика_Юрія_Переможця_\(Сушин\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_святого_великомученика_Юрія_Переможця_(Сушин)). (in Ukrainian).
336. Tserkva Chuda arkhanhela Mykhaila (Cheremoshna). *Wikipedia*. Retrieved from: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_Чуда_Архангела_Михайла_\(Черемошна\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Церква_Чуда_Архангела_Михайла_(Черемошна)). (in Ukrainian).
337. Tserkovna V. Biohrafichni materialy na shpaltakh «Kyshynevskykh eparkhyalnykh vedomosti» / V. Tserkovna. *Naukovyi visnyk Izmail'skoho derzhavnogo humanitarnoho universytetu: zbirnyk naukovykh prats. Seriia «Istorychni nauky»*. Izmail: RVV IDHU, 2019. Vyp. 43. S. 180-190. Retrieved from: <http://dspace.idgu.edu.ua/jspui/handle/123456789/875>. (in Ukrainian).
338. Cheremoshna (Verkhovynskiy raion). *Wikipedia*. Retrieved from: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Черемошна_\(Верховинський_район\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Черемошна_(Верховинський_район)). (in Ukrainian).
339. Cheremoshna. Tserkva Chuda sv. Arkhystratyha Mykhaila. *Dereviani tserkvy Zakhidnoi Ukrainy*. Retrieved from: <http://decerkva.org.ua/fra/cheremoshna.html>. (in Ukrainian).
340. Chornenkyi R., Havrylyshyn P. Starets iz Dory. *Halytskyi korespondent*. Data onovlennia: 02.07.2018. Retrieved from: <https://gk-press.if.ua/starets-iz-dory/> (data zvernennia: 19.04.2023). (in Ukrainian).
341. Shalata V. Represyvna polityka radianskoï vldy suproty hreko-katolytskoho yeparkhialnoho dukhovenstva (na prykladi sviashchenychoi rodyny Tsehelskykh) / ZVO «Ukrainskyi Katolytskyi Universytet», filozofsko-bohoslovskyi fakultet, Instytut Istorii Tserkvy. Lviv, 2021. 88 ark. Retrieved from: <https://er.ucu.edu.ua/handle/1/2567>. (in Ukrainian).
342. Shevchuk O. Pershi sviashchenyky-misionery v Arhentyni ta yikhniï vplyv na formuvannia ukrainskoï spilnoty. *Ukrainoznavstvo (Ukrainian Studies) / Naukovo-doslidnyi instytut ukrainoznavstva*. Kyiv, 2015. № 3 (56). S. 216-227. Retrieved from: <https://docplayer.net/83046819-Ukrainoznavstvo-ukrainian-studies.html>. (in Ukrainian).
343. Shematyzm vsoho kliru hreko-katolytskoï Yeparkhii Stanyslavivskoi na rik Bozhyi... Lviv, 1886, Stanyslaviv, 1887–1938. Richnyk I. 1886. XXXVIII+124 s.; Richnyk II. 1887. XXIX+285 s.; Richnyk III. 1888. XXIV+342 s.; Richnyk IV. 1889. XXIV+159 s.; Richnyk V. 1890. XXIV+313 s.; Richnyk VI. 1891. XXIII+320 s.; Richnyk VII. 1892. XXIII+186 s.; Richnyk VIII. 1893. XXIII+186 s.; Richnyk IX. 1894. XXIII+186 s.; Richnyk X. 1895. XXIII+199 s.; Richnyk XI. 1896. XXIV+206 s.; Richnyk XII. 1897. XXIV+207 s.; Richnyk XIII. 1898. XXIV+207 s.; Richnyk XIV. 1899. XXIII+186 s.; Richnyk XV. 1900. XXXII+212 s.; Richnyk XVI. 1901. XXIII+186 s.; Richnyk XVII. 1902. XXXII+230 s.; Richnyk XVIII. 1903. XXXII+238 s.; Richnyk XIX. 1904. XXIII+186 s.; Richnyk XX. 1905. XXIII+284 s.; Richnyk XXI. 1906. XXVII+307 s.; Richnyk XXII. 1907. XXVII+315 s.; Richnyk XXIII. 1908. XXIII+186 s.; Richnyk XXIV. 1909. XXVII+235 s.; Richnyk XXV. 1910. XXIII+186 s.; Richnyk XXVI. 1911. XXVII+335 s.; Richnyk XXVII. 1912. XXIII+186 s.; Richnyk XXVIII. 1913. XXVIII+337 s.; Richnyk XXIX. 1914. XXVIII+339 s.; Richnyk XXX. 1925. XXXII+325 s.; Richnyk XXXI. 1927. XVI+162 s.; Richnyk XXXII. 1929. 186 s.; Richnyk XXXIII. 1930. 186 s.; Richnyk XXXIV. 1931. 194 s.; Richnyk XXXV. 1935. 213 s.; Richnyk XXXVI. 1938. 216 s. (in Ukrainian).
344. Shematyzm vsoho kliru hreko-katolytskoï Lvivskoi mytropolychoi arkhyieparkhii. Lviv, 1882. 344 s.; 1883. 361 s.; 1886. 252 s.; 1900. XX+278 s.; 1901. XX+278 s.; Richnyk 68. 1902. XII+455 s.; 1903. 453 s.; 1904. 454 s.; 1906. 416 s.; Richnyk 65. 1909. 456 s.; Richnyk 66. 1910. 500 s.; Richnyk 68. 1912. 452 s.; Richnyk 70. 1914. 491 s.; 1924. 328 s.; Richnyk LXXIII. 1927. 328 s.; Richnyk LXXIV. 1928. 138 s.; Richnyk LXXV. 1930. 165 s.; Richnyk LXXVII. 1932/33. XX+242 s.; 1938. 114 s.; 1944. 49 s. Retrieved from: https://dlibra.kul.pl/dlibra/publication/edition/14586?id=14586&fbclid=IwAR38psdE30p8KPVcEG50oFP4kXuxlyUAUuqFh8GQoF3IGX_aeYKk9ekLGPc#structure; URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Shematyzm_Lvivskoi_arkhyieparkhii/?fbclid=IwAR28qr6K30bMzDQnh7erN8cpWlrXu1Y0tRYXmUHvdJ69Y7VSAgNw4jWY1XQ. (in Ukrainian).
345. Shematyzm vsoho kliru hreko-katolytskoho ziednanykh yeparkhii Peremyskoï, Sambirskoi i Sianitskoï na rik... Peremysl, 1897. XXXII+408 s.; 1898. XXXII+408 s.; 1899. XXXII+407 s.; 1904. LXI+529 s.; 1906. LXI+529 s.; 1907. LXVIII+416 (obirvano do kintsa) s.; 1908. XXXV+536 s.; 1910. XXXVI+540 s.; 1911. XXXVI+540 s.; 1912. XXXVI+520 s.; 1913. XXXVI+542 s.; 1914. XXVIII+436 s.; 1918. XXVIII+252 s.; 1924. XI+118 s.; 1926. XXI+302 s.; 1928. XLIII+420 s.; 1932. XXV+177 s.; 1934. 179 s.; 1937. 164 s.; 1938-39. 168 s. Retrieved from: <https://dlibra.kul.pl/dlibra/publication/edition/14764?id=14764#structure/> (in Ukrainian).
346. Shymon R., Hurkina S. *Monastyr monakhiv studytiv sviatoho proroka Illi v Dori ta yoho monakhy v period 1935–1989 rokiv. Postuliatsiinyi Tsentr Monastyriv Studiiskoho Ustavu*. Retrieved from: <http://pc.studyty.org.ua/content/view/16/1/>. (in Ukrainian).

347. Shyrai V. Sviashchenyk Stefan Kremianskyi: shtrykhy do biohrafii. *Istoriia religii v Ukraini: Naukovyi shchorichnyk*. 2022. Vyp. 32. S. 101-119. DOI: <https://doi.org/10.33294/2523-4234-2022-32-1-101-119>. (in Ukrainian).
348. Shliakhamy Zolotoho Podillia. Ternopilshchyna i Skalatshchyna Rehionalnyi istorychno-memuarnyi zbirnyk. Tom I / Redaktsiina kolegiia: S. Konrad, V. Matskiv, R. Mykolaevych, B. Ostapiuk; NTSh, Ukrainyskyi arkhiv, tom XXI. Filiadelfiia: Komitet «Ternopilshchyna», 1983. 288 s. (in Ukrainian).
349. Shliakhamy Zolotoho Podillia. Ternopilshchyna i Skalatshchyna Rehionalnyi istorychno-memuarnyi zbirnyk. Tom III / Redaktsiina kolegiia: R. Mykolaevych, P. Haida, M. Kinasevych, O. Kravcheniuk, V. Matskiv, B. Ostapiuk, O. Sosnovska; NTSh, Ukrainyskyi arkhiv, tom XXXV. Filiadelfiia: Rehionalne obiednannia Ternopilshchyna, 1983. 846 s. (in Ukrainian).
350. Shturak P. Yepyskop-muchenyk Pavlo Goidych u konteksti peresliduvannia Hreko-Katolytskoi Tserkvy v Chekhoslovachchyni v 1945–1950 rokakh. *Kovcheg: naukovyi zbirnyk z tserkovnoi istorii / vidp. red. O. Turii*. Lviv: Vyd-vo UKU, 2018. Ch. 8. S. 206-216. Retrieved from: <https://press.ucu.edu.ua/heading/kovcheg-naukoviy-zbirnik-z-tserkovnoyi-istoriyi/>. (in Ukrainian).
351. Shchepkovych F. V imia pravdy. Stanyslaviv, 1911, 166 s. (in Ukrainian).
352. Iuvileina knyzhka Soiuzu ukrainok Ameryky 1925–1940. Niu-York: Nakladom Soiuzu ukrainok Ameryky, 1941. 254 s. (in Ukrainian).
353. Iuvileina knyha Ukrainoskoi Akademichnoi Himnazii u Lvovi. Druha chastyna: na 100-richchia pershoho ukrainskoho ispytu zrilosty. Miunkhen – Filadelfiia: UVU, 1982. 367 s. Retrieved from: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/25339/file.pdf>. (in Ukrainian).
354. Yakovenko N. Vstup do istorii. Kyiv: Krytyka, 2007. 376 s. Retrieved from: https://chtyvo.org.ua/authors/Yakovenko_Natalia/Vstup_do_istorii/. (in Ukrainian).
355. Yamchuk P. Mytropolyt Vasyl Lypkivskyi: dukhovnyi myslitel i fundator UAPTs. *Pravoslavia v Ukraini. Do 400-richchia z chasu vidnovlennia pravoslavnoi iierarkhii Kyivskoi mytropolii Yerusalymskym patriarkhom Feofanom: Zbirnyk statei / pid red. d. n. z bohosl., prof., Mytropolita Kyivskoho i vsiiei Ukrainy Epifania; d. n. z bohosl., prof., prot. Oleksandra Trofymliuka; d. tserk.-ist. n. prof., Mytropolita Lvivskoho i Sokalskoho Dymytriiia (Rudiuka); d. ist. n. H. V. Papakina; N. M. Kukovalskoi ta in.* Kyiv, 2020. [Vyp. Kh]. S. 223-237. Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/1i6s5YA0yp51CV13YmbKN99CgEbf7HzN8/view>. (in Ukrainian).
356. Yarosh O. Mytropolyt Andrei Sheptytskyi – Apostolskyi vizytator v Arhentyni. *Ukrainskyi Moisei (do 150-littia vid dnia narodzhennia mytropolita Ukrainoskoi hrekokatolytskoi tserkvy Andreia Sheptytskoho): Statti ta materialy / Uporiad. : O. Kyrychuk, M. Omelchuk, I. Orlevych*. Lviv: Vydavnychi viddil Lvivskoho muzeiu istorii religii «Lohos», 2015. S. 51-56. Retrieved from: <http://religio.org.ua/public/site/files/sheptytsky-150.pdf>. (in Ukrainian).
357. Yasynskyi B. D. Ananevych Yosafat // Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy / Redkol.: I. M. Dziuba, A. I. Zhukovskiy, M. H. Zhelezniak [ta in.]; NAN Ukrainy, NTSh. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy, 2001. Tom 1. Retrieved from: <https://esu.com.ua/article-44047>. (in Ukrainian).
358. Denischuk J., Sulyk S. Ukrainian Catholic National Shrine of the Holy Family, Washington, DC and a historical sketch of the Ukrainian American Community in the Nation's Capital. Washington, 1988. Retrieved from: <https://discover.hsp.org/Record/marc-27974>. (in English).
359. Hałagida I. Duchowni grekokatolicy i prawosławni w centralnym obozie pracy w Jaworznie (1947–1949). Dokumenty i materiały. Warszawa 2012. C. 165-167. Retrieved from: https://www.academia.edu/32380937/Duchowni_greckokatolicy_i_prawos%C5%82awni_w_centralnym_obozie_pracy_w_Jaworznie_1947_1949_dokumenty_i_materia%C5%82y_opr_I_Ha%C5%82agida_Warszawa_2012_tylko_wstep_. (in Polish).
360. Protokół przesłuchania o. Andrzeja Abrahamowicza 18.X.1948, Jaworzno // Hałagida I. Duchowni grekokatolicy i prawosławni w centralnym obozie pracy w Jaworznie (1947–1949). Dokumenty i materiały. Warszawa 2012. C. 165-167. Retrieved from: https://www.academia.edu/32380937/Duchowni_greckokatolicy_i_prawos%C5%82awni_w_centralnym_obozie_pracy_w_Jaworznie_1947_1949_dokumenty_i_materia%C5%82y_opr_I_Ha%C5%82agida_Warszawa_2012_tylko_wstep_. (in Polish).
361. Protokół przesłuchania podejrzanego 18.X.1948. Ks. Abrahamowicz Adam // Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej. 01283/1598 (tysotvano za doslidzhenniam Volodymyra Moroza). (in Polish).
362. Schematismus universi venerabilis cleri Archidioeceseos Metropolitanae graeco-catholicae Leopoliensis pro anno Domini... Leopoli: Typographia Instuti Stauropigiani, 1836. 386 s.; 1840. 300 s.; 1842. 278 s.; 1843. 275 s.; 1844. 271 s.; 1845. 271 s.; 1848. 275 s.; 1850. 287 s.; 1851. 304 s.; 1855. 254 s.; 1856. 219 s.; 1857. 255 s.; 1858. 255 s.; 1859. 241 s.; 1860. 242 s.; 1861. 272 s.; 1862. 272 s.; 1863. 272 s.; 1864. 272 s.; 1865. 272 s.; 1866. 272 s.; 1867. 272 s.; 1868. 271 s.; 1871. 285 s.; 1872. 279 s.; 1874. 281 s.; 1875. 284 s.; 1876. 289 s.; 1877. 291 s.; 1878. 289 s.; 1879. 286 s.; 1880. 286 s.; 1881. 288 s.; 1882. 286 s. Retrieved from: <https://dlibra.kul.pl/dlibra/publication/16153#structure>. (in Latin).
363. Šematizm Vsečestnogo Klira Episkopskoj Diecezii Greko-Katoličeskoj Stanislavovskoj na Rok'... Retrieved from:

https://dlibra.kul.pl/dlibra/publication/16129/edition/15348?fbclid=IwAR2_m1h0AWuqvTzhNBdrOX70eedhvuWV R9ORX2i3VXuz1P0T5QctpYmp3oo#structure. (in Latin).

364. Sprawozdanie Dyrekcji Gimnazjum Państwowego w Brzeżanach za rok szkolny 1921/22. Brzeżany: drukarnia A. Cichockiego pod zarządem A. Wizenberga, 1922. S. 18. Retrieved from: <https://pbc.rzeszow.pl/publication/25>. (in Polish).
365. Sprawozdanie Dyrekcji c. k. wyższego Gimnazjum w Kolomyi za rok szkolny 1886. Kolomyja: Nakładem funduszu naukowego, z drukarni M. Bilousa, 1886. 72 s. Retrieved from: <http://pbc.up.krakow.pl/Content/7485/Ko%C5%82omuja%201886%20Spr%2063.pdf>. (in Polish).
366. Sprawozdanie Dyrekcji c. k. wyższego Gimnazjum w Kolomyi za rok szkolny 1887. Kolomyja: Nakładem funduszu naukowego, z drukarni M. Bilousa, 1887. 51 s. Retrieved from: <https://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/publication/963/edition/894>. (in Polish).
367. Sprawozdanie Dyrekcji c. k. wyższego Gimnazjum w Kolomyi za rok szkolny 1888. Kolomyja: Nakładem funduszu naukowego, z drukarni M. Bilousa, 1888. XLV s. Retrieved from: <https://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/publication/964/edition/895>. (in Polish).
368. Sprawozdanie Dyrekcji c. k. wyższego Gimnazjum w Kolomyi za rok szkolny 1891. Kolomyja: Nakładem funduszu naukowego 1891. 56+XXXIX+5 s. Retrieved from: <https://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/publication/965/edition/896/>. (in Polish).
369. Sprawozdanie Dyrekcji c. k. wyższego Gimnazjum w Kolomyi za rok szkolny 1892. Kolomyja: Nakładem funduszu naukowego, z drukarni Bruka i S-ki, 1892. 85 s. Retrieved from: <https://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/publication/966/edition/897/>. (in Polish).
370. Vasiliauskiene A. Palaimintasis Klementijus Šeptyckis: kelias į Altoriaus garbę. *Istoriia religii v Ukraini. Aktualni pytan'nia*. 2019. [Vyp. 1]: (Naukovyi shchorichnyk "Istoriia religii v Ukraini". 2019. Vyp. 29. [Ch.2]). S. 74-83. Retrieved from: <http://religio.org.ua/index.php/religio-actual-issues/article/view/550>. (in Lithuanian).
371. Wiadomosci dyecezalne // Gazeta Koscielna. 1901. Nr. 50 (12. grudnya). S. 502. Retrieved from: https://jbc.bj.uj.edu.pl/Content/913580/NDIGCZAS094907_1901_050.pdf. (in English).

*Стаття надійшла до редакції 01.06.2023 р.
Стаття рекомендована до друку 13.07.2023 р.*